

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2571 - 2575

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กรกฎาคม 2569

คำนำ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดแนวทาง กระบวนงาน การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยสอดคล้องกับสถานการณ์และยุทธศาสตร์ทุกระดับ ตั้งแต่ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ร่าง แผนพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2571 - 2575) และทิศทางการขับเคลื่อนงานนโยบายต่างๆ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุบลราชธานี ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด (อ.พ.ก.) จังหวัดอุบลราชธานี ได้ดำเนินการจัดทำแผนตามแนวทางและกระบวนงานที่กำหนด โดยมี คณะทำงานการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2571 - 2575 เป็นกลไกในการขับเคลื่อนดำเนินงาน ศึกษา วิเคราะห์ ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง อย่างครบถ้วน ครอบคลุมทุกมิติ ตลอดจนวิเคราะห์ สภาพการณ์โอกาสและศักยภาพของจังหวัด และ นำข้อมูลที่ได้มาทำการประมวลและวิเคราะห์จัดทำ นำเสนอต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อรับฟังข้อคิดเห็น ต่อสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ และปรับปรุงเพื่อเสนอคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ระดับจังหวัด (อ.พ.ก.) จังหวัดอุบลราชธานี พิจารณาให้ความเห็นชอบ

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2571 - 2575 ฉบับนี้ ได้ผ่านกระบวนการจัดทำโดยคณะทำงานการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ฯ ซึ่งสาระสำคัญของแผนมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี ร่าง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง ร่าง แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2571 - 2575 แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 แผนพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี ตลอดจนปัญหาและความต้องการของ พื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี ฉบับนี้ จะเป็นทิศทางและแนวทางการพัฒนาให้ส่วนราชการ/หน่วยงาน อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรภาคเอกชน บูรณาการทำงานร่วมกัน เพื่อผลักดันให้การดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี บรรลุเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีของเกษตรกร และประชาชนชาวจังหวัดอุบลราชธานี ต่อไป

คณะทำงานการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

ของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2571 - 2575

กรกฎาคม 2569

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	33
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	72
ส่วนที่ 4 แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี	86
ส่วนที่ 5 แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)	124
ส่วนที่ 6 ภาคผนวก	

ส่วนที่ 1 บทนำ

1. ที่มา

1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว มาตรา 72 กำหนดให้รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และพลังงาน (1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน (3) จัดให้มีมาตรการกระจายการถือครองที่ดินเพื่อให้ประชาชนสามารถมีที่ทำกินได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม (4) จัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการประกอบเกษตรกรรมอุตสาหกรรมและอื่นๆ มาตรา 73 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำและสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นใด มาตรา 75 กำหนดให้รัฐพึงจัดระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาสดำเนินการประกอบอาชีพจากความสำเร็จของเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขจัดการผูกขาดทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม และพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของเศรษฐกิจของประชาชนและประเทศ โดยรัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง และสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ประเภทต่างๆ และกิจการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางของประชาชนและชุมชน รวมถึงมาตรา 76 กำหนดให้รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งส่วนราชการ ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

1.2 เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างมีทิศทางและเป็นระบบ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ฉบับนี้จึงได้กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องและยึดโยงกับ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ซึ่งมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศให้มีความ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” อันเป็นกรอบสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคการเกษตรและสหกรณ์ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาว

1.3 นอกจากนี้ ยังเป็นไปตามทิศทางการพัฒนาตาม (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก คือ “เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น อย่างทั่วถึง และยั่งยืน” และกำหนดธีมการพัฒนาของแผน คือ การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐานให้มั่นคงควบคู่ไปกับการสร้างความพร้อมและโอกาสสำหรับอนาคต ประกอบกับทิศทาง (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. 2571 - 2575) กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาภาคการเกษตรคือ “เกษตรกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกษตรไทยสู่เกษตรสมัยใหม่ที่มีมั่นคง ปลอดภัย และแข่งขันได้ ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม” โดยมุ่งปรับโครงสร้างภาคการเกษตรจากการผลิตเชิงปริมาณสู่การผลิตที่เน้นประสิทธิภาพ มูลค่าเพิ่ม และความยั่งยืน ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก สภาพภูมิอากาศเทคโนโลยีดิจิทัลและโครงสร้างประชากร อย่างไรก็ตาม เนื่องจาก (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 และ (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2571 - 2575 ยังอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาให้

ความเห็นชอบตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ฉบับนี้ จึงอ้างอิงกรอบแนวทางตามร่างดังกล่าวเป็นหลัก และจะมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสาระสำคัญของแผนที่ได้รับการเห็นชอบอย่างเป็นทางการต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการ และคงไว้ซึ่งความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์ในทุกระดับ

2. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนฯ โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ” ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- 1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- 2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก)
- 3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- 4) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- 5) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 6) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- 2) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

2.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (3) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ. 2561 - 2580) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม เป็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้มีความสอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ในการพัฒนาประเทศที่เป็นปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับผลิตภัณท์มวลรวมภายในประเทศ สาขาเกษตร และเพิ่มผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร การยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ตลอดจนการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน การดำเนินการมุ่งเน้นการปรับโครงสร้างภาคเกษตรจากการผลิตเชิงปริมาณไปสู่การผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณท์เกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง โดยอาศัยศักยภาพด้านอัตลักษณ์พื้นถิ่น ความหลากหลายทางชีวภาพ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ ตลอดจนการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานอย่างครบวงจร ตั้งแต่กระบวนการผลิต การแปรรูปการตลาด การบริโภค ไปจนถึงระบบโลจิสติกส์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความเชื่อมโยงอย่างบูรณาการ ทั้งนี้ แผนดังกล่าว

มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมุ่งหมายให้การพัฒนาภาคเกษตรเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนา ประเทศอย่างยั่งยืนในระยะยาวประกอบด้วย 6 แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

2.2.1 แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาและต่อยอด สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ซึ่งครอบคลุมสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ สินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย สินค้าศิลปาชีพ สินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์รวมถึงสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และพืชผลเกษตรและผลไม้เขตร้อน โดยการนำจุดเด่นของ อัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง รวมทั้งสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ซึ่งมีความโดดเด่นจากทำเลที่ตั้งในเขตโซนร้อน และความหลากหลายของผลผลิตทางการเกษตรของไทยในแต่ละพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ และนำมาผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

1) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ ตลาดสม่ำเสมอถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อ ความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

2) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนา สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

3) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า สร้างความแตกต่าง และโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมถึงการพัฒนา ระบบฐานข้อมูลเกษตรอัตลักษณ์ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ในระดับประเทศ และเพื่อการส่งออกไปยังตลาดโลก

2.2.2 แผนย่อยเกษตรปลอดภัย

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น และผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทย ได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น ผ่านการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร และอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย โดยมีกรอบการค้าระหว่างประเทศ และแนวโน้มความต้องการ การบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารที่ปลอดภัย ที่ทำให้การผลิตสินค้าเกษตรและอาหารต้องมีการปรับตัวให้ เข้าสู่ระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยของอาหาร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ที่ดีต่อสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่ที่มีคุณภาพและความปลอดภัย

เป้าหมายที่ 1 สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัยที่ได้รับการรับรอง ได้แก่

(1) สินค้าเกษตรที่ผ่านการตรวจรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี และ (2) สินค้าอินทรีย์ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ 2 ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีคุณภาพและความปลอดภัย ภายใต้ดัชนีความมั่นคงทางอาหาร (อันดับของโลก ภายในปี 2570/ 2575/ 2580)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

1) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ และวนเกษตร เป็นต้น เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีอันตรายในสินค้าเกษตรและอาหาร และสร้างความปลอดภัยและมั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือน

2) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลผลผลิตเกษตรปลอดภัย สถาบันเกษตรกรและเกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน รวมถึงการพัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร ตลอดจนพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้เข้าถึงแหล่งทุนและสามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานที่เป็นขั้นพื้นฐานตามหลักการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตรและพัฒนาต่อยอดไปจนถึงมาตรฐานขั้นสูง เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า พร้อมทั้งดูแลการผลิตอาหารภายใต้มาตรฐานความปลอดภัยและการคุ้มครองผู้บริโภค และการค้าระดับสากล

4) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัยเพื่อสุขภาพและโภชนาการที่เหมาะสม พัฒนาระบบฐานข้อมูลสินค้าด้านเกษตรปลอดภัย รวมถึงการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

5) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน เพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ ควบคู่กับการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

2.2.3 แผนย่อยเกษตรชีวภาพ

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น รวมทั้งวิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาและส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากเกษตรชีวภาพ ซึ่งจะให้ความสำคัญต่อการสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยกระบวนการทางชีวภาพ เพื่อนำไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง ภายใต้ระบบการผลิตที่คำนึงถึงการทำการเกษตรที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเกษตรชีวภาพ ปลอดภัย และคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายที่ 1 สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ 2 วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด การจดทะเบียนดำเนินการของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวกับเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

1) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์ เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนการเชื่อมโยงไปสู่ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ

2) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ มีการยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็กบนฐานทรัพยากรชีวภาพ ตลอดจนมีการใช้ฐานจากการทำการเกษตรกรรมยั่งยืนซึ่งเป็นระบบ

การผลิตที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สภาพแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อใช้ประโยชน์และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

4) ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย โดยใช้โอกาสจากความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันที่หันมาใส่ใจสุขภาพ และการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการพัฒนาฐานข้อมูลด้านเกษตรชีวภาพ

2.2.4 แผนย่อยเกษตรแปรรูป

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ตลอดจนมีการสนับสนุนต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูง

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

1) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

2) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตรรวมทั้งการผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ และผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์

3) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป อาทิ บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะ ควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่ง และยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า

4) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

2.2.5 แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์ม หรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาศักยภาพการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการใช้และการเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสำหรับวางแผนการผลิต เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะ ที่สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้พัฒนาไปสู่รูปแบบฟาร์มอัจฉริยะ

เป้าหมายที่ 1 สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ 2 ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ

เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ

(เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

1) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต อาทิ เกษตรแม่นยำ เกษตรในร่มและเกษตรแนวตั้ง เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและทดแทนแรงงานภาคเกษตรที่ลดลงและเข้าสู่สังคมสูงอายุ

2) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาดต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ เพื่อการวางแผนการเกษตร และพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

3) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยการถ่ายทอดและสนับสนุนให้เข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรในราคาที่สามารเข้าถึงได้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิต เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และทดแทนการผลิตดั้งเดิม

2.2.6 แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร

มีเป้าหมายเพื่อให้ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น ผ่านการสนับสนุนปัจจัยที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเกษตรกรและภาคเกษตรให้สามารถปรับตัวไปสู่กระบวนการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ เพื่อให้มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง

เป้าหมายที่ 1 ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ 2 สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สัดส่วนของจำนวนสถาบันเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน ได้แก่ (1) สหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งระดับ 1 และ 2 (2) วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพในระดับดี และ (3) กลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งระดับ 1 และ 2 ต่อจำนวนสถาบันเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งหมด (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

1) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าและความมั่นคงอาหาร อาทิ ทรัพยากรน้ำทรัพยากร

ดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ การคุ้มครองที่ดินทางการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร เพื่อนำมาวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร และนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

2) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน โดยสร้างความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการให้เกิดขึ้นในระดับครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ สนับสนุนให้ชุมชนทำการเกษตรของท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งอาหารของชุมชน ลดการพึ่งพาอาหารจากภายนอก ส่งเสริมการทำการเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ครัวเรือนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัยสร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน เพื่อให้สามารถเข้าถึงอาหารอย่างเพียงพอและเหมาะสม รวมทั้งการมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง การติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ

3) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม และข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร รวมทั้งการพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย และกลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน อาทิ เสถียรภาพราคาสินค้า กฎระเบียบการค้าระหว่างประเทศ ภัยพิบัติธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความมั่นคงอาหาร โดยกำหนดมาตรการรองรับ มาตรการเตือนภัย มาตรการการปรับตัว ระบบสำรองอาหารในภาวะวิกฤต และการประกันความเสี่ยงให้กับกับสถานการณ์ รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

4) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งสนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ และสนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น เพื่อยกระดับการพัฒนาเกษตรกรไปสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความเข้มแข็งตลอดจนการให้มีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

5) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ เพื่อรองรับการพัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ต่างๆ ทั้งในส่วนของปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีการเกษตร เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ที่รองรับกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้ประโยชน์จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการผลิตและยกระดับเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

6) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค รวมทั้งจัดให้มีระบบการตรวจรับรอง

คุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสมรวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

7) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ โดยการใช้สื่อแบบดั้งเดิมและบนอินเทอร์เน็ตทั้งในและต่างประเทศ การจัดนิทรรศการและงานแสดงสินค้า การรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจถึงคุณค่าหรือเรื่องราวของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ และการสร้างตราสินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับระดับสากล รวมทั้งสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมและแนวคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงาม โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อการใช้งาน ความต้องการของผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อมตลอดจนยกระดับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในและต่างประเทศตลอดห่วงโซ่การผลิต

8) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า รวมทั้งการพัฒนาด้านโลจิสติกส์การเกษตร เพื่อลดการสูญเสียระหว่างการขนส่งลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งสินค้า ตลอดจนเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

2.3 (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2571 - 2575)

สืบเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) กำลังจะสิ้นสุดระยะเวลาการบังคับใช้ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2570 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จึงได้ดำเนินการยกร่างกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2571 - 2575) เพื่อเป็นแผนระดับ 2 ในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศให้มีความต่อเนื่องและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 14 จัดทำขึ้นภายใต้สถานการณ์โลกและภายในประเทศที่มีความผันผวนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัย ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดดและความท้าทายด้านภูมิรัฐศาสตร์และสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาจากการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า สู่การจัดโครงสร้างพื้นฐานและกลไกเชิงระบบภายใต้แนวคิดหลัก (Theme) คือ “การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐาน เพื่อสร้างอนาคต” ทั้งนี้ ปัจจุบันยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการกระบวนการจัดทำแผนให้แล้วเสร็จ เพื่อให้แผนพัฒนาฯ ดังกล่าวเป็นแผนที่เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง (สศช.) จึงได้กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะ และสร้างแนวร่วมในการขับเคลื่อนประเทศสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในระยะต่อไป โดยสรุปสาระสำคัญของ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2571 - 2575)

1. วัตถุประสงค์

เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น อย่างทั่วถึง และยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพการเติบโตที่ลดความเปราะบางและไม่เพิ่มความเหลื่อมล้ำ ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาหลัก ดังนี้

1) เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น จากการยกระดับผลิตภาพการผลิตและบริการผ่านการลงทุนในเทคโนโลยีและนวัตกรรม การยกระดับคุณภาพและทักษะฝีมือแรงงาน และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ

2) ประชาชนมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างทั่วถึงความเหลื่อมล้ำลดลงในทุกมิติ โดยประชาชนทุกกลุ่มมีโอกาสในการทำงาน มีรายได้ที่มั่นคง และเข้าถึงระบบสวัสดิการอย่างเป็นธรรม

3) เศรษฐกิจเติบโตอย่างยั่งยืน ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ เกิดสมดุลและการพัฒนาที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นองค์รวมระหว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

2. อิมการพัฒนา (Theme)

การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐานให้มั่นคง ควบคู่ไปกับการสร้างความพร้อมและโอกาสสำหรับอนาคต ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มความพร้อมของประเทศในการรับมือกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต อันจะนำไปสู่การขับเคลื่อนการเจริญเติบโตของประเทศให้มีคุณภาพ มีส่วนร่วมและยั่งยืนต่อไป

3. หลักคตินำทาง (Guiding Principles) : ประกอบด้วย 4 ประการ ดังนี้

- 1) การมุ่งยกระดับผลิตภาพของประเทศ (Productivity)
- 2) การสร้างประโยชน์อย่างทั่วถึงแก่ประชาชน (Inclusivity)
- 3) การเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) ให้พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ

- 4) การสร้างภูมิคุ้มกันและความมั่นคง (Immunity) ให้สามารถรองรับต่อความผันผวนและแรงปะทะจากภายนอก โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างความสามารถในการแข่งขัน ความร่วมมือระหว่างประเทศ และการพึ่งพาตนเอง

ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดลำดับของสิ่งที่ต้องดำเนินการ

4. เสาหลักการพัฒนา ดังนี้

เสาหลักที่ 1 : การพลิกโฉมโครงสร้างเศรษฐกิจ (Transform the Economy)

เสาหลักที่ 2 : การปฏิรูปภาครัฐ (Reform the Public Sector)

เสาหลักที่ 3 : การยกระดับทุนมนุษย์ (Upgrade Human Capital)

เสาหลักที่ 4 : การบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (Sustain Resources and the Environment)

เสาหลักที่ 5 : การถ่ายทอดและลงทุนในวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม (Transfer and Invest in Research, Technology and Innovation)

2.4 ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาการเกษตรของประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกร มั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise เสริมสร้างความภาคภูมิใจ และความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรรม บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

เป้าหมาย

- 1) รายได้เฉลี่ยของเกษตรกร 390,000 บาท/คน

2) เกษตรกรทุกคนเป็น Smart Farmer 3) สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 ร้อยละ 95

แนวทางการพัฒนา

1) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise

2) เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรรม

3) บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

ตัวชี้วัด

1) รายได้ต่อหัวของเกษตรกร (บาท/คน)

2) ร้อยละของเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต่อเกษตรกรในวัยแรงงาน (อายุ 18 - 64 ปี)

3) ร้อยละของสถาบันเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน – ร้อยละความเข้มแข็ง ของสหกรณ์ ระดับ 1 และ 2 – ร้อยละความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชน

4) จำนวนเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร – จำนวนสมาชิกสหกรณ์ ภาควิสาหกิจและกลุ่มเกษตรกร - จำนวนสมาชิกวิสาหกิจชุมชนด้านการเกษตร (เฉลี่ยกลุ่มละ 15 คน)

5) ดัชนีชี้วัดความผาสุกของเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการ ของตลาด

เป้าหมาย

1) GDP ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3 ต่อปี

2) ฟาร์ม โรงงาน และสถานประกอบการได้มาตรฐาน

3) การท เกษตรแบบแปลงใหญ่ 90 ล้านไร่ จำนวน 14,600 แปลง

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า

2) ส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ตัวชี้วัด

1) GDP ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละต่อปี)

2) ร้อยละของจำนวนฟาร์ม/โรงงาน/สถานประกอบการที่อยู่ในกำกับของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ที่ยื่นขอรับรองมาตรฐาน ผ่านการรับรองมาตรฐาน – ร้อยละจำนวนแปลง/ฟาร์ม : พืช/ประมง/ปศุสัตว์ – ร้อยละจำนวนโรงงาน/สถานประกอบการ (GMP/อื่นๆ) : พืช/ประมง/ปศุสัตว์

3) จำนวนแปลงใหญ่ (พืชไร่ / พืชสวน / ปศุสัตว์ / ประมง)

4) จำนวนพื้นที่ที่มีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับการผลิตตาม Agri-map

5) อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ 4.0 บริหารจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการเกษตร และพัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

เป้าหมาย

การใช้ประโยชน์ร้อยละ 80	1) งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม ได้รับการพัฒนาต่อยอดนำไปสู่
แนวทางการพัฒนา	2) เกษตรกรทุกคนเข้าถึงและนำงานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ได้
กับไทยแลนด์ 4.0	1) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้อง
และสหกรณ์	2) บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตร
การใช้ ประโยชน์	3) พัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรน ไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์
ประยุกต์ใช้	ตัวชี้วัด
	1) สัดส่วนงบประมาณงานวิจัยต่องบประมาณประจำปีของกระทรวงเกษตร
	2) ร้อยละงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่มีการพัฒนาต่อยอด เพื่อนำไปสู่
	3) ร้อยละเกษตรกรและผู้รับบริการที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีสามารถนำไป

ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
โดยบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

เป้าหมาย

- 1) พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน 10 ล้านไร่
- 2) พื้นที่การเกษตรได้รับการอนุรักษ์ปรับปรุงและฟื้นฟู ปีละ 2 ล้านไร่
- 3) พื้นที่ชลประทานมีจำนวน 49.52 ล้านไร่

แนวทางการพัฒนา

- 1) บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน
- 2) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

ตัวชี้วัด

- 1) จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน
- 2) จำนวนพื้นที่การเกษตรได้รับการอนุรักษ์ปรับปรุงและฟื้นฟู
- 3) จำนวนพื้นที่ชลประทาน
- 4) จำนวนพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยพัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร

เป้าหมาย

- 1) ข้าราชการทุกคนเป็น Smart Officer
- 2) ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- 3) ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายให้ทันสมัย

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher
- 2) เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3) ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร

ตัวชี้วัด

1) ร้อยละของข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็น Smart Officer

2) จำนวนส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการปรับปรุง

โครงสร้าง

3) จำนวนกฎหมายที่ได้รับการร่าง/แก้ไข/ปรับปรุง – จำนวนกฎหมายใหม่

ที่จัดทำ – จำนวนกฎหมายที่มีการทบทวน แก้ไข ปรับปรุง

2.5 (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. 2571 - 2575)

1) วิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกษตรไทยสู่เกษตรสมัยใหม่ที่มั่นคง ปลอดภัย และแข่งขันได้ ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

2) ประเด็นการพัฒนา แบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยแปรรูปและการตลาด

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

3) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

3.1) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตร เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 4.5 ต่อปี

3.2) ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 1.2 ต่อปี

3.3) ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับ ภายในปี 2575

3.4) รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกร ไม่ต่ำกว่า บาท/ครัวเรือน ภายในปี 2575

4) ประเด็นการพัฒนา/เป้าหมาย/แนวทางการพัฒนา/ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย : เกษตรกรสามารถบริหารจัดการด้านการเกษตรของตนเองได้ มีรายได้ที่มั่นคง และสถาบันเกษตรกรเป็นกลไกทางธุรกิจที่เข้มแข็ง

แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาทักษะให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง

2) พัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

3) สนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

4) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1) ผลิตภาพแรงงานภาคการเกษตร (มูลค่า GDP ภาคเกษตร/จำนวนแรงงานภาคเกษตร เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ต่อปี

2) สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 55 ภายในปี 2575

3) วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพในระดับดี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ภายในปี 2575

4) กลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งในระดับที่ 1 และ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ภายในปี 2575

- 5) จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร เพิ่มขึ้นอย่างน้อยกว่าปีละ ราย
- 6) เกษตรกรได้รับสิทธิทำประโยชน์ในที่ดิน จำนวน รายต่อปี
- 7) สัดส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สินเกษตรกรลดลง ลดลงร้อยละ ภายในปี 2575

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน

เป้าหมาย : มีระบบการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Smart Agriculture) สร้างผลผลิตที่ได้มาตรฐานความปลอดภัยสูง (Safety) และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อรักษาสีงแวดล้อม (Sustainability)

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- 2) ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร
- 3) ส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเกษตรกรมูลค่าสูง
- 4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทาน
- 5) ยกระดับมาตรฐานและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรและอาหาร

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- 1) พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ... ของพื้นที่เกษตรทั้งหมด
- 2) พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ของพื้นที่เกษตรทั้งหมด
- 3) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ... ต่อปี
- 4) ผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ... ต่อปี

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด (Value-Added) เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก

แนวทางการพัฒนา

- 1) ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรจากขั้นต้นสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง
- 2) การตลาดเชิงรุก
- 3) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเอกลักษณ์ไทย

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- 1) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและอาหาร เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ... ต่อปี
- 2) สัดส่วนของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมด / มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ / ดุลการค้าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกินดุล เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ... ต่อปี

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

เป้าหมาย : ภาคการเกษตรใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โครงสร้างพื้นฐานครอบคลุม และประเทศมีความมั่นคงทางด้านอาหาร

- 1) การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร
- 3) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรครบวงจร
- 4) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการเกษตร

- 5) การส่งเสริมและต่อยอดการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร
- 6) การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ
- 7) การพัฒนากฎระเบียบให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตร
- 8) ควบคุมดูแลการลักลอบนำเข้าและการสวมสิทธิ์สินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบ
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย
- 1) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางการเกษตรลดลง ร้อยละ ภายในปี 2575
- 2) พื้นที่เกษตรเข้าถึงแหล่งน้ำชลประทานเพิ่มขึ้น (รวมนอกและในเขตชลประทาน) จำนวน ... ไร่
ภายในปี 2575
- 3) พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินให้เกิดความสมดุล
และยั่งยืน ไม่น้อยกว่า ล้านไร่ ภายในปี 2575
- 4) สัดส่วนงานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรที่มีการนำไปใช้ประโยชน์เทียบกับ
งานวิจัยที่แล้วเสร็จ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ต่อปี
- 5) ความไม่มั่นคงทางอาหารในระดับบุคคลลดลง น้อยกว่าร้อยละ ในปี 2575

2.6 นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีนายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2568 สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1) การปรับโครงสร้างและยกระดับภาคเกษตรกรรม (Structural Transformation) มุ่งเน้น
การเปลี่ยนผ่านภาคการเกษตรไทยให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของโลก

1.1) การเปลี่ยนจาก “ปริมาณ” ไปสู่ “มูลค่า” : วางรากฐานเพื่อยกระดับการผลิตที่เน้นมูลค่าเพิ่ม
แทนการผลิตเชิงปริมาณเพียงอย่างเดียว

1.2) การขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) : นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มผลิตภาพ
ลดความเสี่ยงจากความผันผวนของภัยธรรมชาติ และสร้างมาตรฐานความปลอดภัยของอาหารให้เป็นที่ยอมรับ

1.3) การพัฒนาเกษตรกรรมใหม่ : ส่งเสริมวิถีเกษตรกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อเตรียม
ความพร้อมเกษตรกรสู่การเป็น "เกษตรกรรมใหม่" ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

2) นโยบายเศรษฐกิจเกษตรและการคุ้มครองผู้ผลิต มุ่งเน้นการสร้างรายได้ที่มั่นคงและแก้ปัญหา
หนี้สินให้เกษตรกร

2.1) การบริหารจัดการราคาสินค้าเกษตร : รักษาระดับราคาผลิตผลให้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม
ควบคู่กับการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้แก่เกษตรกรและชุมชน

2.2) การลดรายจ่ายด้วยพลังงานทางเลือก : สนับสนุนการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงาน
แสงอาทิตย์ (Solar Cell) ในกิจกรรมทางการเกษตรเพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มรายได้สุทธิ

2.3) มาตรการโต้ตอบและรองรับผลกระทบทางการค้า : ดำเนินการเชิงรุกเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร
ที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการภาษีของต่างประเทศ (โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา) การสกัดกั้นการสวมสิทธิ์ถิ่นกำเนิด
สินค้า และการป้องกันการทุ่มตลาดสินค้าเกษตรจากต่างประเทศ

3) การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร เน้นการสร้างภูมิคุ้มกันและความยั่งยืน
ในพื้นที่เกษตร

3.1) มาตรการแก้ปัญหา PM 2.5 : กำหนดมาตรการห้ามนำเข้าสินค้าเกษตรที่มีกระบวนการผลิต
จากการเผาในประเทศเพื่อนบ้าน และเข้มงวดกับการลดการเผาในพื้นที่เกษตรกรรมภายในประเทศ

3.2) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ : พัฒนาระบบน้ำให้มีคุณภาพและเพียงพอต่อการประกอบ
เกษตรกรรม พร้อมทั้งเร่งพัฒนาเครื่องมือเตือนภัยพิบัติในพื้นที่เสี่ยงเพื่อลดความสูญเสียของเกษตรกรการจัดการ

ที่ดินทำกิน: บริหารจัดการที่ดินรัฐเพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงสิทธิในการทำกินได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรมตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่

4) การพัฒนาศักยภาพมนุษย์และเทคโนโลยีดิจิทัล

4.1) การเพิ่มทักษะ (Reskill/Upskill) : ใช้กลไกความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเพิ่มทักษะการเรียนรู้ใหม่ ๆ ให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงนวัตกรรมในราคาที่จับต้องได้

4.2) การพัฒนารัฐบาลดิจิทัล : บูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานราชการเพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการแก่เกษตรกรอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส

5) การสืบสานและต่อยอดงานพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

5.1) ความยั่งยืนของทรัพยากร : รัฐบาลให้ความสำคัญกับการสืบสานและต่อยอดโครงการพระราชดำริ เพื่อเป็นแนวทางหลักในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

2.7 นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ) พร้อมด้วย รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายวัชรพล ขาวขำ) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นางสาวปิยะรัชต์ ตีระไพรัช) ได้มอบนโยบายการขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ หากเกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกัน จะสามารถสร้างความมั่นคงให้กับประเทศได้ วันนี้ต้องยอมรับว่าภาคเกษตรไทยกำลังเผชิญกับปัจจัยและความท้าทายต่างๆ ทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีความถี่และรุนแรงมากขึ้น ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ที่ส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานโลก ทำให้ราคาสินค้าโภคภัณฑ์หลายชนิด อาทิ พลังงาน ปุ๋ยเคมี วัตถุดิบอาหารสัตว์ ปรับตัวสูงขึ้นอย่างมาก นอกจากนี้ ความผันผวนของเศรษฐกิจและการค้าโลก กฎกติกาทางการค้าโลกใหม่ที่มีความเข้มงวดมากขึ้น ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตรไทย หากปรับตัวได้ทันทั้งนี้ ความท้าทายเหล่านี้จะกลายเป็นโอกาสของเกษตรกรและภาคเกษตรของไทย ดังนั้น หน้าที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงไม่เพียงแต่มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า แต่ต้องร่วมกันปรับกระบวนทัศน์ในการพัฒนาภาคเกษตร เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของพี่น้องเกษตรกรให้มีความมั่นคงและยั่งยืน ด้วยการขับเคลื่อนภาคเกษตรสู่เกษตรอัจฉริยะและเกษตรแม่นยำด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของเกษตรกรในแต่ละกลุ่มเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งสืบสานโครงการพระราชดำริเพื่อสร้างรากฐานความเข้มแข็งให้แก่พี่น้องเกษตรกรโดยมีนโยบายหลัก “เกษตรนวัตกรรมเพื่อความยั่งยืนเกษตรกรไทย” เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาด้านการเกษตร 5 ด้าน ดังนี้

1) ยกระดับการผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ปรับเปลี่ยนจากการทำเกษตรแบบดั้งเดิมเป็นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยผลักดันการใช้ Big Data ร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัล และ AI มาบริหารจัดการการผลิตแบบแม่นยำ เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อหน่วย และเพิ่มคุณภาพมาตรฐานให้สูงขึ้น พร้อมทั้งสนับสนุนให้มีผู้ให้บริการทางการเกษตร หรือ Agriculture Service Provider ในระดับชุมชน เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเครื่องจักรกลทางการเกษตร และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างทั่วถึงในราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม

2) เพิ่มรายได้เกษตรกร ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีผลตอบแทนจากการลงทุนและสินทรัพย์สูงขึ้น และมีความมั่นคงในอาชีพ ผ่านการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) และสร้างโอกาสการเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรมูลค่าสูงให้กับสินค้าเกษตรไทย นอกจากนี้ ต้องเตรียมความพร้อมให้เกษตรกรปรับตัวเข้ากับกติกาการค้าโลกใหม่ๆ ทั้งเรื่องมาตรฐานสุขอนามัยพืช สุขอนามัยสัตว์ มาตรฐาน

ความปลอดภัยสินค้าเกษตร อาหารและโภชนาการ มาตรฐานสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจสีเขียว เพื่อสร้างตลาด และขยายโอกาสในการแข่งขัน

3) พัฒนาศักยภาพเกษตรกร สร้างทักษะสมัยใหม่ องค์กรความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมอย่างเป็นระบบ ผ่านหลักสูตร Reskill และ Upskill ที่ตอบสนองความต้องการของเกษตรกรทุกระดับ ตั้งแต่องค์ความรู้วิทยาศาสตร์พืช ปศุสัตว์ ประมง การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเกษตรสมัยใหม่ การจัดการบัญชีและรายได้ในครัวเรือน พร้อมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์หรือวิสาหกิจชุมชน เพื่อสร้างอำนาจต่อรอง ทั้งการซื้อปัจจัยการผลิตและการจำหน่ายผลผลิต ไปจนถึงการยกระดับเกษตรกรที่มีศักยภาพให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร และสามารถบริหารและกำกับดูแลหน่วยผลิตที่ดี

4) ตลาดนำการผลิต ปรับโครงสร้างผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อให้ผลผลิตขายได้จริง ได้ราคาที่เหมาะสมคุณภาพ และลดความเสี่ยงด้านอัตราค่าไถ่สุทธิที่ลดน้อยลง โดยมีข้อมูลตลาดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่การวางแผนการผลิต การคัดแยก การแปรรูป และข้อกำหนดมาตรฐานบรรจุภัณฑ์ และสินค้า ไปจนถึงระบบขนส่งที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงหลักฐานอ้างอิงด้านโภชนาการและสุขภาพ เพื่อเชื่อมโยงผลผลิตจากหน้าฟาร์มไปสู่ผู้บริโภคหรือผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาดและราคาตกต่ำ โดยจะสนับสนุนให้เกิดห่วงโซ่อุปทานมูลค่าเพิ่มในพื้นที่ เช่น จุดรวบรวมสินค้ามาตรฐานระบบคัดเกรด ห้องเย็น การแปรรูป และโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การกระจายผลผลิตจากหน้าฟาร์มถึงผู้ซื้อโดยเร็ว และตรวจสอบได้ ตลอดจนพัฒนาระบบเตือนภัยสถานการณ์บิดเบือนกลไกตลาด เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรได้อย่างทันทั่วทั้งที่ พร้อมทั้งเร่งปราบปรามการสวมสิทธิ์และการบิดเบือนมาตรฐาน เพื่อรักษาความเชื่อมั่นของผู้ซื้อและความเป็นธรรมในตลาดในระยะยาว

5) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบอย่างยั่งยืน จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำในระดับภูมิภาคให้เหมาะสมกับความต้องการใช้น้ำที่แตกต่างกันในแต่ละลุ่มน้ำทั้ง ในปัจจุบันและอนาคต เพื่อรองรับภัยธรรมชาติ ทั้งน้ำท่วมและน้ำแล้งที่มีความรุนแรงมากขึ้น ให้ความสำคัญกับการเติมน้ำในเขื่อนหลัก แหล่งกักเก็บน้ำในชุมชน ไร่นา ไปจนถึงระบบกระจายน้ำเข้าสู่แปลงเกษตรอย่างทั่วถึง รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำทั้งในระบบชลประทานและครัวเรือนเกษตรกร การจัดการข้อมูลน้ำแม่นยำ ตลอดจนพัฒนาระบบเตือนภัยน้ำอัจฉริยะ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านน้ำในอนาคต เกษตรกรสามารถวางแผนการผลิตและปรับแผนการผลิตได้อย่างทันทั่วทั้งที่ สามารถลดความเสี่ยงจากความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ และสร้างความมั่นใจว่าจะมีน้ำใช้อย่างเพียงพอ

ทั้งนี้ นโยบายหลักทั้ง 5 ด้านดังกล่าว จะขับเคลื่อนผ่านการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เน้นการทำงานเชิงรุก ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นลง เร่งการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการทำงานให้มีความคล่องตัวมากขึ้น พร้อมอำนวยความสะดวกให้กับเกษตรกรได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยมีประเด็นสำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน 6 เรื่อง เพื่อให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็วที่สุด ดังนี้

1) มาตรการเพื่อรับมือสถานการณ์ตะวันออกกลาง ปรับเปลี่ยนสัดส่วนการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรให้มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และชนิดพืช พร้อมทั้งเร่งกระจายแหล่งนำเข้าปุ๋ยจากต่างประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการศึกษาวิจัยและส่งเสริมการผลิตปุ๋ยชีวภาพและปุ๋ยอินทรีย์ทดแทน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและลดต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกร

2) บริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก และการบริโภคภายในประเทศ แก้ไขปัญหาข้อติดขัดในกระบวนการส่งออก โดยบูรณาการความร่วมมือเพื่อจัดทำช่องทางพิเศษ (Fast Lane) ลดขั้นตอนเอกสารและระยะเวลาการส่งออกให้รวดเร็ว และผลักดันการนำระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ในรูปแบบ

ดิจิทัลมาใช้อย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในมาตรฐานและความปลอดภัยของสินค้าเกษตรไทย ต่อประเทศคู่ค้า

3) บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร นำระบบบริหารจัดการน้ำอัจฉริยะมาประยุกต์ใช้ในการติดตามและบริหารจัดการสถานการณ์น้ำทั้งระบบ พร้อมทั้งเร่งรัดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทาน เพื่อเตรียมความพร้อมในการกักเก็บน้ำและรับมือกับผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญ ตลอดจนวิกฤตภัยแล้ง ที่อาจเกิดขึ้น

4) บริหารจัดการดินและที่ดิน เร่งรัดกระบวนการจัดสรรและมอบเอกสารสิทธิที่ดินทำกิน ให้แก่เกษตรกร เพื่อสร้างความมั่นคงในอาชีพและทรัพย์สิน ควบคู่ไปกับการเร่งฟื้นฟูและปรับปรุงคุณภาพดิน ให้เหมาะสมแก่การเพาะปลูก รวมถึงการกำหนดมาตรการเชิงรุกในการเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมปลอดการเผา (Zero Burn) อย่างเป็นระบบ

5) สร้าง Smart Farmer รุ่นใหม่ มุ่งเน้นการพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถของเกษตรกรรุ่นใหม่ ให้เป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความพร้อม สามารถนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่ และองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการธุรกิจ มาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

6) แก้ปัญหา PM 2.5 กำหนดมาตรการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจในการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม หรือแปลงสภาพเป็นพลังงานทางเลือก ตลอดจนส่งเสริมให้เกษตรกร และชุมชนมีส่วนร่วมในโครงการลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อสร้างรายได้เสริมจากการประเมินและรับรองคาร์บอนเครดิต (Carbon Credit)

2.8 ร่าง แผนพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี (พ.ศ. 2571 - 2575)

1. วิสัยทัศน์ (Vision) : “เมืองน่าอยู่ทันสมัย เกษตรปลอดภัยมูลค่าสูง เศรษฐกิจชีวภาพ ศูนย์กลางการค้าการลงทุน เมืองท่องเที่ยวคุณภาพ”

2. วัตถุประสงค์

1) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่ทันสมัย ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนทั้งทางด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินการเข้าถึงระบบสาธารณสุขและระบบบริการภาครัฐ และมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิต

2) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันการเกษตรยกระดับการผลิตให้มีประสิทธิภาพได้มาตรฐานและเพิ่มมูลค่าสินค้าภาคการเกษตร

3) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางด้านการค้าการลงทุนในพื้นที่จังหวัด เชื่อมโยงกลุ่มจังหวัดภูมิภาคและต่างประเทศ

4) เพื่อยกระดับสู่การเป็นเมืองท่องเที่ยวคุณภาพที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจบนฐานการใช้ทรัพยากรและอัตลักษณ์ของพื้นที่อย่างสมดุลและยั่งยืน

5) เพื่อมีให้ทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์และมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิต

3. เป้าหมายการพัฒนา

1) พัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่ทันสมัยตามแนวทางการพัฒนาเมือง Smart city และ Mice city

2) ส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถยกระดับการผลิตให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน เพื่อสร้างมูลค่าสินค้าเกษตรและสามารถเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรได้เพิ่มขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด

3) มูลค่าการค้าการลงทุนในพื้นที่เพิ่มขึ้นบรรลุเกณฑ์ ตามตัวชี้วัดที่กำหนด

4) พัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองท่องเที่ยวคุณภาพที่มีศักยภาพในการแข่งขันสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว กระจายรายได้สู่ชุมชนและเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของพื้นที่อย่างสมดุลและยั่งยืน

5) อนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล

4. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด (ตัวชี้วัดรวม)

1) มูลค่าการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรของจังหวัด (GPP) เพิ่มขึ้น เป้าหมาย 5 ปี ร้อยละ 2 ต่อปี

2) มูลค่าการลงทุนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2 ต่อปี

3) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว ร้อยละ 3 ต่อปี

5. ประเด็นการพัฒนา

จังหวัดอุบลราชธานี ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาจังหวัด เป็นประเด็นการพัฒนาเดียวภายใต้การดำเนินการแบบบูรณาการ 5 ด้าน โดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต สังคม และความมั่นคงของมนุษย์

เป้าประสงค์

1. เพื่อสร้างเสริมสุขภาวะประชาชนให้มีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี
2. เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพทางการศึกษาทุกระดับ ให้มีคุณภาพ
3. เพื่อพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ ทันสมัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ

4. เพื่อพัฒนาระบบอาชีวอนามัย และพลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

5. เพื่อความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1. เด็กอุบลฯ มีระดับสติปัญญาเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 106 (วัดปี 2574)

1.1 ร้อยละ 90 เด็กอายุ 0 - 5 ปี ได้รับการตรวจประเมินพัฒนาการ

1.2 ร้อยละ 88 เด็กอายุ 0- 5 ปี มีพัฒนาการสมวัย

2. ดัชนีความก้าวหน้าของคนด้านการศึกษา (HAI) เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 0.05 ในปี 2575 (ใช้ฐานปี 2567)

3. สัดส่วนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 50 ขึ้นไปของคะแนนเต็มใน 4 วิชาหลักต่อจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้ารับการทดสอบ เพิ่มขึ้นต่อปี ได้แก่ วิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 และภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 2 ต่อปี

4. อัตราป่วยของโรคติดต่ออุบัติใหม่ อุตุนิบัติที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพคนอุบลราชธานี ลดลง 20 % จากค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง

5. ประชาชนทุกช่วงวัยที่เข้าถึงบริการด้านสุขภาพ การศึกษา การมีงานทำ และสวัสดิการสังคม

6. ผู้สูงอายุมีความสามารถในการดำรงชีวิตประจำวัน (ADL) ปกติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 96

7. ผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงได้รับการดูแลระยะยาว (long-Term Care : LTC) ได้รับการบริการตาม Care Plan ไม่น้อยกว่าร้อยละ 96

8. สถิติอาชญากรรมลดลง ร้อยละ 5 ต่อปี

9. อัตราคดีที่กระทบต่อความปลอดภัยลดลงจากปีฐานลดลง 10 %

10. อัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนต่อแสนประชากร (ไม่เกิน 25-78 คนต่อแสนคน)

แนวทางการพัฒนา

1. การพัฒนาเป็นเมืองสุขภาวะดี มีความพร้อมในการตอบสนองทุกความต้องการของผู้อยู่อาศัยในทุกด้าน และมีสิ่งอำนวยความสะดวก
2. การพัฒนาระบบความปลอดภัย โครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุข
3. ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการเข้าถึงบริการทางด้านการศึกษาลดชีวิตอย่างเท่าเทียม
4. การรักษาความมั่นคงของชาติและความปลอดภัยของประชาชน
5. การพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานสะอาด

ด้านที่ 2 ด้านการพัฒนาการเกษตร

เป้าประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับการผลิตให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าสินค้าเกษตร เพื่อตอบสนองความต้องการด้วยระบบตลาดนำการผลิต บนพื้นฐานข้อมูล Big Data ด้านการเกษตร และใช้ประโยชน์จากดิจิทัล แพลตฟอร์ม
2. เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอด ความรู้ อย่างต่อเนื่องเกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอก อย่างเข้มแข็ง และลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้
3. เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุล มีประสิทธิภาพ เพิ่มความมั่นคงด้านน้ำ อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และเสริมสร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติ และโรคระบาด
4. ส่งเสริมการวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรม และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และมูลค่าใหม่ตามแนวทางเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Economy)
5. เพื่อพัฒนาระบบอาหารของจังหวัดให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และยั่งยืน ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป การกระจายสินค้า ไปจนถึงการบริโภค เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
6. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและนวัตกรรมการอาหาร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและกระจายรายได้สู่ชุมชน
7. เพื่อส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มศักยภาพในการกักเก็บคาร์บอนของภาคเกษตร
8. เพื่อยกระดับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์และสินค้า GI เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรของจังหวัด (GPP) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 2 ต่อปี
2. รายได้เฉลี่ยทางการเกษตรของเกษตรกรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ใน ปี 2575
3. พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการส่งเสริมองค์ความรู้ เทคโนโลยี และการพัฒนาพื้นที่ จำนวน 100,000 ไร่/ปี

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมการผลิตการแปรรูป และการบริหารจัดการสินค้าเกษตรมูลค่าสูง/สินค้า GI สู่มาตรฐานสากล
2. ส่งเสริมพัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน เป็นผู้ประกอบการธุรกิจสมัยใหม่อย่างครบวงจร

3. ส่งเสริมระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร ยกย่องการบริหารจัดการน้ำเชิงพื้นที่ อนุรักษ์ดินและน้ำ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเสริมสร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติ และโรคระบาด

4. ส่งเสริมพลังงานทดแทนเศรษฐกิจฐานราก และอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรดินและน้ำเพื่อการเกษตร เพื่อการทำเกษตรมูลค่าสูง

5. ส่งเสริมการวิจัย ถ่ายทอดเทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อยกระดับการผลิต การแปรรูป และสร้างผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงบนฐานทรัพยากรชีวภาพ

6. สร้างโครงสร้างพื้นฐาน ยกย่องมาตรฐานการตรวจสอบรับรอง และผลักดันอุปราชธานีเป็น Bioeconomy Hub

7. พัฒนาระบบข้อมูลดิจิทัล เทคโนโลยีอัจฉริยะ และแพลตฟอร์มข้อมูลการเกษตร เพื่อสนับสนุนการวางแผน การบริหารจัดการ และการเชื่อมโยงตลาดตลอดห่วงโซ่มูลค่า

8. ส่งเสริมระบบอาหารที่มั่นคง ปลอดภัย และยั่งยืน โดยพัฒนาการผลิต การแปรรูป และการกระจายสินค้าอาหารคุณภาพ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

9. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร นวัตกรรมอาหาร และการเชื่อมโยง Soft Power ท้องถิ่น

ด้านที่ 3 ด้านการพัฒนาการค้าและการลงทุน

เป้าประสงค์

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพการค้าชายแดนสู่ประเทศเพื่อนบ้านและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง
2. เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการสู่ตลาดสากล
3. เพื่อยกระดับการผลิตสินค้าและบริการให้ได้คุณภาพตลาดโมเดิร์นเทรด
4. เพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงและขยายช่องทางการตลาดทุกระดับ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1. มูลค่าการค้าการลงทุนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2 ต่อปี (ใช้ปีฐาน 2570)
2. มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2 ต่อปี (ใช้ปีฐาน 2570)
3. ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ภาคการค้าส่ง ค้าปลีก เพิ่มขึ้น ร้อยละ 2 ต่อปี

แนวทางการพัฒนา

1. การเสริมสร้างศักยภาพการค้าชายแดน
2. ส่งเสริมผู้ประกอบการและ SMEs เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
3. พัฒนาผู้ประกอบการและแรงงานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
4. สร้างโอกาสเข้าถึงตลาดและขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ
5. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการขยายตัวด้านการค้าการลงทุน

ด้านที่ 4 ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวและบริการ

เป้าประสงค์

เพิ่มศักยภาพและมูลค่าด้านการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว ร้อยละ 3 ต่อปี (ฐานปี 2570)
2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายต่อวันของนักท่องเที่ยว ร้อยละ 2 ต่อปี

แนวทางการพัฒนา

1. แผนงานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล
2. แผนงานพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว

3. แผนงานส่งเสริมการตลาดและสร้างภาพลักษณ์เมืองท่องเที่ยวคุณภาพ

ด้านที่ 5 ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์

1. เพื่ออนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
2. เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้เพียงพอสำหรับใช้ในการอุปโภค บริโภคและการเกษตร และแก้ไขปัญหาภัยแล้ง – อุทกภัย
3. เพื่อสร้างการรับรู้และเตรียมความพร้อมรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ
4. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการใช้พลังงานทดแทนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
5. เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพและมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

พื้นที่สีเขียวของจังหวัดอุบลราชธานี เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 ภายในปี พ.ศ. 2575

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมการฟื้นฟู ป่าไม้ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
2. ส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำสำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภคและการเกษตร และแก้ไขปัญหาภัยแล้ง – อุทกภัย
3. ส่งเสริมสร้างการรับรู้ เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ และบูรณาการขับเคลื่อนแผนงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
4. ส่งเสริมและพัฒนาการใช้พลังงานทดแทนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
5. ส่งเสริมการบริหารจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพ เพื่อมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

2.9 ร่าง แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดระยะ 5 ปี (พ.ศ 2571-2575) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2

เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด

เกษตรสร้างมูลค่า ศูนย์กลางการค้า โลจิสติกส์ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เชื่อมโยงภูมิภาค สังคมคุณภาพบนพื้นฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดความสำเร็จและค่าเป้าหมายตามเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด

ร้อยละการเปลี่ยนแปลงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (GCP) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 6 เมื่อสิ้นปี 2575 มูลค่าจากปีฐาน 2566 เท่ากับ 285,461 ล้านบาท

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ได้กำหนดประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด เป็น 5 ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การยกระดับเกษตรกรรมสู่เกษตรมูลค่าสูงและยั่งยืน

เป้าประสงค์ของประเด็นพัฒนา : สินค้าเกษตรเด่นของกลุ่มจังหวัดได้รับการสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม มีมาตรฐานรับรองในระดับสากล เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตที่ลดลงและมีรายได้ที่มั่นคง บนพื้นฐานความมั่นคงทางทรัพยากรน้ำ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย : มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคเกษตร ขยายตัวเฉลี่ย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี

แนวทางการพัฒนา

1. การพัฒนาแหล่งน้ำและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อความมั่นคงทางการเกษตรและรองรับภัยธรรมชาติ
2. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ยกระดับมาตรฐาน และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะ

3. การพัฒนาขีดความสามารถการแปรรูปเชิงสร้างสรรค์และการส่งเสริมการตลาดเชิงรุก โดยผู้ประกอบการเกษตรรุ่นใหม่

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาศูนย์กลางการค้า การลงทุน และระบบโลจิสติกส์อัจฉริยะ เพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค

เป้าประสงค์ของประเด็นพัฒนา : กลุ่มจังหวัดมีระบบโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและระบบโลจิสติกส์ที่ทันสมัย เป็นศูนย์กลางการรวบรวม กระจายสินค้า และบริการที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนระบบนิเวศการลงทุนได้รับการยกระดับเพื่อสร้างโอกาสทางการค้าและการลงทุนข้ามพรมแดนเชื่อมโยงสู่ภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงได้อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย : มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดนอกภาคเกษตร ขยายตัวเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 1 ต่อปี

แนวทางการพัฒนา

1. โครงการพัฒนาเครือข่ายโลจิสติกส์อัจฉริยะและการเข้าถึงตลาดเพื่อความยั่งยืนของเศรษฐกิจฐานราก
2. การยกระดับผลิตภัณฑ์และเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการเพื่อรองรับห่วงโซ่อุปทานการค้าและการลงทุน
3. การขับเคลื่อนการตลาดเชิงรุก สร้างและส่งเสริมเครือข่ายพันธมิตรทางการค้าทั้งภายในและต่างประเทศ

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การขับเคลื่อนการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมมูลค่าสูงสู่สากล

เป้าประสงค์ของประเด็นพัฒนา : แหล่งท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ และบริการทางการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของภูมิภาคได้รับการพัฒนาบนฐานอัตลักษณ์ ทูทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจการกีฬา และความคิดสร้างสรรค์ มีมาตรฐานความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับสากล สามารถสร้างประสบการณ์มูลค่าสูงเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวคุณภาพและกระจายรายได้สู่ชุมชนฐานราก

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย : รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด ขยายตัวเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 4.0 ต่อปี

แนวทางการพัฒนา

1. การพัฒนา ยกระดับ และฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตให้มีมาตรฐานความปลอดภัย
2. การส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ บริการ และวัฒนธรรม สุขภาวะ และการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้วยความคิดสร้างสรรค์
3. การยกระดับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวสมัยใหม่และการตลาดท่องเที่ยวเชิงรุกสู่ระดับสากล

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การเสริมสร้างสังคมคุณภาพ ยกระดับคุณภาพชีวิต สู่เมืองสุขภาวะอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และยั่งยืน

เป้าประสงค์ของประเด็นพัฒนา : ประชาชนในกลุ่มจังหวัดได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างรอบด้านตามวงจรชีวิต มีทักษะและความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีระบบบริการสาธารณสุขและสุขภาวะองค์รวม (Wellness) ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานอย่างทั่วถึง ครอบครัวและชุมชนมีความเข้มแข็ง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พร้อมทั้งได้รับการคุ้มครองทางสังคมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและแก้ไขปัญหาสังคมอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานการยกระดับดัชนีความก้าวหน้าของคนในทุกมิติ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย : ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index HAI มากกว่าหรือเท่ากับค่าดัชนีของประเทศ เมื่อสิ้นปี 2575

แนวทางการพัฒนา

1. การพัฒนาศักยภาพคน ระบบการศึกษา และการสร้างเสริมสุขภาวะองค์รวมตลอดช่วงชีวิต
2. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว ชุมชน และการจัดสวัสดิการสังคม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ
3. การยกระดับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การป้องกันสาธารณภัย และการจัดการภัยพิบัติทางสังคมเชิงรุก

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การขับเคลื่อนเศรษฐกิจสีเขียวและสร้างภูมิคุ้มกันในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์ของประเด็นพัฒนา : กลุ่มจังหวัดมีระบบบริหารจัดการน้ำที่เป็นระบบ มีความมั่นคงด้านน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร พร้อมทั้งมีขีดความสามารถในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และปรับตัวรองรับภัยธรรมชาติจากเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ชุมชนและท้องถิ่นมีระบบจัดการขยะและมลภาวะที่ได้มาตรฐาน มีการเปลี่ยนของเสียเป็นมูลค่าตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและเกื้อกูลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย : พื้นที่สีเขียวของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 ภายในปี 2575

แนวทางการพัฒนา

1. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำและโครงสร้างพื้นฐานชุมชนเพื่อความมั่นคงด้านน้ำ และบรรเทาอุทกภัย-ภัยแล้ง
2. การยกระดับระบบจัดการขยะ มลภาวะ และการส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนในระดับชุมชนฐานราก
3. การอนุรักษ์ พื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ และการสร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

2.10 เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี 20 ปี (พ.ศ. 2566 - 2585)

จังหวัดอุบลราชธานี มีการกำหนดตำแหน่งการพัฒนาโดยได้รับการประกาศเป็นเขตพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City) โดยมีประเด็นการพัฒนาครอบคลุมทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านคน ด้านพลังงาน ด้านการขนส่ง ด้านเศรษฐกิจ ด้านการบริหารงานภาครัฐ ด้านการสิ่งแวดล้อมและด้านความเป็นอยู่และการดำรงชีวิต จังหวัด มีการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการคมนาคม การกำหนดแผน เพื่อพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำมูล การวิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบจากอุทกภัย การเกิดขึ้นของนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่ที่จะเป็นปัจจัยในการหนุนเสริมทิศทางการพัฒนาภาคเกษตรสู่เกษตรอุตสาหกรรม การมีโรงงานต้นแบบด้านการแปรรูปอาหารเป็นศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ โดยมีงานวิจัยของมหาวิทยาลัยในพื้นที่รองรับ

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี ระยะ 20 ปี
“ เมืองน่าอยู่ทันสมัย เกษตรปลอดภัยมูลค่าสูง เศรษฐกิจชีวภาพ ศูนย์กลางการค้าการลงทุน เมืองท่องเที่ยวคุณภาพ ”

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ 20 ปี

การถ่ายทอด แต่ละช่วง 5 ปี	2566 - 2570	2571 - 2575	2576 - 2580	2581 - 2585
เป้าหมายการพัฒนา - การเติบโตของ (GPP จังหวัด)	วัด GPP ด้านการเกษตร เพิ่มขึ้น	วัด GPP ด้านการเกษตร เพิ่มขึ้น	วัด GPP ด้านการเกษตร เพิ่มขึ้น	วัด GPP ด้านการเกษตร เพิ่มขึ้น
ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	ร้อยละ 3.5	ร้อยละ 4.5	ร้อยละ 5.5	ร้อยละ 7
เป้าหมายการพัฒนา - รายได้จากการท่องเที่ยว	ร้อยละที่เพิ่มขึ้น ของรายได้จาก การท่องเที่ยว	ร้อยละที่เพิ่มขึ้น ของรายได้จาก การท่องเที่ยว	ร้อยละที่เพิ่มขึ้น ของรายได้จาก การท่องเที่ยว	ร้อยละที่เพิ่มขึ้น ของรายได้จาก การท่องเที่ยว
ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5
เป้าหมายการพัฒนา - รายได้เฉลี่ยต่อหัวของ ประชากรที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละที่เพิ่มขึ้น ของรายได้เฉลี่ย ต่อหัว	ร้อยละที่เพิ่มขึ้น ของรายได้เฉลี่ย ต่อหัว	ร้อยละที่เพิ่มขึ้น ของรายได้เฉลี่ย ต่อหัว	ร้อยละที่เพิ่มขึ้น ของรายได้เฉลี่ย ต่อหัว
ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย - ร้อยละ	ร้อยละ 3.5	ร้อยละ 4	ร้อยละ 4.5	ร้อยละ 5

แผนการดำเนินงานที่สำคัญ (Roadmap)

ในการขับเคลื่อนแผนงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดนั้น ได้กำหนดเป็น 4 ช่วง ในช่วงที่สอง ระหว่าง ปี พ.ศ. 2571 - 2575 จังหวัดอุบลราชธานีจะขับเคลื่อนโครงการที่อยู่ในแผนพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี 5 ปี (ปี 2571 - 2575) เป็นสำคัญ ดังนี้

- 1) แผนงานด้านการ พัฒนาเกษตรมูลค่าสูงสู่ เกษตรอุตสาหกรรม
- 2) บริหารจัดการน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เพียงพอต่อภาคการเกษตร
- 3) แผนงานด้านการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ
- 4) ส่งเสริมการสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่เพื่อเป็น Land Mark
- 5) แผนงานด้านการพัฒนาสุขภาวะดี (มีความพร้อมด้านการตอบสนอง)
- 6) แผนงานส่งเสริมและสนับสนุนการค้าการลงทุน
- 7) แผนงานพัฒนาจังหวัดสู่การเป็นเมืองน่าอยู่ทันสมัย
- 8) แผนงานการส่งเสริมเศรษฐกิจชีวภาพ
- 9) แผนงานการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและผลกระทบจากอุทกภัยอย่างยั่งยืน
- 10) ศูนย์กลางการศึกษาและวิชาการ

2.11 ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) แห่งสหประชาชาติ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) แห่งสหประชาชาติ เป็นกรอบการพัฒนาของโลกเพื่อร่วมกันบรรลุการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ภายในปี ค.ศ. 2030 (พ.ศ. 2573) โดย SDGs มี 17 เป้าหมาย 169 เป้าหมายย่อย (SDG Targets) ประกอบด้วย

เป้าหมายที่ 1 ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่

เป้าหมายที่ 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย

เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป้าหมายที่ 5 บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศและให้อำนาจของผู้หญิงและเด็กหญิงทุกคน

เป้าหมายที่ 6 สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคน และมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 7 สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานในราคาที่สามารถซื้อหาได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน

เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ และมีผลผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ 9 สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุม และยั่งยืนและส่งเสริมนวัตกรรม

เป้าหมายที่ 10 ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ

เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิคุ้มกัน และยั่งยืน

เป้าหมายที่ 12 สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการบริโภคและผลิตที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 13 ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น

เป้าหมายที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเลและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 15 ปกป้อง ปันปัน และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

เป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุม ในทุกระดับ

เป้าหมายที่ 17 เสริมความเข้มแข็งให้แก่งlobalization การดำเนินงานและฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน

ประเทศไทยในฐานะสมาชิกขององค์การสหประชาชาติได้ใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมาเป็นทิศทางในการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด สำหรับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคการเกษตร มีรายละเอียด ดังนี้

1. เป้าหมายที่ 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหาร และยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน (หลัก)

1.1 เป้าหมายย่อย 2.1 ยุติความหิวโหยและสร้างหลักประกันให้ทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มยากจน และกลุ่มที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบาง รวมถึงทารก ได้เข้าถึงอาหารที่ปลอดภัย มีโภชนาการ และเพียงพอตลอดทั้งปี

1.2 เป้าหมายย่อย 2.2 ยุติภาวะทุพโภชนาการทุกรูปแบบและแก้ไขปัญหาความต้องการสารอาหารของหญิงวัยรุ่น หญิงตั้งครรภ์ และให้นมบุตร และผู้สูงอายุ ภายในปี 2573 รวมถึงบรรลุเป้าหมายที่ตกลงร่วมกันว่าด้วยภาวะเตี้ย แคระแกร็น และผอมแห้งในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี

1.3 เป้าหมายย่อย 2.3 เพิ่มผลิตภาพทางการเกษตรและรายได้ของผู้ผลิตอาหารรายเล็ก โดยเฉพาะผู้หญิง คนพื้นเมือง คราวเรือนเกษตรกร เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ และชาวประมง ให้เพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า โดยรวมถึงการเข้าถึงที่ดินและทรัพยากร และปัจจัยการผลิต ความรู้ บริการทางการเงิน ตลาด และโอกาสในการสร้างมูลค่าเพิ่ม และการจ้างงานนอกภาคการเกษตรอย่างมั่นคงและเท่าเทียม

1.4 เป้าหมายย่อย 2.4 สร้างหลักประกันว่าจะมีระบบการผลิตอาหารที่ยั่งยืน และดำเนินการตามแนวปฏิบัติทางการเกษตรที่มีภูมิคุ้มกัน เพื่อเพิ่มผลิตภาพและการผลิต ซึ่งจะช่วยรักษาระบบนิเวศ เสริมขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ของสภาพภูมิอากาศ สภาวะอากาศรุนแรงสุดขีด ภัยแล้ง อุทกภัย และภัยพิบัติอื่น ๆ และจะช่วยพัฒนาที่ดินและคุณภาพดินอย่างต่อเนื่อง

1.5 เป้าหมายย่อย 2.5 คงความหลากหลายทางพันธุกรรมของเมล็ดพันธุ์พืชที่ใช้เพาะปลูก สัตว์ในไร่นาและที่เลี้ยงตามบ้านเรือน และชนิดพันธุ์ตามธรรมชาติ รวมถึงให้มีธนาคารพืช และเมล็ดพันธุ์ที่มีการจัดการที่ดีและมีความหลากหลาย ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ และสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ ที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรทางพันธุกรรมและองค์ความรู้ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นธรรม และเท่าเทียม ตามที่ตกลงกันระหว่างประเทศ

1.6 เป้าหมายย่อย 2.a เพิ่มการลงทุน รวมถึงการยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศ ในด้านโครงสร้างพื้นฐานในชนบท การวิจัยและการส่งเสริมการเกษตร การพัฒนาเทคโนโลยี และการทำธนาคารเชื้อพันธุ์พืชและสัตว์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

1.7 เป้าหมายย่อย 2.b แก้ไขและป้องกันการกีดกันและการบิดเบือนทางการค้าในตลาดเกษตรโลก รวมถึงการจัดการอุดหนุนสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกทุกรูปแบบและมาตรการ เพื่อการส่งออกทุกแบบที่ให้ผลในลักษณะเดียวกัน โดยให้เป็นไปตามอาณัติ ของรอบการพัฒนาโดฮา

1.8 เป้าหมายย่อย 2.c ใช้มาตรการเพื่อสร้างหลักประกันว่าตลาดโภคภัณฑ์อาหารและตลาดอนุพันธ์สามารถทำงานได้อย่างเหมาะสม และอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลของตลาด รวมถึงข้อมูลคลังสำรองอาหารได้อย่างทันการณ์เพื่อจำกัดความผันผวนของราคาอาหารอย่างรุนแรง

2. เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดี สำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย

2.1 เป้าหมายย่อย 3.9 จำนวนการตายและการเจ็บป่วยจากสารเคมีอันตรายและจากมลพิษ และการปนเปื้อนทางอากาศ น้ำ และดินให้ลดลงอย่างมากภายในปี 2573 โดยประเทศไทยมีการนำเข้าสารเคมี เพื่อใช้ประโยชน์ในด้านการเกษตรเพิ่มขึ้น แต่ยังคงขาดการควบคุมอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การนำเข้าสารตั้งต้นการผลิต การนำไปใช้ประโยชน์ ตลอดจนการทำลายกากของเสียจากการใช้งาน อีกทั้งยังตรวจพบสารเคมีตกค้างในสิ่งแวดล้อมทั้งในดิน น้ำ และตะกอน โดยเฉพาะสารเคมีกำจัดศัตรูพืช เกษตรกรจำนวนมากที่ขาดความเข้าใจถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้สารเคมีที่มีต่อสุขภาพของตนเองและผู้บริโภค ส่งผลให้เกิดปัญหามลพิษและการปนเปื้อนของสารเคมีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

3. เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่า สำหรับทุกคน

3.1 เป้าหมายย่อย 8.1 ทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจต่อหัวประชากร มีความยั่งยืนตามบริบทของประเทศ

3.2 เป้าหมายย่อย 8.2 พัฒนาเศรษฐกิจให้มีผลผลิตภาพการผลิตที่สูงขึ้นผ่านการสร้างความหลากหลาย การยกระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงการมุ่งเน้นภาคการผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มสูง และการผลิตที่ใช้แรงงานเข้มข้น

3.3 เป้าหมายย่อย 8.3 ส่งเสริมนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาที่สนับสนุนกิจกรรมที่มีผลผลิตภาพ การสร้างงานที่มีคุณค่า ความเป็นผู้ประกอบการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม และให้การสนับสนุนการรวมตัวและการเติบโตของวิสาหกิจ รายย่อย ขนาดเล็ก และขนาดกลาง ผ่านการเข้าถึงบริการทางการเงิน

3.4 เป้าหมายย่อย 8.5 ปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรของโลกในการบริโภคและการผลิตอย่างต่อเนื่อง และพยายามที่จะแยกการเติบโตทางเศรษฐกิจออกจากความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม

4. เป้าหมายที่ 12 สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

4.1 เป้าหมายย่อย 12.3 ลดขยะอาหารของโลกในระดับค้าปลีกและผู้บริโภคครึ่งหนึ่ง และลดการสูญเสียอาหารตลอดกระบวนการผลิตและห่วงโซ่อุปทาน รวมถึงการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว โดยลดปริมาณการสูญเสียผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหารตลอดห่วงโซ่คุณค่า รวมถึงการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อส่งเสริมความมั่นคงทางอาหารและการใช้ทรัพยากรในระบบการผลิตอาหารมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. เป้าหมายที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

5.1 เป้าหมายย่อย 14.4 ให้ กำกับกับการทำการประมงอย่างมีประสิทธิภาพ และยุติการประมงเกินขีดจำกัด การประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU) และแนวปฏิบัติ ด้านการประมงที่เป็นไปในทางทำลาย รวมทั้งดำเนินการให้เป็นผลตามแผนการบริหารจัดการ ที่อยู่บนฐานวิทยาศาสตร์ เพื่อจะฟื้นฟูมวลสัตว์น้ำ (Fish Stock) อย่างน้อยที่สุดให้อยู่ในระดับผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน (Maximum Sustainable Yield) ตามคุณลักษณะทางชีววิทยาของสัตว์น้ำเหล่านั้นภายในเวลาที่สั้นที่สุดที่จะเป็นไปได้

5.2 เป้าหมายย่อย 14.6 ยับยั้งการลดทอนการประมงบางรูปแบบที่มีส่วนทำให้เกิดการประมงเกินขีดจำกัด จัดการลดทอนที่มีส่วนทำให้เกิดการประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม และระงับการริเริ่มการลดทอนในลักษณะดังกล่าว โดยตระหนักว่าการปฏิบัติที่เป็นพิเศษ และแตกต่างที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สำหรับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ควรเป็นส่วนควบในการเจรจาการลดทอนการประมงขององค์การการค้าโลก

5.3 เป้าหมายย่อย 14.7 เพิ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากการใช้ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน รวมถึงผ่านทางการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในด้านการประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการท่องเที่ยว

5.4 เป้าหมายย่อย 14.b จัดให้ชาวประมงพื้นบ้านรายเล็กเข้าถึงทรัพยากรทางทะเลและตลาด

6. เป้าหมายที่ 15 ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ในส่วนของต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดิน และฟื้นฟูปศุภาพ กลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

6.1 เป้าหมายย่อย 15.3 ต่อด้านการกลายสภาพเป็นทะเลทราย ฟื้นฟูที่ดินและดินที่เสื่อมโทรม รวมถึงที่ดินที่ได้รับผลกระทบจากการกลายสภาพเป็นทะเลทราย ภัยแล้ง และอุทกภัย และพยายามที่จะบรรลุความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดินอย่างยั่งยืน

2.12 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทย

1) ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มีความรุนแรงและส่งผลกระทบเป็นวงกว้าง ในทุกประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย เริ่มจากวิกฤติด้านสาธารณสุข ที่กระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชน การค้าระหว่างประเทศได้รับผลกระทบจากมาตรการปิดประเทศ

หรือระงับการเดินทางข้ามประเทศ ปัญหาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป มีการปรับตัวตามวิถีใหม่ผู้บริโภค ลดความเสี่ยงในการออกจากบ้าน และหันไปซื้อสินค้าออนไลน์มากขึ้น การบริโภคจะพึ่งพาตลาดในพื้นที่และในประเทศเป็นหลัก จากสถานการณ์ดังกล่าวจึงเป็นทั้งโอกาสและอุปสรรคสำคัญสำหรับสินค้าเกษตรโดยด้านโอกาส เกษตรกรที่เข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลสามารถใช้ประโยชน์ในการขยายตลาดใหม่ ด้วยการจำหน่ายสินค้าเกษตรแบบออนไลน์ได้สะดวกยิ่งขึ้น ลดปัญหาพ่อค้าคนกลาง มีรายได้และกำไรเพิ่มขึ้น ในทางกลับกันยังเป็นข้อจำกัดสำหรับเกษตรกรรายย่อย และเกษตรกรสูงวัยที่ไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้ ดังนั้น การถ่ายทอดองค์ความรู้สมัยใหม่และพัฒนาทักษะให้แก่เกษตรกรรายย่อยและเกษตรกรสูงวัยอย่างเหมาะสมจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่และสามารถใช้บริการในรูปแบบต่างๆ ที่ภาครัฐอำนวยความสะดวกให้ นอกจากนี้ การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลต่อการกระจายสินค้าเกษตรในบางพื้นที่ และไม่สามารถเคลื่อนย้ายสินค้าเกษตรได้สะดวกเท่าที่ควรจนเกิดการเน่าเสีย การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร ทั้งในเรื่องของการบริหารจัดการต้นทุนการขนส่งและบรรจุภัณฑ์ จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการกิจการเกษตร

2) การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก เศรษฐกิจและการค้าของโลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีความเสี่ยงจากปัจจัยหลายประการ อาทิ การแพร่ระบาดของโควิด-19 และความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างประเทศส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและธุรกิจที่มีการเชื่อมโยงกับต่างประเทศ ทำให้โซ่อุปทานโลกอยู่ในภาวะหยุดชะงักต้นทุนการผลิตและต้นทุนค่าขนส่งปรับตัวสูงขึ้น ราคาสินค้าโภคภัณฑ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขณะที่ความผันผวน ในตลาดการเงินโลก ส่งผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ ทำให้รายได้ของประเทศผู้ส่งออกและต้นทุนของประเทศผู้นำเข้าเกิดความไม่แน่นอน และอาจทำให้ปริมาณการค้าลดลง นอกจากนี้ การปรับเปลี่ยนกฎกติกาด้านการค้าและการลงทุนของโลก รวมทั้งการใช้มาตรการกีดกันทางการค้าที่มิใช่ภาษี (Non-Tariff Barriers : NTBs) ทำให้ประเทศต่าง ๆ ต้องเร่งปรับตัวและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน สำหรับประเทศไทยมีการพึ่งพาและเชื่อมโยงด้านเศรษฐกิจและสังคมกับประเทศต่างๆ ทั่วโลก โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา จีน ญี่ปุ่น กลุ่มประเทศอาเซียน และสหภาพยุโรป เมื่อเศรษฐกิจและสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงย่อมส่งผลกระทบต่อ การส่งออกและการนำเข้าสินค้าและบริการ รวมถึงเศรษฐกิจในภาพรวมของไทยด้วย ดังนั้น ประเทศไทยในฐานะผู้ผลิตและผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก จึงต้องให้ความสำคัญกับการเตรียมพร้อมและพัฒนาในทุกมิติ เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการค้าของโลก เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบรุนแรงต่อการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรของไทยในอนาคต

3) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การพัฒนาทางเทคโนโลยีจากกระแสโลกาภิวัตน์สู่ยุคนวัตกรรม (Innovation) จนมาถึงความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่ทำให้สิ่งที่เคยเกิดขึ้นถูกทดแทนหรือเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมโดยสิ้นเชิง หรือกล่าวได้ว่า เทคโนโลยีเปลี่ยนโลก (Technology Disruption) แสดงให้เห็นถึงเทคโนโลยีที่ไร้ขีดจำกัดและมีการพัฒนาอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ทำให้โลกอยู่ในช่วงของการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ โดยเฉพาะการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูง เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) กระบวนการทำงานอัตโนมัติโดยหุ่นยนต์ (Robotic Process Automation: RPA) เพื่อทดแทนการใช้แรงงานมนุษย์ การใช้สินทรัพย์ดิจิทัล เพื่อเป็นสื่อกลางในการชำระค่าสินค้าและบริการ การสร้างชุมชนโลกเสมือนจริง (Metaverse) เพื่อเปิดให้ผู้คนได้เข้ามามีปฏิสัมพันธ์ และสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันได้ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เกิดจากการบูรณาการความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์ควบคู่กับเทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งความรู้ด้านต่างๆ หลากหลายสาขา เพื่อสร้างคุณค่าและก่อให้เกิดเป็นสิ่งที่สร้างสรรค์และนวัตกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสังคมโลกในทุกภาคส่วน รวมทั้งภาคการเกษตร ซึ่งในปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีการเกษตรและนวัตกรรมมาใช้อย่างแพร่หลาย และถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ช่วยลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลิตภาพ และผลิตสินค้า

ที่มีคุณภาพสูงขึ้น รวมทั้งสินค้าใหม่ ๆ ที่ตลาดต้องการได้ เช่น การทำเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farm หรือ Intelligent Farm) โดยนำเทคโนโลยี Internet of Things มาใช้ในการบริหารจัดการฟาร์ม รวมถึงการจำหน่ายสินค้าเกษตรหรือบริการออนไลน์ (E-Commerce Platforms) ซึ่งเป็นทางเลือกสำคัญที่สามารถเชื่อมโยงการผลิต การแปรรูปการตลาดเข้าด้วยกัน และสามารถรองรับพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว รวมถึงการปรับเปลี่ยนไปสู่สังคมไร้เงินสด (Cashless Society) ที่ให้ความสำคัญกับเงินสดน้อยลงและหันมาชำระเงินผ่านกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Wallet) หรือการสแกน QR Code มากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้การทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างเกษตรกรและผู้บริโภคเกิดขึ้นได้ง่าย เพิ่มโอกาสในการจำหน่ายสินค้าสู่ผู้บริโภคได้โดยตรงโดยไม่ต้องผ่านคนกลาง จะเห็นได้ว่า เทคโนโลยีเกษตรสมัยใหม่กำลังก่อให้เกิดการปฏิวัติในภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรสามารถทำการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

4) การเป็นสังคมผู้สูงอายุ และการขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร โครงสร้างประชากรของโลกในระยะ 5-10 ปีข้างหน้า จะมีสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยองค์การสหประชาชาติคาดว่าประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป จะเพิ่มขึ้นเป็น 1.5 พันล้านคน ภายในปี 2593 ส่งผลให้สัดส่วนประชากรวัยแรงงานมีแนวโน้มลดลงในเกือบทุกประเทศ โดยเฉพาะภูมิภาคเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีจำนวนผู้สูงอายุมากที่สุดในโลก ทั้งนี้ ประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมสูงวัยมาตั้งแต่ปี 2548 และกลายเป็น “สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์” (Aged Society) ตั้งแต่ปี 2564 ซึ่งการเป็นสังคมผู้สูงอายุเกิดขึ้นจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการแพทย์ ทำให้ประชากร มีอายุยืนยาวมากขึ้น ขณะที่เด็กเกิดใหม่ลดลง ส่งผลให้จำนวนและสัดส่วนประชากรสูงอายุในหลายประเทศ รวมทั้งไทยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว สำหรับผลที่ตามมาของการเป็นสังคมผู้สูงอายุ ทำให้ปัจจัยการผลิตทางด้านแรงงานลดลงเกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวมากขึ้น การลงทุนและการออมน้อยลง รายได้ประชาชาติ ลดลงงบประมาณรายจ่ายเพิ่มขึ้น ขณะที่งบประมาณรายได้ลดลง และรัฐบาลต้องสนับสนุนงบประมาณด้านสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุมากขึ้น อีกทั้งอาจเกิดปัญหาสังคมตามมา เช่น ผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง สภาพจิตใจแย่และความเสื่อมโทรมทางร่างกาย ดังนั้น การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุควรจะมีร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชน ตั้งแต่ระดับบุคคล ชุมชน และประเทศ เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นสังคมผู้สูงอายุ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุที่ยังคงมีร่างกายแข็งแรงมีงานทำมากขึ้น สนับสนุนให้มีการเตรียมวางแผนการออม การใช้ชีวิตในบ้านปลาย ทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่าคุณค่า ไม่ได้เป็นภาระของสังคม อย่างไรก็ตามโลกที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ จะทำให้พฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนไป มีความสนใจในการดูแลสุขภาพมากขึ้น ซึ่งเป็นโอกาสของภาคเกษตรไทยในการปรับเปลี่ยนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าที่เป็นผู้สูงอายุ เช่น สินค้าเกษตรอินทรีย์ อาหารเพื่อสุขภาพที่รับประทานง่าย โดยเฉพาะในกลุ่มผักและผลไม้ รวมถึงการผลิตสินค้าเกษตรที่สามารถต่อยอดเป็นยาหรือวิตามินต่างๆ สำหรับภาคเกษตรไทย ในปี 2563 หัวหน้าครัวเรือนเกษตรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 44.0 ของหัวหน้าครัวเรือนเกษตร และการที่หัวหน้าครัวเรือนเป็นผู้สูงอายุอาจก่อให้เกิดปัญหาหลายประการ เช่น กำลังแรงงานเกษตรลดลง เนื่องจากทำการเกษตรไม่ไหว ขณะที่ลูกหลานไม่ได้สืบต่ออาชีพเกษตรกร เนื่องจากรายได้ไม่แน่นอน และรายได้ค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับสาขาการผลิตอื่นๆ ทำให้มีการเคลื่อนย้ายไปทำงานในภาคอุตสาหกรรมหรือภาคบริการ ซึ่งให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า นอกจากนี้ อายุเฉลี่ยของเกษตรกรส่วนใหญ่ที่อยู่ในช่วงสูงวัย มีผลอย่างมากต่อการตัดสินใจ การเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ การเข้าถึงและยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อการบริหารจัดการและผลิตภาพการผลิตทางการเกษตร

5) การขยายตัวของความเป็นเมือง ความเป็นเมือง (Urbanization) เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพประชากร กระบวนการผลิตสภาพแวดล้อมทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจชนบท ทำให้มีการย้ายถิ่นจากชนบทมาสู่เมืองใหญ่ และเกิดความหนาแน่นของประชากรในพื้นที่มากขึ้น โดยปัจจัยที่กระตุ้นให้เกิดความเป็นเมือง ประกอบด้วย ปัจจัยทางด้านอุปทานหรือแรงผลักดันการผลิต อาทิ การประหยัดต่อขนาด (Economy

of Scale) ความได้เปรียบทางด้านต้นทุน และความชำนาญเฉพาะอย่างทางการผลิต และปัจจัยด้านอุปสงค์หรือแรงผลักดันด้านการบริโภคโดยการขยายตัวของจำนวนประชากรและรายได้ของชุมชน ทำให้อุปสงค์ในท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ส่งผลให้การผลิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจในท้องถิ่นขยายตัว ทั้งนี้ แรงผลักดันด้านการผลิตและด้านการบริโภค จะสนับสนุนซึ่งกันและกัน เนื่องจากการรวมตัวของผู้ผลิตในพื้นที่หนึ่ง ๆ จะดึงดูดแรงงานให้เข้ามาทำงานและอาศัยในพื้นที่นั้นมากขึ้น ขณะเดียวกันความหนาแน่นของประชากรในพื้นที่หนึ่ง ๆ จะทำให้ความต้องการสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นซึ่งดึงดูดการลงทุนในพื้นที่นั้นมากขึ้น ส่งผลให้เมืองและเศรษฐกิจยิ่งขยายตัวออกไปการขยายตัวของความเป็นเมือง ก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมในหลายมิติเช่น การเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจ ความสะดวกรวดเร็วด้านการคมนาคมขนส่ง การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและระบบสาธารณสุข ปลอดภัยตาม หากพื้นที่เมืองขาดการบริหารจัดการที่ดี จะก่อให้เกิดการพัฒนาแบบกระจุกตัว กล่าวคือ เมืองใหญ่จะยิ่งขยายตัวใหญ่ขึ้น ขณะที่ชนบทยังคงล้าหลังต่อไป นำไปสู่คุณภาพชีวิตของคนในเมืองที่แย่ลง และความเหลื่อมล้ำทางสังคมมากขึ้น นอกจากนี้ การขยายตัวของความเป็นเมืองมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินจากพื้นที่ทางการเกษตรไปเป็นที่อยู่อาศัย ร้านค้า ห้างสรรพสินค้าโรงงานอุตสาหกรรม และโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญต่างๆ ทำให้พื้นที่ทางการเกษตรลดลง และจำนวนเกษตรกรลดลง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรบางชนิดในอนาคตได้ อย่างไรก็ตามการขยายตัวของความเป็นเมืองยังมีส่วนที่เป็นโอกาส หากเกษตรกรมีการปรับรูปแบบการผลิตไปสู่สินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ มีการแปรรูปสินค้า ปรับปรุงพื้นที่เกษตรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ จะช่วยเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรมากขึ้น

6) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นลำดับต้นๆ ของโลก ซึ่งสร้างความเสียหายในวงกว้างต่อเศรษฐกิจ โดยเฉพาะภาคเกษตรได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก และมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้นจากอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกที่เพิ่มขึ้น ฤดูกาลมีความแปรปรวน และเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เป็นวัฏจักรและบ่อยครั้งขึ้น ส่งผลต่อความมั่นคงทางอาหารและความสามารถในการแข่งขันของประเทศในฐานะที่เป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรที่สำคัญของโลกการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศก่อให้เกิดปัญหาหลายอย่างตามมา อาทิ ปัญหาน้ำท่วมบ่อยครั้งสร้างความเสียหายต่อโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนนหนทาง สิ่งก่อสร้างต่างๆ รวมทั้งพืชผลทางการเกษตรการชะล้างหน้าดิน ทำให้ดินเสื่อมสภาพเกิดการปนเปื้อนของน้ำ และน้ำท่วมขังในบางพื้นที่ยังส่งผลต่อการแพร่ของโรคระบาดทั้งในมนุษย์ พืชและสัตว์สำหรับอุณหภูมิที่สูงขึ้น ส่งผลให้ปริมาณน้ำฝนและการระเหยของน้ำมีการเปลี่ยนแปลง ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำตามธรรมชาติและน้ำใต้ดินลดลง ส่งผลกระทบต่อการทำเกษตรของไทย และไม่เพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน นอกจากนี้ ยังทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพลดลง แม้ว่าประเทศไทยมีความหลากหลายของทรัพยากรมาก แต่มีความเป็นไปได้สูงที่สัตว์และพืชหลายสายพันธุ์จะลดลงและสูญพันธุ์ไป เนื่องจากอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้นและปริมาณน้ำฝนที่เปลี่ยนแปลง ส่วนพื้นที่ชายฝั่งจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก เกิดการกัดเซาะชายฝั่งส่งผลกระทบต่อแหล่งประกอบอาชีพของชุมชนชายฝั่ง รวมถึงธุรกิจการท่องเที่ยวซึ่งมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม ภาคเกษตรถือว่าเป็นหนึ่งในสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยกิจกรรมการผลิตทางการเกษตร การเก็บรักษา การขนส่ง การบรรจุ การแปรรูป การค้าปลีก และการบริโภค ปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และก๊าซมีเทน) ประมาณร้อยละ 17 - 20 เป็นอันดับสองรองจากภาคพลังงาน

7) การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emission) การประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 26 (United Nations Framework Convention on Climate Change Conference of the Parties) หรือ COP26 ที่เมืองกลาสโกว์ ประเทศสกอตแลนด์ ได้มีการวางแผนการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศโลก โดยมีเป้าหมายจำกัดการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิของโลกไม่ให้เกิน 2 องศาเซลเซียสและตั้งเป้าไว้ ที่ 1.5 องศาเซลเซียส ซึ่งประเทศไทย

ได้ประกาศเจตนารมณ์ที่จะบรรลุเป้าความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี 2593 และบรรลุเป้าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emission) ภายในปี 2608 ซึ่ง Net Zero Emission คือ การไม่ปล่อยก๊าซที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อนเพิ่มขึ้น โดยทำได้ทั้งการลดปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกหรือชดเชยด้วยการกำจัดก๊าซดังกล่าวเท่ากับจำนวนที่ปล่อยออกไป สำหรับภาคเกษตรถือเป็นภาคการผลิตที่เป็นส่วนสำคัญในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยเฉพาะการเพาะปลูกข้าว การเลี้ยงปศุสัตว์ รวมถึงการใส่ปุ๋ยและการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ดังนั้น ภาคเกษตรและภาคธุรกิจเกษตรจึงต้องเร่งปรับตัวเพื่อลดปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างจริงจัง เนื่องจากประเทศคู่ค้าที่สำคัญอาจมีการออกกฎระเบียบทางการค้าใหม่ๆ ที่มุ่งเน้นในประเด็น Net Zero ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ของไทยในอนาคตหากเกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรปรับตัวไม่ทัน

8) กระแสการเติบโตแบบสีเขียว (Green Growth) การเติบโตแบบสีเขียวหรือการเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมถือเป็นอีกหนึ่งกระแสสำคัญของโลกที่หลายประเทศมีความตระหนักและมีการตื่นตัวมากขึ้น โดยมองว่าการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมจะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการเติบโตแบบสีเขียวเพื่อก่อให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน อาทิพลังงาน สีเขียว (Green Energy) เป็นการใช้พลังงานสะอาดที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมและช่วยลดภาวะโลกร้อน อาทิ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานน้ำ และพลังงานชีวมวล รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานให้น้อยลงต่อหน่วยการผลิตที่เพิ่มขึ้น และลดการสูญเสียในกระบวนการผลิตทั้งหมด โดยที่ผ่านมามีการผลิตไฟฟ้าได้จากพลังงานเชื้อเพลิงฟอสซิล อาทิ น้ำมันปิโตรเลียม ถ่านหิน และก๊าซธรรมชาติ ก่อให้เกิดก๊าซพิษซึ่งเป็นมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม และทำให้เกิดปัญหาภาวะโลกร้อน อาทิ ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ และก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ พลังงานสีเขียวจึงเป็นพลังงานทางเลือกใหม่ โดยนอกจากไม่ก่อให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมแล้วยังสามารถสร้างความมั่นคงทางด้านพลังงานให้กับประเทศไทยได้อีกด้วย สำหรับภาคเกษตรของไทยถือเป็นโอกาสในการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร อาทิ ชานอ้อย ชังข้าว กากมันสำปะหลัง และทลายปาล์มน้ำมัน มาสร้างมูลค่าเพิ่มและใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตพลังงานชีวมวล ซึ่งถือเป็นพลังงานหมุนเวียนที่สามารถผลิตได้อย่างไม่จำกัดและไม่หมดไป รวมถึงไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเหมือนพลังงานฟอสซิล

เมืองสีเขียว (Green City) หลายเมืองทั่วโลกได้พัฒนาความเป็นเมืองที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมหรือเมืองสีเขียว ซึ่งเป็นเมืองที่ออกแบบโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม มีประชากรที่ตระหนักและมีจิตสำนึกร่วมกันถึงระบบนิเวศและดำเนินชีวิตบนแนวคิดของความยั่งยืน เพื่อลดการพึ่งพาการใช้ทรัพยากรพลังงาน อาหาร และน้ำ รวมไปถึงลดการปล่อยของเสียในระบบนิเวศ

ผลิตภัณฑ์สีเขียว (Green Product) เน้นกระบวนการผลิตที่ลดการใช้ทรัพยากรและพลังงาน ลดการปล่อยของเสียและมลพิษ (Reduce) สามารถใช้ซ้ำได้ (Reuse) และนำกลับมาใช้ใหม่ได้ (Recycle) โดยเริ่มตั้งแต่การเลือกวัตถุดิบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ไม่สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมระหว่างการใช้งานรวมถึงสามารถกำจัดได้โดยไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ หรือเป็นวัสดุที่สามารถย่อยสลายได้ตามธรรมชาติโดยไม่ทิ้งสารเคมีหรือก่อให้เกิดมลภาวะในภายหลัง

การบริการสีเขียว (Green Service) การเปลี่ยนแปลงด้านการท่องเที่ยวที่เห็นได้อย่างชัดเจนประการหนึ่ง คือ การสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวด้วยมาตรฐานคุณภาพที่ดีควบคู่ไปกับการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เช่น การขอความร่วมมือผู้เข้าพักในโรงแรมหรือรีสอร์ทในเรื่องการใช้ผ้าเช็ดตัวหรือผ้าปูที่นอนผืนเดิม การลดการใช้กระดาษชำระเท่าที่จำเป็น การใช้พลังงานสะอาดหรือมีการใช้ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด เป็นการกำหนดภาพรวม ทิศทาง แนวทาง การทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ดังนั้น ในการจัดทำแผนจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1) การสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทุกฉบับ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้งสอดคล้องกับศักยภาพ โอกาส สภาพปัญหา ความต้องการของเกษตรกร และภาคส่วนต่างๆ ในจังหวัด

2) การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด จะต้องผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

3) แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด จะครอบคลุมระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2571-2575) โดยมีการทบทวน และปรับปรุงใหม่ให้ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละปีทุกปี เพื่อให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับสถานการณ์และยุทธศาสตร์ทุกระดับ ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี ร่าง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 ร่าง แผนปฏิรูปราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2571-2575) แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลก (Global Megatrends) นโยบายรัฐบาล นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด โดยแสดงถึงวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์และโครงการในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ทั้งนี้ การจัดทำ ทบทวนและปรับปรุงแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดทุกปีงบประมาณ ควรดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคมของทุกปี เพื่อให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับสถานการณ์และยุทธศาสตร์ทุกระดับตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี ร่าง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 ร่าง แผนปฏิรูปราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2571 - 2575) แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลก (Global Megatrends) นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ให้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในแต่ละปี

ส่วนที่ 2

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดอุบลราชธานี

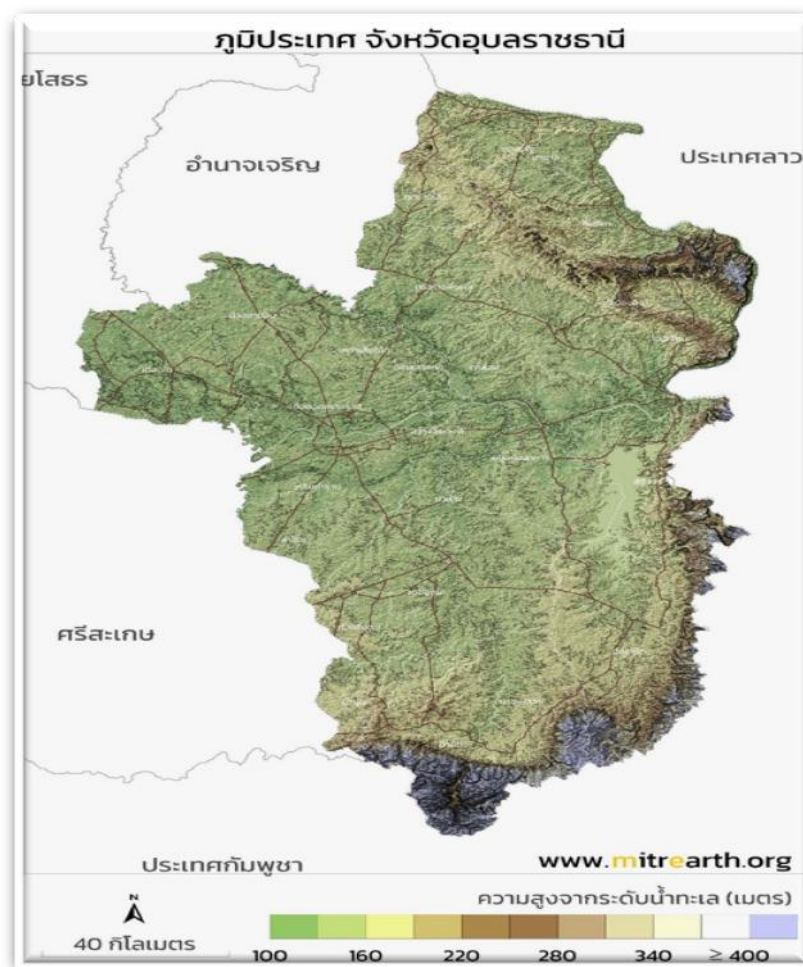
1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดอุบลราชธานี

1.1 ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัดอุบลราชธานี

1.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

1) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

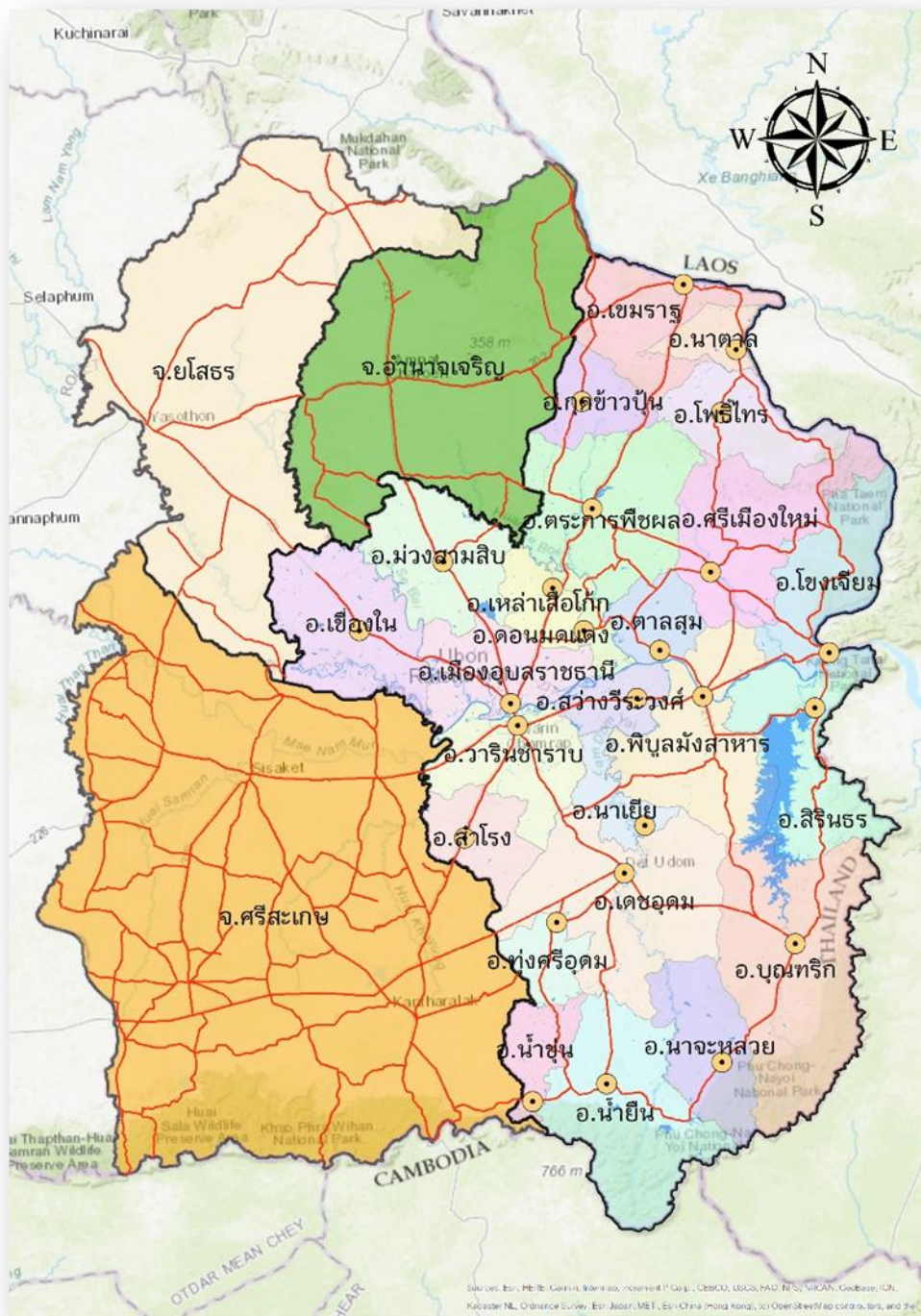
จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งอยู่สุดชายแดนตะวันออกของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 2 ของภาค และเป็นอันดับ 3 ของประเทศ มีแนวพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมความยาว 428 กิโลเมตร ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (จากอำเภอเขมราฐ อำเภอน้ำยืน ติดต่อกับแขวงสะหวันนะเขต และแขวงจำปาสัก ระยะทาง 361 กิโลเมตร) และราชอาณาจักรกัมพูชา (อำเภอน้ำยืน ติดกับจังหวัดเขาพระวิหาร เป็นระยะทาง 67 กิโลเมตร) อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 630 กิโลเมตร จังหวัดอุบลราชธานีมีเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ 16,112.65 ตารางกิโลเมตร หรือ 10.07 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.5 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาพที่ 1 แผนที่จังหวัดอุบลราชธานี

2) อาณาเขต จังหวัดอุบลราชธานี มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดกับจังหวัดอำนาจเจริญ ยโสธร และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- ทิศใต้ ติดกับจังหวัดศรีสะเกษ และราชอาณาจักรกัมพูชา
- ทิศตะวันออก ติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- ทิศตะวันตก ติดกับจังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดยโสธร

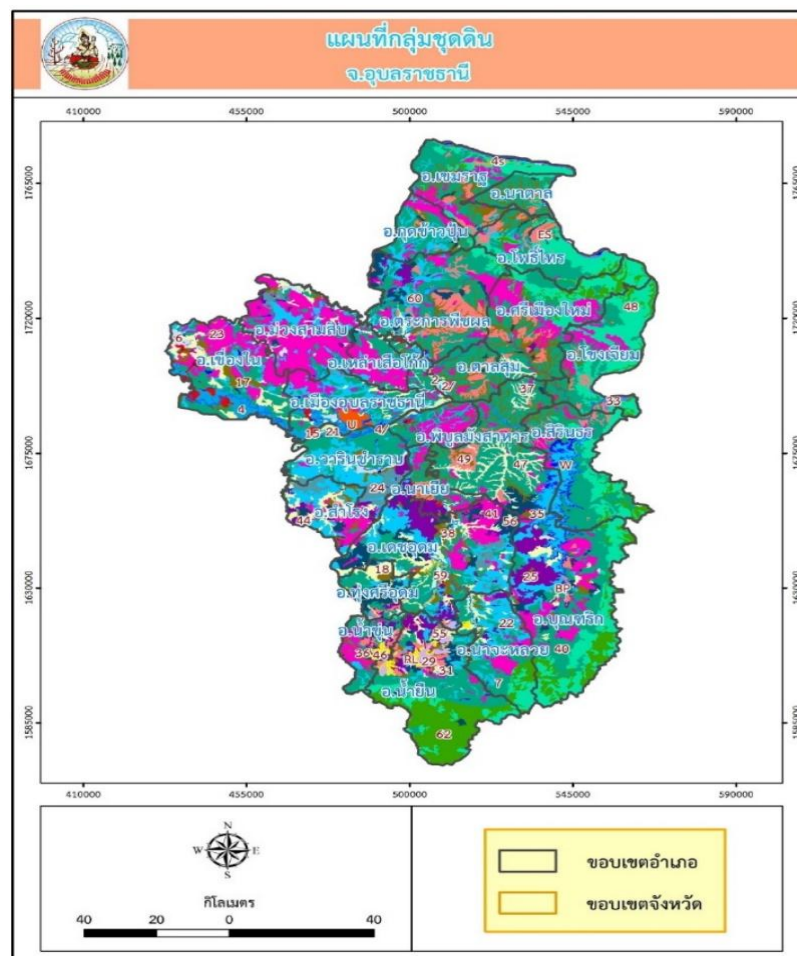
ภาพที่ 2 อาณาเขตจังหวัดอุบลราชธานี

3) สภาพพื้นที่

จังหวัดอุบลราชธานีตั้งอยู่บริเวณที่เรียกว่า แอ่งโคราช (korat basin) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ย 120 – 140 เมตร ลักษณะโดยทั่วไป เป็นที่ราบสูงต่ำสลับกันลาดเอียงไปทางตะวันออก มีแม่น้ำมูลไหลผ่านกลางจังหวัด จากทิศตะวันตกมายังทิศตะวันออก ไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่อำเภอโขงเจียม มีลำน้ำที่สำคัญได้แก่ ลำเซบก ลำเซบาย ลำโดมใหญ่ ลำโดมน้อย และมีภูเขาซับซ้อนหลายแห่งบริเวณชายแดนทางตอนใต้ มีเทือกเขาที่สำคัญคือ เทือกเขาบรรทัด และเทือกเขาพนมดงรัก ซึ่งกั้นอาณาเขตระหว่างจังหวัดอุบลราชธานีกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และราชอาณาจักรกัมพูชา

4) ลักษณะดิน

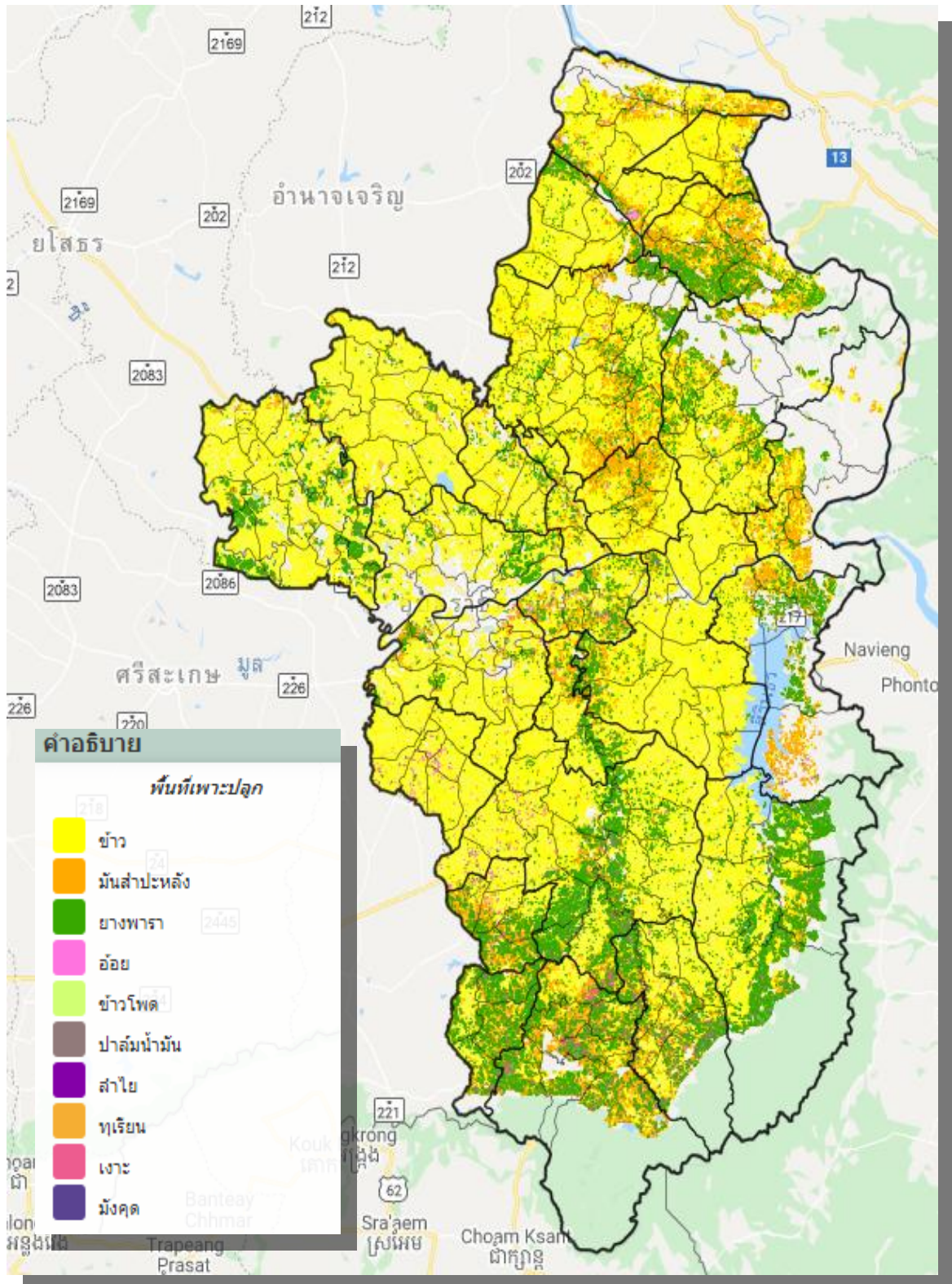
ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มดินไร โดยเป็นกลุ่มดินที่พบมากที่สุดประมาณ 45% ของพื้นที่ทั้งหมด ซึ่งมีลักษณะเป็นดินร่วนถึงดินปนทราย พบในที่ราบและที่ดอน มีการระบายน้ำดี มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงต่ำ รองลงมาคือกลุ่มดินพื้นที่สูงและภูเขาที่พบในบริเวณที่มีสภาพพื้นที่เป็นภูเขาหรือเทือกเขา พบประมาณ 25% ของพื้นที่ทั้งหมด ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะมีความลาดชันมากกว่า 35% มีคุณสมบัติไม่เหมาะสมสำหรับนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร กลุ่มดินนา มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงต่ำ มีการระบายน้ำไม่ค่อยดี ใช้ประโยชน์ในการทำนามีพื้นที่ประมาณ 20% ของพื้นที่ทั้งหมด และสุดท้าย คือ กลุ่มดินคละ ประมาณ 10% ของพื้นที่ทั้งหมด

ภาพที่ 3 ลักษณะดินจังหวัดอุบลราชธานี

5) การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี

จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ทั้งหมด 10.07 ล้านไร่ เป็นพื้นที่เพื่อการเกษตร จำนวน 5.98 ล้านไร่ แบ่งเป็น พื้นที่การทํานา 4.12 ล้านไร่ พื้นที่ทำไร่ 0.78 ล้านไร่ พื้นที่ไม้ผลไม้นํยต้น 0.56 ล้านไร่

ภาพที่ 4 ลักษณะการใช้ที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี

ตารางที่ 1 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดอุบลราชธานี ปี พ.ศ. 2568

ลำดับ	อำเภอ	จำนวน เกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)						
				นาข้าว	พืชไร่	ไม้ผล ไม้ยืนต้น	ไม้ดอก ไม้ประดับ	พืชผัก	พื้นที่ การเกษตร อื่น ๆ	รวม
1	เมือง	13,916	253,993.75	115,685	451	12,353	6	2,291	5,224	136,009
2	เขมราฐ	15,785	328,193.75	182,429	36,713	11,865	1	19	29,705	260,732
3	เขื่องใน	6,388	483,012.50	269,398	4,290	31,525	0	1,557	33,885	340,655
4	ศรีเมืองใหม่	21,121	818,750.00	223,721	40,241	61,576	0	417	2,235	328,189
5	เดชอุดม	14,497	743,125.00	482,538	49,122	70,659	82	265	19,346	622,012
6	ตระการพืชผล	31,841	816,250.00	347,926	45,628	30,656	0	207	12,815	437,232
7	น้ำยืน	9,917	534,062.50	97,285	88,411	61,171	4	56	6,893	253,819
8	โขงเจียม	10,324	478,125.00	69,996	44,957	37,446	2	178	6,893	159,471
9	บุณฑริก	16,719	876,250.00	252,310	17,543	91,026	0	40	50,696	411,616
10	พิบูลมังสาหาร	25,480	799,968.75	371,332	8,763	15,162	0	4,896	5,171	405,324
11	ม่วงสามสิบ	8,904	573,462.50	304,296	7,935	5,350	0	9,532	93,808	420,921
12	วารินชำราบ	20,496	431,862.50	182,910	9,512	5,744	454	2,630	7,758	209,007
13	กุดข้าวปุ้น	16,363	200,000.00	135,600	8,574	12,719	0	273	8,607	165,773
14	นาจะหลวย	26,810	395,000.00	131,397	30,785	45,589	0	152	38,775	246,698
15	ตาลชุม	8,100	313,843.75	118,936	9,374	2,253	0	2,372	4,644	137,579
16	โพธิ์ไทร	9,021	188,125.00	94,450	49,757	38,933	0	141	6,643	189,924
17	สำโรง	12,305	260,000.00	197,550	5,195	870	0	885	0	204,500
18	ดอนมดแดง	5,135	146,250.00	60,697	2,799	5,166	10	156	10,215	79,042
19	สิรินธร	5,950	231,256.25	51,748	23,367	46,406	0	46	0	121,567
20	ทุ่งศรีอุดม	5,710	191,875.00	85,560	24,404	15,042	0	794	11,614	137,414
21	นาเยี่ย	5,577	141,875.00	75,505	13,022	13,199	0	859	23,152	125,737
22	เหล่าเสือโก้ก	7,535	177,500.00	71,048	1,119	4,493	0	2,014	8,014	86,688
23	นาตาล	5,952	119,931.25	87,754	3,812	2,385	0	45	3,111	97,107
24	สว่างวีระวงศ์	4,520	101,887.50	44,982	4,190	18,798	6	53	0	68,029
25	น้ำขุ่น	5,653	235,937.50	62,575	37,197	32,627	0	17	46,925	179,342
รวม		314,019	9,840,537.50	4,117,628	567,161	673,011	565	29,895	436,128	5,824,387

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี

1.1.2 ลักษณะภูมิอากาศ

1) ฤดูกาล

ลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดอุบลราชธานี ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำ ฤดูกาล 2 ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนเข้าปกคลุมประเทศไทยตั้งแต่ประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งอยู่ในช่วงฤดูหนาวของประเทศไทย ทำให้จังหวัดอุบลราชธานี มีอากาศหนาวเย็นและแห้งทั่วไป และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรเข้าปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน (ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงประมาณกลางเดือนตุลาคม) ทำให้มีฝนตกชุกทั่วไป ฤดูกาลของจังหวัดอุบลราชธานี พิจารณาตามลักษณะของลมฟ้าอากาศของประเทศไทยสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูหนาว เริ่มต้นประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้ง โดยมีอากาศหนาวจัดในบางวัน และเดือนที่มีอากาศหนาวมากที่สุดจะอยู่ในช่วงเดือนธันวาคมถึงมกราคม

ฤดูร้อน เริ่มต้นประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นที่มีอากาศร้อนอบอ้าว โดยทั่วไป โดยเฉพาะเดือนเมษายนจะเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวที่สุดของปี

ฤดูฝน เริ่มต้นประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเอาความชื้นจากทะเลและมหาสมุทรมาปกคลุมประเทศไทย ประกอบกับในช่วงดังกล่าวร่องความกดอากาศต่ำที่พัดอยู่บริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมาพาดผ่านบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ทำให้อากาศเริ่มชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป โดยเฉพาะเดือนสิงหาคมเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกหนาแน่นมากที่สุดในรอบปี

2) ปริมาณฝน

ปี 2568 ปริมาณฝนตกที่วัดได้ ณ ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ปริมาณฝนรวม 1,751.50 มิลลิเมตร จำนวนวันฝนตก 127 วัน ลดลงจากปีที่แล้ว 269.10 มิลลิเมตร ตารางที่ 2 ปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิสูงสุด - ต่ำสุด ปี 2558 – 2568

ปี	ปริมาณฝนรวมทั้งปี (มม.)	ปริมาณฝนเฉลี่ย (มม.)	จำนวนวันฝนตก (วัน)
2559	1,905.70	158.81	109
2560	1,794.80	149.57	132
2561	1,735.00	144.58	128
2562	1,697.70	141.48	108
2563	1,595.10	132.93	111
2564	1,753.60	146.13	111
2565	2,450.50	204.21	143
2566	2,203.50	183.63	115
2567	2,020.60	168.34	112
2568	1,751.50	145.95	127

ที่มา : ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จังหวัดอุบลราชธานี

3) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

ตารางที่ 3 อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ สูงสุด - ต่ำสุด ปี 2559 – 2568

ปี	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)			ความชื้นสัมพัทธ์ (เปอร์เซ็นต์)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
2559	42.60	11.50	27.60	95	31	68
2560	39.70	12.20	27.10	96	36	72
2561	39.10	11.80	27.60	95	35	71
2562	40.60	13.70	28.50	94	34	70
2563	40.40	14.20	28.70	96	36	72
2564	39.80	10.50	27.60	96	37	73
2565	35.30	18.40	23.02	97	38	74
2566	41.20	13.60	27.40	95	35	71
2567	43.10	15.40	29.25	96	36	73
2568	39.60	12.40	26.00	95	34	71

1.1.3 แหล่งน้ำธรรมชาติของจังหวัด

จังหวัดอุบลราชธานีเป็นจังหวัดปลายน้ำ มีแม่น้ำหลายสายของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ไหลมาบรรจบกัน แม่น้ำและลำธารที่สำคัญ มีดังนี้

1) **แม่น้ำโขง** เป็นแม่น้ำที่ไหลผ่านหลายประเทศ ไหลผ่านจังหวัดอุบลราชธานีในท้องที่อำเภอเขมราฐ อำเภอนาตาล อำเภอโพธิ์ไทร อำเภอสว่างเมืองใหม่ และอำเภอโขงเจียม ไปบรรจบกับแม่น้ำมูลที่อำเภอโขงเจียม อันเป็นเส้นกั้นเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับ สปป.ลาว

2) **แม่น้ำมูล** เฉพาะตอนที่ไหลผ่านจังหวัดอุบลราชธานี มีความยาวประมาณ 100 กิโลเมตร ไหลผ่านอำเภอเมืองอุบลราชธานี อำเภวารินชำราบ อำเภอดาบลสม อำเภอสว่างวีระวงศ์ อำเภอพิบูลมังสาหาร และอำเภอโขงเจียม

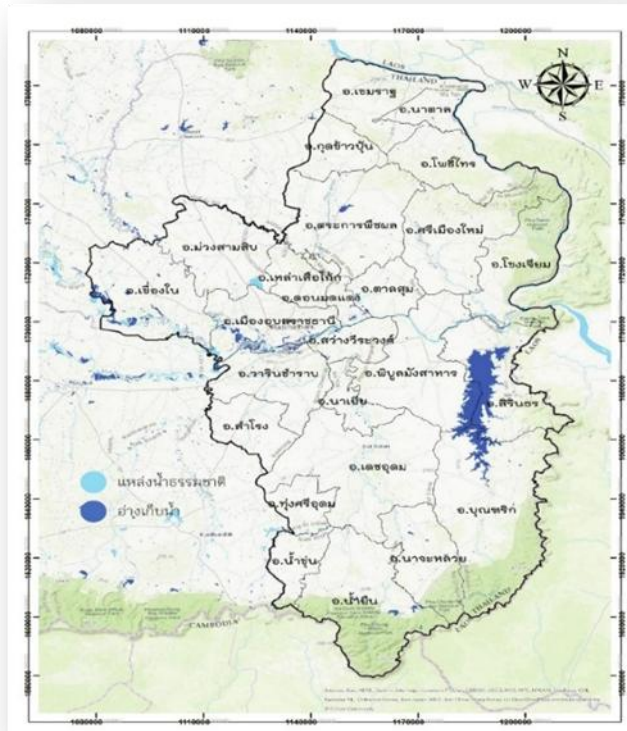
3) **แม่น้ำชี** เป็นสาขาใหญ่ของแม่น้ำมูล ไหลผ่านจังหวัดอุบลราชธานี ในท้องที่อำเภอเชียงในและมาบรรจบกับแม่น้ำมูล ซึ่งแม่น้ำชีจะมีน้ำไหลผ่านตลอดปี แต่ในช่วงฤดูแล้งจะมีปริมาณน้ำเหลือน้อย ไม่เพียงพอที่จะสามารถนำไปใช้ในการเกษตรได้

4) **ลำเซบก** เป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างอำเภอเมืองอุบลราชธานี กับอำเภอม่วงสามสิบจังหวัดอุบลราชธานี โดยไหลผ่านอำเภอตระการพืชผล อำเภอดอนมดแดง และอำเภอเหล่าเสือโก้ก

5) **ลำเซบาย** ไหลมาจากจังหวัดยโสธร ผ่านอำเภอเชียงใน อำเภอม่วงสามสิบและอำเภอเมืองอุบลราชธานี โดยเป็นเส้นแบ่งเขตทั้ง 3 อำเภอ แล้วไหลลงสู่แม่น้ำมูลที่อำเภอเมืองอุบลราชธานี

6) **ลำโดมใหญ่** มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาพนมดงรักเขตอำเภอน้ำยืน ไหลไปทางทิศเหนือผ่านอำเภอพิบูลมังสาหาร ไปบรรจบกับแม่น้ำมูลที่อำเภอพิบูลมังสาหาร

7) **ลำโดมน้อย** เป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำมูล มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาพนมดงรักในเขตอำเภอบุณฑริก ไหลผ่านบริเวณที่เป็นภูเขา ได้มีการสร้างเขื่อนสิรินธรกั้นลำน้ำสายนี้ในเขตอำเภอสรินธร

ภาพที่ 5 แหล่งน้ำจังหวัดอุบลราชธานี

1.1.4 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

1) อุทยานแห่งชาติในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี มีดังนี้

(1) **อุทยานแห่งชาติแก่งตะนะ** ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ครอบคลุม อำเภอโขงเจียม และอำเภอสิรินคร สภาพพื้นที่ทั่วไปเป็นที่ราบและเนินเขาเตี้ยๆ โดยมียอดเขาบรรทัดเป็นจุดสูงสุด ความสูงประมาณ 543 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง มีแม่น้ำมูลและแม่น้ำโขงไหลผ่านตามแนวเขตทางด้านทิศเหนือไปออกประเทศลาว บริเวณแก่งตะนะจะมีสายน้ำที่เชี่ยวและลึก อีกทั้งยังมีถ้ำได้นำหลายแห่ง จึงทำให้มีปลาอาศัยอยู่ชุกชุม ตรงกลางมีโขดหินขนาดใหญ่เป็นเกาะกลาง มีเนื้อที่ประมาณ 50,000 ไร่ หรือ 80 ตารางกิโลเมตร

(2) **อุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร** ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ครอบคลุม อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ และอำเภอน้ำขุ่น อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี อาณาเขตด้านใต้ติดต่อกับประเทศกัมพูชา มีถนนและบันไดทางขึ้นสู่ปราสาทเขาพระวิหารบริเวณผามออีแดง ในตำบลเสาธงชัย อำเภอกันทรลักษ์ มีเนื้อที่ประมาณ 85,388.97 ไร่ หรือ 136.62 ตารางกิโลเมตร

(3) **อุทยานแห่งชาติผาแต้ม** ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ครอบคลุม อำเภอโขงเจียม อำเภอสรีเมืองใหม่ และอำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี จุดที่น่าสนใจคือ ภาพเขียนสีก่อนประวัติศาสตร์ผาแต้ม ผาหมอน ผาหลาย ประติมากรรมธรรมชาติเสาเฉลียง และจุดชมพระอาทิตย์แสงแรกแห่งสยาม อุทยานแห่งชาติผาแต้ม มีพื้นที่ประมาณ 212,501 ไร่ หรือ 340 ตารางกิโลเมตร

(4) **อุทยานแห่งชาติภูจองนายอย** ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ครอบคลุม อำเภอบุญทริก อำเภอนาจะหลวย และอำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศลาวและกัมพูชา มีเนื้อที่ประมาณ 428,750 ไร่ หรือ 686 ตารางกิโลเมตร อุทยานแห่งชาติภูจองนายอย หมายถึง ภูเขาที่มีต้นสำรองขึ้นอยู่

2) ทรัพยากรป่าไม้

ป่าไม้ถือเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัดอุบลราชธานี ปัจจุบัน มีพื้นที่สภาพป่าอุดมสมบูรณ์ ประมาณ 1,722,381.05 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 17.69 ของพื้นที่จังหวัด ลักษณะป่าไม้ ที่พบ ได้แก่ ป่าเต็งรัง หรือป่าแดงที่มีอยู่ทั่วไป ป่าดิบแล้ง และป่าผสมในเขตอำเภอน้ำยืน ส่วนป่าเบญจพรรณมีอยู่ในบริเวณ อำเภอยะเขมา อำเภอบุณฑริก และอำเภอบึงสามพัน ส่วนใหญ่เป็นไม้กระยาเลย ได้แก่ ไม้ยาง ไม้ตะแบง ไม้แดง ไม้ประดู่ แต่ป่าไม้ที่เหลือไม่เพียงพอที่จะรักษาสภาพความสมดุลของธรรมชาติและสภาพพังทลายของดิน

1.2 ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัดอุบลราชธานี

จังหวัดอุบลราชธานี แบ่งการปกครองออกเป็น 25 อำเภอ 219 ตำบล 2,704 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น จำนวน 1,865,501 คน (31 ธันวาคม 2568)

1.2.1 การแบ่งเขตการปกครอง

ตารางที่ 4 การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดและข้อมูลประชากรจังหวัดอุบลราชธานี

ลำดับ	อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ที่ว่าการอำเภอ ห่างจาก ศาลากลางจังหวัด (กม.)	จำนวน				
					ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร/ เมือง/ตำบล	อบต.	ชุมชน
1	เมืองอุบลราชธานี	546.16	3.46	8.6	12	155	6	8	116
2	ศรีเมืองใหม่	1,309.50	8.31	68	11	121	1	11	0
3	โขงเจียม	747.01	4.74	86	5	52	1	5	0
4	เขื่องใน	877.22	5.56	31.9	18	183	3	16	0
5	เขมราฐ	523.15	3.32	107	9	123	6	4	0
6	เดชอุดม	1,154.29	7.32	57.7	16	243	5	14	31
7	นาจะหลวย	516.21	3.27	110	6	78	2	5	0
8	น้ำยืน	893.50	5.67	111	7	102	3	5	0
9	บุณฑริก	1,418.00	9.00	102	8	127	3	6	0
10	ตระการพืชผล	1,553.95	9.86	51.2	23	234	1	22	0
11	กุดข้าวปุ้น	330.00	2.09	74.9	5	75	1	5	0
12	ม่วงสามสิบ	930.40	5.90	33.3	14	158	1	14	0
13	วารินชำราบ	572.05	3.63	12	16	192	8	9	28
14	พิบูลมังสาหาร	799.11	5.07	51.2	14	180	5	10	17
15	ตาลชุม	307.94	1.95	41.3	6	59	1	6	0
16	โพธิ์ไทร	403.29	2.56	97.8	6	71	1	6	0
17	สำโรง	417.00	2.65	38.7	9	108	1	8	0
18	ดอนมดแดง	223.51	1.42	32.9	4	47	0	4	0
19	สิรินธร	759.86	4.82	77.4	6	76	2	5	0
20	ทุ่งศรีอุดม	244.00	1.55	78.5	5	52	0	5	0
21	นาเยีย	187.41	1.19	51	3	35	3	1	0
22	นาตาล	194.84	1.24	106	4	64	0	4	0
23	เหล่าเสือโก้ก	230.00	1.46	24.5	4	55	1	3	0
24	สว่างวีระวงศ์	247.13	1.57	35.3	4	59	3	1	0
25	น้ำขุ่น	377.88	2.40	104	4	55	2	2	0
รวม		15,763.41	100		219	2,704	60	179	192

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดอุบลราชธานี

1.2.2 ข้อมูลประชากร

ตารางที่ 5 ข้อมูลประชากรจังหวัดอุบลราชธานี

ลำดับ	อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวมประชากร (คน)	จำนวนครัวเรือน
1	เมืองอุบลราชธานี	106,674	117,664	224,338	103,434
2	ศรีเมืองใหม่	35,517	35,077	70,594	22,562
3	โขงเจียม	19,758	19,486	39,244	12,399
4	เขื่องใน	51,647	52,916	104,563	31,724
5	เขมราฐ	36,519	37,216	73,735	24,101
6	เดชอุดม	88,294	88,153	176,447	75,658
7	นาจะหลวย	29,414	28,853	58,267	22,412
8	น้ำยืน	35,220	34,379	69,599	25,182
9	บุญทรีก	48,285	47,271	95,556	31,834
10	ตระการพืชผล	64,682	64,471	129,153	39,409
11	กุดข้าวปุ้น	20,428	20,203	40,631	11,622
12	ม่วงสามสิบ	41,506	41,712	83,218	25,986
13	วารินชำราบ	81,390	85,158	166,548	65,015
14	พิบูลมังสาหาร	64,270	64,015	128,285	46,654
15	ตาลชุม	16,634	16,240	32,874	10,314
16	โพธิ์ไทร	24,264	23,769	48,033	14,033
17	สำโรง	26,868	26,839	53,707	15,768
18	ดอนมดแดง	13,560	13,468	27,028	8,524
19	สิรินธร	28,254	27,735	55,989	20,702
20	ทุ่งศรีอุดม	14,685	14,370	29,055	9,627
21	นาเยีย	14,013	13,494	27,507	9,641
22	นาตาล	19,479	19,445	38,924	12,088
23	เหล่าเสือโก้ก	14,069	13,951	28,020	8,508
24	สว่างวีระวงศ์	15,577	15,479	31,056	9,925
25	น้ำขุ่น	16,671	16,459	33,130	11,565
รวม		927,678	937,823	1,865,501	668,687

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดอุบลราชธานี

1.3 ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

จังหวัดอุบลราชธานี เป็นจังหวัดขนาดใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างที่มีเอกลักษณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมโดดเด่น โดยเฉพาะในเรื่องของพระพุทธศาสนา วัฒนธรรมประเพณี และศิลปะพื้นบ้าน โดยมีข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้

1.3.1 ด้านสังคมและวิถีชีวิต

วิถีชีวิตเกษตรกรรม ผู้คนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำไร่ และมีการเลี้ยงสัตว์ โดยวิถีชีวิตผูกพันกับสายน้ำ (แม่น้ำมูล-แม่น้ำโขง) ได้ชื่อว่าเป็นเมืองนักปราชญ์และเมืองแห่งคุณธรรม ชาวบ้านมีความศรัทธาในพุทธศาสนาอย่างเข้มแข็ง คำขวัญของจังหวัดอุบลราชธานี "เมืองดอกบัวงาม แม่น้ำสองสี ปลาแซบหลาย หาดทรายแก่งหิน ถิ่นไทยนักปราชญ์ ทวยราษฎร์ใฝ่ธรรม งามล้ำเทียนพรรษา ผาแต้มก่อนประวัติศาสตร์ ฉลาดภูมิปัญญาท้องถิ่น ดินแดนอนุสาวรีย์คนดีศรีอุบล"

1.3.2 ด้านวัฒนธรรมและประเพณี

งานประเพณีแห่เทียนพรรษา เป็นประเพณีที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของจังหวัดอุบลราชธานีและเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่แสดงถึงความเจริญทางพุทธศาสนา จัดขึ้นในช่วงวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา และยังมีประเพณีอื่น ๆ อาทิ ประเพณีไหลเรือไฟในช่วงออกพรรษา งานแข่งเรือยาวประเพณี และประเพณีมหาสงกรานต์

สถานที่สำคัญทางวัฒนธรรม มีวัดสำคัญที่เป็นจุดหมายของนักท่องเที่ยว เช่น วัดถ้ำคูหาสวรรค์ วัดสิรินธรวรารามภูพร้าว และ ธรรมาสันสิงห์ศิลปะถือนที่บ้านชีทวน มีเอกลักษณ์ท้องถิ่นประวัติศาสตร์ คือ มีร่องรอยอารยธรรมมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ที่ผาแต้ม และดอกไม้ประจำจังหวัดอุบลราชธานี คือ ดอกบัว

1.3.3 แรงงานทั้งในและนอกภาคการเกษตร

ตารางที่ 6 การสำรวจภาวะการทำงานของประชากรจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2568

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	ปี 2568 (ไตรมาสที่ 4)		
	จำนวนรวม	ชาย (คน)	หญิง (คน)
ในภาคเกษตรกรรม และ นอกภาคเกษตรกรรม	814,220	470,479	343,741
ภาคเกษตรกรรม	405,954	247,935	158,019
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	405,954	247,935	158,019
นอกภาคเกษตรกรรม	408,266	222,544	185,722
การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	-	-	-
การผลิต	31,519	17,764	13,755
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	2,484	1,441	1,043
การจัดหาน้ำ การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล	-	-	-
การก่อสร้าง	35,848	29,699	6,149
การขายส่ง และการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ และจักรยานยนต์	143,049	69,917	73,132
การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	14,249	12,838	1,411
ที่พักแรม และบริการด้านอาหาร	32,616	10,518	22,098
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	2,083	1,534	549

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	ปี 2568 (ไตรมาสที่ 4)		
	จำนวนรวม	ชาย (คน)	หญิง (คน)
กิจการทางการเงินและการประกันภัย	6,109	2,735	3,374
กิจการอสังหาริมทรัพย์	-	-	-
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	3,547	2,228	1,319
กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	3,163	2,862	300
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคม	54,166	37,250	16,916
การศึกษา	15,987	4,989	10,998
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	18,584	3,535	15,049
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	641	-	641
กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ	42,798	25,234	17,565
กิจกรรมการจ้างงานในครัวเรือนส่วนบุคคล กิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการที่ทำขึ้นเอง เพื่อใช้ในครัวเรือน	1,423	-	1,423

หมายเหตุ ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่มียานพาหนะ จำแนกตามกิจกรรมเศรษฐกิจ และเพศ เป็นรายไตรมาส หน่วยนับ : คน
ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

1.3.2 การศึกษา

จังหวัดอุบลราชธานี มีการจัดการศึกษาในจังหวัดตั้งแต่ระดับเตรียมอนุบาล (ปฐมวัย) จนถึงระดับปริญญาเอก ซึ่งมีหน่วยงานทางการศึกษาในปีการศึกษา 2568 จำนวนทั้งสิ้น 2,169 แห่ง (นับรวมสถานศึกษาที่ไม่มีนักเรียน แต่ยังคงสภาพเป็นสถานศึกษา) แยกเป็น หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 1,253 แห่ง และ หน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 916 แห่ง สรุปได้ดังนี้

1. หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย

1.1 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	87 แห่ง
1.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1,111 แห่ง
1.3 สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดอุบลราชธานี (สกร.)	25 แห่ง
1.4 กรมส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)	30 แห่ง

2. หน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย

2.1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	871 แห่ง
2.2 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	10 แห่ง
2.3 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	1 แห่ง
2.4 สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดอุบลราชธานี (พศ.)	26 แห่ง
2.5 กระทรวงสาธารณสุข (สธ.)	2 แห่ง
2.6 กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)	6 แห่ง

ที่มา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี

(ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2568)

1.3.3 ศาสนา

จังหวัดอุบลราชธานีมีแหล่งประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ การนับถือศาสนา และระบบสังคมของเผ่าพันธุ์ หรือกลุ่มชนต่าง ๆ ที่หลากหลาย วิถีชีวิตของประชาชนจังหวัดอุบลราชธานีผูกพันกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นและการนับถือศาสนา และเชื่อมโยงกับการประกอบอาชีพ คือ เกษตรกรรม ชาวจังหวัดอุบลราชธานีมีวัฒนธรรมความเชื่อที่เกี่ยวข้องเนื่องในศาสนา ประเพณี ที่โดดเด่น ได้แก่ ประเพณีแห่เทียนพรรษา งานประเพณีมหาสงกรานต์แก่งสะพือ งานแข่งขันเรือยาวประเพณี ประชากรของจังหวัดอุบลราชธานีส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 99.3 รองลงมานับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 0.5 และศาสนาอิสลาม ร้อยละ 0.1 โดยมีศาสนสถาน จำนวน 1,652 แห่ง จำแนกเป็น วัด จำนวน 1,583 แห่ง โบสถ์คริสต์ จำนวน 68 แห่ง และมัสยิด จำนวน 1 แห่ง

ที่มา สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุบลราชธานี

1.4 ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคจังหวัดอุบลราชธานี

1.4.1 การคมนาคมขนส่ง (ที่มา : ขนส่งจังหวัด)

การคมนาคมขนส่ง (ทางบก (รถยนต์ รถไฟ) ทางน้ำ และ ทางอากาศ)

1) ทางบก มีถนนสายหลัก 2 สาย หมายเลข 23 , 24

มีถนนสายรอง 3 สาย หมายเลข 212 , 217 , 226

2) เส้นทางรถไฟ มีสถานีรถไฟ จำนวน 3 จุด ประกอบด้วย

1. สถานีวารินชำราบ

2. สถานีห้วยชะยุ้ง

3. สถานีบึงหวาย

3) สนามบิน มีสนามบินนานาชาติอุบลราชธานี ตั้งอยู่ที่ อำเภอเมืองอุบลราชธานี

1.4.2 ข้อมูลสาธารณูปโภค ด้านการไฟฟ้า

ตารางที่ 7 การให้บริการกระแสไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2565 – 2567

ปี	สถานีไฟฟ้า ส่วนภูมิภาค	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า	จำนวนหน่วยกระแสไฟฟ้า (กิโลวัตต์/ชม.)
2565	4	644,656	1,789,313,019
2566	4	656,339	1,863,819,939
2567	4	653,431	2,022,496,301

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดอุบลราชธานี

1.4.3 ข้อมูลด้านการกักกัน

- มีด่าน ☒ ศุลกากร ที่ตั้ง
- จุดผ่านแดนถาวรด่านสิรินธร อำเภอสิรินธร
 - จุดผ่านแดนถาวรด่านปากแซง อำเภอนาตาล
 - จุดผ่อนปรนอำเภอเขมราฐ
 - จุดผ่อนปรนบ้านสองคอน อำเภอโพธิ์ไทร
 - จุดผ่อนปรนบ้านด่านเก่า อำเภอโขงเจียม
 - จุดผ่อนปรนบ้านหนองแสง อำเภอบุญทริก
 - จุดผ่อนปรนช่องอานม้า อำเภอน้ำยืน
- ☒ ตรวจพืช ที่ตั้ง ด่านพรมแดนช่องเม็ก ตำบลช่องเม็ก อำเภอพิบูลมังสาหาร
มีห้องปฏิบัติการตรวจ ☐ ไม่มี ที่ตั้งสถาน ☐ ไม่มี
เบื้องต้น ☒ มี กักพืช ☒ มี
- ☒ ตรวจประมง ที่ตั้ง ด่านพรมแดนช่องเม็ก ตำบลช่องเม็ก อำเภอสิรินธร
มีห้องปฏิบัติการตรวจ ☒ ไม่มี ที่ตั้งสถาน ☐ ไม่มี
เบื้องต้น ☐ มี กักกันสัตว์น้ำ ☒ มี
- ☒ ปศุสัตว์ ที่ตั้ง
- ด่านกักกันสัตว์อุบลราชธานี ตำบลช่องเม็ก อำเภอสิรินธร
 - ด่านกักกันสัตว์เขมราฐ อำเภอเขมราฐ
 - สถานกักกันสัตว์บุญทริก อำเภอบุญทริก
- มีห้องปฏิบัติการตรวจ ☒ ไม่มี ที่ตั้งสถาน ☐ ไม่มี
เบื้องต้น ☐ มี กักกันสัตว์ ☒ มี

1.4.4 ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่น ๆ

- ด้านการประปา

ตารางที่ 8 จำนวนประปาส่วนภูมิภาค ผู้ใช้น้ำและปริมาณการผลิตน้ำของจังหวัดอุบลราชธานี ปี พ.ศ. 2565 – 2568

ปี	จำนวนประปา ส่วนภูมิภาค (สาขา)	จำนวน ผู้ใช้น้ำ (คน)	กำลังผลิต ที่ใช้งาน (ลบ.ม./วัน)	ปริมาณน้ำ ผลิต (ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำ ผลิตจ่าย (ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำ จำหน่าย (ลบ.ม.)
2565	4	91,076	139,896	2,564,477	2,471,759	1,876,833
2566	4	93,400	139,032	2,693,579	2,592,218	1,886,067
2567	4	95,292	138,720	3,196,937	3,071,451	2,018,213
2568	4	96,991	156,240	3,131,970	2,985,403	1,871,990

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดอุบลราชธานี

1.5 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจจังหวัดอุบลราชธานี

1.5.1 สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป

ภาพรวมเศรษฐกิจจังหวัดอุบลราชธานี โครงสร้างการผลิตหลักของจังหวัดอุบลราชธานี ไตรมาส 1 ปี 2569 ได้แก่ สาขาพืช ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 63.4 ของผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร หรือ GPP ภาคการเกษตร รองลงมาคือ สาขาปศุสัตว์ สาขาบริการทางการเกษตร สาขาประมง และสาขาป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 19.8 12.7 3.9 0.2 ตามลำดับ โดยภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ไตรมาส 1 ปี 2569 หดตัวร้อยละ 0.2 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา กล่าวคือ สาขาพืชร้อยละ -0.4 สาขาปศุสัตว์ร้อยละ +0.3 สาขาบริการทางการเกษตร ร้อยละ -0.3 สาขาประมง ร้อยละ +0.9 และสาขาป่าไม้ ร้อยละ +0.1

ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ไตรมาสที่ 1 ปี 2569 อยู่ในระดับ 128.4 ลดลงร้อยละ 0.9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยการลดลงของผลผลิต ในสาขาพืช คือ มันสำปะหลัง สาเหตุจากการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังในบางพื้นที่ของจังหวัด ส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของพืชประกอบกับ ต้นทุนการผลิตสูง ทำให้เกษตรกรบางส่วนปรับลดพื้นที่เพาะปลูก จึงส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่ลดลง อย่างไรก็ตาม สาขาปศุสัตว์ ผลผลิตสุกร และโคนมเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดีของปศุสัตว์ ประกอบกับเกษตรกรมีการปรับตัวเข้าสู่ระบบการเลี้ยงที่มีประสิทธิภาพ ในส่วนของสาขาประมง โดยการเลี้ยงสัตว์น้ำจืด และการจับสัตว์น้ำ จืดจากธรรมชาติเพิ่มขึ้น จากการสนับสนุนของภาครัฐในการส่งเสริมการเลี้ยง ทั้งนี้ราคาสินค้าเกษตรปรับตัวสูงขึ้น โดยเฉพาะ มันสำปะหลัง ข้าวนาปรัง ปาล์มน้ำ มัน สุกร ไช้ไก่ และไก่เนื้อ ส่งผลให้ดัชนีราคาเกษตรกรขายได้อยู่ที่ระดับ 72.3 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.1และทำให้ดัชนีรายได้ของเกษตรกรอยู่ที่ระดับ 92.8 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.2

สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญใน ไตรมาส 1 ปี 2569 ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ซึ่งมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.7 รองลงมาคือ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าวนาปรัง การจับสัตว์น้ำจืดจากธรรมชาติ การเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ยางพารา ไก่เนื้อ โคเนื้อ สุกร ไช้ไก่ และมันสำปะหลัง คิดเป็นร้อยละ +3.2 +2.1 +2.6 +1.9 +1.8 +1.8 +1.4 +1.4 -0.1 ตามลำดับ

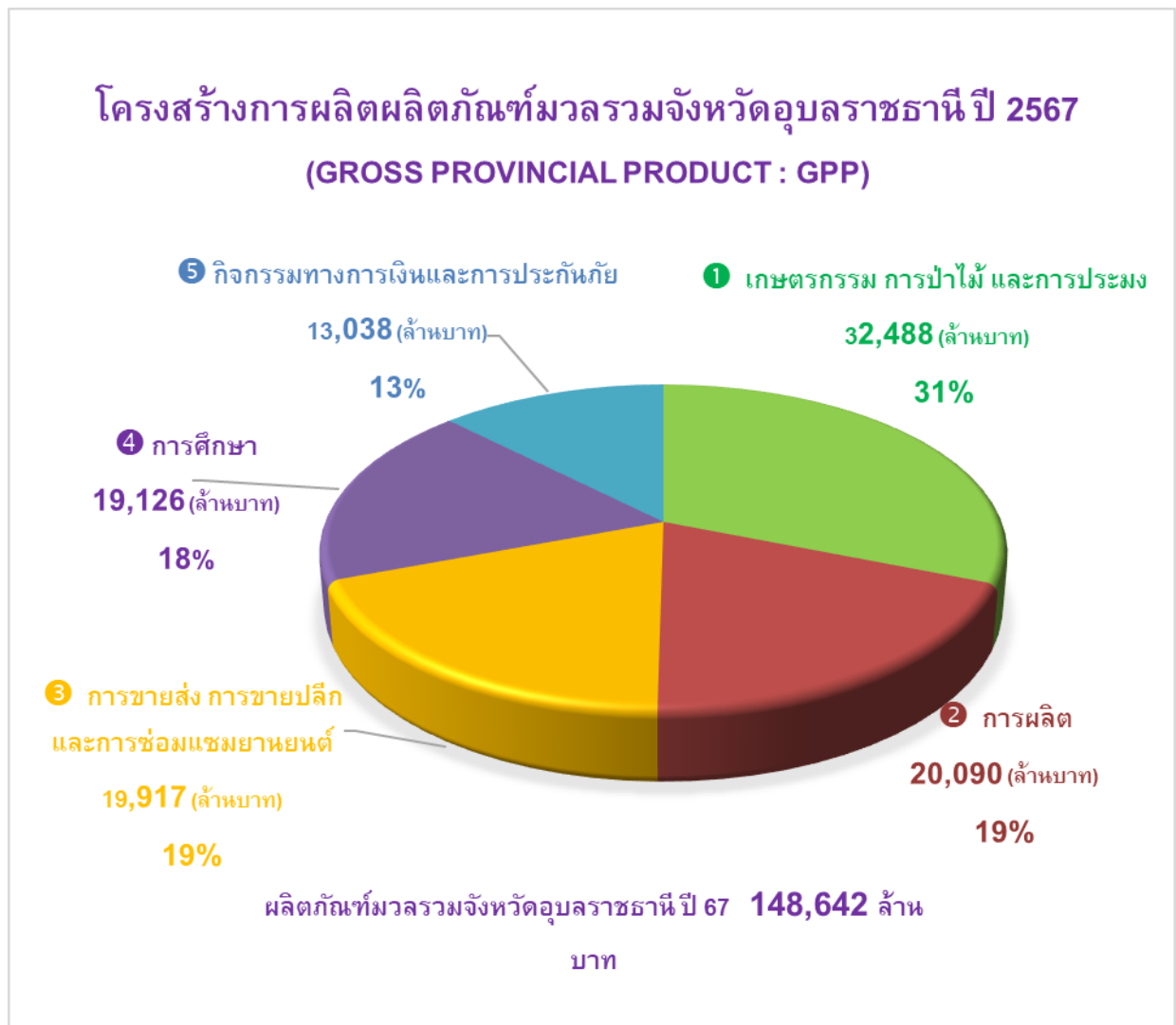
แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2569 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.3 – 1.3% เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดย สาขาพืชขยายตัวอยู่ในช่วง ร้อยละ 0.1-1.1 สาขาปศุสัตว์ ร้อยละ 0.7-1.7 สาขาประมง ร้อยละ 0.6-1.6 สาขาป่าไม้ ร้อยละ 0.4-1.4 และ สาขาบริการทางการเกษตร ร้อยละ 0.2-1.2

สินค้าหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจการเกษตร สาขาพืช คือ ข้าวเจ้านาปี ข้าวเหนียวนาปี ข้าวนาปรัง มันสำปะหลัง ยางพารา ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ทูเรียน และปาล์มน้ำมัน สาขาปศุสัตว์ คือ โคเนื้อ ไก่เนื้อ ไช้ไก่ และสุกร สาขาประมง คือ การเลี้ยงสัตว์น้ำจืด การจับสัตว์น้ำจืดจากธรรมชาติ

ที่มา สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11

1.5.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวม (Gross Provincial Product : GPP) ของจังหวัดอุบลราชธานี

โครงสร้างการผลิตผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดอุบลราชธานี ปี 2567 พิจารณาจากสัดส่วนมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี สาขาการผลิตที่สำคัญ 5 อันดับแรก คือ 1) สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง มูลค่า 32,488 ล้านบาท (ร้อยละ 31) 2) สาขาการผลิต มูลค่า 20,090 ล้านบาท (ร้อยละ 19) 3) การขายส่ง การขายปลีกและการซ่อมแซมยานยนต์ 19,917 ล้านบาท (ร้อยละ 19) 4) สาขาการศึกษา มูลค่า 19,126 ล้านบาท (ร้อยละ 18) และ 5) สาขาการทางการเงินและการประกันภัย มูลค่า 13,038 ล้านบาท (ร้อยละ 13) โดยขนาดเศรษฐกิจของจังหวัดอุบลราชธานี (GPP ปี 2567) มีมูลค่า 148,642 ล้านบาท เป็น GPP ภาคเกษตรกรรม 32,487 ล้านบาท รายได้ประชากรต่อคนต่อปี 86,242 บาท

ภาพที่ 6 โครงสร้างการผลิตจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดอุบลราชธานี ปี 2567

ตารางที่ ๒ สถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดอุบลราชธานี ณ ราคาประจำปี

สาขาการผลิต	มูลค่าผลิตภัณฑ์ (ล้านบาท)					อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)				
	2563	2564	2565	2566	2567	2563	2564	2565	2566	2567
ภาคเกษตรกรรม	26,592	26,828	29,028	30,464	32,488	12.07	0.88	7.58	4.72	6.23
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	26,592	26,828	29,028	30,464	32,488	12.07	0.88	7.58	4.72	6.23
ภาคอุตสาหกรรม	105,113	111,059	113,678	113,724	116,154	80.80	5.35	2.30	0.04	2.09
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	986	1,031	1,650	1,201	1,252	9.50	4.37	37.53	-37.38	4.07
การผลิต	18,121	19,455	20,986	18,511	20,091	4.91	6.85	7.30	-13.37	7.86
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบการปรับอากาศ	1,806	1,955	1,839	2,431	2,465	4.04	7.59	-6.30	24.37	1.37
การจัดหาน้ำ การจัดการน้ำเสียและของเสีย	315	463	524	438	442	-2.18	31.83	11.74	-19.72	0.83
ภาคบริการ	83,884	88,156	88,678	91,143	91,905	1.03	4.85	0.59	2.70	0.83
สาขาก่อสร้าง	5,461	6,021	6,230	6,020	6,095	-3.16	9.31	3.35	-3.48	1.23
การขายส่ง การขายปลีก และการซ่อมแซมยานยนต์	21,245	21,321	19,698	20,910	19,917	2.85	0.35	-8.24	5.80	-4.99
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	3,263	3,709	4,484	4,313	4,688	-9.97	12.03	17.28	-3.97	8.01
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	1,295	1,433	1,594	2,441	3,276	-14.33	9.59	10.10	34.73	25.48
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	1,024	1,077	1,113	1,077	995	-13.23	4.93	3.23	-3.37	-8.20
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	10,645	11,720	12,396	13,385	13,038	2.17	9.17	5.46	7.39	-2.66
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	6,717	7,857	7,163	5,915	6,220	-1.18	14.51	-9.68	-21.11	4.91
วิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และกิจกรรมทางวิชาการ	68	75	93	94	89	9.47	9.19	19.94	0.62	-5.98
การบริหารและบริการสนับสนุนอื่น ๆ	424	406	439	537	593	-41.04	-4.41	7.51	18.19	9.48
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ ฯ	8,965	8,933	8,616	8,629	8,625	1.57	-0.36	-3.68	0.14	-0.04
การศึกษา	17,682	18,176	18,862	19,095	19,126	3.08	2.72	3.64	1.22	0.16
กิจกรรมสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	5,400	5,779	6,208	6,686	6,988	6.10	6.56	6.91	7.14	4.33
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	428	497	543	554	572	23.63	13.86	8.49	1.95	3.20
กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ	1,267	1,153	1,238	1,487	1,683	-1.95	-9.93	6.86	16.78	11.62
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดอุบลราชธานี (GPP)	131,705	137,887	142,706	144,189	148,642	3.89	4.48	3.38	1.03	3.00
รายได้ประชากรต่อคนต่อปี (บาท)	75,921	79,585	82,489	83,491	86,242	3.99	4.60	3.52	1.20	3.19
จำนวนประชากร (1,000 คน)	1,735	1,733	1,730	1,727	1,724	-0.11	-0.13	-0.15	-0.17	-0.20

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1.6 ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวจังหวัดอุบลราชธานี

จังหวัดอุบลราชธานี เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นจังหวัดชายแดนสำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นเมืองเก่าแก่มีประวัติความเป็นมาว่าสองร้อยปี และมีสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลายและน่าสนใจทั้งด้านประวัติศาสตร์ ธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี โดยภาพรวมการเดินทางมาท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี ปี พ.ศ. 2567 พบว่า มีจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนทั้งสิ้น 3,804,653 คน เป็นชาวไทย 3,763,066 คน เป็นชาวต่างชาติ 41,587 คน มีรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งหมด 9,126.57 ล้านบาท รายได้จากผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย 9,021.15 ล้านบาท และรายได้จากผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างชาติ 5.42 ล้านบาท ข้อมูลสถิติการท่องเที่ยว ระหว่าง ปี 2566 - 2567 พบว่า มีจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนเพิ่มขึ้นจาก 2,255,239 คน เป็น 3,804,653 คน

จังหวัดอุบลราชธานี มีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่โดดเด่น เช่น

1. *สวนนาตาบัวออร์แกนิกฟาร์ม* เป็นหนึ่งตัวอย่างความสำเร็จของการทำเกษตรอินทรีย์ที่เกิดการรวมกลุ่มของ Young Smart Farmer , Smart Farmer และเครือข่ายเกษตรอินทรีย์โคกหนองนา ร่วมกับเกษตรกรในชุมชนวิถีดั้งเดิมที่มีแนวคิดร่วมกันเพื่อสร้างพลังชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยเน้นวิถีชีวิตให้คงไว้แบบดั้งเดิม อนุรักษ์วัฒนธรรม แหล่งน้ำป่าธรรมชาติ ให้คงอยู่และสร้างพื้นที่สวนป่าให้มากขึ้น เริ่มดำเนินการเมื่อปี 2560 กิจกรรมภายในฟาร์ม นักท่องเที่ยวที่มาเยือนฟาร์มแห่งนี้จะได้เรียนรู้เรื่อง การปลูกข้าวอินทรีย์ ปลูกผักอินทรีย์ ทั้งพืชผักสวนครัวไทย เช่น พริก ถั่ว มะเขือ ต้นหอม ชะพลู และผักจากต่างประเทศ เช่น ผักเคล สวิสชาร์ด หน่อไม้ฝรั่ง ผักสลัดเกาหลี มะเขือเทศทานผลสด โดยการพาเยี่ยมชมและให้นักท่องเที่ยวได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง การปลูกไม้ประดับ ไม้มงคลไม้พุ่มอากาศ ไม้จัดตกแต่งสวยงาม การปลูกไม้ยืนต้นสวนป่ากินได้ เช่น ผักหวานป่า มะเดื่อ ต้นหมากหวดจำ (มะหาด) ต้นหมากผีผวน (ลูกนมควาย) ต้นหมากต้องแล่ง (หมากนมน้อย) และต้นไม้โบราณที่ใกล้สูญพันธุ์ รวมถึงกิจกรรมให้ความรู้ด้านอื่น ๆ เช่น ศิลปะการทำอาหารพื้นบ้าน สวนนาตาบัวออร์แกนิกฟาร์ม ตั้งอยู่ที่ อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

2. *คุ้มจันทร์หอม* เป็นแหล่งผลิตผ้าทอที่มีชื่อเสียง เปิดบริการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรด้านหม่อนไหม สืบสานภูมิปัญญาผ้าไหมเมืองอุบล พัฒนาต่อยอดให้ผ้าทอคงอยู่และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืน และมีการผลิต“ผ้ากาบบัว” ซึ่งเป็นผ้าเอกลักษณ์ประจำจังหวัดอุบลราชธานี มีการตรวจรับรองมาตรฐานผ้าไหมตรานกยูงพระราชทานพร้อมจำหน่าย โดยศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ อุบลฯ ณ คุ้มจันทร์หอม ตำบลท่าช้าง อำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี

3. *ชุมชนบ้านบัวเทิง* เป็นแหล่งท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศที่มีรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ให้นักท่องเที่ยวได้เยี่ยมชมการทำเกษตรแบบผสมผสาน ศึกษาเรียนรู้เทคนิควิธีการทำการเกษตรกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร นักท่องเที่ยวที่ต้องการพักค้างคืน สามารถเข้าพักที่วิสาหกิจชุมชนกลุ่มโฮมสเตย์บ้านบัวเทิง โดยชุมชนบ้านบัวเทิงได้ทำการเกษตรแบบผสมผสาน เช่น พุทรา กล้วย ส้มโอ มะนาว แก้วมังกร ควบคู่กับการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ จนประสบความสำเร็จ สร้างรายได้ให้ครอบครัวได้เป็นอย่างดี จึงเกิดการขยายพื้นที่ออกไปยังสวนใกล้เคียง และขยายออกไปจนครอบคลุมเกือบทั้งชุมชน ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าช้าง อำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี

4. กลุ่มแปลงใหญ่ไม้ดอกบ้านตาตติ เป็นหมู่บ้านไม้ดอกที่มีเกษตรกรปลูกไม้ดอกทุกหลังคาเรือน อีกทั้งยังเป็นศูนย์เรียนรู้การผลิตไม้ดอกครบวงจร ตั้งแต่การขยายพันธุ์จนถึงการแปรรูป และมีดอกเบญจมาศหลากหลายพันธุ์ให้นักท่องเที่ยวชม ตั้งอยู่ที่ ตำบลโนนผึ้ง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ภาพที่ 7 แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี

2. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดอุบลราชธานี

2.1 ครัวเรือนเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี

ตารางที่ 10 จำนวนครัวเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดอุบลราชธานี ปี พ.ศ. 2568

ลำดับ	อำเภอ	จำนวน ครัวเรือน ทั้งหมด	จำนวน ครัวเรือน เกษตรกร	จำนวนแปลง	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ จำนวนครัวเรือน เกษตรกร / ครัวเรือนทั้งหมด
1	เมืองอุบลราชธานี	103,434	13,916	31,322	151,019.72	13.45
2	ศรีเมืองใหม่	22,562	15,785	33,628	288,370.51	69.96
3	โขงเจียม	12,399	6,388	15,473	131,114.35	51.52
4	เขื่องใน	31,724	21,121	55,896	292,678.42	66.58
5	เขมรรัฐ	24,101	14,497	31,902	220,643.84	60.15
6	เดชอุดม	75,658	31,841	64,076	541,534.52	42.09
7	นาจะหลวย	22,412	9,917	22,516	187,121.79	44.25
8	น้ำยืน	25,182	10,324	31,262	213,889.62	41.00
9	บุญศรี	31,834	16,719	29,718	282,496.17	52.52
10	ตระการพืชผล	39,409	25,480	51,347	390,309.16	64.66
11	กุดข้าวปุ้น	11,622	8,904	20,490	150,327.26	76.61
12	ม่วงสามสิบ	25,986	20,496	47,906	302,001.46	78.87
13	วารินชำราบ	65,015	16,363	31,496	208,323.50	25.17
14	พิบูลมังสาหาร	46,654	26,810	62,353	499,192.74	57.47
15	ตาลชุม	10,314	8,100	16,479	126,844.91	78.53
16	โพธิ์ไทร	14,033	9,021	24,648	160,929.32	64.28
17	สำโรง	15,768	12,305	25,309	193,918.04	78.04
18	ดอนมดแดง	8,524	5,135	13,125	73,247.01	60.24
19	สิรินธร	20,702	5,950	14,174	106,506.12	28.74
20	ทุ่งศรีอุดม	9,627	5,710	12,165	99,161.97	59.31
21	นาเยีย	9,641	5,577	11,201	83,061.98	57.85
22	นาตาล	12,088	7,535	14,831	93,900.44	62.33
23	เหล่าเสือโก้ก	8,508	5,952	12,234	70,949.15	69.96
24	สว่างวีระวงศ์	9,925	4,520	9,405	54,649.65	45.54
25	น้ำขุ่น	11,565	5,653	14,065	103,745.60	48.88
รวม		668,687	314,019	697,021	5,025,937.22	46.96

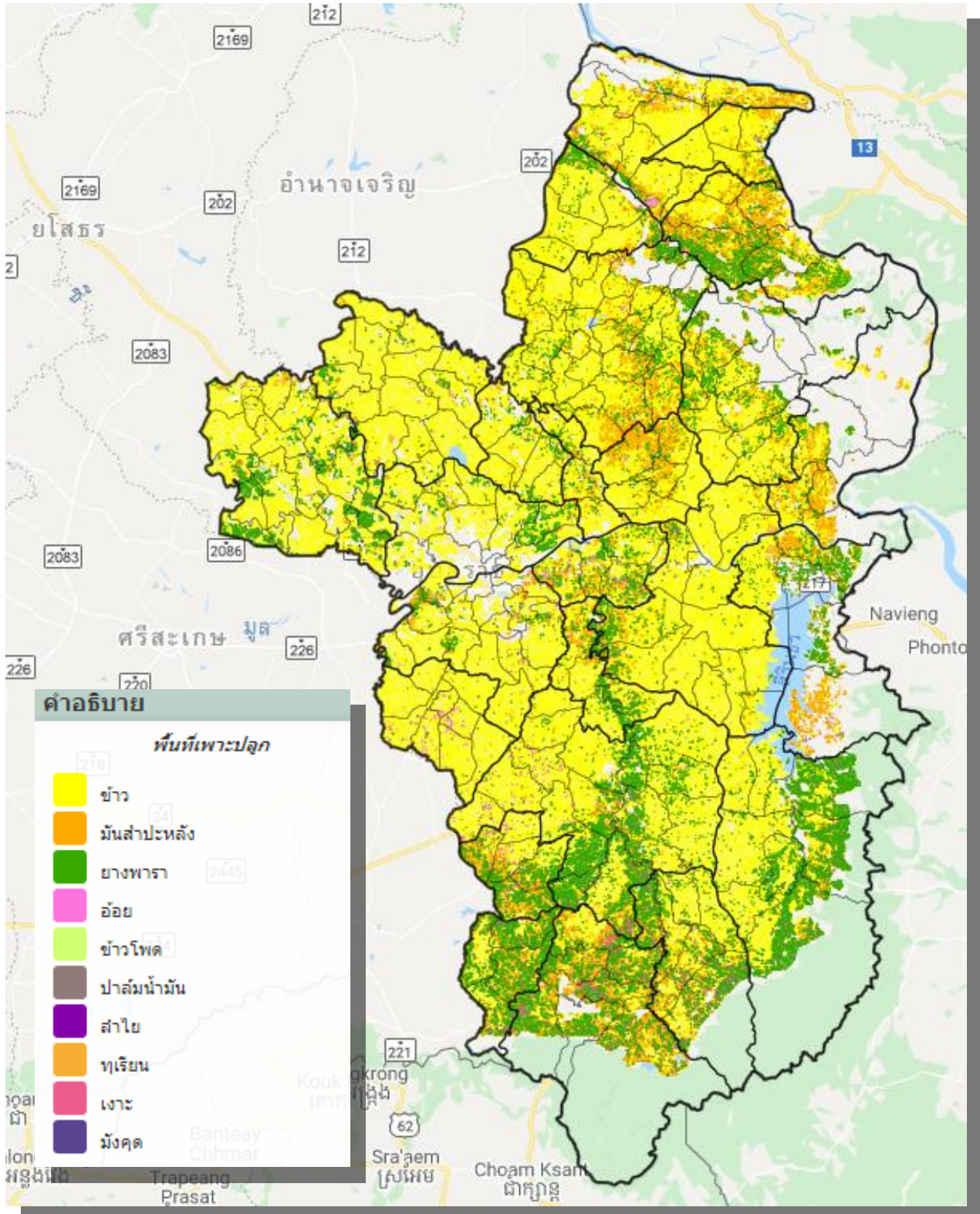
ที่มา : 1. รายงานผลการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรผ่านระบบ ทบก. สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี

2. ที่ทำการปกครองจังหวัดอุบลราชธานี

3. สำนักงานสถิติจังหวัดอุบลราชธานี

2.2 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี

จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ทั้งหมด 10.07 ล้านไร่ เป็นพื้นที่เพื่อการเกษตรจำนวน 5.98 ล้านไร่ แบ่งเป็นพื้นที่เพื่อการทำนา 4.12 ล้านไร่ พื้นที่ทำไร่ 0.78 ล้านไร่ พื้นที่ไม้ผลไม้น้ำมัน 0.56 ล้านไร่

ภาพที่ 8 ลักษณะการใช้ที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี

ตารางที่ 11 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดอุบลราชธานี ปี พ.ศ. 2568

อำเภอ	พื้นที่ ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)								
		ที่นา		ไม้ผล/ไม้ยืนต้น		พืชไร่/พืชผัก/ไม้ดอก		การเกษตรอื่นๆ		รวมพื้นที่ ทำการเกษตร
		จำนวนไร่	ร้อยละ ของพื้นที่ ทำการ เกษตร	จำนวนไร่	ร้อยละ ของพื้นที่ ทำการ เกษตร	จำนวนไร่	ร้อยละ ของพื้นที่ ทำการ เกษตร	จำนวนไร่	ร้อยละ ของพื้นที่ ทำการ เกษตร	
เมือง	253,993.75	115,685	85.06	12,353	9.08	2,748	2.02	5,224	3.84	136,009
เขมราฐ	328,193.75	182,429	69.97	11,865	4.55	36,733	14.09	29,705	11.39	260,732
เขื่องใน	483,012.50	269,398	79.08	31,525	9.25	5,847	1.72	33,885	9.95	340,655
ศรีเมืองใหม่	818,750.00	223,721	68.17	61,576	18.76	40,658	12.39	2,235	0.68	328,189
เดชอุดม	743,125.00	482,538	77.58	70,659	11.36	49,469	7.95	19,346	3.11	622,012
ตระการพืชผล	816,250.00	347,926	79.57	30,656	7.01	45,835	10.48	12,815	2.93	437,232
น้ำยืน	534,062.50	97,285	38.33	61,171	24.10	88,471	34.86	6,893	2.72	253,819
โขงเจียม	478,125.00	69,996	43.89	37,446	23.48	45,137	28.30	6,893	4.32	159,471
บุญศรี	876,250.00	252,310	61.30	91,026	22.11	17,583	4.27	50,696	12.32	411,616
พิบูลมังสาหาร	799,968.75	371,332	91.61	15,162	3.74	13,659	3.37	5,171	1.28	405,324
ม่วงสามสิบ	573,462.50	304,296	72.29	5,350	1.27	17,467	4.15	93,808	22.29	420,921
วารินชำราบ	431,862.50	182,910	87.51	5,744	2.75	12,596	6.03	7,758	3.71	209,007
กุดข้าวปุ้น	200,000.00	135,600	81.80	12,719	7.67	8,847	5.34	8,607	5.19	165,773
นาจะหลวย	395,000.00	131,397	53.26	45,589	18.48	30,937	12.54	38,775	15.72	246,698
ตาลชุม	313,843.75	118,936	86.45	2,253	1.64	11,746	8.54	4,644	3.38	137,579
โพธิ์ไทร	188,125.00	94,450	49.73	38,933	20.50	49,898	26.27	6,643	3.50	189,924
สำโรง	260,000.00	197,550	96.60	870	0.43	6,080	2.97	0	0.00	204,500
ดอนมดแดง	146,250.00	60,697	76.79	5,166	6.54	2,965	3.75	10,215	12.92	79,042
สิรินธร	231,256.25	51,748	42.57	46,406	38.17	23,413	19.26	0	0.00	121,567
ทุ่งศรีอุดม	191,875.00	85,560	62.26	15,042	10.95	25,198	18.34	11,614	8.45	137,414
นาเยีย	141,875.00	75,505	60.05	13,199	10.50	13,881	11.04	23,152	18.41	125,737
เหล่าเสือโก้ก	177,500.00	71,048	81.96	4,493	5.18	3,133	3.61	8,014	9.24	86,688
นาตาล	119,931.25	87,754	90.37	2,385	2.46	3,857	3.97	3,111	3.20	97,107
สว่างวีระวงศ์	101,887.50	44,982	66.12	18,798	27.63	4,249	6.25	0	0.00	68,029
น้ำขุ่น	235,937.50	62,575	34.89	32,627	18.19	37,214	20.75	46,925	26.17	179,342
รวม	9,840,537.50	4,117,628		673,011		597,621		436,128		5,824,387

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี

2.3 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี

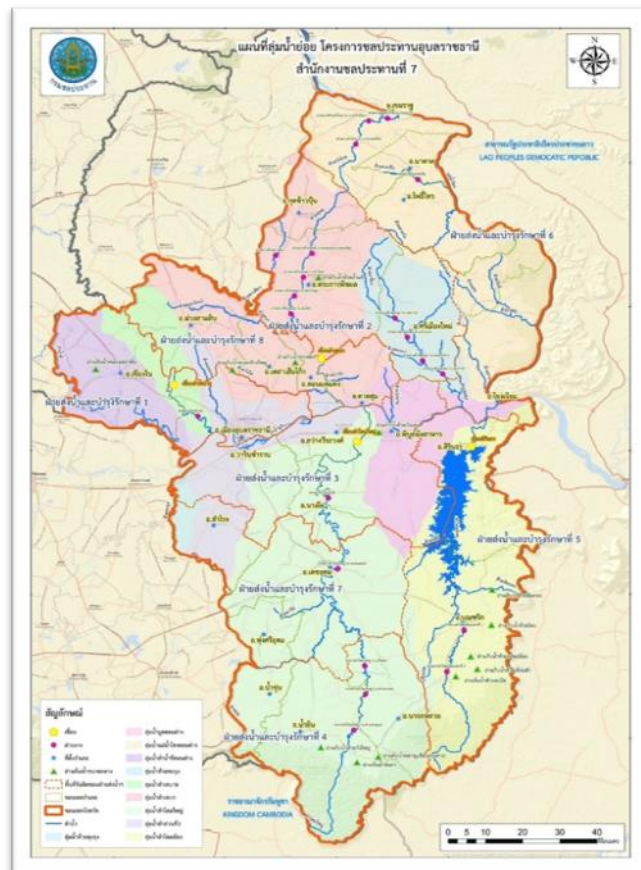
2.3.1 พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

จังหวัดอุบลราชธานีมีพื้นที่ชลประทาน 479,486 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.23 ของพื้นที่ทำการเกษตรของจังหวัด จำนวนแหล่งน้ำชลประทาน รวม 548 แห่ง

ตารางที่ 12 พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน ปี พ.ศ. 2569

ที่	งาน/โครงการ	จำนวน (แห่ง)	ความจุรวม (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
1	โครงการชลประทานขนาดใหญ่ (โครงการส่งน้ำฯ โดมน้อย)	1	1,966.00	203,382	183,044
2	โครงการชลประทานขนาดกลาง	13	130.03	44,598	61,120
3	เขื่อน	4	86.58	120,896	10,632
4	ฝายยาง	21	25.26	-	76,200
5	โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	42	75.27	31,575	18,970
6	โครงการแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำในพื้นที่ ปชด.	16	5.12	-	4,850
7	โครงการชลประทานขนาดเล็ก	232	59.22	7,500	120,943
8	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า	219	-	71,535	
รวม		548	2,347.48	479,486	475,759

ที่มา : โครงการชลประทานอุบลราชธานี

ภาพที่ 9 แหล่งน้ำชลประทานจังหวัดอุบลราชธานี

2.3.2 แหล่งน้ำอื่น ๆ

ตารางที่ 13 การขุดสระน้ำในไร่นา ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร (บ่อจืด) ภายใต้โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา นอกเขตชลประทาน จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 - พ.ศ. 2568

ที่	อำเภอ	จำนวน (บ่อ)	กักเก็บน้ำ (ลบ.ม.)
1	เมืองอุบลราชธานี	652	821,520
2	ศรีเมืองใหม่	2,423	3,052,980
3	โขงเจียม	568	715,680
4	เขื่องใน	2,225	2,803,500
5	เขมราฐ	2,867	3,612,420
6	เดชอุดม	3,756	4,732,560
7	นาจะหลวย	1,636	2,061,360
8	น้ำยืน	873	1,099,980
9	บุญศรี	1,288	1,622,880
10	ตระการพืชผล	5,729	7,218,540
11	กุดข้าวปุ้น	1,740	2,192,400
12	ม่วงสามสิบ	3,279	4,131,540
13	วารินชำราบ	1,322	1,665,720
14	พิบูลมังสาหาร	1,900	2,394,000
15	ตาลชุม	1,283	1,616,580
16	โพธิ์ไทร	2,520	3,175,200
17	สำโรง	1,704	2,147,040
18	ดอนมดแดง	655	825,300
19	สิรินธร	643	810,180
20	ทุ่งศรีอุดม	280	352,800
21	นาเยีย	888	1,118,880
22	นาตาล	1,856	2,338,560
23	เหล่าเสือโก้ก	1,000	1,260,000
24	สว่างวีระวงศ์	816	1,028,160
25	น้ำขุ่น	476	599,760
รวม		42,379	53,397,540

ที่มา : สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4 และ สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี

2.4 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดอุบลราชธานี

2.4.1 ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจ จังหวัดอุบลราชธานี ปีการผลิต 2568/2569

ตารางที่ 14 การปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดอุบลราชธานี ปีการผลิต 2568/2569

ชนิดพืช	2568/2569					
	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิต ที่เก็บเกี่ยวได้ (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา เกษตรกร ขายได้เฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
ข้าวนาปี	310,306	4,117,628	1,480,045			17,993,840,011
- ข้าวหอมมะลิ	235,833	3,129,397	1,142,230	365	12.5	14,277,875,090
- ข้าวเหนียว	74,473	988,231	337,815	360	11.0	3,715,964,921
มันสำปะหลัง	40,386	495,307	1,673,506	3,379	2.15	3,598,037,900
ยางพารา	36,305	619,094	136,982	225	48.0	6,575,136,000
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	7,279	70,686	75,291	1,093	9.3	700,206,300

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี

2.4.2 ด้านการปศุสัตว์ จังหวัดอุบลราชธานี ปี 2568

ตารางที่ 15 ปริมาณการผลิตและมูลค่าผลผลิตด้านปศุสัตว์ที่สำคัญของจังหวัดอุบลราชธานี

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร	จำนวนสัตว์	ข้อมูลผลผลิต ปี 2568		
			ปริมาณการผลิต (ตัว/ปี)	ราคาเฉลี่ย (บาท/หน่วย)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
สุกร (ตัว)	4,996	158,437	79,219	7,480	592,558,120
ไก่เนื้อ (กก.)	952	2,327,927	2,327,927	41	95,445,007
โคเนื้อ (ตัว)	110,086	560,785	224,314	35,000	7,850,990,000
กระบือ (ตัว)	35,567	140,205	42,062	35,000	1,472,170,000
ไข่ไก่ (ฟอง)	4,692	804,839	225,354,920	3.60	811,277,712

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุบลราชธานี

2.4.3 ด้านการประมง จังหวัดอุบลราชธานี ปี 2568

ตารางที่ 16 ปริมาณการผลิตและมูลค่าผลผลิตด้านประมงที่สำคัญของจังหวัดอุบลราชธานี

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่การเลี้ยง		ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย ไร่/ปี (ตัน)	มูลค่า (บาท)
		พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวน กระชัง/บ่อ			
ปลานิล	8,375	22,887	5,698.04	10,748.35	1.886	671,120,000.36
ปลาดูบเขยขาว	4,267	19,272	3,443.61	721.93	0.2096	44,313,000.89
ปลาดุก	1,615	2,104	1,152	4,170	10.243	191,220,000
ปลาไน	500	571	380.248	46.46	0.122	3,026,000.87
กบ	25	151	4.574	14.6	3.19121	1,169,000.33
ปลาอื่นๆ	221	317	115.9664	103.37	0.891	6,600,000.29
ปลาซิวแก้ว	107	749 ยอ		50		1,900,000

หมายเหตุ ปลานิล จำนวน 22,887 จำแนกเป็น 515 กระชัง / 45,536 บ่อ

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดอุบลราชธานี

2.4.4 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

จังหวัดอุบลราชธานีได้ยื่นขอการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

1. “ข้าวหอมมะลิอุบลราชธานี” ได้รับการรับรองเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2559 ทะเบียนเลขที่ สข 60100094

ภาพที่ 10 ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา GI ข้าวหอมมะลิจังหวัดอุบลราชธานี

ปัจจุบันมีเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และบริษัท ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์
สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย สช 60100099 ข้าวหอมมะลิอุบลราชธานี รวม 6 กลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ 17 สรุปรายชื่อผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ข้าวหอมมะลิอุบลราชธานี

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม/ผู้ประกอบการ	สมาชิก (ราย)	พื้นที่รับรอง (ไร่)
1	กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์แม่สันทิศ	6	74
2	บริษัท ทีพีอูบล อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด	27	498
3	วิสาหกิจชุมชนผลิตข้าวกล้องปลอดสารบ้านสร้างมิ่ง	86	1,029
4	กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์บ้านเกาะแกด	39	200
5	กลุ่มข้าวอินทรีย์บ้านหนองไฮ	15	142
6	กลุ่มข้าวอินทรีย์บ้านโนนสวรรค์	23	169
รวม		196	2,112

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี

หมายเหตุ ปี 2567 มีกลุ่มเกษตรกร/เกษตรกร ผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการระดับจังหวัด และยื่นขออนุญาต
ใช้ตราสัญลักษณ์ GI จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา กลุ่มเกษตรกรจำนวน 78 กลุ่ม และเกษตรกร จำนวน 9 ราย

2. “ผ้ากาบบัวอุบลราชธานี” ได้รับการรับรองเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2567 ทะเบียนเลขที่
สช 67100241

ภาพที่ 11 สัญลักษณ์ GI ข้าวหอมมะลิจังหวัดอุบลราชธานี

ปัจจุบันมีเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และผู้ประกอบการร้านค้า ยื่นขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ สช 67100241 ผักาบบัวอุบลราชธานี รวม 12 กลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ 18 สรุปรายชื่อผู้ที่ยื่นขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ผักาบบัวอุบลราชธานี

ลำดับ	ชื่อกลุ่ม/ผู้ประกอบการ	สมาชิก (ราย)
1	กลุ่มทอผ้าชุมชนตำบลโนนสว่าง (ร้านละอองซิลค์)	1
2	กลุ่มทอผ้าตานกยูงพระราชทานบ้านนาคำ	2
3	กลุ่มทอผ้ามัดหมี่บ้านโนนหมากเดี่ยว	9
4	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้าทอมือบ้านบอน	10
5	กลุ่มสตรีทอผ้าไหม-ฝ้ายบ้านโนนสว่าง	10
6	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าตำบลหนองบ่อ	10
7	ร้านบ้านสวนต้นเทียน	1
8	คุ้มจันทร์หอม	1
9	กลุ่มสตรีทอผ้าไหมบ้านยางน้อย	5
10	โครงการส่งเสริมศิลปาชีพอำเภอบุณฑริก	12
11	กลุ่มทอผ้าไหมตรานกยูงพระราชทานบ้านหนองสะโน หมู่ที่ 1	3
12	กลุ่มทอผ้าไหมบ้านทุ่งนาเพียง	2
รวม		66

ที่มา : ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ อุบลราชธานี

2.4.5 ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตรของจังหวัดอุบลราชธานี

จังหวัดอุบลราชธานี สำหรับปี 2568 มีการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้รับมาตรฐาน **รวมทั้งสิ้น 48,803.73 ไร่ 368 ฟาร์ม เกษตรกรรวม 5,400 ราย** โดยมี 1) มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP จำนวน 25,102.38 ไร่ 368 ฟาร์ม เกษตรกร 2,851 ราย 2) มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ จำนวน 22,467.25 ไร่ เกษตรกร 2,431 ราย และ 3) มาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS จำนวน 1,234.10 ไร่ เกษตรกร 118 ราย จำแนกมาตรฐานและชนิดสินค้า ได้ดังนี้

ตารางที่ 19 ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี ปี 2568

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	จำนวนพื้นที่		จำนวนเกษตรกร (ราย)
	ไร่	ฟาร์ม	
รวมทั้งสิ้น	48,803.73	368	5,400
GAP	25,102.38	368	2,851
ข้าว	20,332.50		1,613
พืชผัก ผลไม้	4,464.05		911
ประมง	294.58		314
หม่อนผล หม่อนใบ	11.25		13
ปศุสัตว์		368	

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	จำนวนพื้นที่		จำนวนเกษตรกร (ราย)
	ไร่	ฟาร์ม	
เกษตรอินทรีย์	22,467.25		2,431
ข้าว	18,189.00		1,584
มันสำปะหลัง	4,145.20		746
พืชผัก ผลไม้ สมุนไพร	133.05		101
PGS	1,234.10		118
พืชผัก	546.05		97
สมุนไพร	688.05		21

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานประมงจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุบลราชธานี
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4 ศูนย์วิจัยข้าวอุบลราชธานี ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวอุบลราชธานี และ สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี

2.4.6 ข้อมูลด้านหม่อนไหม จังหวัดอุบลราชธานี ปี 2568

ตารางที่ 20 ปริมาณการผลิตและมูลค่าผลผลิตด้านหม่อนไหมจังหวัดอุบลราชธานี

ชนิดพืช		จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ราคา (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
หม่อน		1,333	645	645	1,500	12.38 (เฉพาะจำหน่ายใบ)	5	4,837,500
ที่	ชนิดของผลผลิต/ ผลิตภัณฑ์			ปริมาณผลผลิต ด้านหม่อนไหม	ราคา/หน่วย		มูลค่าสินค้า (ล้านบาท)	
1	ใบหม่อน			12.38 ตัน	5 บาท/กก.		0.062	
2	ผลหม่อน			3.155 ตัน	50 - 100 บาท/กก.		0.221	
3	หม่อนทำชา			0.080 ตัน	500 – 600 บาท/กก.		0.040	
4	ดักแด้			17.193 ตัน	150 - 200 บาท/กก.		3.439	
5	รังไหม			24.400 ตัน	180 - 250 บาท/กก.		4.880	
6	เส้นไหม			1.780 ตัน	800 - 2,500 บาท/กก.		3.478	
7	ผ้าไหม			17,470 เมตร	1,500 - 5,000 บาท/เมตร		26.97	
รวม								39.09

ที่มา : ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ อุบลราชธานี

2.4.7 ข้อมูลสินค้า OTOP ของจังหวัดอุบลราชธานี ปี 2568

ตารางที่ 21 สินค้า OTOP 10 อันดับแรก ของจังหวัดอุบลราชธานี

สินค้า	ผู้ผลิต	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ (อำเภอ)
1. ผ้าไหม	อุบลกาญจน์ไหมไทย กลุ่มระกา กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าตำบลหนองบ่อ	สว่างวีระวงศ์ วารินชำราบ เมืองอุบลราชธานี
2. ผ้ากาบบัว	อุบลกาญจน์ไหมไทย กลุ่มระกา กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าตำบลหนองบ่อ	สว่างวีระวงศ์ วารินชำราบ เมืองอุบลราชธานี
3. เครื่องประดับ	กลุ่มชุมชนเงินชุบทอง	อำเภอโขงเจียม
4. หมวยอพรไทยดำ	ป.อุบล	วารินชำราบ
5. เสื้อปักเกลือ-ลูกปัด	วารินสาผ้าปัก	กุดข้าวปุ้น
6. เสื้อผ้าฝ้ายสำเร็จรูป	อ้อมกอดผ้าฝ้าย	เมืองอุบลราชธานี
7. กว๊านจันทน์ถนอมดี	ดาวกว๊านจันทน์ถนอมดี	เมืองอุบลราชธานี
8. ผ้าไหมมัดหมี่ลายปราสาทผึ้ง	วิสาหกิจชุมชนทอผ้าตำบลหนองบ่อ	เมืองอุบลราชธานี
9. กุนเชียง	ห้างหุ้นส่วนจำกัดขมิ้นดี (2011)	เมืองอุบลราชธานี
10. ไวน์มะเม่า	ห้างหุ้นส่วนจำกัดหกพันนา	ตระการพืชผล

ที่มา สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี

ที่มา ระบบปฏิทินการผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัด สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

2.5 สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี

2.5.1 ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก (31 ธันวาคม 2568)

ตารางที่ 23 ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ปี 2568

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
1. สหกรณ์การเกษตร	106	258,953
2. สหกรณ์ประมง	1	52
3. สหกรณ์ร้านค้า	1	468
4. สหกรณ์บริการ	11	3,426
5. สหกรณ์ออมทรัพย์	17	48,671
6. สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน	13	12,919
รวม	149	324,489

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี

2.5.2 กลุ่มเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี (31 ธันวาคม 2568)

ตารางที่ 24 จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี ปี 2568

ประเภทกลุ่ม	จำนวน (กลุ่ม)
วิสาหกิจชุมชน	2,519
เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน	17
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	293
กลุ่มยุวเกษตรกร	156
รวม	2,985

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี

2.6 ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัดอุบลราชธานี

ตารางที่ 25 จำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัดอุบลราชธานี ปี พ.ศ. 2568

ลำดับ	อาสาสมัครเกษตรกร (อกษ.) สาขา	จำนวนอาสาสมัครเกษตรกร (ราย)
1	ครูบัญชีอาสา	135
2	หมอดินอาสา	2,630
3	ประมงอาสา	110
4	เศรษฐกิจการเกษตร	26
5	ครูยางอาสา	125
6	อาสาสมัครปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	100
7	อาสาสมัครเกษตรกรและสหกรณ์	0

ลำดับ	อาสาสมัครเกษตร (อกษ.) สาขา	จำนวนอาสาสมัครเกษตร (ราย)
8	อาสาปศุสัตว์	2,851
9	อาสาสมัครฝนหลวง	50
10	อาสาสมัครสหกรณ์	213
11	อาสาสมัครชลประทาน	128
12	ชาวนาอาสา	15
13	เกษตรหมู่บ้าน	3,476
14	สารวัตรเกษตรอาสา	320
15	หม่อนไหมอาสา	28
16	Q อาสา	0
รวม		10,207

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี

2.7 ข้อมูลศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จังหวัดอุบลราชธานี

ตารางที่ 26 บัญชีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และศูนย์เครือข่ายจังหวัดอุบลราชธานี

ลำดับ	ศพก.หลัก (อำเภอ)	ที่ตั้งศูนย์		เกษตรกรต้นแบบ ศพก.หลัก	สินค้าหลัก	ศพก. เครือข่าย (แห่ง)
		ตำบล	อำเภอ			
1	กุดข้าวปุ้น	ข้าวปุ้น	กุดข้าวปุ้น	นายสินवल วิชาชาติ	ข้าว	15
2	ดอนมดแดง	ท่าเมือง	ดอนมดแดง	นางจิรากร สาระไทย	ข้าว	18
3	นาจะหลวย	พรสวรรค์	นาจะหลวย	นายสมาน โตนันท์	เกษตรผสมผสาน	23
4	น้ำยืน	สิริเขียร	น้ำยืน	นายถนอม โพธิลา	มันสำปะหลัง	14
5	ม่วงสามสิบ	ยางสักกระโพหลุ่ม	ม่วงสามสิบ	นายจักริน ภิญโญ	ข้าว	19
6	สิรินธร	คันไร่	สิรินธร	นางสาวจนิสดา ประจำ	ข้าวอินทรีย์	15
7	ตาลชุม	ตาลชุม	ตาลชุม	นายพนม พิมพ์รัตน์	ข้าว	23
8	โขงเจียม	โขงเจียม	โขงเจียม	นายสะอาด วันดี	เกษตรผสมผสาน	10
9	ตระการพืชผล	เกษม	ตระการพืชผล	นางสุจิตา ยุทธกิจ	ข้าว	13
10	พิบูลมังสาหาร	ดอนจิก	พิบูลมังสาหาร	นายหนู สีสาสิมา	ข้าว	12
11	โพธิ์ไทร	โพธิ์ไทร	โพธิ์ไทร	นายธวัช แสงแดง	ข้าว	20
12	ศรีเมืองใหม่	นาคำ	ศรีเมืองใหม่	นายสมาน ประสพสุข	ข้าว	21
13	เขื่องใน	ก่อเอ้	เขื่องใน	นายปรีชา สารบุรณ	ไม้ดอกไม้ประดับ	16
14	เมือง	หนองซอน	เมือง	นายสมัย สบายใจ	ข้าว	17
15	เขมราฐ	แก้งเหนือ	เขมราฐ	นายพนงค์ บุตดาเคย	ข้าว	14
16	วารินชำราบ	โนนผึ้ง	วารินชำราบ	นายสุพิศ บุญกาญจน์	เกษตรผสมผสาน	20
17	เดชอุดม	กลาง	เดชอุดม	นายสำเภา นันตะเสน	ข้าว	17
18	นาตาล	นาตาล	นาตาล	นางสมภาร บุตรโคตร	ข้าว	11

ลำดับ	ศพก.หลัก (อำเภอ)	ที่ตั้งศูนย์		เกษตรกรต้นแบบ ศพก.หลัก	สินค้าหลัก	ศพก. เครือข่าย (แห่ง)
19	น้ำขุ่น	โคกสะอาด	น้ำขุ่น	นายวิจิตร แสนสิงห์	ข้าว	12
20	เหล่าเสือโก้ก	เหล่าเสือโก้ก	เหล่าเสือโก้ก	นายสมิทร ปลื้มจิตร	ข้าว	18
21	ทุ่งศรีอุดม	นาหอม	ทุ่งศรีอุดม	นายวิทยา ปัสสาสิงห์	ข้าว	11
22	สำโรง	โนนกาเล็น	สำโรง	นายถวิล สารีอาจ	ข้าว	11
23	บุญทริก	หนองสะโน	บุญทริก	นายจำเริญ จำปาแด	ข้าว	15
24	นาเยี่ย	นาเยี่ย	นาเยี่ย	นายสุภรณ์ พิลาล้า	ข้าว	8
25	สว่างวีระวงศ์	ท่าช้าง	สว่างวีระวงศ์	นายประสิทธิ์ บุญแก้ว	ข้าว	10

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี

2.8 ข้อมูลด้านการเกษตรอื่น ๆ

2.8.1 ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

จังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดตั้งแปลงใหญ่ ตั้งแต่ปี 2559 - 2569 รวมจำนวน 465 แปลง 18 ชนิดสินค้า เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 20,512 ราย พื้นที่ 260,103 ไร่ ในพื้นที่ทั้ง 25 อำเภอ ประกอบด้วย

ตารางที่ 27 การจัดตั้งแปลงใหญ่ในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี (กุมภาพันธ์ 2569)

ชนิดสินค้า	จำนวน			ชนิดสินค้า	จำนวน		
	แปลง	เกษตรกร	พื้นที่ (ไร่)		แปลง	เกษตรกร	พื้นที่ (ไร่)
ข้าว	214	10,183	164,226.50	กระป๋อง	2	114	1,177.00
มันสำปะหลัง	85	3,195	36,276.00	แพะ	1	54	158.00
ยางพารา	39	2,189	24,644.00	สมุนไพร	2	74	48.00
พืชผัก	43	1,578	2,523.30	เห็ด	4	127	119.25
โคเนื้อ	14	486	7,033.25	มันเทศ	1	73	400.00
ไม้ผล	12	463	4,746.00	ปลากดคัง	1	34	1.30
ปาล์มน้ำมัน	4	160	1,644.00	ข้าวโพดฝักสด	1	30	346.50
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	30	1,322	14,407.00	อ้อยโรงงาน	1	30	307.25
ไม้ดอก	3	100	228.75	มะม่วงหิมพานต์	8	315	1,817.00

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี

2.8.2 Smart Farmer และ Young Smart Farmer จังหวัดอุบลราชธานี

ตารางที่ 28 จำนวน Smart Farmer และ Young Smart Farmer จังหวัดอุบลราชธานี ปี 2568

ที่	อำเภอ	Smart Farmer (ราย)	Young Smart Farmer (ราย)	รวม
1	เมืองอุบลราชธานี	40	18	58
2	วารินชำราบ	40	27	67
3	สว่างวีระวงศ์	40	16	56
4	เหล่าเสือโก้ก	39	19	58
5	ตาลชุม	37	13	50
6	ม่วงสามสิบ	31	17	48
7	ดอนมดแดง	40	17	57
8	นาเยีย	24	13	37
9	เซื่องไห	40	15	55
10	เดชอุดม	40	19	59
11	พิบูลมังสาหาร	40	19	59
12	ตระการพืชผล	40	17	57
13	ทุ่งศรีอุดม	30	12	42
14	กุดข้าวปุ้น	30	16	46
15	สิรินธร	40	16	56
16	ศรีเมืองใหม่	51	10	61
17	บุญศรี	40	15	55
18	นาตาล	40	12	52
19	น้ำขุ่น	37	11	48
20	โพธิ์ไทร	40	12	52
21	นาจะหลวย	34	14	48
22	เขมราฐ	29	18	47
23	โขงเจียม	43	12	55
24	สำโรง	39	17	56
25	น้ำยืน	40	12	52
รวม		944	387	1,331

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี

2.8.3 แหล่งรับซื้อสินค้าเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี

1. แหล่งรับซื้อผลผลิต ข้าว

จำนวนแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าวเปลือก ทั้งหมด 106 แห่ง แบ่งเป็น โรงสีข้าว 38 แห่งและ
ทำข้าว 68 แห่ง

ตารางที่ 29 แหล่งรับซื้อข้าวเปลือกจังหวัดอุบลราชธานี

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนโรงสี	จำนวนทำข้าว	รวม
1	อำเภอกุดข้าวปุ้น	-	1	1
2	อำเภอเขมราฐ	3	-	3
3	อำเภอโขงเจียม	3	4	7
4	อำเภอโขงเจียม	-	-	0
5	อำเภอดอนมดแดง	-	-	0
6	อำเภอเดชอุดม	8	6	14
7	อำเภอตระการพืชผล	6	2	8
8	อำเภอตาลสุม	-	2	2
9	อำเภอทุ่งศรีอุดม	-	3	3
10	อำเภอนาจะหลวย	-	6	6
11	อำเภอนาตาล	-	-	0
12	อำเภอนาเยีย	-	1	1
13	อำเภอน้ำขุ่น	-	2	2
14	อำเภอน้ำยืน	-	2	2
15	อำเภอบุณฑริก	1	10	11
16	อำเภopiบลม้งอาหาร	3	10	13
17	อำเภอโพธิ์ไทร	-	2	2
18	อำเภอม่วงสามสิบ	3	1	4
19	อำเภอเมืองอุบลราชธานี	1	3	4
20	อำเภอวารินชำราบ	8	2	10
21	อำเภอศรีเมืองใหม่	-	8	8
22	อำเภอสว่างวีระวงศ์	-	-	0
23	อำเภอสำโรง	2	1	3
24	อำเภอสรินธร	-	1	1
25	อำเภอเหล่าเสือโก้ก	-	1	1
รวม		38	68	106

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี

2. แหล่งรับซื้อผลผลิต มันสำปะหลัง

จำนวนแหล่งรับซื้อผลผลิตมันสำปะหลัง ทั้งหมด 115 แห่ง แบ่งเป็น

- โรงงานอุตสาหกรรม 4 แห่ง (โรงแป้ง 3 แห่ง, โรงงานเอทานอล 1 แห่ง)
- ลานมัน 111 แห่ง

ตารางที่ 30 แหล่งรับซื้อมันสำปะหลังจังหวัดอุบลราชธานี

ที่	อำเภอ	จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม	จำนวนลานมัน	รวม
1	อำเภอกุดข้าวปุ้น	-	-	-
2	อำเภอเขมราฐ	-	6	6
3	อำเภอเชียงใน	-	3	3
4	อำเภอโขงเจียม	-	1	1
5	อำเภอดอนมดแดง	-	-	-
6	อำเภอเดชอุดม	-	7	7
7	อำเภอตระการพืชผล	-	4	4
8	อำเภอตาลสุม	-	1	1
9	อำเภอทุ่งศรีอุดม	-	1	1
10	อำเภอนาจะหลวย	-	12	12
11	อำเภอนาตาล	-	-	-
12	อำเภอนาเยีย	2	-	2
13	อำเภอน้ำขุ่น	-	14	14
14	อำเภอน้ำยืน	2	46	48
15	อำเภอบุณฑริก	-	3	3
16	อำเภอพิบูลมังสาหาร	-	1	1
17	อำเภอโพธิ์ไทร	-	5	5
18	อำเภอม่วงสามสิบ	-	-	-
19	อำเภอเมืองอุบลราชธานี	-	-	-
20	อำเภวารินชำราบ	-	1	1
21	อำเภอศรีเมืองใหม่	-	4	4
22	อำเภอสว่างวีระวงศ์	-	-	-
23	อำเภอสำโรง	-	1	1
24	อำเภอสรินทร	-	1	1
25	อำเภอเหล่าเสือโก้ก	-	-	-
รวม		4	111	115

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี

ตารางที่ 31 รายชื่อโรงงานอุตสาหกรรมมันสำปะหลังจังหวัดอุบลราชธานี

ลำดับ	ชื่อผู้ประกอบการ	ที่ตั้ง	ประเภท
1	บริษัท อุบลไบโอเอทานอล จำกัด	333 หมู่ 9 ต.นาดี อ.นาเยีย	โรงงานเอทานอล
2	บริษัท อุบลชันฟลาวเวอร์ จำกัด	299 หมู่ 9 ต.นาดี อ.นาเยีย	โรงแปง
3	บริษัท เอี่ยมอุบล จำกัด	199 หมู่ 9 ต.โขง อ.น้ำยืน	โรงแปง
4	บริษัท แป้งมันเอี่ยมอีสานอุตสาหกรรม จำกัด	333/4 หมู่ 3 ต.สิริเขียร อ.น้ำยืน	โรงแปง

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี

3. แหล่งรับซื้อผลผลิต ปาล์มน้ำมัน

- ผู้ประกอบการลานเทเอกชนในจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 18 แห่ง
- สหกรณ์ผู้ปลูกปาล์มน้ำมันสามเหลี่ยมมรกต จำกัด จำนวน 1 แห่ง

ตารางที่ 32 แหล่งรับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมันที่สำคัญจังหวัดอุบลราชธานี

รายชื่อผู้ประกอบการ	ที่อยู่	ประเภท
สหกรณ์ผู้ปลูกปาล์มน้ำมันสามเหลี่ยมมรกต จำกัด	321 หมู่ 10 ต.นาจะหลวย อ.นาจะหลวย	รับซื้อผลปาล์มคละ
ร้านบุญมากพืชผล	191 หมู่ 14 ต.นาจะหลวย อ.นาจะหลวย	รับซื้อผลปาล์มคละ

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี

4. แหล่งรับซื้อผลผลิต ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

จังหวัดอุบลราชธานีมีแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าวโพดที่สำคัญ 2 แห่ง ประกอบด้วย บริษัท
ก้าวหน้าอุตสาหกรรมอาหาร และบริษัท เจริญโภคภัณฑ์โปรตีนสัตว์ จำกัด

ตารางที่ 33 แหล่งรับซื้อผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จังหวัดอุบลราชธานี

รายชื่อผู้ประกอบการ	ที่อยู่	ประเภท
บริษัท ก้าวหน้าอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ จำกัด	87 หมู่ 8 ต.สำโรง อ.สำโรง	ธุรกิจอาหารสัตว์
บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ โปรตีนสัตว์ จำกัด	97 ถนนเย็นจิต แขวงทุ่งวัดดอน เขตสาทร กรุงเทพฯ	ธุรกิจอาหารสัตว์ (จุดรวบรวบรับซื้อข้าวโพด)

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี

5. แหล่งรับซื้อผลผลิต ยางพารา

- 1) สถาบันเกษตรกรเครือข่าย กยท. (สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร กลุ่มธรรมชาติ) จำนวน 65 แห่ง
- 2) ผู้ประกอบการ/พ่อค้าคนกลาง จำนวน 50 แห่ง
- 3) โรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 18 แห่ง

ตารางที่ 34 แหล่งรับซื้อผลผลิตยางพาราจังหวัดอุบลราชธานี

รายชื่อผู้ประกอบการ	ที่อยู่	ประเภท
บริษัทศรีตรังแอโกรอินดัสทรี (มหาชน) จำกัด	218 หมู่ 7 ถ.วารินชำราบ - เดชอุดม ต.เมืองศรีไค อ.วารินชำราบ	โรงงานผลิตภัณฑ์ยางธรรมชาติและ ยางสังเคราะห์
ร้านขุนเจริญพืชผล	194 หมู่ 6 บ้านป่าเลา ต.โนนก่อ อ. สิรินธร	แหล่งรับซื้อยางพารา
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนภูฝอยลม วิสาหกิจยางพารา	บ้านป่าแหม ต.คอแลน อ.บุญพิริก	แหล่งรับซื้อยางพารา
สหกรณ์กองทุนสวนยางอุบล นาจะหลวย	336 หมู่ 4 ต.นาจะหลวย อ.นาจะหลวย	ทำยางแผ่นรมควัน

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ตารางที่ 35 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey 7-S Framework

7-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	- มีนโยบายและทิศทางการพัฒนาภาคการเกษตรที่ชัดเจน ภายใต้ นโยบาย “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” - การพัฒนาเกษตรแปรรูป - เกษตรปลอดภัย เชื่อมโยงตลาดและเทคโนโลยี - ส่งเสริม เกษตรอินทรีย์และปลอดภัย โดยมี การสนับสนุนจากภาครัฐและท้องถิ่น ผ่านมี แผนยุทธศาสตร์พัฒนาเกษตรอินทรีย์ และการเกษตรยั่งยืน - พัฒนา ห่วงโซ่อุปทาน (value chain) ให้ เข้มแข็ง ตั้งแต่การผลิต การแปรรูปไปจนถึง การตลาด และส่งเสริมการแปรรูปผลผลิต เกษตร (เพิ่มมูลค่า) - พัฒนาพื้นที่เกษตรให้เหมาะสมกับสภาพภูมิ ประเทศ เช่น การปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ใน พื้นที่ลุ่ม - ส่งเสริม การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Smart Farming, IoT, AI) เพื่อเพิ่มผลผลิต และลดต้นทุน - มุ่งสู่การพัฒนาตลาดทั้งภายในประเทศและ ส่งออก (เช่น ข้าวหอมมะลิ, ผัก ผลไม้อินทรีย์) - พัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer - การมุ่งเน้นการรวมกลุ่มเป็น "เกษตรแปลง ใหญ่" การใช้โมเดลตลาดนำการผลิต - การขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน (BCG/Zero Waste) เพื่อยกระดับสู่เกษตร มูลค่าสูง - มีการส่งเสริมแนวคิดเกษตรกรรมยั่งยืนที่ หลากหลาย เช่น เกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตร ทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน วนเกษตร เกษตร ธรรมชาติ และเกษตรผสมผสาน) เกษตร	- ขาดกลยุทธ์การเกษตรที่มุ่งเน้น "การเพิ่ม มูลค่า" (Value-added) เช่น การแปรรูปสินค้า เกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ - เน้นการทำเกษตรเชิงปริมาณ มากกว่าเชิง คุณภาพหรือความยั่งยืน - การส่งออกและเชื่อมโยงตลาดต่างประเทศยัง อ่อนแอ - การวางแผนการผลิตเพื่อตอบโจทย์ตลาด อย่างแม่นยำยังทำได้ไม่ทั่วถึง - เกษตรกรยังขาดเงินทุนในการสร้างอาคาร หรือห้องผลิตที่ได้มาตรฐานสำหรับการแปรรูป - ยังขาดการเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบระหว่าง เกษตรกรกับผู้ประกอบการ - การขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่และทุกกลุ่มเกษตรกร - การวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดและการบริหารจัดการ ข้อมูลเชิงคาดการณ์ยังมีข้อจำกัด - การพัฒนาการแปรรูปและการสร้าง มูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรยังไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะ ในระดับชุมชนและวิสาหกิจขนาดเล็ก - การเชื่อมโยงระหว่างเกษตรกร สถาบัน เกษตรกร ผู้ประกอบการ และตลาดปลายทาง ยังขาดความต่อเนื่องตลอดห่วงโซ่มูลค่า - ศักยภาพด้านการสร้างแบรนด์ การตลาด สมัยใหม่ และการขยายตลาดต่างประเทศยังมี ข้อจำกัด - เกษตรกรและผู้ประกอบการรายย่อยยังมี ข้อจำกัดด้านเงินทุนและการเข้าถึงมาตรฐาน การผลิตเพื่อรองรับการแปรรูปเชิงพาณิชย์ - การปรับเปลี่ยนจากการผลิตเชิงปริมาณไปสู่

	ผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยง เกษตรแปลงใหญ่ และแนวคิด Zero Waste - การมุ่งเน้นการแปรรูปสินค้ามูลค่าสูง - มุ่งพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และเกษตรมูลค่าสูง สอดคล้องกับนโยบาย BCG Economy และการพัฒนาที่ยั่งยืน - มีการส่งเสริมการพัฒนาห่วงโซ่คุณค่าสินค้าเกษตร ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต - มีศักยภาพในการเชื่อมโยงตลาดทั้งภายในประเทศ การค้าชายแดน และการส่งออก เนื่องจากมีที่ตั้งเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน	การผลิตที่เน้นคุณภาพ มูลค่าเพิ่ม และความยั่งยืนยังดำเนินการได้ไม่เต็มศักยภาพ
โครงสร้างขององค์กร (Structure)	- มีองค์กร/หน่วยงานที่สนับสนุนส่งเสริมด้านการเกษตรที่หลากหลาย ครอบคลุม เช่น เกษตร ปศุสัตว์ ประมง ชลประทาน พัฒนาที่ดิน ฯลฯ - มีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนอย่างแพร่หลาย - มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ผ่านรูปแบบคณะทำงาน เช่น คณะอนุกรรมการ พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด (อ.พ.ก.) คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (SCP) และคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ (SCD) เป็นต้น - โครงสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน มีความเข้มแข็ง - มีฐานสนับสนุนที่เข้มแข็งจากสถาบันเกษตรกร กลุ่มสหกรณ์ และกลุ่มแปลงใหญ่ ที่มีกระจายอยู่ทั่วประเทศ - มีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรแปลงใหญ่ สถาบันเกษตรกร และจัดรวบรวม/กระจายสินค้าในระดับชุมชน - ในอนาคตจะมีเขตนิคมอุตสาหกรรม	- โครงสร้างการจัดการยังขาดความเป็นมืออาชีพ และความคล่องตัวในบางพื้นที่ โดยเฉพาะการประสานงานและวางแผน - ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ท้องถิ่น และภาคเกษตรกรยังไม่เป็นระบบ - ไม่มีองค์กรกลางที่เข้มแข็งเป็นตัวแทนเกษตรกรในการเจรจาหรือพัฒนานโยบาย - โครงสร้างการรวมกลุ่มในบางพื้นที่ยังขาดความเข้มแข็งเชิงการบริหารจัดการธุรกิจ - โครงสร้างการรวมกลุ่มของเกษตรกรที่ขาดกลไกเชื่อมโยงระบบการตลาด ต้นทุน เข้ากับระบบการบริหารจัดการหนี้สินและตลาด - พื้นที่ห่างไกลทำให้เกิดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ และการขนส่ง - ศักยภาพขององค์กรเกษตรกรและความเข้มแข็งของเครือข่ายมีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ทำให้การพัฒนาเกิดความเหลื่อมล้ำ - การกระจายโครงสร้างพื้นฐาน และศูนย์บริการทางการเกษตรในบางพื้นที่ยังไม่ทั่วถึง ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการให้บริการ และการเข้าถึงของเกษตรกร

	(อำเภอเดชอุดม) ช่วยรองรับภาคการผลิต - มีความร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร - มีกลไกการขับเคลื่อนและบูรณาการงานด้านการเกษตรในระดับจังหวัดและระดับอำเภอที่ชัดเจน เช่น อ.พ.ก., SCP และ SCD	
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	- ภาครัฐให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของเกษตรกร ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย เช่น การอบรมถ่ายทอดความรู้ การจัดหาพันธุ์พืช การจัดหาแหล่งเงินทุน เป็นต้น - มีระบบการรวมกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์การเกษตร - มีระบบมาตรฐานการผลิตที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ (GAP/GMP/Organic/GI/SRP) - มีระบบควบคุมแหล่งน้ำหลักจากเขื่อนในพื้นที่ - มีระบบการควบคุมและบริหารจัดการแหล่งน้ำหลักรวมถึงลำน้ำสายสำคัญ (โขง ชี มูล ลำโดมใหญ่) - มีระบบ Agri-Map ใช้วิเคราะห์และแนะนำเกษตรกรในการวางแผนเพาะปลูกพืชให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ - มีระบบรายงานและติดตามผลการเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และจังหวัดอุบลราชธานี	- ระบบตลาดยังไม่เสถียร เกษตรกร ยังพึ่งพาตลาดกลาง หรือนายหน้า - ขาดระบบข้อมูลกลาง (Data Management) ในการบริหารจัดการการเพาะปลูกและผลผลิต - ระบบการใช้เทคโนโลยี ยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควร โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรรายย่อย - ระบบชลประทานยังไม่ครอบคลุมพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมด - ระบบการบริหารจัดการข้อมูลเกษตรกรยังไม่ทั่วถึง - การเข้าถึงและนำพลังงานสะอาด (Solar Cell) มาใช้ในระบบการผลิตยังดำเนินการได้ยาก เนื่องจากเกษตรกรขาดทุนทรัพย์ - โครงสร้างพื้นฐานบางส่วน เช่น โรงฆ่าสัตว์ ที่ได้มาตรฐานยังมีน้อย - ระบบฐานข้อมูลด้านการเกษตรของหน่วยงานต่าง ๆ ยังขาดการเชื่อมโยงและบูรณาการเป็นฐานข้อมูลกลางของจังหวัด Smart farmer one - การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและระบบเกษตรอัจฉริยะยังไม่แพร่หลายในกลุ่มเกษตรกรรายย่อย
บุคลากร (Staff)	- บุคลากรของจังหวัดอุบลราชธานีได้รับการพัฒนาและเตรียมความพร้อมในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลพื้นฐาน - มีการผลักดัน เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) - เกษตรกรจำนวนมาก มีความรู้พื้นฐานด้านการเกษตร - มีเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน และ Smart	- เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นแรงงานสูงอายุ เกษตรกรมีแนวโน้มย้ายถิ่นฐาน - ขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีและการจัดการสมัยใหม่ - บุคลากรภาครัฐที่เกี่ยวข้องด้านการเกษตรมีจำนวนจำกัด และมีภาระงานมาก - ความต่อเนื่องของเจ้าหน้าที่ระดับพื้นที่ (เกษตรอำเภอ/ตำบล) เพราะหากมีการโยกย้าย

	Farmer - มี กลุ่ม เกษตรกร Smart Farmer, เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) และผู้ประกอบการเกษตรในพื้นที่ที่พร้อมเปิดรับสิ่งใหม่ - มีอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ช่วยขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในพื้นที่	บ่อจะทำให้งานยุทธศาสตร์ชาติความต่อเนื่อง - ขาดการพัฒนาบุคลากรในพื้นที่ให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น เกษตรแม่นยำ, โลจิสติกส์สินค้าเกษตร - ภาคเกษตรกรรมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเด่นชัด - วิฤต "สังคมเกษตรกรสูงวัย" อย่างรุนแรง - ขาดแคลนแรงงานคนรุ่นใหม่เข้ามาทดแทน - ประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานในการผลิต - เกษตรกรติดกับดักปัญหานี้สินจนขาดความยั่งยืน(น้ำท่วมซ้ำซาก ภัยแล้งพืชเชิงเดี่ยว วงจรเงินสดขาดมือ ต้นทุนปุ๋ยเคมีและยาแพง รวมถึงหนี้หมุนเวียนทั้งในและนอกระบบ)
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	- เกษตรกรมีความรู้ดั้งเดิมและความชำนาญด้านการเพาะปลูก เช่น การปลูกข้าวหอมมะลิ และการจัดการน้ำในฤดูฝน/ฤดูแล้ง ด้วยภูมิปัญญาชาวบ้าน - มีต้นทุนวัฒนธรรมและความรู้ดั้งเดิมที่ผสานกับแนวทางยั่งยืนได้ดี - เกษตรกรมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย มีองค์ความรู้เฉพาะทางด้านการผลิตสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น เช่น ข้าวหอมมะลิ GI และการแปรรูปสุสั่ว/ประมง - เกษตรกรมีทักษะความชำนาญเฉพาะทางสูงในการผลิตสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นและการแปรรูปเบื้องต้น	- เกษตรกรยังจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการตลาดออนไลน์, การจัดการธุรกิจเกษตร ทักษะการใช้เทคโนโลยีและข้อมูล (Digital Agri Skills) และทักษะการผลิตและแปรรูปให้ได้มาตรฐาน GAP, GMP, Organic Cert เป็นต้น - เกษตรกรผู้สูงอายุขาดทักษะ ด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล - มีอัตราการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการปรับตัวใช้งานนวัตกรรมใหม่ๆ จากแหล่งที่ไม่น่าเชื่อถือ - ขาดทักษะด้านเทคโนโลยีขั้นสูงและดิจิทัล - ขาดความเข้าใจในขั้นตอนการยื่นขอเอกสารมาตรฐาน เช่น การขออนุญาต อย.
รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	- ผู้นำภาคเกษตรในท้องถิ่น เช่น ผู้นำชุมชน, กลุ่มเกษตรกร มีภาวะผู้นำแบบพึ่งพากันในชุมชน - ผู้นำชุมชนเข้มแข็ง มีบทบาทในพัฒนาการเกษตร - มีกลไกการบูรณาการและการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด ระหว่างภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษาและศูนย์วิจัย ในพื้นที่ (เช่น มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี และมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี)	- มีแนวโน้มของการ พึ่งพาภาครัฐ มากกว่าการริเริ่มเอง - ขาดรูปแบบการบริหารแบบธุรกิจ หรือ Agri-Entrepreneurship ที่ชัดเจน - การยกระดับบทบาทของเกษตรกรให้เปลี่ยนผ่านทัศนคติไปสู่การเป็น "ผู้ประกอบการเกษตรยุคใหม่" ยังเกิดขึ้นในสัดส่วนที่น้อย

	- ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและสถาบันการศึกษา มีวัฒนธรรมการทำงานแบบบูรณาการเชิงรุก	
ค่านิยมร่วม (Shared Values)	- ยึดถือหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแนวพระราชดำริเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพการเกษตร - ยึดถือวิถีเกษตรผสมผสาน/เกษตรกรรมยั่งยืน ฝังแน่นในชุมชน - มีความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะการปลูกข้าวหอมมะลิอินทรีย์ที่มีชื่อเสียง และตระหนักถึง การพัฒนาเกษตรปลอดภัย-เกษตรอินทรีย์ มากขึ้น - มีวัฒนธรรมที่เข้มแข็งผูกพันกับท้องถิ่นภายใต้แนวคิด "อีสานฮักถิ่น" ซึ่งเอื้อต่อการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือ - มีวิถีเกษตรกรรมที่เชื่อมโยงกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ และการใช้ทรัพยากรอย่างสมดุล - เกษตรกรและชุมชนให้ความสำคัญกับความปลอดภัยทางอาหารและมีแนวโน้มตื่นตัวต่อการทำเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์มากขึ้น	- เกษตรกรบางส่วนยังยึดติดกับรูปแบบการผลิตแบบดั้งเดิม และยังไม่ปรับเปลี่ยนสู่แนวคิดการทำเกษตรเชิงธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการ - เกษตรกรบางส่วนยังขาดความตระหนักรู้และตื่นตัวในมิติด้านสิ่งแวดล้อมและการทำเกษตรคาร์บอนต่ำความตระหนักรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการทำเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมยังมีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ - เกษตรกรส่วนใหญ่ยังคงมีทัศนคติและการทำเกษตรกรรมในรูปแบบดั้งเดิม (พึ่งพาธรรมชาติสูง ใช้ปัจจัยการผลิตเคมีแบบสูตรสำเร็จและเน้นขายผลผลิตดิบแบบไม่แปรรูป) ที่ไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ขาดความตระหนักรู้เชิงนิเวศ

ตารางที่ 36 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<u>ด้านการเมือง</u> (Political) - รัฐบาลมีนโยบายกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นมากขึ้น - ได้รับการสนับสนุนจากนโยบายด้านการส่งเสริมการเกษตรจากหน่วยงานต่างๆ เช่น นโยบายระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ - การผลักดันกฎหมายที่ให้ความสำคัญ ในด้านสิทธิเสรีภาพ สิ่งแวดล้อม เช่น อากาศสะอาด คาร์บอนเครดิต - นโยบายสนับสนุนจากภาครัฐที่เด่นชัด เช่น การให้สินเชื่อ/แหล่งทุนดอกเบี้ยต่ำ นโยบายส่งเสริมสินค้าเฉพาะ (เช่น นโยบายปุย, โครงการทุเรียน) และมาตรการประกันรายได้หรือชดเชยความเสี่ยงทางการเกษตร	- ความไม่แน่นอนทางการเมืองสูง - ความไม่ต่อเนื่องของนโยบาย เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง - ความสับสนจากหลายชั่วอำนาจ - ปัญหาคอร์รัปชัน - ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายภาครัฐบางประการ - การเปลี่ยนแปลงนโยบายการค้าระหว่างประเทศ - นโยบายขาดความต่อเนื่องเนื่องจากการเปลี่ยนคณะรัฐมนตรีบ่อยครั้ง รวมถึงเงื่อนไขการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นข้อจำกัด - ความขัดแย้งของประเทศมหาอำนาจ ที่ส่งผลกระทบต่อส่งออกสินค้า (เส้นทางการขนส่ง)
<u>ด้านเศรษฐกิจ</u> (Economic) - การปรับโครงสร้างหนี้ เพื่อให้เกษตรกรลดความกังวล - พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดอุบลราชธานีเป็นพื้นที่ภาคการเกษตรที่อาศัยพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ซึ่งมีศักยภาพสูง - การลงทุนภาคอุตสาหกรรม โดยมุ่งเน้นการแปรรูปเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ เช่น การก่อตั้งนิคมอุตสาหกรรมอุบลราชธานี - มีการส่งเสริมสินค้า OTOP เช่น ผ้าไหมอัตลักษณ์พื้นถิ่น และเส้นทางท่องเที่ยว “creative economy” รวมถึงการเชื่อมโยงตลาด ทั้งภายใน – ภายนอกผ่านการขายออนไลน์ - การเปลี่ยนผ่านจากเกษตรเป็นฐานหลักสู่เศรษฐกิจที่หลากหลายมากขึ้น เช่น อุตสาหกรรม แปรรูปเกษตร นวัตกรรม SMEs การค้าชายแดน และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ - การมีช่องทางการค้าชายแดนที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน - การมีช่องทางการค้าชายแดนและเขตติดต่อระหว่างประเทศที่เอื้อต่อการส่งออก - การเติบโตอย่างก้าวกระโดดของตลาด E-commerce และแพลตฟอร์มออนไลน์ที่ช่วยให้เข้าถึงผู้บริโภคโดยตรง	- ค่าแรงงานสูง / ต้นทุนการผลิตสูง - แบรินด์สินค้า GI ของจังหวัดอุบลราชธานี ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายในกลุ่มของผู้บริโภค - การเติบโตทางเศรษฐกิจชะลอตัวลง - ความเสี่ยงจากนโยบายการค้าโลก - ความไม่แน่นอนทางการเมือง ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน - ความผันผวนของราคาสินค้าในตลาดโลก ภาวะสงคราม อัตราการแข่งขันที่สูงขึ้น และต้นทุนปัจจัยการผลิต (ค่าปุ๋ย ค่าพลังงาน และค่าขนส่ง) ที่ปรับตัวสูงขึ้น - ปัญหาสินค้าล้นตลาด และต้นทุนการขนส่งที่สูงในพื้นที่ห่างไกล - สินค้าเกษตร ยังขาดการรับรองมาตรฐานสากลที่สอดคล้องกับข้อกำหนด มาตรการทางการค้า หรือกฎระเบียบด้านสุขอนามัยของประเทศคู่ค้าปลายทาง

- พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดอุบลราชธานีเป็นพื้นที่ภาคการเกษตรที่อาศัยพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ซึ่งมีศักยภาพสูง	
<u>ด้านสังคม (Social)</u> - กระแสการดูแลสุขภาพและความตระหนักด้านความปลอดภัยทางอาหารเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์สุขภาพขยายตัวอย่างต่อเนื่อง - การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ส่งผลให้ตลาดอาหารเพื่อสุขภาพ อาหารเฉพาะกลุ่ม และผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีแนวโน้มเติบโต - มีสถานบริการด้านสุขภาพ และสาธารณสุขที่รองรับการบริการทุกแขนง สามารถรองรับการให้บริการกับประชาชนทั้งภายในประเทศและประเทศข้างเคียงได้ - การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต - มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่เข้มแข็งและมีเอกลักษณ์ เช่น ไทย ลาว จีน เวียดนาม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งสามารถนำมาต่อยอดสู่สินค้าอัตลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ - มีการส่งเสริมการศึกษา ภาษา ศิลปะวัฒนธรรมและท่องเที่ยวสังคมเชิงบวก แนะนำ ต่อยอดในด้านเศรษฐกิจ (E) เทคโนโลยี (T) และสิ่งแวดล้อม (E) - สังคมอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านสู่การย้ายถิ่นฐานและปรับตัวเข้าสู่สังคมเมือง - กระแสพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปตามเทรนด์รักสุขภาพ ความต้องการสินค้าปลอดภัย/Organic และความต้องการพืชสมุนไพร รวมถึงการเติบโตของตลาดผู้สูงอายุ - ความต้องการสินค้าปลอดภัย (Organic) รวมถึงผลิตภัณฑ์สมุนไพรสูงขึ้นอย่างมาก อีกทั้งการขยายตัวของกลุ่มตลาดเฉพาะผู้สูงอายุ	- โครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ส่งผลให้แรงงานภาคการเกษตรลดลงและเกิดภาวะขาดแคลนแรงงานในอนาคต - สังคมผู้สูงอายุในพื้นที่ชนบทและปัญหาการขาดแรงงานเกษตรกร - ศักยภาพการรองรับและให้บริการของสถานพยาบาลยังไม่เพียงพอต้องขยายตัว (เนื่องจากพื้นที่ให้บริการอยู่ในเขตเมือง) - ปัญหาทางสังคมยังมีสูง เช่น ยาเสพติด ประชากรเข้าสู่วัยสูงอายุ ต้องพึ่งพิงแรงงานต่างชาติ - คนรุ่นใหม่มีแนวโน้มย้ายถิ่นเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ ส่งผลให้ภาคการเกษตรขาดผู้สืบทอดอาชีพ - คนรุ่นใหม่ไม่นิยมประกอบอาชีพเกษตรกรรม
<u>ด้านเทคโนโลยี (Technological)</u> - มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและเมืองอัจฉริยะ โดยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา และภาคีเครือข่าย เช่น โครงการ Digital Valley @ Ubon ซึ่งช่วยส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลและนวัตกรรมในพื้นที่ - ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น AI, IoT, Big	- ความเหลื่อมล้ำด้านการเข้าถึงเทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลระหว่างพื้นที่เมืองและชนบทยังคงมีอยู่ - การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในเขตชนบท เนื่องจากพื้นที่ห่างไกล - มีสัดส่วนประชากรทำการเกษตรสูง แต่ยังใช้เทคโนโลยีแบบดั้งเดิม

Data ระบบเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) และ เทคโนโลยีเกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน และรองรับ การขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร - การส่งเสริมและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ ผ่านการสนับสนุนจาก หน่วยงานภาครัฐ (depa, DGA) และมหาวิทยาลัยในพื้นที่ - โรงงานต้นแบบมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี UBU Pilot Plant ที่ให้บริการครบวงจรสำหรับการแปรรูป ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร โดยจุดเด่น คือ ระบบ โครงสร้างพื้นฐานและเครื่องจักรระดับมาตรฐาน (GMP/HACCP) ที่เปิดให้เกษตรกร SME และผู้ประกอบการสตาร์ทอัพเข้าใช้ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ - ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี AI, IoT, ระบบฟาร์มอัจฉริยะ และเครื่องมือวิเคราะห์ดิน/พืช ที่ช่วยให้เกิดการเกษตรแบบแม่นยำ ช่วยบริหารจัดการฟาร์มและ วิเคราะห์ปัจจัยการผลิต - การตลาดผ่านโซเชียลมีเดีย (เช่น Live TikTok) - การใช้แพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียทำการตลาด รูปแบบใหม่ ต่อช่องทางการค้าเดิม	- ทักษะด้านดิจิทัลของประชาชนยังไม่สูงนัก เนื่องจาก ขาดการอบรมหรือสนับสนุนด้านความรู้เทคโนโลยี ในชุมชน โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุหรือเกษตรกร - เกษตรกรรายย่อยและผู้สูงอายุยังมีข้อจำกัดด้านทักษะ ดิจิทัลและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ - เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงเร็วเกินกว่าที่เกษตรกร จะปรับตัวตามทัน - เทคโนโลยีระดับสูงยังมีต้นทุนที่ผันผวนและ ค่อนข้างสูง - เกษตรกรรายย่อยส่วนใหญ่ยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึง เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรขั้นสูง เนื่องจาก ต้นทุนการจัดหาและการบำรุงรักษาในปัจจุบันยังคงอยู่ ในระดับสูงเกินขีดความสามารถในการลงทุน - การนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ เชิงพาณิชย์ยังไม่แพร่หลาย และการเชื่อมโยงระหว่าง ภาควิชาการ ภาคเอกชน และเกษตรกรยังมีข้อจำกัด ในบางพื้นที่
<u>ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental)</u> - มีด้านชายแดนถาวรและจุดผ่อนปรนที่สามารถยกระดับ เป็นด่านที่เพิ่มมูลค่าการค้าชายแดน และมีอาณาเขตติดต่อกับ 2 ประเทศ - สภาพภูมิอากาศและสภาพภูมิประเทศที่เหมาะสมใน การทำการค้า - การก่อตั้งเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เพื่อให้บริเวณชุมชน ที่ตั้งอยู่รอบๆ นิคมอุตสาหกรรมอุบลราชธานี ได้มี สภาพแวดล้อมที่ดี - มีการส่งเสริมกิจกรรมที่ช่วยลดคาร์บอน และสามารถ สร้างเป็นรายได้ เป็นกลไกจูงใจให้หันมาลดการปล่อยก๊าซ เรือนกระจก - โอกาสในการสร้างรายได้ใหม่จาก Carbon Credit, การ ทำเกษตรท่องเที่ยว และการประยุกต์ใช้โมเดล Zero	- ภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) เช่น อุทกภัยซ้ำซากในฤดูฝน โดยเฉพาะบริเวณใกล้แม่น้ำมูล และแม่น้ำโขง ส่งผล กระทบต่อชุมชนและเกษตรกร - การเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ ส่งผลกระทบต่อความ มั่นคงทางอาหารและวิถีชาวบ้าน - ความไม่ตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อมของประชาชน - การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความแปรปรวนของ ปริมาณน้ำ และภัยธรรมชาติที่รุนแรงขึ้น เช่น ภัยแล้ง อุทกภัย และวาตภัย ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร และความมั่นคงทางอาหาร - ความเสี่ยงจากโรคระบาดในพืช สัตว์ และสัตว์น้ำ รวมถึงการแพร่กระจายของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น อาจส่งผล

Waste - สภาพภูมิประเทศมีความหลากหลายสูง เอื้อต่อการเพาะปลูกพืชที่หลากหลายและสามารถพัฒนาต่อยอดเป็น "เกษตรเชิงท่องเที่ยว" - การนำแนวคิด Zero Waste และการผลิตไบโอชาร์ มาใช้ - การยกระดับกระบวนการผลิตเข้าสู่ระบบเกษตรกรรมยั่งยืน มาตรฐานสากล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ควบคู่กับการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสร้างมูลค่าเพิ่มทางการค้าด้วย อัตลักษณ์ข้าวรักษ์โลก	กระทบต่อระบบการผลิตและระบบนิเวศ - ภัยธรรมชาติที่รุนแรงและถี่ขึ้น (อุทกภัย, ภัยแล้ง, วาตภัย) - ปัญหาดินเสื่อมโทรม/ดินทราย - การกลายพันธุ์และปนเปื้อนทางพันธุกรรมของพืช - โรคระบาดพืช/สัตว์ โรคอุบัติใหม่ เช่น โรคใบด่างมันสำปะหลัง - ฝุ่น PM 2.5 เป็นอุปสรรคด้านสิ่งแวดล้อมที่รุนแรง โดยขัดขวางการมองเห็น บดบังทัศนวิสัย และสะสมเป็นมลพิษทางอากาศที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและระบบนิเวศในพื้นที่
ด้านกฎหมาย (Legal) - การบังคับใช้กฎหมายและนโยบายจากภาครัฐที่ส่งเสริมการลงทุน เช่น กฎหมายส่งเสริมการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน, กฎหมายธุรกิจวิสาหกิจชุมชน ทำให้ชุมชนมีโอกาสสร้างรายได้อย่างถูกกฎหมาย, กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน สนับสนุนการพัฒนาภาคเกษตรให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม, กฎหมายแรงงานที่คุ้มครองแรงงานและส่งเสริมการจ้างงานในพื้นที่, กฎหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม เป็นต้น - การผลักดันกฎระเบียบและข้อกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร (เช่น มาตรฐาน PGS, SRP, GAP) เพื่อเปิดประตูสู่ตลาดระดับบน - การปรับปรุงระบบราชการให้สามารถยื่นขอการรับรองมาตรฐานต่างๆ ผ่านระบบออนไลน์ได้สะดวกขึ้น เช่น การยื่นเรื่อง ขอ อย.	- ข้อจำกัดด้านกฎหมาย เช่น กฎหมายที่ดินและสิ่งแวดล้อม , กฎหมายชายแดนและความมั่นคง - การตีความกฎหมายของประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ ที่ไม่สอดคล้องกัน - ความไม่เข้าใจในด้านกฎหมาย ที่ส่งผลต่อการพัฒนา/ดำเนินกิจกรรม ในพื้นที่ - ข้อจำกัดและมาตรการทางการค้าระหว่างประเทศที่เข้มงวดมากขึ้นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ

ตารางที่ 37 TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ

ปัจจัยภายใน	S จุดแข็ง (ภายใน)	W จุดอ่อน (ภายใน)
	ปัจจัยภายใน	ปัจจัยภายนอก
	1. เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญของประเทศ ทั้งข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์ และประมง 2. มีทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศที่อุดมสมบูรณ์ รองรับการผลิตภาคการเกษตร ปศุสัตว์ และประมง 3. มีแหล่งน้ำสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำโขง แม่น้ำมูล แม่น้ำชี รวมทั้งอ่างเก็บน้ำ และแหล่งน้ำชุมชนจำนวนมาก ซึ่งเป็นฐานการผลิตและความมั่นคงทางอาหารของจังหวัด 4. มีตลาดรับซื้อผลผลิตและศักยภาพด้านการขนส่งและกระจายสินค้าเชื่อมโยงการค้าชายแดน 5. มีหน่วยงานราชการและสถาบันการศึกษาที่พร้อมให้การสนับสนุนด้านองค์ความรู้ วิทยาการ และเทคโนโลยีการเกษตร 6. มีแหล่งเรียนรู้ที่สามารถให้เกษตรกรและผู้สนใจเข้าไปเรียนรู้ได้ เช่น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน เป็นต้น 7. เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตร และเป็นแหล่งขนส่งและกระจายสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพ 8. มีฐานกลุ่มแปลงใหญ่/ สหกรณ์เข้มแข็ง /เครือข่ายทุน และนิคมอุตสาหกรรมเคอูคม 9. มีสินค้าอัตลักษณ์และสินค้า GI รวมทั้งผลิตภัณฑ์แปรรูปที่มีศักยภาพในการสร้างมูลค่าเพิ่ม และมีสินค้าเกษตรมูลค่าสูงส่งออก ทูเรียน กล้วยหอมทอง 10. มีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมชุมชนที่เข้มแข็ง"อุบลฯ ฮักถิ่น"เอื้อต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	1. เกษตรกรและผู้ประกอบการบางส่วนยังขาดองค์ความรู้ด้านการผลิต การบริหารจัดการธุรกิจ และการตลาดสมัยใหม่ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง และประสิทธิภาพการผลิตยังต่ำ ผลิตพืชเชิงเดี่ยว ขาดแรงงาน และประสบปัญหาหนี้สิน โครงสร้างประชากรมีแนวโน้มเป็นสังคมสูงอายุและขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร 2. สภาพพื้นที่ตั้งของชุมชนและที่ราบส่วนใหญ่อยู่ในบริเวณพื้นที่ราบลุ่ม ความลาดชันต่ำบริเวณปลายลุ่มน้ำมูล ซึ่งเป็นพื้นที่ระบายน้ำหลักของภูมิภาค 3. สภาพพื้นที่และลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินทราย มีลักษณะดินตื้น และดินเค็ม ส่งผลต่อศักยภาพการเพาะปลูก 4. ระบบชลประทานและการบริหารจัดการน้ำยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ทำให้ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคในฤดูแล้ง รวมถึงสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ ขาดการบริหารจัดการน้ำ/การนำน้ำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรจากแม่น้ำสายหลัก เช่นแม่น้ำมูล แม่น้ำชี 5. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเป็นนาหว่านมีปัญหาเรื่องวัชพืชและขาดน้ำ เมื่อฝนทิ้งช่วงส่งผลให้ผลผลิตลดลง ไม่เพียงพอต่อความต้องการ/ผลผลิตข้าวนาปีออกสู่ตลาดมากในเดือนพฤศจิกายน และเกษตรกรจำหน่ายข้าวสดทำให้ประสบปัญหาในการจัดการผลผลิตข้าว 6. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ประมงยังมีข้อจำกัดด้านมาตรฐาน เทคโนโลยี และการสร้างมูลค่าเพิ่ม 7. สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน ยังไม่เข้มแข็ง

	11. เศรษฐกิจภาคเกษตรกรรม การค้าบริการ อุตสาหกรรมก่อสร้าง พลังงานและการศึกษามีศักยภาพในการแข่งขัน 12. มีระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคสิ่งอำนวยความสะดวกที่สามารถรองรับการพัฒนาที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ สามารถเชื่อมโยงกับพื้นที่ทั้งภายในและต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ 13. ท่าเลที่ตั้งของจังหวัดสามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ด้านทิศเหนือและทิศตะวันออก คือ สปป.ลาว 14. มีศักยภาพด้านแหล่งผลิตพลังงานไฟฟ้าที่สำคัญของภูมิภาคและมีศักยภาพด้านการผลิตพลังงานทดแทน โดยเฉพาะพลังงานแสงอาทิตย์ และชีวมวล	8. โรงงาน/ผู้ประกอบการ ด้านแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรในพื้นที่มีจำนวนไม่มาก ผลิตภัณฑ์แปรรูปการเกษตรบางส่วนไม่มีคุณภาพและไม่มีตลาดรองรับ ขาดการเชื่อมโยงเกษตรกรกับผู้ประกอบการ 9. ขาดทุนทรัพย์ในการสร้างห้องผลิตมาตรฐาน อาคารแปรรูปที่ได้มาตรฐาน 10. ต้นทุนการขนส่งสูง/พื้นที่ห่างไกล 11. ปัญหาภัยพิบัติในพื้นที่ โดยเฉพาะอุทกภัย และภัยแล้ง 12. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งยังขาดความพร้อมในการบริหารจัดการพื้นที่ อย่างมีประสิทธิภาพและขาดนโยบายในการพัฒนาสาธารณูปโภคเพื่อรองรับการพัฒนาเมืองในอนาคต
<u>โอกาส (ภายนอก)</u> 1. นโยบายการพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี เป็นศูนย์กลางการพัฒนาและบริการของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง รวมถึงการพัฒนาบทบาทด้านการค้าชายแดน การท่องเที่ยว อุตสาหกรรมการแปรรูปพืชอาหาร การศึกษาและการสาธารณสุข 2. นโยบายการพัฒนาบทบาทจังหวัดอุบลราชธานีภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และสามเหลี่ยมมรกต เพื่อพัฒนาด้านการค้า โลจิสติกส์ และการท่องเที่ยวบริเวณลุ่มน้ำโขง 3. นโยบายพัฒนาประเทศ สปป.ลาว ในการพัฒนาระบบ และโครงข่ายโลจิสติกส์ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ	<u>SO</u> <u>ประเด็นการพัฒนาเชิงรุก</u> 1. ยกระดับข้าวหอมมะลิและสินค้า GI สู่อุตสาหกรรมพรีเมียมและเกษตรอินทรีย์โลก 2. พัฒนาศูนย์กลางการค้าและโลจิสติกส์สินค้าเกษตรเชื่อมโยงชายแดนอาเซียน 3. ขับเคลื่อน "การเกษตรอัจฉริยะ" ผ่านสถาบันการศึกษาและศูนย์เรียนรู้ 4. พัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตรและอาหารปลอดภัยในนิคมอุตสาหกรรมเดชอุดม 5. ยกระดับการผลิตและส่งออกปศุสัตว์มูลค่าสูง (โคเนื้อ-กระบือ) 6. ขยายช่องตลาดดิจิทัลและสร้างสรรค์ เพื่อขายสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ 7. ส่งเสริมการเกษตรแบบพันธสัญญา (Contract Farming) 8. บริหารจัดการน้ำจากแม่น้ำสายหลักเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร 9. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสร้างสรรค์โดยใช้ภูมิปัญญา	<u>WO</u> <u>ประเด็นการพัฒนาเชิงแก้ไข</u> 1. ปฏิรูปโครงสร้างการผลิตข้าวและบริหารจัดการน้ำชุมชนเพื่อรับมือภัยพิบัติและยกระดับประสิทธิภาพเกษตรกรรม 2. ยกระดับมาตรฐานการแปรรูปเกษตร-ประมง และจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) เพื่อแก้ปัญหาช่องว่างทางการตลาด 3. เสริมพลังสถาบันเกษตรกรด้วยทักษะการบริหารจัดการสมัยใหม่และกลยุทธ์การตลาดดิจิทัล 4. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานชุมชนและเพิ่มสมรรถนะ อปท. รองรับเมืองศูนย์กลางบริการท่องเที่ยวชายแดน 5. แก้ไขปัญหาเกษตรกรขาดองค์ความรู้ธุรกิจและต้นทุนสูงด้วยเทคโนโลยีการตลาดดิจิทัล 6. พื้นฟูสภาพพื้นที่ดินทรายและดินเค็มด้วยนวัตกรรมเกษตรกรรมยั่งยืน 7. เร่งขยายระบบชลประทานและบริหารจัดการน้ำจากแม่น้ำสาย

4. นโยบายความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน ส่งผลต่อความต้องการและศักยภาพพืชอาหารและพืชพลังงาน โดยเฉพาะข้าวมันสำปะหลัง 5. มีนโยบายส่งเสริมและมั่งคั่งประมาณในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในภูมิภาค 6. นโยบายของรัฐบาลในการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศภาคการเกษตร/นโยบายกระทรวงเกษตรในการขับเคลื่อนการพัฒนา เช่น การเกษตรกรรมยั่งยืน การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ศูนย์ ศพก. แปลงใหญ่ พัฒนาความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกร เป็นต้น 7. นโยบายของภาครัฐในการสร้างความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียน เช่น นโยบายการ เข้าร่วมเขตการค้าเสรีในประชาคมอาเซียน (AFTA) ปฏิญญาพูกาม Sister Cities, contract farming 8. นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมและพัฒนาประเทศด้านต่างๆ เช่น การท่องเที่ยว การปรับโครงสร้างภาค การเกษตร อุตสาหกรรม การบริหารจัดการ การพัฒนาคุณภาพชีวิต 9. ผู้บริโภค/ผู้ประกอบการ/ ผู้ส่งออก มีความต้องการข้าวหอมมะลิอุบลราชธานี สินค้าด้านปศุสัตว์ เช่น โค กระบือ 10. กระแสการตื่นตัวของผู้บริโภคสู่การบริโภค	"อุบลฯ ฮักถิ่น" 10. ขับเคลื่อนพลังงานทดแทนชีวมวลและแสงอาทิตย์จากภาคเกษตรกรรม 11. เสริมสร้างความเข้มแข็งของสหกรณ์และกลุ่มแปลงใหญ่ให้เป็นผู้ให้บริการเกษตรครบวงจร 12. ยกระดับเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอินทรีย์ และสินค้าอัตลักษณ์ (GI) สู่อุตสาหกรรมด้วยดิจิทัลแพลตฟอร์ม 13. พัฒนาอุบลราชธานีเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์และการค้าชายแดน เชื่อมโยงอินโดจีน 14. ขับเคลื่อนเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Economy) ด้วยพลังงานทดแทน และการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสร้างสรรค์ 15. เสริมสร้างระบบนิเวศนวัตกรรมการเกษตร (Agri-Tech & Knowledge Ecosystem) เพื่อสร้างเกษตรกรอัจฉริยะ การเปลี่ยนผ่านจาก "เมืองอยู่ข้าวอยู่น้ำแบบดั้งเดิม" ไปสู่การเป็น "ศูนย์กลางเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและอัตลักษณ์ท้องถิ่น" โดยใช้จุดแข็งด้านทำเลที่ตั้งและฐานทรัพยากรที่มีอยู่ มาเป็นตัวเร่งการเติบโตผ่านโอกาสทางนโยบายและตลาดดิจิทัลยุคใหม่	หลักรองรับนโยบายความมั่นคงด้านอาหาร 8. พัฒนาการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเพื่อแก้ปัญหาวัชพืชและการขาดน้ำช่วงฝนทิ้งช่วง 9. แก้ไขปัญหาข้าวนาปีล้นตลาดและการขายข้าวสดด้วยอุตสาหกรรมแปรรูปพืชและอาหาร 10. ยกระดับมาตรฐานและเทคโนโลยีการประมงเพื่อตอบสนองกระแสอาหารปลอดภัย 11. เสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกรที่ยั่งยืนผ่านโครงการแปลงใหญ่ 12. ดึงดูดการลงทุนสร้างโรงงานแปรรูปเพื่อแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์ไม่มีคุณภาพและขาดตลาดรองรับ 13. สนับสนุนทุนทรัพย์และงบประมาณรัฐเพื่อสร้างอาคารแปรรูปและห้องผลิตที่ได้มาตรฐาน 14. ใช้ประโยชน์จากโครงข่ายโลจิสติกส์ชายแดนเพื่อลดผลกระทบต้นทุนขนส่งสูง 15. นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในภาคเกษตร
---	---	--

สินค้าเกษตรอินทรีย์ อาหารปลอดภัย อาหารเพื่อสุขภาพ และพืชสมุนไพร เป็นต้น 11. ขยายช่องทางการจัดจำหน่ายสู่ตลาดดิจิทัลและพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ประยุกต์ใช้กลยุทธ์การตลาดแบบบูรณาการผ่านสื่อบันเทิงเชิงพาณิชย์ด้วยเทคนิคการไลฟ์สตรีมมิงเชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้บริโภค 12. การค้าชายแดน		
<u>T ภัยคุกคาม (ภายนอก)</u> 1. ปัญหาการลักลอบขนยาเสพติด การลักลอบเข้าเมืองและอาชญากรรมโดยอาศัยจุดผ่านแดนและเส้นทางในจังหวัด 2. นโยบายการพัฒนาแนวระเบียงเศรษฐกิจและเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง ดึงดูดการลงทุนและการพัฒนาไปยังพื้นที่ดังกล่าวมากขึ้น 3. การโยกย้ายถิ่นฐานของประชากรและแรงงานเข้าสู่เขตชุมชนเมืองส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่และการพัฒนาสาธารณูปโภค และสาธารณูปการในการรองรับไม่เพียงพอ 4. ราคาสินค้าเกษตรหลักขึ้นอยู่กับกลไกราคาของตลาดโลก มีความผันผวนและไม่สามารถกำหนดได้ เช่น ราคาปุ๋ย น้ำมัน 5. ภาวะเศรษฐกิจโลกถดถอย ส่งผลกระทบต่อ	<u>ST</u> <u>ประเด็นการพัฒนาเชิงป้องกัน</u> 1. ใช้กลไกแปลงใหญ่และสินค้าอัตลักษณ์ (GI) สร้างอำนาจต่อรอง ป้องกันความผันผวนของราคาตลาดโลก 2. บริหารจัดการลุ่มน้ำโขง-มูล-ชี ด้วยองค์ความรู้และเทคโนโลยีเพื่อสร้างระบบเตือนภัยรับมือวิกฤตสภาพภูมิอากาศ 3. พัฒนาพลังงานทดแทน ในภาคเกษตรกรรม เพื่อลดความเสี่ยงจากวิกฤตราคาพลังงานโลก 4. พึ่งพาตนเองด้วยพลังงานทดแทนในภาคเกษตรกรรม เพื่อลดผลกระทบจากวิกฤตราคาต้นทุนพลังงานโลก 5. ชูความพร้อมโครงสร้างพื้นฐานและเครือข่ายขนส่งชายแดน สกัดกันอาชญากรรมและรักษาฐานการลงทุน 6. สร้างภูมิคุ้มกันราคาผลผลิตตกต่ำด้วยสินค้าอัตลักษณ์และสินค้า GI มูลค่าสูง 7. พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำและสิ่งแวดล้อมชุมชนเพื่อรับมือภัยพิบัติแปรปรวน 8. นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากสถาบันการศึกษามาแก้ปัญหาวิกฤตขาดแคลนแรงงาน	<u>WT</u> <u>ประเด็นการพัฒนาเชิงรับ</u> 1. เร่งปฏิรูปเทคโนโลยีการผลิตและการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อฝ่าวิกฤตขาดแคลนแรงงานและราคาผลผลิตตกต่ำ 2. พัฒนาระบบจัดการดินและโครงข่ายน้ำขนาดเล็กระดับชุมชนเพื่อจำกัดความเสียหายจากวิกฤตสภาพภูมิอากาศแปรปรวน 3. ยกระดับมาตรฐานโรงงานและผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อป้องกันการถูกกลืนจากเขตการค้าเสรีและเศรษฐกิจถดถอย 4. ยกระดับสมรรถนะ อปท. ในการวางแผนเมืองและสาธารณูปโภคเพื่อรองรับการย้ายถิ่นฐานและการแข่งขันเชิงพื้นที่ 5. ชะลอการทำเกษตรเชิงเดี่ยวที่มีต้นทุนสูงเพื่อลดความเสี่ยงจากกลไกราคาโลกและปัญหาหนี้สิน 6. ปรับเปลี่ยนชนิดพืชในพื้นที่ดินทรายและดินเค็มเพื่อหนีภัยธรรมชาติและความแปรปรวนของภูมิอากาศ 7. ส่งเสริมการสำรองน้ำในระดับไร่นาเพื่อรับมือระบบชลประทานไม่ครอบคลุมและภัยแล้งรุนแรง 8. ปรับปฏิทินการผลิตและเก็บเกี่ยวข้าวเพื่อหนีปัญหาน้ำหลากในพื้นที่

เศรษฐกิจของจังหวัด ทำให้การพัฒนา/ การขยายตัวทางเศรษฐกิจจะลดตัว 6. นโยบายการเข้าร่วมเขตการค้าเสรี ในประชาคมอาเซียน (AFTA) และอื่นๆ ส่งผล กระทบต่อสินค้าบริการของไทย (การกีดกัน ทางการค้า) 7. ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายรัฐบาลและ การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ทำให้การพัฒนา ไม่ต่อเนื่อง งบประมาณไม่เพียงพอต่อการ พัฒนา 8. การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศที่มีความ แปรปรวนและอุณหภูมิที่มีแนวโน้มสูงขึ้น รวมถึงภัยธรรมชาติ (ฝนแล้ง อุทกภัย วาตภัย โรคระบาด) 9. วิกฤตขาดแคลนแรงงาน 10. ราคาผลผลิตตกต่ำ	9. เสริมสร้างความเข้มแข็งของสหกรณ์และกลุ่มแปลงใหญ่เพื่อดำเนินงาน ความผันผวนทางเศรษฐกิจ 10. ยกระดับระบบโลจิสติกส์และการขนส่งเพื่อรักษารฐานการลงทุนไม่ให้ย้าย ไปจังหวัดใกล้เคียง 11. ใช้ภูมิปัญญา "อุบลฯ ฮักถิ่น" สร้างอาชีพในท้องถิ่นเพื่อสกัดกั้นการย้ายถิ่น ฐานของแรงงาน 12. ยกระดับมาตรฐานสินค้าแปรรูปผ่านนิคมอุตสาหกรรมเดชอุดมเพื่อฝ่าด่าน การกีดกันทางการค้า 13. พัฒนาพลังงานทดแทนชีวมวลและแสงอาทิตย์ในภาคเกษตรเพื่อป้องกัน วิกฤตต้นทุนพลังงาน 14. บูรณาการเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันการศึกษาเพื่อรักษาความต่อเนื่อง ในการพัฒนา 15. เพิ่มมาตรการตรวจสอบและเฝ้าระวังความปลอดภัยในเส้นทางขนส่งสินค้า เกษตรชายแดน 16. วางระบบเฝ้าระวังโรคระบาดพืชและสัตว์เพื่อปกป้องฐานความมั่นคง ทางอาหาร	ราบลุ่มและอุทกภัย 9. ลดการทำนาหว่านแบบดั้งเดิมชั่วคราวเพื่อป้องกันผลผลิตเสียหาย ช่วงฝนทิ้งช่วงและราคาตกต่ำ 10. ควบคุมปริมาณการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อลดความเสี่ยงจาก โรคระบาดและข้อจำกัดด้านมาตรฐาน 11. สร้างเครือข่ายความร่วมมือระดับฐานรากเพื่อพยุกลุ่มเกษตรกร ที่ยังไม่เข้มแข็งท่ามกลางเศรษฐกิจถดถอย 12. ชะลอการแปรรูปสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐานเพื่อหลีกเลี่ยงการสูญเสีย เงินทุนและมาตรการกีดกันทางการค้า 13. ใช้ระบบหมุนเวียนแรงงานในชุมชนเพื่อแก้ปัญหาสังคมสูงอายุ และวิกฤตขาดแคลนแรงงาน 14. จัดตั้งจุดรวบรวมสินค้าชุมชนเพื่อลดผลกระทบจากต้นทุนขนส่งสูง และราคาปุ๋ย/น้ำมันแพง 15. ประสานความร่วมมือชุมชนจัดการพื้นที่การเกษตรเพื่ออุดรอยรั่ว ความไม่พร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
---	--	--

ส่วนที่ 4

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี

1. วิสัยทัศน์ (Vision)

“อุบลราชธานี เมืองเกษตรอัจฉริยะปลอดภัย สร้างมูลค่าสูงด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ
นวัตกรรมและอัตลักษณ์พื้นถิ่น สู่คุณภาพชีวิตเกษตรกรที่ดี บนระบบนิเวศที่สมดุลและยั่งยืน”

2. พันธกิจ (Mission)

2.1 เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร พร้อมยกระดับสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่ที่ทันสมัย

2.2 ยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรสู่ระบบเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมอัจฉริยะ

2.3 พัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่ม สินค้าเกษตรปลอดภัย สินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น และผลิตภัณฑ์แปรรูปมูลค่าสูง เชื่อมโยงการตลาดสมัยใหม่ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ

2.4 บริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรและระบบนิเวศ ให้มีความยืดหยุ่น พร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความมั่นคงทางอาหารให้เกิดความยั่งยืน

3. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (Development Goals)

3.1 เสริมสร้างความมั่นคงด้านรายได้ ลดหนี้สิน ยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันของเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่

3.2 ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสากลด้วยเทคโนโลยีอัจฉริยะ

3.3 พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงและผลิตภัณฑ์ชีวภาพอัตลักษณ์พื้นถิ่นสู่สากล

3.4 เสริมสร้างภูมิคุ้มกันและระบบนิเวศเกษตรยั่งยืน รับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อความมั่นคงทางอาหาร

4. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา

เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด : 1. เสริมสร้างความมั่นคงด้านรายได้ ลดหนี้สิน ยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันของเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่

1) รายได้เฉลี่ยทางการเกษตรของเกษตรกรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ใน ปี 2575

2) จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการยกระดับเป็น Young Smart Farmer หรือผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่ เพิ่มขึ้น ปีละไม่น้อยกว่า 2,000 ราย

3) จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมการบริหารจัดการหนี้และวางแผนทางการเงินเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 10,000 ราย ภายในปี 2575

4) จำนวนเกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการจัดทำบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือน เพิ่มขึ้นปีละ 1,000 ราย

5) จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาความรู้สามารถจัดทำบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือนได้ ร้อยละ 28

เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด : 2. ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสากลด้วยเทคโนโลยีอัจฉริยะ

- 1) จำนวนแปลงเกษตร/พื้นที่การผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP/Organic/GI/SRP เพิ่มขึ้น ปีละไม่น้อยกว่า 500 แปลง/ไร่
- 2) จำนวนฟาร์ม (ปศุสัตว์ ประมง วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มแปรรูปสินค้าเกษตร) ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน (GAP/Organic/GFM/GI/SRP) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ในปี 2575
- 3) จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ จำนวน 10,000 ราย

เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด : 3. พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงและผลิตภัณฑ์ชีวภาพอัตลักษณ์พื้นถิ่นสู่สากล

- 1) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตรของจังหวัดเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ในปี 2575
- 2) อัตราการเติบโตของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร (GPP ภาคเกษตร) ของจังหวัดอุบลราชธานี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 4/ปี
- 3) จำนวนผลิตภัณฑ์/สินค้าเกษตรแปรรูป เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น สมุนไพรหรือผลิตภัณฑ์นวัตกรรม เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 5 ผลิตภัณฑ์/ปี
- 4) จำนวนเกษตรกรและผู้ประกอบการที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาความรู้ทักษะในการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพ จำนวน 10,000 ราย
- 5) จำนวนสินค้านวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นจากฐานทรัพยากรชีวภาพ จำนวน 200 รายการ

เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด : 4. เสริมสร้างภูมิคุ้มกันและระบบนิเวศเกษตรยั่งยืน รับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อความมั่นคงทางอาหาร

- 1) จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมที่ได้รับการบริหารจัดการและฟื้นฟูระบบนิเวศ จำนวน 100,000 ไร่/ปี
- 2) พื้นที่เกษตรกรรมที่มีระบบบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพพร้อมรับมือภัยพิบัติเพิ่มขึ้น จำนวน 50,000 ไร่ ในปี 2575
- 3) พื้นที่เกษตรอินทรีย์หรือพื้นที่ที่ดำเนินการตามแนวทางเกษตรคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Agriculture) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5
- 4) มูลค่าคาร์บอนเครดิตภาคเกษตรหรือจำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10
- 5) ร้อยละของการลดการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม (จุด Hot Spot/ลด PM2.5) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ในปี 2575

5. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการเกษตรกรรุ่นใหม่	
วัตถุประสงค์	1) เพื่อยกระดับขีดความสามารถของเกษตรกรและปรับเปลี่ยนสู่การเป็น Young Smart Farmer และผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่ ที่สามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่มและขับเคลื่อนรายได้ทางการเกษตรอย่างยั่งยืน 2) เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและเสถียรภาพทางการเงินแก่เกษตรกร ผ่านการบริหารจัดการหนี้ การวางแผนทางการเงิน และการยกระดับทักษะบัญชีครัวเรือนเพื่อการพึ่งพาตนเอง
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) รายได้เฉลี่ยทางการเกษตรของเกษตรกรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ใน ปี 2575 2) จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการยกระดับเป็น Young Smart Farmer หรือผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่เพิ่มขึ้น ปีละไม่น้อยกว่า 2,000 ราย 3) จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมการบริหารจัดการหนี้และวางแผนทางการเงินเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 10,000 ราย ภายในปี 2575 4) จำนวนเกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการจัดทำบัญชีรับ-จ่าย ในครัวเรือนเพิ่มขึ้นปีละ 1,000 ราย 5) จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาความรู้สามารถจัดทำบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือนได้ ร้อยละ 28
แนวทางการพัฒนา	1) พัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และสมรรถนะของเกษตรกรให้สามารถบริหารจัดการธุรกิจเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม 2) ส่งเสริมการรวมกลุ่มและยกระดับสถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และเครือข่ายเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง 3) พัฒนาผู้ประกอบการเกษตรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) และเกษตรกรต้นแบบ 4) ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งทุน เครื่องจักรกล เทคโนโลยีดิจิทัล และบริการทางการเกษตร 5) ส่งเสริมการใช้ข้อมูลดิจิทัลและระบบภูมิสารสนเทศ (GIS) ในการวางแผนและบริหารจัดการภาคเกษตร
โครงการสำคัญ	<u>งบพัฒนาจังหวัด</u> เช่น 1) โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรแบบครบวงจร เพื่อยกระดับเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนสู่การเป็นเกษตรกรอินทรีย์ตามแนวทาง BCG Economy กิจกรรม : ยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเพิ่มมูลค่า

	สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี : ถั่วเขียวเหลือง กิจกรรม : การส่งเสริมการผลิตถั่วเขียวเหลืองเชิงการค้า กิจกรรม : การยกระดับศักยภาพวิสาหกิจชุมชนจังหวัดอุบลราชธานีสู่เศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็งและยั่งยืน กิจกรรม : พัฒนาทักษะอาชีพการผลิตพืชไร่ทางเลือกใหม่หลังฤดูกาลทำนาและเชื่อมโยงตลาดตามนโยบายตลาดนำการผลิต กิจกรรม : การยกระดับศักยภาพเกษตรกรผู้ผลิตงาอินทรีย์เพื่อเพิ่มระดับรายได้เกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : การส่งเสริมพัฒนาอาชีพหม่อนไหมแก่ใจ สู่ชุมชนเข้มแข็ง <u>งบกลุ่มจังหวัด</u> เช่น 1) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานเกษตร กิจกรรม : ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพศูนย์ผลิตและขยายพันธุ์พืชชุมชน กิจกรรม : สร้างเครือข่ายเกษตรกรและผู้ประกอบการรุ่นใหม่ 2) โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการ <u>แบบปกติ</u> เช่น 1) โครงการส่งเสริมพัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนเป็นผู้ประกอบการธุรกิจสมัยใหม่อย่างครบวงจร 2) โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) 3) โครงการพัฒนาเทคโนโลยีการพัฒนาดินในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร/ศูนย์เครือข่าย 4) โครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) 5) โครงการพัฒนาทักษะและแนวคิดผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร (เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)) 6) โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 7) โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร 8) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำสารสนเทศการเกษตรและการบริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ 9) โครงการเสริมสร้างการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน 10) โครงการยกระดับสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร 11) โครงการยกระดับศักยภาพสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ให้บริการทางการเกษตรแบบครบวงจร (Agricultural Service Providers)
--	---

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงและเกษตรอัจฉริยะ เพื่อการแข่งขัน	
วัตถุประสงค์	1) เพื่อยกระดับระบบการผลิตด้านพืช ด้านปศุสัตว์ ด้านประมง และการแปรรูปของเกษตรกรและกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุบลราชธานี ให้เข้าสู่ระบบมาตรฐานความปลอดภัยและมาตรฐานอัตลักษณ์พื้นที่ (GAP/Organic/GFM/GI/SRP) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการส่งออก 2) เพื่อเพิ่มศักยภาพเกษตรกรและผู้ประกอบการเกษตรยุคใหม่ในการเข้าถึงประยุกต์ใช้ และขยายผลเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ ในกระบวนการผลิตเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) จำนวนแปลงเกษตร/พื้นที่การผลิตที่ได้รับมาตรฐาน GAP/Organic/GI/SRP เพิ่มขึ้น ปีละไม่น้อยกว่า 500 แปลง/ไร่ 2) จำนวนฟาร์ม (ปศุสัตว์ ประมง วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มแปรรูปสินค้าเกษตร) ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน (GAP/Organic/GFM/GI/SRP) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ในปี 2575 3) จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ จำนวน 10,000 ราย
แนวทางการพัฒนา	1) ส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐาน GAP, Organic, GMP และมาตรฐานสากล 2) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยเกษตรแม่นยำ และเกษตรอัจฉริยะ 3) พัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ 4) ส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 5) พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับและการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร
โครงการสำคัญ	<u>งบพัฒนาจังหวัด</u> เช่น 1) โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรแบบครบวงจร เพื่อยกระดับเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนสู่การเป็นเกษตรอินทรีย์ตามแนวทาง BCG Economy กิจกรรม : ส่งเสริมการผลิตสมุนไพรสู่การแปรรูปสู่สินค้ามูลค่าสูง กิจกรรม : การเพิ่มศักยภาพโคเนื้อแบรนด์ "นิลอุบล" กิจกรรม : การยกระดับผลิตภัณฑ์ประมงท้องถิ่นมูลค่าสูง ด้วยนวัตกรรม และเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Economy) จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : การพัฒนาศักยภาพการผลิตปลานิลในกระชังอย่างครบวงจร กิจกรรม : การพัฒนาการผลิตทุเรียนลำโดมสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นจังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : การส่งเสริมพัฒนาผ้าไหมอัตลักษณ์พื้นถิ่นสู่เกษตรมูลค่าสูง <u>งบกลุ่มจังหวัด</u> เช่น

	1) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานเกษตร กิจกรรม : ส่งเสริมการเลี้ยงปลากินพืชในบ่อดิน กิจกรรม : การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน กิจกรรม : ส่งเสริมการผลิตพืชสมุนไพร กิจกรรม : ส่งเสริมการผลิตไม้ผลและพืชเศรษฐกิจใหม่ กิจกรรม : ส่งเสริมและพัฒนาการแปรรูปเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร กิจกรรม : การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ กิจกรรม : ส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ กิจกรรม : ส่งเสริมการผลิตมันสำปะหลังอินทรีย์ กิจกรรม : ส่งเสริมการผลิตพืชผักอินทรีย์ <u>งบประมาณ</u> เช่น 1) โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กิจกรรม : สนับสนุนวิชาการด้านพืชในโครงการพระราชดำริ 2) โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น กิจกรรม การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าให้ได้รับการรับรอง GI/ ขึ้นทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น 3) โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพร) 4) โครงการส่งเสริมการบริโภคและการใช้วัตถุดิบสินค้า Q 5) โครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) 6) โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน 7) โครงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการผลิตข้าวอย่างยั่งยืนเพื่อลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก 8) โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร 9) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวด้วยเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ
--	--

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร การแปรรูป และการตลาดสมัยใหม่ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ	
วัตถุประสงค์	1) เพื่อสร้างการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร (GPP) และมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปของจังหวัดอุบลราชธานี ผ่านการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ในการยกระดับสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นและสมุนไพร 2) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของเกษตรกรและผู้ประกอบการในการเข้าถึงองค์ความรู้ เทคโนโลยี และการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพในพื้นที่อย่างคุ้มค่าและยั่งยืนสู่เชิงพาณิชย์

ตัวชี้วัดและ ค่าเป้าหมาย	1) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตรของจังหวัดเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ในปี 2575 2) อัตราการเติบโตของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร (GPP ภาคเกษตร) ของจังหวัดอุบลราชธานี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 4/ปี 3) จำนวนผลิตภัณฑ์/สินค้าเกษตรแปรรูป เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น สมุนไพร หรือผลิตภัณฑ์นวัตกรรมเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 5 ผลิตภัณฑ์/ปี 4) จำนวนเกษตรกรและผู้ประกอบการที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาความรู้ทักษะในการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพ จำนวน 10,000 ราย 5) จำนวนสินค้านวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นจากฐานทรัพยากรชีวภาพจำนวน 200 รายการ
แนวทางการพัฒนา	1) ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง 2) พัฒนาสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นของจังหวัดและสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) 3) ส่งเสริมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) 4) พัฒนาช่องทางการตลาดทั้งออฟไลน์ ออนไลน์ และตลาดส่งออก 5) สร้างเครือข่ายตลาดและเชื่อมโยงผู้ผลิตกับผู้ประกอบการ
โครงการสำคัญ	<u>งบพัฒนาจังหวัด</u> เช่น 1) โครงการเสริมสร้างองค์ความรู้ในการนำเทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรฐานชีวภาพ - กิจกรรม : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนให้ได้คุณภาพและรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - กิจกรรม : การส่งเสริมการใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพตามค่าวิเคราะห์ดินด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต อย่างยั่งยืน - กิจกรรม : การส่งเสริมองค์ความรู้ในการนำเทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อการแปรรูปและใช้ประโยชน์จากฐานชีวภาพ : ขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพด้วยเกษตรอินทรีย์ เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์อูบลพรีเมียม (Ubon Premium Products) - กิจกรรม : ยกระดับศักยภาพเกษตรกรอินทรีย์จังหวัดอุบลราชธานีด้วยนวัตกรรมเกษตรอัจฉริยะ และเศรษฐกิจชีวภาพ 2) โครงการ Ubon Fish Valley ยกระดับเครือข่ายปลานิลลุ่มแม่น้ำมูลและเกษตรอินทรีย์ สู่อุตสาหกรรมชีวภาพและความมั่นคงด้านอาหาร - กิจกรรม : ยกระดับห่วงโซ่คุณค่าปลานิลลุ่มแม่น้ำมูลด้วยนวัตกรรม การแปรรูปอาหารสุขภาพ Zero Waste และการเชื่อมโยงตลาด <u>งบกลุ่มจังหวัด</u> เช่น 1) โครงการยกระดับขีดความสามารถการแปรรูปเกษตรมูลค่าสูงและการขยายตลาดเชิงรุก

	<u>งบทกติ</u> เช่น 1) โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร 2) โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจชีวภาพ
--	---

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ และระบบเกษตรที่รับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	
วัตถุประสงค์	1) เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศเกษตรกรรมและพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสร้างภูมิคุ้มกันให้เกษตรกรสามารถปรับตัวและรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน 2) เพื่อส่งเสริมและปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตสู่ระบบเกษตรอินทรีย์และเกษตรกรรมคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Agriculture) พร้อมทั้งผลักดันกลไกคาร์บอนเครดิตภาคเกษตรและการหยุดเผา เพื่อยกระดับสู่สังคมเกษตรกรรมสีเขียว
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการและฟื้นฟูระบบนิเวศจำนวน 100,000 ไร่/ปี 2) พื้นที่เกษตรกรรมที่มีระบบบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพพร้อมรับมือภัยพิบัติเพิ่มขึ้น จำนวน 50,000 ไร่ ในปี 2575 3) พื้นที่เกษตรอินทรีย์หรือพื้นที่ที่ดำเนินการตามแนวทางเกษตรคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Agriculture) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 4) มูลค่าคาร์บอนเครดิตภาคเกษตรหรือจำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 5) ร้อยละของการลดการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม (จุด Hot Spot/ลด PM2.5) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ในปี 2575
แนวทางการพัฒนา	1) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการดิน น้ำ ป่าไม้ และทรัพยากรการเกษตร 2) ส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 3) พัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติและรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 4) อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศทางการเกษตร 5) เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารในระดับครัวเรือน ชุมชน และจังหวัด
โครงการสำคัญ	งบพัฒนาจังหวัด เช่น 1) โครงการพัฒนาระบบนิเวศเกษตรเพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ กิจกรรม : การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอ

	เพื่อรองรับการพัฒนา กิจกรรม : การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค 2) โครงการพัฒนาระบบติดตาม ประเมินผล และจัดเก็บข้อมูลการเกษตรแบบบูรณาการ 3) โครงการส่งเสริม ฟันฟู ป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรม : การเสริมสร้างเครือข่ายรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) และ แก้ไข ปัญ หาราย ภัยพิ บัติไฟป่า และ หมอกควัน จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : การรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : การสนับสนุนการแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) ด้วยการจัดการขยะในชุมชนและเศษวัสดุทางการเกษตรเพื่อลดเผา กิจกรรม : การส่งเสริมการจัดทำธนาคารพืชพันธุ์ท้องถิ่นและพันธุ์ไม้ในชุมชน เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวลดมลพิษและฝุ่นละออง (PM2.5) กิจกรรม : การขับเคลื่อนและพัฒนาด้านการเรียนรู้ทรัพยากรและการสร้างจิตสำนึกกิจกรรมการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชฯ 4) โครงการพัฒนาทรัพยากรน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง - อุทกภัย 5) โครงการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ กิจกรรม : ชุมชนขยะเหลือศูนย์สู่ชุมชนคาร์บอนต่ำ <u>งบกลุ่มจังหวัด</u> เช่น 1) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อความมั่นคงทางการเกษตรและการบริหารจัดการภัยพิบัติอย่างยั่งยืนในกลุ่มจังหวัด กิจกรรม : แก้มลิงเซชาติ พร้อมอาคารประกอบ ปริมาณดินชุด 250,000 ลูกบาศก์เมตร บ้านดุมใหญ่ ตำบลดุมใหญ่ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : อาคารบังคับน้ำลำห้วยล่องกลาง พร้อมชุดลอก บ้านหนองดุม ตะวันออก ตำบลไผ่บุลย์ อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : อาคารบังคับน้ำห้วยใหญ่ พร้อมชุดลอก บ้านดอนเจริญ ตำบลไผ่บุลย์ อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : อาคารบังคับน้ำห้วยโพธิ์ พร้อมชุดลอก บ้านข้าสะกวยน้อย ตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : อาคารบังคับน้ำห้วยขาม(ตอนบน) พร้อมชุดลอก บ้านน้ำขุ่น ตำบลตาเกา อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : อาคารบังคับน้ำลำห้วยชัน (ตอนล่าง) พร้อมชุดลอก ตำบลโพธิ์ศรี อำเภอฟิบลม้งสารหาร จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : อาคารบังคับน้ำร่องตากอย พร้อมชุดลอก ตำบลหนองกินเพล
--	--

	อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : อาคารบังคับน้ำลำห้วยข้าวสาร (บ้านโนนหนาด) พร้อมชุดลอก ตำบลสระสมิง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : อาคารบังคับน้ำลำห้วยเซบูนธ์ พร้อมชุดลอก ตำบลสระสมิง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : ฝายห้วยไผ่น้อย พร้อมชุดลอก ตำบลนาเยีย อำเภอนาเยีย จังหวัดอุบลราชธานี <u>งบทกติ</u> เช่น 1) โครงการส่งเสริม ฟื้นฟู ป้องกันและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2) โครงการพัฒนาทรัพยากรน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง - อุทกภัย 3) โครงการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ 4) โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน 5) โครงการพัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม ตาม Agri-Map 6) โครงการส่งเสริมพลังงานทดแทนเศรษฐกิจฐานรากและอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรดิน และน้ำเพื่อการทำเกษตรมูลค่าสูง 7) โครงการบริหารจัดการที่ดินในพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อเข้าสู่ความเป็นกลาง ทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) 8) โครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างยั่งยืนและการจัดการเพื่อมุ่ง สู่สังคมคาร์บอนต่ำ 9) โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
--	--

6. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี (พ.ศ. 2571 – 2575) กับแผน 3 ระดับ

แผนระดับ 1	ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ประเด็นพัฒนาหลัก การเกษตรสร้างมูลค่า ประเด็นพัฒนาย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ	ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป้าหมาย อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล ประเด็นพัฒนาหลัก สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว ประเด็นพัฒนาย่อย เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างคามสามารถในการแข่งขัน
-------------------	--	--

แผนระดับ 2 (ให้กรอบเฉพาะแผนที่สอดคล้อง แต่อย่างน้อยต้องระบุความสอดคล้องกับแผนแม่บทา และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2566 – 2580 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็น การเกษตร - เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทา เพื่อเพิ่มผลิตภัณ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตร และผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร - แผนย่อยของแผนแม่บทา เกษตรปลอดภัย - เป้าหมายแผนย่อย : สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น - แนวทางการพัฒนา : สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ และวนเกษตร เป็นต้น เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีอันตรายในสินค้าเกษตรและอาหาร และสร้างความปลอดภัยและมั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือน	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 14 พ.ศ. 2571 - 2575 ธีมการพัฒนา : “ การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐานให้มั่นคง ควบคู่ไปกับการสร้างความพร้อมและโอกาสสำหรับอนาคต” เป้าหมายการพัฒนาหลัก 3 ประการ เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น จากการยกระดับผลิตภาพการผลิตและบริการ ผ่านการลงทุนในเทคโนโลยีและนวัตกรรม การยกระดับคุณภาพและทักษะฝีมือแรงงาน และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ ประชาชนมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างทั่วถึง ความเหลื่อมล้ำลดลงในทุกมิติ โดยประชาชนทุกกลุ่มมีโอกาสในการทำงาน มีรายได้ที่มั่นคง และเข้าถึงระบบสวัสดิการอย่างเป็นธรรม เศรษฐกิจเติบโตอย่างยั่งยืน ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติเกิดสมดุลและการพัฒนาที่เชื่อมโยงกันอย่าง เป็นองค์รวมระหว่างการผลิตทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม	นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ - นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ที่ 17 การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ - แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติรองรับนโยบายที่ 17 การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่	นโยบายของคณะรัฐมนตรี นายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรี นโยบายด้านเศรษฐกิจ - สร้างโอกาสการเริ่มต้นและเติบโตอย่างทั่วถึงให้กับทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพให้กับคนไทย - ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไทยให้เติบโต แข่งขันได้อย่างยั่งยืน เสริมศักยภาพการเติบโตของประเทศให้พ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง - ด้านการค้า เชื่อมไทยสู่เศรษฐกิจโลก สร้างพันธมิตรการค้า - ด้านการเกษตร เปลี่ยนผ่านจากเกษตรกรรมแบบดั้งเดิมไปสู่ “เกษตรแม่นยำ มั่นคง ยั่งยืน” ควบคู่กับการสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของเกษตรกรไทยอย่างยั่งยืน - ด้านการท่องเที่ยว สร้างไทยเป็น “จุดหมายการเดินทางสำคัญในภูมิภาค” ยกระดับภาคการท่องเที่ยวจาก การเน้นปริมาณไปสู่การสร้างมูลค่าสูง
--	--	--	--	---

แผนระดับ 3 (ให้กรอบเฉพาะแผนที่สอดคล้อง แต่อย่างน้อยต้องระบุความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนกระทรวง 5 ปี และแผน BCG)	แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 “เกษตรสร้างมูลค่า ศูนย์กลางการค้า โลจิสติกส์ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เชื่อมโยงภูมิภาค” ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การส่งเสริมเกษตรสร้างมูลค่า ประเด็นการพัฒนาที่ 2 เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการค้าการลงทุน ประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านการท่องเที่ยวและกีฬา ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมและความมั่นคง ประเด็นการพัฒนาที่ 5 การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	แผนพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2571 - 2575 “เมืองน่าอยู่ทันสมัย เกษตรปลอดภัยมูลค่าสูง เศรษฐกิจชีวภาพ ศูนย์กลางการค้าการลงทุน เมืองท่องเที่ยวคุณภาพ” ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด : การส่งเสริม สร้างศักยภาพ และพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานีแบบบูรณาการ จำนวน 5 ด้าน - การพัฒนาด้านสังคมและความมั่นคง - การพัฒนาด้านการเกษตร - การพัฒนาด้านการค้าและการลงทุน - การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและบริการ - การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2571 - 2575 “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกษตรไทยสู่เกษตรสมัยใหม่ที่มั่นคง ปลอดภัย และแข่งขันได้ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม” ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง	แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทย ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG “เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความรู้หลากหลาย ทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม” การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
---	---	---	--	---

สาระสำคัญ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด “อุบลราชธานี เมืองเกษตรอัจฉริยะปลอดภัย สร้างมูลค่าสูงด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ นวัตกรรมและอัตลักษณ์พื้นถิ่นสู่คุณภาพชีวิตเกษตรกรที่ดี บนระบบนิเวศที่สมดุลและยั่งยืน”	ตัวชี้วัดตามประเด็นการพัฒนา ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการเกษตรยุคใหม่ - รายได้เฉลี่ยทางการเกษตรของเกษตรกรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ใน ปี 2575 - จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการยกระดับเป็น Young Smart Farmer หรือผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่เพิ่มขึ้น ปีละไม่น้อยกว่า 2,000 ราย - จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมการบริหารจัดการหนี้และวางแผนทางการเงินเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 10,000 ราย ภายในปี 2575 - จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการจัดทำบัญชีรับ-จ่าย ในครัวเรือน เพิ่มขึ้นปีละ 1,000 ราย - จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาความรู้สามารถจัดทำบัญชีจัดทำบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือนได้ ร้อยละ 28 ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงและเกษตรอัจฉริยะ เพื่อการแข่งขัน
--	---	---

	1) จำนวนแปลงเกษตร/พื้นที่การผลิตที่ได้รับมาตรฐาน GAP/Organic/GI/SRP เพิ่มขึ้น ปีละไม่น้อยกว่า 500 แปลง/ไร่ 2) จำนวนฟาร์ม (ปศุสัตว์ ประมง วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มแปรรูปสินค้าเกษตร) ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน (GAP/Organic/GFM/GI/SRP) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ในปี 2575 3) จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ จำนวน 10,000 ราย ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร การแปรรูป และการตลาดสมัยใหม่ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ 1) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตรของจังหวัดเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ในปี 2575 2) อัตราการเติบโตของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร (GPP ภาคเกษตร) ของจังหวัดอุบลราชธานี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 4/ปี 3) จำนวนผลิตภัณฑ์/สินค้าเกษตรแปรรูป เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น สมุนไพรหรือผลิตภัณฑ์นวัตกรรมเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 5 ผลิตภัณฑ์/ปี 4) จำนวนเกษตรกรและผู้ประกอบการที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาความรู้ทักษะในการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพ จำนวน 10,000 ราย 5) จำนวนสินค้านวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นจากฐานทรัพยากรชีวภาพจำนวน 200 รายการ ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ และระบบเกษตรที่รับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 1) จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการและฟื้นฟูระบบนิเวศ จำนวน 100,000 ไร่/ปี 2) พื้นที่เกษตรกรรมที่มีระบบบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพพร้อมรับมือภัยพิบัติเพิ่มขึ้น จำนวน 50,000 ไร่ ในปี 2575 3) พื้นที่เกษตรอินทรีย์หรือพื้นที่ที่ดำเนินการตามแนวทางเกษตรคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Agriculture) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 4) มูลค่าคาร์บอนเครดิตภาคเกษตรหรือจำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 5) ร้อยละของการลดการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม (จุดHot Spot/ลด PM2.5) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ในปี 2575
--	--

ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรสถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการเกษตรยุคใหม่	ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงและเกษตรอัจฉริยะ เพื่อการแข่งขัน	ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรการแปรรูป และการตลาดสมัยใหม่ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ	ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ และระบบเกษตรที่รับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
---	---	--	---	---

โครงการสำคัญ	งบทพัฒนาจังหวัด เช่น 1) โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรแบบครบวงจร เพื่อยกระดับเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนสู่การเป็นเกษตรอินทรีย์ตามแนวทาง BCG Economy กิจกรรม : ยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูง : กล้วยหอมทอง กิจกรรม : การส่งเสริมการผลิตกล้วยหอมมูลค่าสูงเชิงการค้า กิจกรรม : การยกระดับศักยภาพวิสาหกิจชุมชนจังหวัดอุบลราชธานีสู่เศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็งและยั่งยืน กิจกรรม : พัฒนากักขะอาชีพการผลิตพืชไร่นาทางเลือกใหม่หลังฤดูกาลทำนาและเชื่อมโยงตลาดตามนโยบายตลาดนำการผลิต กิจกรรม : การยกระดับศักยภาพเกษตรกรผู้ผลิตงานอินทรีย์เพื่อเพิ่มระดับรายได้เกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : การส่งเสริมพัฒนาอาชีพหมอนไหมแก็จัน สู่ชุมชนเข้มแข็ง งบกลุ่มจังหวัด เช่น 1) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานเกษตร กิจกรรม : ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพศูนย์ผลิตและขยายพันธุ์พืชชุมชน กิจกรรม : สร้างเครือข่ายเกษตรกรและผู้ประกอบการรุ่นใหม่ 2) โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการ งบปกติ เช่น	งบทพัฒนาจังหวัด เช่น 1) โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรแบบครบวงจร เพื่อยกระดับเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนสู่การเป็นเกษตรอินทรีย์ตามแนวทาง BCG Economy กิจกรรม : ส่งเสริมการผลิตสมุนไพรสู่การแปรรูปสู่สินค้ามูลค่าสูง กิจกรรม : การเพิ่มศักยภาพโคเนื้อแบรนด์ "นิลอุบล" กิจกรรม : การยกระดับผลิตภัณฑ์ประมงท้องถิ่นมูลค่าสูงด้วยนวัตกรรม และเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Economy) จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : การพัฒนาศักยภาพการผลิตปาล์มน้ำมันในกระชังอย่างครบวงจร กิจกรรม : การพัฒนาการผลิตทุเรียนลำโดมสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นจังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : การส่งเสริมพัฒนาผ้าไหมอัตลักษณ์พื้นถิ่นสู่เกษตรมูลค่าสูง งบกลุ่มจังหวัด เช่น 1) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานเกษตร กิจกรรม : ส่งเสริมการเลี้ยงปลาในบ่อดิน กิจกรรม : การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน กิจกรรม : ส่งเสริมการผลิตพืชสมุนไพร กิจกรรม : ส่งเสริมการผลิตไม้ผลและพืชเศรษฐกิจใหม่ กิจกรรม : ส่งเสริมและพัฒนาการแปรรูปเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร กิจกรรม : การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ กิจกรรม : ส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์	งบทพัฒนาจังหวัด เช่น 1) โครงการเสริมสร้างองค์ความรู้ในการนำเทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรฐานชีวภาพ กิจกรรม : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนให้ได้คุณภาพและรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กิจกรรม : การส่งเสริมการไปซูหมักชีวภาพตามคำวิเคราะห์ดินด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต อย่างยั่งยืน กิจกรรม : การส่งเสริมองค์ความรู้ในการนำเทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อการแปรรูปและใช้ประโยชน์จากฐานชีวภาพ : ขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพด้วยเกษตรอินทรีย์ เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์อุปโภคบริโภค (Ubon Premium Products) กิจกรรม : ยกระดับศักยภาพเกษตรกรอินทรีย์จังหวัดอุบลราชธานีด้วยนวัตกรรม เกษตรอัจฉริยะ และเศรษฐกิจชีวภาพ 2) โครงการ Ubon Fish Valley ยกระดับเครือข่ายปลานิลลุ่มแม่น้ำมูลและเกษตรอินทรีย์ สู่เศรษฐกิจชีวภาพและความมั่นคงด้านอาหาร กิจกรรม : ยกระดับห่วงโซ่คุณค่าปลานิลลุ่มแม่น้ำมูลด้วยนวัตกรรม การแปรรูปอาหารสุขภาพ Zero Waste และการเชื่อมโยงตลาด งบกลุ่มจังหวัด เช่น 1) โครงการยกระดับขีดความสามารถการแปรรูปเกษตรมูลค่าสูงและการขยายตลาดเชิงรุก งบปกติ เช่น 1) โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	งบทพัฒนาจังหวัด เช่น 1) โครงการพัฒนาระบบนิเวศเกษตรเพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ กิจกรรม : การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอ เพื่อรองรับการพัฒนา กิจกรรม : การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค 2) โครงการพัฒนาระบบติดตาม ประเมินผล และจัดเก็บข้อมูลการเกษตรแบบบูรณาการ 3) โครงการส่งเสริม พืชน้ำ ป้องกัน และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรม : การเสริมสร้างเครือข่ายรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) และแก้ไขปัญหาภัยพิบัติไฟป่า และหมอกควันจังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : การรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็กจังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : การสนับสนุนการแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) ด้วยการจัดการขยะในชุมชนและเศษวัสดุทางการเกษตรเพื่อลดเผา กิจกรรม : การส่งเสริมการจัดทำธนาคารพืชพันธุ์ท้องถิ่น และพันธุ์ไม้ในชุมชนเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวลดมลพิษและฝุ่นละออง (PM2.5) กิจกรรม : การขับเคลื่อนและพัฒนาด้านการเรียนรู้ทรัพยากรและการสร้างจิตสำนึกกิจกรรมการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชฯ
----------------------------	--	---	---	---

	1) โครงการส่งเสริมพัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนเป็นผู้ประกอบการธุรกิจสมัยใหม่อย่างครบวงจร 2) โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) 3) โครงการพัฒนาเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร/ศูนย์เครือข่าย 4) โครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) 5) โครงการพัฒนาทักษะและแนวคิดผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร (เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)) 6) โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร 7) โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร 8) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำสารสนเทศการเกษตร และการบริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ 9) โครงการเสริมสร้างการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน 10) โครงการยกระดับสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร 11) โครงการยกระดับศักยภาพสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ให้บริการทางการเกษตรแบบครบวงจร (Agricultural Service Providers)	กิจกรรม : ส่งเสริมการผลิตมันสำปะหลังอินทรีย์ กิจกรรม : ส่งเสริมการผลิตพืชผักอินทรีย์ งบปกติ เช่น 1) โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กิจกรรม : สนับสนุนวิชาการด้านพืชในโครงการพระราชดำริ 2) โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น กิจกรรม การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าให้ได้รับการรับรอง GI/ ขึ้นทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น 3) โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพร) 4) โครงการส่งเสริมการบริโภคและการใช้วัตถุดิบสินค้า Q 5) โครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) 6) โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน 7) โครงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการผลิตข้าวอย่างยั่งยืนเพื่อลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก 8) โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร 9) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวด้วยเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ	2) โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจชีวภาพ	4) โครงการพัฒนาทรัพยากรน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง - อุทกภัย 5) โครงการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ กิจกรรม : ชุมชนขยยะเหลื่อศูนย์สู่ชุมชนคาร์บอนต่ำ งบกลุ่มจังหวัด เช่น 1) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อความมั่นคงทางการเกษตรและการบริหารจัดการภัยพิบัติอย่างยั่งยืนในกลุ่มจังหวัด กิจกรรม : แก้มลิงเซชาติ พร้อมอาคารประกอบ ปริมาณดินชุด 250,000 ลูกบาศก์เมตร บ้านดุมใหญ่ ตำบลดุมใหญ่ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : อาคารบังคับน้ำลำห้วยล่องกลาง พร้อมชุดลอกบ้านหนองดุมตะวันออก ตำบลไผบุลย์ อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : อาคารบังคับน้ำห้วยใหญ่ พร้อมชุดลอกบ้านดอนเจริญ ตำบลไผบุลย์ อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : อาคารบังคับน้ำห้วยโพธิ์ พร้อมชุดลอกบ้าน ข่าสะกวยน้อย ตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : อาคารบังคับน้ำห้วยขาม(ตอนบน) พร้อมชุดลอกบ้านน้ำขุ่น ตำบลตาเกา อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : อาคารบังคับน้ำลำห้วยชัน (ตอนล่าง) พร้อมชุดลอก ตำบลโพธิ์ศรี อำเภอฟิบุลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : อาคารบังคับน้ำร่องตาคอย พร้อมชุดลอกตำบลหนองกินเพล อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : อาคารบังคับน้ำลำห้วยข้าวสาร (บ้านโนนหนาด) พร้อมชุดลอก ตำบลสระสมิง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : อาคารบังคับน้ำลำห้วยเซบูรณ พร้อมชุดลอกตำบลสระสมิง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี กิจกรรม : ฝ่ายห้วยไผ่น้อย พร้อมชุดลอก ตำบลนาเยียอำเภอนาเยีย จังหวัดอุบลราชธานี งบปกติ เช่น 1) โครงการส่งเสริม พื้นฟู ป้องกัน และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2) โครงการพัฒนาทรัพยากรน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง - อุทกภัย 3) โครงการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ 4) โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน 5) โครงการพัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-Map 6) โครงการส่งเสริมพลังงานทดแทนเศรษฐกิจฐานรากและอนุรักษ์พื้นฟูทรัพยากรดินและน้ำเพื่อการทำเกษตรมูลค่าสูง 7) โครงการบริหารจัดการที่ดินในพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อเข้าสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) 8) โครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างยั่งยืนและการจัดการเพื่อมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ 9) โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	๑๘
--	---	--	---	--	----

7. ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (พ.ศ. 2571 - 2575)

เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด : อุบลราชธานี เมืองเกษตรอัจฉริยะปลอดภัย สร้างมูลค่าสูงด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ
นวัตกรรมและอัตลักษณ์พื้นถิ่นสู่คุณภาพชีวิตเกษตรกรที่ดี บนระบบนิเวศที่สมดุลและยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างความเข้มแข็งของ เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการเกษตร ยุคใหม่	1) รายได้เฉลี่ยทางการเกษตรของเกษตรกร เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ใน ปี 2575	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2	ร้อยละ 10
	2) จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการยกระดับ เป็น Young Smart Farmer หรือผู้ประกอบการ เกษตรสมัยใหม่ เพิ่มขึ้น ปีละไม่น้อยกว่า 2,000 ราย	≥2,000 ราย	≥2,000 ราย	≥2,000 ราย	≥2,000 ราย	≥2,000 ราย	≥10,000 ราย
	3) จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมการบริหารจัดการหนี้ และวางแผนทางการเงินเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 10,000 ราย ภายในปี 2575	≥2,000 ราย	≥2,000 ราย	≥2,000 ราย	≥2,000 ราย	≥2,000 ราย	≥10,000 ราย
	4) จำนวนเกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้ ด้านการจัดทำบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือน เพิ่มขึ้น ปีละ 1,000 ราย	1,000 ราย	1,000 ราย	1,000 ราย	1,000 ราย	1,000 ราย	5,000 ราย
	5) จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาความรู้ สามารถจัดทำบัญชีรับ-จ่าย ในครัวเรือนได้ ร้อยละ 28	ร้อยละ 28	ร้อยละ 28	ร้อยละ 28	ร้อยละ 28	ร้อยละ 28	ร้อยละ 28
ประเด็นการพัฒนาที่ 2	1) จำนวนแปลงเกษตร/พื้นที่การผลิตที่ได้รับ มาตรฐาน GAP/Organic/GI/SRP เพิ่มขึ้น ปีละ ไม่น้อยกว่า 500 แปลง/ไร่	≥ 500 แปลง/ไร่	≥ 500 แปลง/ไร่	≥ 500 แปลง/ไร่	≥ 500 แปลง/ไร่	≥ 500 แปลง/ไร่	≥ 2,500 แปลง/ไร่

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี
ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงและเกษตรอัจฉริยะ เพื่อการแข่งขัน	2) จำนวนฟาร์ม (ปศุสัตว์ ประมง วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มแปรรูปสินค้าเกษตร) ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน(GAP/Organic/GFM/GI/SRP) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ในปี 2575	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2	ร้อยละ 10
	3) จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ จำนวน 10,000 ราย	2,000 ราย	2,000 ราย	2,000 ราย	2,000 ราย	2,000 ราย	10,000 ราย
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร การแปรรูป และการตลาดสมัยใหม่ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ	1) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตรของจังหวัดเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ในปี 2575	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2	ร้อยละ 10
	2) อัตราการเติบโตของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร (GPP ภาคเกษตร) ของจังหวัด อุบลราชธานี ไม่น้อยกว่าร้อยละ 4/ปี	≥ ร้อยละ 4	≥ ร้อยละ 4	≥ ร้อยละ 4	≥ ร้อยละ 4	≥ ร้อยละ 4	≥ ร้อยละ 20
	3) จำนวนผลิตภัณฑ์/สินค้าเกษตรแปรรูป เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น สมุนไพรหรือผลิตภัณฑ์นวัตกรรมเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 5 ผลิตภัณฑ์/ปี	≥ 5 ผลิตภัณฑ์	≥ 5 ผลิตภัณฑ์	≥ 5 ผลิตภัณฑ์	≥ 5 ผลิตภัณฑ์	≥ 5 ผลิตภัณฑ์	≥ 25 ผลิตภัณฑ์
	4) จำนวนเกษตรกรและผู้ประกอบการที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและพัฒนาความรู้ทักษะในการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพ จำนวน 10,000 ราย	2,000 ราย	2,000 ราย	2,000 ราย	2,000 ราย	2,000 ราย	10,000 ราย
	5) จำนวนสินค้านวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นจากฐานทรัพยากรชีวภาพ จำนวน 200 รายการ	40 รายการ	40 รายการ	40 รายการ	40 รายการ	40 รายการ	200 รายการ

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติน้ำ และระบบเกษตรที่รับมือ ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ	1) จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการและฟื้นฟูระบบนิเวศ จำนวน 100,000 ไร่/ปี	100,000 ไร่	100,000 ไร่	100,000 ไร่	100,000 ไร่	100,000 ไร่	500,000 ไร่
	2) พื้นที่เกษตรกรรมที่มีระบบบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพพร้อมรับมือภัยพิบัติเพิ่มขึ้น จำนวน 50,000 ไร่ ในปี 2575	10,000 ไร่	10,000 ไร่	10,000 ไร่	10,000 ไร่	10,000 ไร่	50,000 ไร่
	3) พื้นที่เกษตรอินทรีย์หรือพื้นที่ที่ดำเนินการตามแนวทางเกษตรคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Agriculture) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5	≥ ร้อยละ 5	≥ ร้อยละ 5	≥ ร้อยละ 5	≥ ร้อยละ 5	≥ ร้อยละ 5	≥ ร้อยละ 25
	4) มูลค่าคาร์บอนเครดิตภาคเกษตรหรือจำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10	≥ ร้อยละ 2	≥ ร้อยละ 2	≥ ร้อยละ 2	≥ ร้อยละ 2	≥ ร้อยละ 2	≥ ร้อยละ 10
	5) ร้อยละของการลดการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม (จุด Hot Spot/ลด PM2.5) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ในปี 2575	≥ ร้อยละ 10	≥ ร้อยละ 10	≥ ร้อยละ 10	≥ ร้อยละ 10	≥ ร้อยละ 10	≥ ร้อยละ 50

8. แบบฟอร์มสรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด (พ.ศ. 2571 - 2575)

(หน่วย : บาท)

ประเด็นการพัฒนาที่ 1	งบประมาณ (บาท)					
	พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี
งบประมาณปกติ	23,410,420.-	23,410,420.-	23,410,420.-	23,410,420.-	23,410,420.-	117,052,100.-
งบประมาณจังหวัด	22,265,000.-	22,265,000.-	22,265,000.-	22,265,000.-	22,265,000.-	111,325,000.-
รวม	45,675,420.-	45,675,420.-	45,675,420.-	45,675,420.-	45,675,420.-	228,377,100.-
ประเด็นการพัฒนาที่ 2						
งบประมาณปกติ	16,771,401.-	16,771,401.-	16,771,401.-	16,771,401.-	16,771,401.-	83,857,005.-
งบประมาณจังหวัด	13,692,100.-	13,692,100.-	13,692,100.-	13,692,100.-	13,692,100.-	68,460,500.-
รวม	152,317,505.-	152,317,505.-	152,317,505.-	152,317,505.-	152,317,505.-	761,587,525.-
ประเด็นการพัฒนาที่ 3						
งบประมาณปกติ	847,100.-	847,100.-	847,100.-	847,100.-	847,100.-	4,235,500.-
งบประมาณจังหวัด	39,871,700.-	35,822,400.-	33,810,000.-	33,810,000.-	33,810,000.-	177,124,100.-
รวม	40,718,800.-	36,669,500.-	34,657,100.-	34,657,100.-	34,657,100.-	181,359,600.-
ประเด็นการพัฒนาที่ 4						
งบประมาณปกติ	151,021,021.-	151,021,021.-	151,021,021.-	151,021,021.-	151,021,021.-	755,105,105.-
งบประมาณจังหวัด	1,556,772,680.-	1,377,522,680.-	1,272,522,680.-	1,252,522,680.-	1,257,522,680.-	6,716,863,400.-
งบประมาณอื่นๆ	34,370.-	34,370.-	34,370.-	34,370.-	34,370.-	171,850.-
รวม	1,707,828,071.-	1,528,578,071.-	1,423,578,071.-	1,403,578,071.-	1,408,578,071.-	7,472,140,355.-
รวมทั้ง 4 ประเด็นการพัฒนา	1,946,539,796.-	1,763,240,496.-	1,656,228,096.-	1,636,228,096.-	1,641,228,096.-	8,643,464,580.-

8.1 บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี (พ.ศ. 2571 - 2575)

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการเกษตรยุคใหม่

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
1	โครงการตรวจสอบบัญชีประจำปี สหกรณ์และ กลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	2,404,230.-	2,404,230.-	2,404,230.-	2,404,230.-	2,404,230.-	12,021,150.-	สตส.	
2	โครงการฝึกอบรมเศรษฐกิจการเงิน ขั้นพื้นฐานแก่สมาชิกสหกรณ์	งบปกติ	4,800.-	4,800.-	4,800.-	4,800.-	4,800.-	24,000.-	สตส.	
3	โครงการพัฒนาศักยภาพด้านบัญชี วิสาหกิจชุมชนเพื่อการแปรรูป	งบปกติ	1,800.-	1,800.-	1,800.-	1,800.-	1,800.-	9,000.-	สตส.	
4	โครงการยกระดับศักยภาพวิสาหกิจ ชุมชนด้วยกลไกการจัดทำบัญชี	งบปกติ	18,000.-	18,000.-	18,000.-	18,000.-	18,000.-	90,000.-	สตส.	
5	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบัน เกษตรกร	งบปกติ	2,400.-	2,400.-	2,400.-	2,400.-	2,400.-	12,000.-	สตส.	
6	โครงการยกระดับสถาบันเกษตรกรให้ เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร	งบปกติ	900.-	900.-	900.-	900.-	900.-	4,500.-	สตส.	
7	โครงการยืนยันความถูกต้องของข้อมูล สหกรณ์สมาชิก	งบปกติ	426,800.-	426,800.-	426,800.-	426,800.-	426,800.-	2,134,000.-	สตส.	
8	โครงการเสริมสร้างศักยภาพด้าน การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพแก่เกษตรกร	งบปกติ	124,260.-	124,260.-	124,260.-	124,260.-	124,260.-	621,300.-	สตส.	
9	โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ เกษตรสู่การเป็นธุรกิจแบบมืออาชีพ	งบปกติ	800.-	800.-	800.-	800.-	800.-	4,000.-	สตส.	
10	โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐา ธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	งบปกติ	51,600.-	51,600.-	51,600.-	51,600.-	51,600.-	258,000.-	สตส.	
11	โครงการพัฒนากลุ่มอาชีพประชาชน ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิ	งบปกติ	16,000.-	16,000.-	16,000.-	16,000.-	16,000.-	80,000.-	สตส.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
	ราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี									
12	โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	งบปกติ	11,000.-	11,000.-	11,000.-	11,000.-	11,000.-	55,000.-	สดส.	
13	โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารี	งบปกติ	12,910.-	12,910.-	12,910.-	12,910.-	12,910.-	64,550.-	สดส.	
14	โครงการเสริมสร้างการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน	งบปกติ	82,300.-	82,300.-	82,300.-	82,300.-	82,300.-	411,500.-	สดส.	
15	โครงการส่งเสริมอาสาสมัครเกษตร	งบปกติ	3,200.-	3,200.-	3,200.-	3,200.-	3,200.-	16,000.-	สดส.	
16	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	งบปกติ	25,000.-	25,000.-	25,000.-	25,000.-	25,000.-	125,000.-	สดส.	
17	โครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	งบปกติ	9,000.-	9,000.-	9,000.-	9,000.-	9,000.-	45,000.-	สดส.	
18	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	5,649,400.-	5,649,400.-	5,649,400.-	5,649,400.-	5,649,400.-	28,247,000.-	สกจ.	
19	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	4,922,550.-	4,922,550.-	4,922,550.-	4,922,550.-	4,922,550.-	24,612,750.-	สกจ.	
20	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	181,000.-	181,000.-	181,000.-	181,000.-	181,000.-	905,000.-	สกจ.	
21	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	งบปกติ	50,930.-	50,930.-	50,930.-	50,930.-	50,930.-	254,650.-	สกจ.	
22	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนของสถาบันเกษตรกรและสมาชิก	งบปกติ	5,730.-	5,730.-	5,730.-	5,730.-	5,730.-	28,650.-	สกจ.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
23	โครงการส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วน เศรษฐกิจกับภาคเอกชนของสหกรณ์ และชุมนุมสหกรณ์เดินรถ	งบปกติ	12,830.-	12,830.-	12,830.-	12,830.-	12,830.-	64,150.-	สกจ.	
24	โครงการเสริมสร้างศักยภาพสหกรณ์ สู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงด้วย นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสม	งบปกติ	5,080.-	5,080.-	5,080.-	5,080.-	5,080.-	25,400.-	สกจ.	
25	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตร อัตลักษณ์พื้นถิ่น	งบปกติ	4,480.-	4,480.-	4,480.-	4,480.-	4,480.-	22,400.-	สกจ.	
26	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ ทางการเกษตร	งบปกติ	15,360.-	15,360.-	15,360.-	15,360.-	15,360.-	76,800.-	สกจ.	
27	โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้า เกษตร	งบปกติ	19,000.-	19,000.-	19,000.-	19,000.-	19,000.-	95,000.-	สกจ.	
28	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบัน เกษตรกร (กพก.)	งบปกติ	166,810.-	166,810.-	166,810.-	166,810.-	166,810.-	834,050.-	สกจ.	
29	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบ แปลงใหญ่	งบปกติ	21,160.-	21,160.-	21,160.-	21,160.-	21,160.-	105,800.-	สกจ.	
30	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐาน สินค้าเกษตร	งบปกติ	20,800.-	20,800.-	20,800.-	20,800.-	20,800.-	104,000.-	สกจ.	
31	โครงการพัฒนาศักยภาพดำเนินธุรกิจ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์ ผู้เลี้ยงโค	งบปกติ	27,400.-	27,400.-	27,400.-	27,400.-	27,400.-	137,000.-	สกจ.	
32	โครงการยกระดับศักยภาพสถาบัน เกษตรกรให้เป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร แบบครบวงจร	งบปกติ	27,180.-	27,180.-	27,180.-	27,180.-	27,180.-	135,900.-	สกจ.	
33	โครงการปรับเปลี่ยนผลิตภาพการใช้ ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรตามแผนที่ เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก	งบปกติ	102,900.-	102,900.-	102,900.-	102,900.-	102,900.-	514,500.-	กจ.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
34	โครงการทะเบียนเกษตรกรและบริหารจัดการสารสนเทศการเกษตรด้านพืช	งบปกติ	839,000.-	839,000.-	839,000.-	839,000.-	839,000.-	4,195,000.-	กจ.	
35	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเปลี่ยนผลิภาพการผลิต	งบปกติ	4,530,375.-	4,530,375.-	4,530,375.-	4,530,375.-	4,530,375.-	22,651,875.-	กจ.	
36	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจสร้างสรรค์	งบปกติ	101,500.-	101,500.-	101,500.-	101,500.-	101,500.-	507,500.-	กจ.	
37	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจชีวภาพ	งบปกติ	92,700.-	92,700.-	92,700.-	92,700.-	92,700.-	463,500.-	กจ.	
38	โครงการผลิตและขยายพืชพันธุ์ดีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับความมั่นคงด้านอาหาร	งบปกติ	10,000.-	10,000.-	10,000.-	10,000.-	10,000.-	50,000.-	กจ.	
39	โครงการตลาดเกษตรกร	งบปกติ	11,400.-	11,400.-	11,400.-	11,400.-	11,400.-	57,000.-	กจ.	
40	โครงการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน	งบปกติ	505,400.-	505,400.-	505,400.-	505,400.-	505,400.-	2,527,000.-	กจ.	
41	โครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	461,530.-	461,530.-	461,530.-	461,530.-	461,530.-	2,307,650.-	กจ.	
42	โครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	งบปกติ	549,900.-	549,900.-	549,900.-	549,900.-	549,900.-	2,749,500.-	กจ.	
43	โครงการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานและบริการมูลค่าสูง	งบปกติ	97,000.-	97,000.-	97,000.-	97,000.-	97,000.-	485,000.-	กจ.	
44	โครงการพัฒนาเกษตรกร	งบปกติ	55,300.-	55,300.-	55,300.-	55,300.-	55,300.-	276,500.-	กจ.	
45	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์	งบปกติ	21,255.-	21,255.-	21,255.-	21,255.-	21,255.-	106,275.-	กจ.	
46	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	258,500.-	258,500.-	258,500.-	258,500.-	258,500.-	1,292,500.-	กจ.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
47	โครงการพัฒนาเกษตรกรเพื่อให้บริการ ทางการเกษตร	งบปกติ	48,900.-	48,900.-	48,900.-	48,900.-	48,900.-	244,500.-	กจ.	
48	โครงการพัฒนาทักษะและแนวคิด ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร (เกษตรกร ปราดเปรื่อง (Smart Farmer))	งบปกติ	164,000.-	164,000.-	164,000.-	164,000.-	164,000.-	820,000.-	กจ.	
49	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	455,400.-	455,400.-	455,400.-	455,400.-	455,400.-	2,277,000.-	กจ.	
50	โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร และองค์กรเกษตรกร	งบปกติ	130,400.-	130,400.-	130,400.-	130,400.-	130,400.-	652,000.-	กจ.	
51	โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม	งบปกติ	650,250.-	650,250.-	650,250.-	650,250.-	650,250.-	3,251,250	กจ.	
52	โครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ของจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเพิ่มมูลค่า สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดสู่สินค้า เกษตรมูลค่าสูง : กล้วยหอมทอง	งบจังหวัด	1,473,200.-	1,473,200.-	1,473,200.-	1,473,200.-	1,473,200.-	7,366,000.-	กจ.	กษจ. , สวพ 4 สกจ. , พด มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี
53	โครงการส่งเสริมการผลิตกล้วยหอม มูลค่าสูงเชิงการค้า	งบจังหวัด	6,700,000.-	6,700,000.-	6,700,000.-	6,700,000.-	6,700,000.-	33,500,000.-	กจ.	มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี
54	โครงการยกระดับศักยภาพวิสาหกิจ ชุมชนจังหวัดอุบลราชธานีสู่เศรษฐกิจ ฐานรากที่เข้มแข็งและยั่งยืน	งบจังหวัด	1,380,000.-	1,380,000.-	1,380,000.-	1,380,000.-	1,380,000.-	6,900,000.-	กจ.	สถาบันการ ศึกษาในพื้นที่ ภาคเอกชน
55	โครงการพัฒนาทักษะอาชีพการผลิต พืชไร่ทางเลือกใหม่หลังฤดูกาลทำนา และเชื่อมโยงตลาดตามนโยบายตลาดนำ การผลิต	งบจังหวัด	11,100,000.-	11,100,000.-	11,100,000.-	11,100,000.-	11,100,000.-	55,500,000.-	กจ.	ภาคเอกชน
56	โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกร ผู้ผลิตงานอินทรีย์เพื่อเพิ่มระดับรายได้ เกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด	220,000.-	220,000.-	220,000.-	220,000.-	220,000.-	1,100,000.-	ศวร.	กจ.

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
57	โครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพหม่อนไหม แก่จน สุ่มชนเข้มแข็ง	งบจังหวัด	1,391,800.-	1,391,800.-	1,391,800.-	1,391,800.-	1,391,800.-	6,959,000.-	ศมม.	กษจ. , กจ. พด. , พช.
	รวม		45,675,420.-	45,675,420.-	45,675,420.-	45,675,420.-	45,675,420.-	228,377,100.-		

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงและเกษตรอัจฉริยะ เพื่อการแข่งขัน

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
1	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	งบปกติ	16,520.-	16,520.-	16,520.-	16,520.-	16,520.-	82,600.-	ปม.	
2	โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	งบปกติ	242,000.-	242,000.-	242,000.-	242,000.-	242,000.-	1,210,000.-	ปม.	
3	โครงการส่งเสริมอาชีพประมง	งบปกติ	20,800.-	20,800.-	20,800.-	20,800.-	20,800.-	104,000.-	ปม.	
4	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง	งบปกติ	364,700.-	364,700.-	364,700.-	364,700.-	364,700.-	1,823,500.-	ปม.	
5	โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านประมง	งบปกติ	431,100.-	431,100.-	431,100.-	431,100.-	431,100.-	2,155,500.-	ปม.	
6	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพประมงในพื้นที่ลุ่มน้ำพรหมแดน	งบปกติ	13,250.-	13,250.-	13,250.-	13,250.-	13,250.-	66,250.-	ปม.	
7	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	125,900.-	125,900.-	125,900.-	125,900.-	125,900.-	629,500.-	ปม.	
8	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	428,625.-	428,625.-	428,625.-	428,625.-	428,625.-	2,143,125.-	ปม.	
9	โครงการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ทำกินของเกษตรกร	งบปกติ	119,260.-	119,260.-	119,260.-	119,260.-	119,260.-	596,300.-	ปม.	
10	โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่	งบปกติ	5,870.-	5,870.-	5,870.-	5,870.-	5,870.-	29,350.-	ปม.	
11	โครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	งบปกติ	25,500.-	25,500.-	25,500.-	25,500.-	25,500.-	127,500.-	ปม.	
12	โครงการพัฒนาศักยภาพการปศุสัตว์	งบปกติ	61,500.-	61,500.-	61,500.-	61,500.-	61,500.-	307,500.-	ปศ.	
13	โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	งบปกติ	426,000.-	426,000.-	426,000.-	426,000.-	426,000.-	2,130,000.-	ปศ.	
14	โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	110,300.-	110,300.-	110,300.-	110,300.-	110,300.-	551,500.-	ปศ.	
15	โครงการระบบส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์แบบแปลงใหญ่ ด้านปศุสัตว์	งบปกติ	60,500.-	60,500.-	60,500.-	60,500.-	60,500.-	302,500.-	ปศ.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
16	โครงการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและพัฒนาสุขภาพสัตว์ (การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร)	งบปกติ	2,900,700.-	2,900,700.-	2,900,700.-	2,900,700.-	2,900,700.-	14,503,500.-	ปศ.	
17	โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมปศุสัตว์อินทรีย์	งบปกติ	17,300.-	17,300.-	17,300.-	17,300.-	17,300.-	86,500.-	ปศ.	
18	โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่	งบปกติ	298,800.-	298,800.-	298,800.-	298,800.-	298,800.-	1,494,000.-	ปศ.	
19	โครงการยกระดับคุณภาพสินค้าปศุสัตว์	งบปกติ	396,380.-	396,380.-	396,380.-	396,380.-	396,380.-	1,981,900.-	ปศ.	
20	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	งบปกติ	70,800.-	70,800.-	70,800.-	70,800.-	70,800.-	354,000.-	ปศ.	
21	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	งบปกติ	27,500.-	27,500.-	27,500.-	27,500.-	27,500.-	137,500.-	ปศ.	
22	โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	321,700.-	321,700.-	321,700.-	321,700.-	321,700.-	1,608,500.-	ปศ.	
23	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	งบปกติ	12,600.-	12,600.-	12,600.-	12,600.-	12,600.-	63,000.-	ปศ.	
24	โครงการส่งเสริมพัฒนาเกษตรกรและสนับสนุนงานปศุสัตว์	งบปกติ	160,700.-	160,700.-	160,700.-	160,700.-	160,700.-	803,500.-	ปศ.	
25	โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)	งบปกติ	40,000.-	40,000.-	40,000.-	40,000.-	40,000.-	200,000.-	ปศ.	
26	โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร กิจกรรมผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิตอื่น ๆ	งบปกติ	1,000,600.-	1,000,600.-	1,000,600.-	1,000,600.-	1,000,600.-	5,003,000.-	สวพ.4	
27	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	งบปกติ	3,309,510.-	3,309,510.-	3,309,510.-	3,309,510.-	3,309,510.-	16,547,550.-	สวพ.4	
28	โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์	งบปกติ	1,075,500.-	1,075,500.-	1,075,500.-	1,075,500.-	1,075,500.-	5,377,500.-	สวพ.4	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
29	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น กิจกรรม การส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพการผลิตสินค้าให้ได้รับการ รับรอง GI/ ขึ้นทะเบียนพันธุ์พืชพื้นเมือง เฉพาะถิ่น	งบปกติ	510,000.-	510,000.-	510,000.-	510,000.-	510,000.-	2,550,000.-	สวพ.4	
30	โครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	งบปกติ	73,900.-	73,900.-	73,900.-	73,900.-	73,900.-	369,500.-	สวพ.4	
31	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ กิจกรรม สนับสนุนวิชาการด้านพืชในโครงการ พระราชดำริ	งบปกติ	420,300.-	420,300.-	420,300.-	420,300.-	420,300.-	2,101,500.-	สวพ.4	
32	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	524,325.-	524,325.-	524,325.-	524,325.-	524,325.-	2,621,625.-	สวพ.4	
33	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของ เกษตรกร	งบปกติ	157,700.-	157,700.-	157,700.-	157,700.-	157,700.-	788,500.-	สวพ.4	
34	โครงการขับเคลื่อนการลดการสูญเสีย อาหารในห่วงโซ่อุปทานสินค้าตาม เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	งบปกติ	100,000.-	100,000.-	100,000.-	100,000.-	100,000.-	500,000.-	สวพ.4	
35	โครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant)	งบปกติ	69,200.-	69,200.-	69,200.-	69,200.-	69,200.-	346,000.-	กษจ.	กจ. ปศ. ปม. ศมช. สวพ.4
36	โครงการส่งเสริมการบริโภคและการใช้ วัตถุดิบสินค้า Q	งบปกติ	6,000.-	6,000.-	6,000.-	6,000.-	6,000.-	30,000.-	กษจ.	กจ. ปศ. ปม. ศมช. สวพ.4
37	โครงการขับเคลื่อนโครงการอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	10,000.-	10,000.-	10,000.-	10,000.-	10,000.-	50,000.-	กษจ.	
38	โครงการศูนย์เรียนรู้เชิงอนุรักษ์ ด้านหม่อนไหม ไม้ย้อมสี และผ้าไหม	งบปกติ	25,800.-	25,800.-	25,800.-	25,800.-	25,800.-	129,000.-	ศมม.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
39	โครงการศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กรรมหม่อน และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ หม่อน	งบปกติ	90,405.-	90,405.-	90,405.-	90,405.-	90,405.-	452,025.-	ศมม.	
40	โครงการคัดเลือกเกษตรกรดีเด่น สาขาอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม	งบปกติ	2,000.-	2,000.-	2,000.-	2,000.-	2,000.-	10,000.-	ศมม.	
41	โครงการปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียน เกษตรกรด้านหม่อนไหม	งบปกติ	16,500.-	16,500.-	16,500.-	16,500.-	16,500.-	82,500.-	ศมม.	
42	โครงการส่งเสริมและพัฒนาหม่อนไหม อาสา	งบปกติ	6,940.-	6,940.-	6,940.-	6,940.-	6,940.-	34,700.-	ศมม.	
43	โครงการฟื้นฟูเกษตรกรผู้ปลูกหม่อน เลี้ยงไหมที่ประสบภัยพิบัติ	งบปกติ	14,400.-	14,400.-	14,400.-	14,400.-	14,400.-	72,000.-	ศมม.	
44	โครงการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพ การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม	งบปกติ	60,820.-	60,820.-	60,820.-	60,820.-	60,820.-	304,100.-	ศมม.	
45	โครงการส่งเสริมและพัฒนางานหม่อน ไหมเชิงพื้นที่	งบปกติ	30,000.-	30,000.-	30,000.-	30,000.-	30,000.-	150,000.-	ศมม.	
46	โครงการส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์และสินค้า บ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ด้านหม่อนไหม	งบปกติ	92,420.-	92,420.-	92,420.-	92,420.-	92,420.-	462,100.-	ศมม.	
47	โครงการยกระดับและพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทย (ตรานกยูงพระราชทาน)	งบปกติ	209,816.-	209,816.-	209,816.-	209,816.-	209,816.-	1,049,080.-	ศมม.	
48	โครงการผลิตและกระจายพันธุ์หม่อน ไหม	งบปกติ	1,598,200.-	1,598,200.-	1,598,200.-	1,598,200.-	1,598,200.-	7,991,000.-	ศมม.	
49	โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ด้านหม่อนไหม	งบปกติ	13,000.-	13,000.-	13,000.-	13,000.-	13,000.-	65,000.-	ศมม.	
50	โครงการขับเคลื่อนนโยบายสินค้าเกษตร และบริการมูลค่าสูง (สินค้าหม่อนไหม)	งบปกติ	162,180.-	162,180.-	162,180.-	162,180.-	162,180.-	810,900.-	ศมม.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
51	โครงการส่งเสริมการจำหน่ายผ้าไหมและผลิตภัณฑ์หม่อนไหม	งบปกติ	150,000.-	150,000.-	150,000.-	150,000.-	150,000.-	750,000.-	ศมม.	
52	โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่	งบปกติ	57,500.-	57,500.-	57,500.-	57,500.-	57,500.-	287,500.-	ศมม.	
53	โครงการยกระดับและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานหม่อน	งบปกติ	4,500.-	4,500.-	4,500.-	4,500.-	4,500.-	22,500.-	ศมม.	
54	โครงการยกระดับและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานไหม	งบปกติ	21,880.-	21,880.-	21,880.-	21,880.-	21,880.-	109,400.-	ศมม.	
55	โครงการยกระดับและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์และผลพลอยได้จากหม่อนไหม	งบปกติ	9,000.-	9,000.-	9,000.-	9,000.-	9,000.-	45,000.-	ศมม.	
56	โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์หม่อนไหมรองรับโมเดลเศรษฐกิจ BCG	งบปกติ	36,020.-	36,020.-	36,020.-	36,020.-	36,020.-	180,100.-	ศมม.	
57	โครงการศูนย์อนุรักษ์พันธุ์ไม้ย้อมสีและเพิ่มมูลค่าวัสดุย้อมสี	งบปกติ	26,400.-	26,400.-	26,400.-	26,400.-	26,400.-	132,000.-	ศมม.	
58	โครงการค่ายเยาวชนรักษ์พงไพร	งบปกติ	10,500.-	10,500.-	10,500.-	10,500.-	10,500.-	52,500.-	ศมม.	
59	โครงการสร้างทายาทหม่อนไหม	งบปกติ	74,760.-	74,760.-	74,760.-	74,760.-	74,760.-	373,800.-	ศมม.	
60	โครงการตามแนวพระราชดำริ	งบปกติ	59,300.-	59,300.-	59,300.-	59,300.-	59,300.-	296,500.-	ศมม.	
61	โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร	งบปกติ	12,000.-	12,000.-	12,000.-	12,000.-	12,000.-	60,000.-	ศมม.	
62	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านหม่อนไหม	งบปกติ	10,000.-	10,000.-	10,000.-	10,000.-	10,000.-	50,000.-	ศมม.	
63	โครงการพัฒนาเกษตรกรหม่อนไหมสู่ Smart Farmer	งบปกติ	21,720.-	21,720.-	21,720.-	21,720.-	21,720.-	108,600.-	ศมม.	
64	โครงการส่งเสริมการผลิตสมุนไพรสู่การแปรรูปสู่สินค้ามูลค่าสูง	งบจังหวัด	3,540,000.-	3,540,000.-	3,540,000.-	3,540,000.-	3,540,000.-	17,700,000.-	กจ.	สถาบันการศึกษาในพื้นที่ภาคเอกชนและภาคประชาชน

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
65	โครงการเพิ่มศักยภาพโคเนื้อแบรนด์ "นิลอุบล"	งบจังหวัด	7,272,800.-	7,272,800.-	7,272,800.-	7,272,800.-	7,272,800.-	36,364,000.-	ปศ.	กษจ. , ปม. พาณิชย์ , มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี
66	โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ประมง ท้องถิ่นมูลค่าสูง ด้วยนวัตกรรมและ เศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Economy) จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด	1,300,000.-	1,300,000.-	1,300,000.-	1,300,000.-	1,300,000.-	6,500,000.-	ปม.	สถาบันการ ศึกษาในพื้นที่ วิสาหกิจ ชุมชนและ องค์กรชุมชน ประมงท้องถิ่น
67	โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตปลา นิลในกระชังอย่างครบวงจร	งบจังหวัด	251,700.-	251,700.-	251,700.-	251,700.-	251,700.-	1,258,500.-	ปม.	
68	โครงการพัฒนาการผลิตทุเรียนลำโคม สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นจังหวัด อุบลราชธานี	งบจังหวัด	900,000.-	900,000.-	900,000.-	900,000.-	900,000.-	45,000,000.-	สวพ.4	กจ. , ศวร.ขก. ศวจ.ศรีสะเกษ
69	โครงการส่งเสริมพัฒนาผ้าไหมอัตลักษณ์ พื้นถิ่นสู่เกษตรมูลค่าสูง	งบจังหวัด	427,600.-	427,600.-	427,600.-	427,600.-	427,600.-	2,138,000.-	ศมม.	กจ. , พช. พาณิชย์ , มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี
	รวม		152,317,505.-	152,317,505.-	152,317,505.-	152,317,505.-	152,317,505.-	152,317,505.-		

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร การแปรรูป และการตลาดสมัยใหม่ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
1	โครงการบริหารจัดการภาคเกษตร สร้างมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางการตลาด	งบปกติ	397,100.-	397,100.-	397,100.-	397,100.-	397,100.-	1,985,500.-	สศก.11	
2	โครงการศึกษาแนวทางการพัฒนา ในการสร้างโอกาส เพิ่มรายได้และความ ยั่งยืนการเกษตร	งบปกติ	450,000.-	450,000.-	450,000.-	450,000.-	450,000.-	2,250,000.-	สศก.11	
3	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ทุเรียนให้ได้คุณภาพและรับมือ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	งบจังหวัด	2,700,000.-	2,700,000.-	2,700,000.-	2,700,000.-	2,700,000.-	13,500,000.-	กจ.	มกอช. ภาคเอกชน
4	โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ ตามคำวิเคราะห์ดินด้วยเทคโนโลยีและ นวัตกรรม เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต อย่างยั่งยืน	งบจังหวัด	5,110,000.-	5,110,000.-	5,110,000.-	5,110,000.-	5,110,000.-	25,550,000.-	กจ.	สถาบันการ ศึกษาในพื้นที่ ภาค ประชาชน
5	โครงการส่งเสริมองค์ความรู้ในการนำ เทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อการแปรรูป และใช้ประโยชน์จากฐานชีวภาพ : ขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพด้วยเกษตร อินทรีย์ เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์อูบล พรีเมียม (Ubon Premium Products)	งบจังหวัด	6,061,700.-	2,012,400.-				8,074,100.-	มหา วิทยาลัย อุบล ราชธานี	กษจ., สวพ. 4 ภาค ประชาชน
6	โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกร อินทรีย์ จังหวัดอุบลราชธานี ด้วยนวัตกรรม เกษตรอัจฉริยะ และเศรษฐกิจชีวภาพ	งบจังหวัด	16,000,000.-	16,000,000.-	16,000,000.-	16,000,000.-	16,000,000.-	80,000,000.-	มหา วิทยาลัย ราชภัฏ อุบล ราชธานี	กษจ, กจ, พด, พาณิชย สตส, ชกส. อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี, สหกรณ์

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
										การเกษตร ภาคเอกชน
7	โครงการ Ubon Fish Valley : ยกระดับเครือข่ายปลานิลลุ่มแม่น้ำมูล และเกษตรอินทรีย์สู่เศรษฐกิจชีวภาพ อาหารสุขภาพ และความมั่นคงทาง อาหาร	งบจังหวัด	10,000,000.-	10,000,000.-	10,000,000.-	10,000,000.-	10,000,000.-	50,000,000.-	ปม.	กจ., พช. สสจ., พาณิชย์ สถาบัน การศึกษาใน พื้นที่
	รวม		40,718,800.-	36,669,500.-	34,657,100.-	34,657,100.-	34,657,100.-	181,359,600.-		

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ และระบบเกษตรที่รับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
1	โครงการส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน	งบปกติ	193,700.-	193,700.-	193,700.-	193,700.-	193,700.-	968,500.-	พด.	
2	โครงการยกระดับการพัฒนาหมอดินอาสาเพื่อมีส่วนร่วมและต่อยอดศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน	งบปกติ	957,600.-	957,600.-	957,600.-	957,600.-	957,600.-	4,788,000.-	พด.	
3	โครงการปรับปรุงคุณภาพดินในพื้นที่ดินปัญหา	งบปกติ	5,545,645.-	5,545,645.-	5,545,645.-	5,545,645.-	5,545,645.-	27,728,225.-	พด.	
4	โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	งบปกติ	7,033,100.-	7,033,100.-	7,033,100.-	7,033,100.-	7,033,100.-	35,165,500.-	พด.	
5	โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	งบปกติ	711,120.-	711,120.-	711,120.-	711,120.-	711,120.-	3,555,600.-	พด.	
6	โครงการธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	งบปกติ	23,800.-	23,800.-	23,800.-	23,800.-	23,800.-	119,000.-	พด.	
7	โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	งบปกติ	22,005,600.-	22,005,600.-	22,005,600.-	22,005,600.-	22,005,600.-	110,028,000.-	พด.	
8	โครงการพัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri - Map	งบปกติ	4,007,450.-	4,007,450.-	4,007,450.-	4,007,450.-	4,007,450.-	20,037,250.-	พด.	
9	โครงการส่งเสริมเกษตรกรผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS)	งบปกติ	215,100.-	215,100.-	215,100.-	215,100.-	215,100.-	1,075,500.-	พด.	
10	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรดินระดับตำบล	งบปกติ	85,500.-	85,500.-	85,500.-	85,500.-	85,500.-	427,500.-	พด.	
11	โครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะ	งบปกติ	16,791,750.-	16,791,750.-	16,791,750.-	16,791,750.-	16,791,750.-	83,958,750.-	พด.	
12	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่โครงการ 1 ตำบล	งบปกติ	210,000.-	210,000.-	210,000.-	210,000.-	210,000.-	1,050,000.-	พด.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
	1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่									
13	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	งบปกติ	36,000.-	36,000.-	36,000.-	36,000.-	36,000.-	180,000.-	พด.	
14	โครงการอนุรักษ์ดินและบริหารจัดการน้ำเพื่อความมั่นคงภาคการเกษตรพื้นที่เกษตรน้ำฝน	งบปกติ	89,233,194.-	89,233,194.-	89,233,194.-	89,233,194.-	89,233,194.-	446,165,970.-	พด.	
15	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	154,920.-	154,920.-	154,920.-	154,920.-	154,920.-	774,600.-	พด.	
16	โครงการพัฒนาเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร/ศูนย์เครือข่าย	งบปกติ	138,600.-	138,600.-	138,600.-	138,600.-	138,600.-	693,000.-	พด.	
17	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	งบปกติ	769,024.-	769,024.-	769,024.-	769,024.-	769,024.-	3,845,120.-	สปก.	
18	โครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืน	งบปกติ	893,900.-	893,900.-	893,900.-	893,900.-	893,900.-	4,469,500.-	สปก.	
19	โครงการลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	98,700.-	98,700.-	98,700.-	98,700.-	98,700.-	493,500.-	สปก.	
20	โครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างยั่งยืนและการจัดการเพื่อมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ	งบปกติ	1,916,318.-	1,916,318.-	1,916,318.-	1,916,318.-	1,916,318.-	9,581,590.-	สวพ.4	
21	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนา	งบจังหวัด								
	1) อาคารบังคับน้ำลำห้วยแค พร้อมชุดลอก ตำบลตระการ อำเภอดงหลวง จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด	20,000,000.-					20,000,000.-	ขป.	
	2) ฝ่ายลำห้วยคุด พร้อมชุดลอก ตำบลท่าหลวง อำเภอดงหลวง จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด	20,000,000.-					20,000,000.-	ขป.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
	3) สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบ ส่งน้ำ บ้านโคกเลียบ ตำบลโนนกาหลง อำเภอบัวชุม จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด	35,000,000.-					35,000,000.-	ชป.	
	4) อาคารบังคับน้ำลำห้วยชัน (ตอนบน) พร้อมชุดลอก ตำบลโพธิ์ศรี อำเภอบัวชุม จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด	20,000,000.-					20,000,000.-	ชป.	
	5) ฝายลำห้วยหอย (ตอนบน) พร้อม ชุดลอก ตำบลนาดี อำเภอนาเยีย จังหวัด อุบลราชธานี	งบจังหวัด	15,000,000.-					15,000,000.-	ชป.	
	6) อาคารบังคับน้ำลำห้วยท่าม่วง พร้อม ชุดลอก ตำบลยาง อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด	15,000,000.-					15,000,000.-	ชป.	
	7) อาคารบังคับน้ำห้วยจะหลวย พร้อมชุดลอก ตำบลพรสวรรค์ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด	20,000,000.-					20,000,000.-	ชป.	
	8) อาคารบังคับน้ำหนองเล็งเปื้อย พร้อมอาคารประกอบ ตำบลเหล่าบก อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด	25,000,000.-					25,000,000.-	ชป.	
	9) ปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยยาง พร้อมอาคารประกอบ ตำบลนาคาย อำเภอดาหลวง จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด	22,000,000.-					22,000,000.-	ชป.	
	10) ปรับปรุงระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำ ด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านท่าลาด 2 ระยะที่ 2 ตำบลเหล่าแดง อำเภอดอนมด แดง จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด	14,500,000.-					14,500,000.-	ชป.	
	11) ปรับปรุงระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำ ด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านใหม่ แสนสุข ระยะที่ 2 ตำบลเหล่าแดง อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด	19,750,000.-					19,750,000.-	ชป.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
	12) อาคารบังคับลำห้วยแคน (ตอนบน) พร้อมชุดลอก ต่ำบลนาโพธิ์ อำเภอฟิบุลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด	18,000,000.-					18,000,000.-	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโดมน้อย	
	13) อาคารบังคับลำห้วยเกษตรราพร้อมชุดลอก ต่ำบลบ้านแหม อำเภอฟิบุลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด	18,000,000.-					18,000,000.-	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโดมน้อย	
	14) อาคารบังคับลำห้วยหลง พร้อมชุดลอก ต่ำบลดอนจิก อำเภอฟิบุลมังสาหารจังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด	25,000,000.-					25,000,000.-	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโดมน้อย	
	15) อาคารบังคับลำห้วยไผ่ พร้อมชุดลอก ต่ำบลหนองบัวอี อำเภอฟิบุลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด	18,000,000.-					18,000,000.-	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโดมน้อย	
	16) อาคารบังคับลำห้วยไผ่ พร้อมชุดลอก ต่ำบลโนนกลาง อำเภอฟิบุลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด	16,500,000.-					16,500,000.-	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโดมน้อย	
	17) ฝ่ายห้วยสมัน(ตอนบน) พร้อมชุดลอก ต่ำบลตบทุ อำเภอดะขอุดม จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด	22,500,000.-					22,500,000.-	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโดมน้อย	
	18) อาคารบังคับน้ำห้วยคันจ่อพร้อมชุดลอก ต่ำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด		20,000,000.-				20,000,000.-	ชป.	
	19) อาคารบังคับน้ำห้วยปูน พร้อมชุดลอก ต่ำบลพรสวรรค์ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด		25,000,000.-				25,000,000.-	ชป.	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงาน	
			พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี	หลัก รวม
	20) อาคารบังคับน้ำห้วยฮั่นหญ้า (ตอนบน) พร้อมชุดลอก ต่ำบลโนนสวรรค์ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด		20,000,000.-				20,000,000.-	ขป.
	21) อาคารบังคับน้ำลำห้วยครก (บ้านสระสมิง) พร้อมชุดลอก ต่ำบลสระสมิง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด		15,000,000.-				15,000,000.-	ขป.
	22) แก้มลิงห้วยคุ่ม พร้อมอาคารประกอบ ต่ำบลขามเปี้ย อำเภอดุสิต จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด		20,000,000.-				20,000,000.-	ขป.
	23) อาคารบังคับน้ำลำห้วยหิน พร้อมชุดลอก ต่ำบลโคกจาน อำเภอดุสิต จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด		20,000,000.-				20,000,000.-	ขป.
	24) ฝายห้วยครก พร้อมชุดลอก ต่ำบลนาเยีย อำเภอนาเยีย จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด		20,000,000.-				20,000,000.-	ขป.
	25) ฝายลำห้วยสะเดาะ (ตอนล่าง) พร้อมชุดลอก ต่ำบลนาโพธิ์ อำเภอนาเยีย จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด		25,000,000.-				25,000,000.-	ขป.
	26) อาคารบังคับน้ำร่องมาลี พร้อมชุดลอก ต่ำบลสระสมิง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด			30,000,000.-			30,000,000.-	ขป.
	27) อาคารบังคับน้ำห้วยวังจาน พร้อมชุดลอก ต่ำบลโพธิ์ศรี อำเภอบึงสามพัน จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด			30,000,000.-			30,000,000.-	ขป.
	28) อาคารบังคับน้ำร่องเหินอัม พร้อมชุดลอก ต่ำบลสระสมิง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด				10,000,000.-		10,000,000.-	ขป.
	29) อาคารบังคับน้ำกุดโง่ พร้อมชุดลอก ต่ำบลโนนโพน อำเภวารินชำราบ	งบจังหวัด				30,000,000.-		30,000,000.-	ขป.

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
	จังหวัดอุบลราชธานี									
	30) ฝ่ายห้วยหม้อทอง พร้อมชุดลอก ตำบลบุงหวาย อำเภวารินชำราบจังหวัด อุบลราชธานี	งบจังหวัด					35,000,000.-	35,000,000.-	ขป.	
	31) อาคารบังคับน้ำลำห้วยปลาตุก (ลำห้วยเสย) พร้อมระบบกระจายน้ำ ตำบลโพธิ์ใหญ่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด					25,000,000.-	25,000,000.-	ขป.	
22	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และอุปโภคบริโภค	งบจังหวัด								
	1) การอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำหนองเลิงบ่อ (แก้มลิง) ช่วง 3 พร้อมระบบกระจายน้ำ ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ บ้านโนนเค็ง, ท่า ลาด หมู่ที่ 10 ตำบล ดุมใหญ่ อำเภอม่วง สามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด	49,000,000.-	49,000,000.-	49,000,000.-	49,000,000.-	49,000,000.-		สำนักงาน ทรัพยากร น้ำที่ 11	
	2) การอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำหนองตาปล้อง พร้อมระบบกระจายน้ำด้วยพลังงาน แสงอาทิตย์ บ้านเอ้ หมู่ที่ 6 ตำบลก่อเอ้ อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด	8,100,000.-	8,100,000.-	8,100,000.-	8,100,000.-	8,100,000.-		สำนักงาน ทรัพยากร น้ำที่ 11	
	3) การปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพ ระบบกระจายน้ำด้วยพลังงาน แสงอาทิตย์ ห้วยระเว บ้านนาตาล หมู่ที่ 6 ตำบลโคกจาน อำเภอดุสิต จังหวัดอุบลราชธานี	งบจังหวัด	2,530,000.-	2,530,000.-	2,530,000.-	2,530,000.-	2,530,000.-		สำนักงาน ทรัพยากร น้ำที่ 11	
23	โครงการส่งเสริม ฟื้นฟู ป้องกัน และ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	งบจังหวัด	22,262,100.-	22,262,100.-	22,262,100.-	22,262,100.-	22,262,100.-	111,310,500.-	ทสจ.	กจ., พด. สสจ., มหาวิทยา ลัยราชภัฏ อุบลราช ธานี

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน	
			พ.ศ. 2571	พ.ศ. 2572	พ.ศ. 2573	พ.ศ. 2574	พ.ศ. 2575	รวม 5 ปี	หลัก	ร่วม
24	โครงการพัฒนาทรัพยากรน้ำเพื่อแก้ไข ปัญหากล้ง-อุทกภัย	งบจังหวัด	1,114,463,580.-	1,114,463,580.-	1,114,463,580.-	1,114,463,580.-	1,114,463,580.-	5,572,317,900.-	ทสจ.	สำนักงาน ทรัพยากร น้ำที่ 11
25	โครงการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศและภัยพิบัติ	งบจังหวัด	14,767,000.-	14,767,000.-	14,767,000.-	14,767,000.-	14,767,000.-	73,835,000.-	ทสจ.	สำนักงาน พลังงาน จังหวัด
26	โครงการพัฒนาระบบติดตาม ประเมินผล และจัดเก็บข้อมูลการเกษตรแบบบูรณาการ	งบจังหวัด	1,400,000.-	1,400,000.-	1,400,000.-	1,400,000.-	1,400,000.-	7,000,000.-	สำนักงาน จังหวัด	กษจ., กจ. ปศ., ปม. ชป, พด. สศก.11 GISTDA DGA มหาวิทยาลัย ลัยอุบล ราชธานี
27	โครงการพัฒนารัฐกิจชุมชน	งบอื่นๆ (กองทุน)	34,370.-	34,370.-	34,370.-	34,370.-	34,370.-	171,850.-	สปก.	
	รวม		1,707,828,071	1,528,578,071	1,423,578,071	1,403,578,071	1,408,578,071	7,472,140,355.-		
	รวมทั้ง 4 ประเด็นการพัฒนา		1,946,539,796	1,763,240,496	1,656,228,096	1,636,228,096	1,641,228,096	8,643,464,580.-		

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการเกษตรยุคใหม่

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูง : กล้วยหอมทอง
2. ชื่อแผนงาน	เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการเกษตรยุคใหม่
3. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการรวมกลุ่มและยกระดับสถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และเครือข่ายเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง
4. หลักการและเหตุผล	ตามที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา ซึ่งมีนโยบายเร่งด่วนจะดำเนินการทันที นโยบายที่หก รัฐบาลจะยกระดับการทำเกษตรแบบดั้งเดิมให้เป็นเกษตรทันสมัย โดยใช้แนวคิด “ตลาดนำนวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” นำเทคโนโลยีด้านการเกษตร (Agri-Tech) เช่น เกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) และเทคโนโลยีด้านอาหาร (Food Tech) มาใช้พัฒนาอาชีพด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ และอาชีพที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร รวมถึงการคว้าโอกาสในตลาดใหม่ๆ รวมทั้งอาหารฮาลาล และฟื้นฟูนโยบาย “ครัวไทยสู่ครัวโลก” ซึ่งเป็นจุดเด่นของประเทศไทยเพื่อตอบสนองความต้องการของโลกด้านความมั่นคงทางอาหาร (Food Security) และเร่งเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและราคาพืชผลการเกษตร รวมทั้งเพื่อยกระดับรายได้ของเกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบาย : ยกระดับสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ด้วยการต่อยอดโครงการ 1 ท้องถิ่น 1 สินค้าเกษตรมูลค่าสูง สร้าง Brand หรือ Story ของจังหวัด/อำเภอ โดยเน้นการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ รวมถึงส่งเสริมการสร้างอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร จัดการทรัพยากรทางการเกษตร โดยทำการเกษตรที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม (Go Green) ด้วย BCG/Carbon Credit จะต้องทำการเกษตรที่ลดภาระต่อสิ่งแวดล้อม เกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย และส่งเสริมฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้เหมาะสมกับการผลิต รวมถึงฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน และการผลักดันนโยบายตลาดนำนวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ โดยต้องใช้กลไกความร่วมมือจากภาคเอกชน/ผู้ประกอบการ รวมถึงทูตเกษตรในการขยายตลาดเดิมและเพิ่มตลาดใหม่ๆ ทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการใช้นวัตกรรมมาเป็นจุดขายสินค้าเกษตรผ่านแอปพลิเคชันทั้งออนไลน์และออฟไลน์ จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ทั้งหมด 10.07 ล้านไร่ พื้นที่การเกษตร 5.82 ล้านไร่ มีประชากรภาคการเกษตร 299,009 ครัวเรือน ประกอบ

	อาชีพทำนาเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือการปลูกมันสำปะหลัง ยางพารา และปาล์มน้ำมันปลูกพืชฤดูแล้งหลังนาเช่นพืชผัก ถั่วลิสง ข้าวโพด แตงโม และพริก เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อยพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 10-15 ไร่ต่อครัวเรือน ในการผลิตทางการเกษตรประสบปัญหาฝนทิ้งช่วง ราคาปุ๋ย-ยาปราบศัตรูพืชราคาสูงส่งผลให้เกิดปัญหาด้านทุนการผลิตสูง ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ผลผลิตไม่มีคุณภาพไม่มีมาตรฐานในการผลิต รายได้ประชากรต่อคนต่อปี 82,895 บาท และรายได้สุทธิของครัวเรือนเกษตรกร 40,695.84 บาท/ปี ผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) จังหวัดอุบลราชธานี ปี 2566 มีมูลค่า 143,160 ล้านบาท ภาคเกษตร 30,143 ล้านบาท พบข้อจำกัดหลายประการ เช่น เกษตรกรขาดความรู้ ในเรื่องการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ขาดแคลนแหล่งเงินทุน และยังมีการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมหรือมีศักยภาพต่ำ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ปริมาณและคุณภาพผลผลิตต่ำ การบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร เช่น ปริมาณน้ำ คุณภาพของดิน แนวโน้มการขาดแคลนเกษตรกรที่มีศักยภาพในการทำเกษตรเพิ่มขึ้น เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุและคนรุ่นใหม่ไม่สนใจในอาชีพการเกษตรจำหน่ายสินค้าเกษตรเป็นวัตถุดิบปริมาณมาก ขาดการแปรรูปเพิ่มมูลค่าด้วยเหตุนี้มูลค่า GPP ด้านการเกษตรฯ จึงอยู่ในระดับต่ำ ประกอบกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ให้ความสำคัญกับ “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” ในการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร เมื่อพิจารณาในภาพรวมทั้งปัจจัยแวดล้อม นโยบายภาครัฐ รวมทั้งศักยภาพของพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี แล้ว การส่งเสริมเกษตรกรให้เพาะปลูกและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจดังกล่าว จึงเป็นทางเลือกที่เหมาะสม แต่ในปัจจุบัน การเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจบางชนิด เช่น ข้าวและมันสำปะหลัง มีต้นทุนการผลิตสูงและราคาตก จึงมีการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชทางเลือก เช่น กล้วยหอมทอง มะม่วงหิมพานต์ เป็นต้น เนื่องจากสถานการณ์ความนิยมบริโภคอาหารที่มีความปลอดภัย รวมทั้งรูปแบบการตลาดที่เปลี่ยนแปลงส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการผลิตเกษตรเข้าสู่ระบบธุรกิจมากขึ้น จึงเป็นโอกาสของเกษตรกรที่เป็นผู้ผลิตด้านภาคการเกษตร ทั้งใน ด้านการปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ ประมง ต้องเร่งดำเนินการผลิตให้ทันต่อความต้องการของตลาด ระบบการผลิตกล้วยหอมทองเป็นพืชเศรษฐกิจชนิดหนึ่งที่มีศักยภาพในการผลิตและการตลาดสูง ด้วยคุณลักษณะของกล้วยหอมทองเมื่อสุกผิวจะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองทอง รสชาติดี มีกลิ่นหอม นำมารับประทานเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ซึ่งนับวัน แนวโน้มความต้องการของตลาดยิ่งเพิ่มมากขึ้น จังหวัดอุบลราชธานี ปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกเพียง 500-600 ไร่ ผลผลิตสัปดาห์ละ 2 ตันแต่ความต้องการของตลาดวันละ 2-3 ตัน ดังนั้น เพื่อให้สนองความต้องการของตลาดประกอบกับกล้วยหอมทองให้ผลผลิตระยะเวลาสั้น สามารถให้ผลตอบแทนกับผู้ผลิตได้เร็ว จึงมีความจำเป็นต้องขยายพื้นที่ในการเพาะปลูก สนับสนุนปัจจัยการผลิตต้นแบบ และให้องค์ความรู้แก่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการขยาย
--	--

	ปริมาณการผลิตเพิ่มรายได้และเป็นต้นแบบเพื่อขยายการผลิตสู่พี่น้องเกษตรกรในพื้นที่ข้างเคียงต่อไป
5.วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อส่งเสริมการผลิตกล้วยหอมทองให้ได้คุณภาพและมาตรฐานและปริมาณตามความต้องการของตลาด 2. เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และผลักดันการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดอุบลราชธานี 3. เพื่อบูรณาการยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงจากทุกภาคส่วน ให้มีส่วนสนับสนุนเกษตรกรในการกำหนดประเด็นพัฒนาสินค้าเกษตรนำไปสู่การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร 4. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์พื้นที่ด้วยการจัดทำเกษตรผสมผสาน โดยจัดระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำในไร่นา และเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำในพื้นที่เกษตรกรรมให้เพียงพอต่อการเพาะปลูกกล้วยหอมทอง : สินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดอุบลราชธานี 5. เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมสามารถเข้าถึงแหล่งทุน และเสริมสร้างศักยภาพการผลิตให้เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอม
6.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. จำนวนเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ (ราย/ปี) 500 ราย 2. จำนวนพื้นที่ปลูกกล้วยหอมทองที่เพิ่มขึ้น 500 ไร่ 3. ร้อยละจำนวนแปลงที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 80 4. จำนวนสินค้าเกษตรของจังหวัดที่มีแผน/แนวทางการยกระดับสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูง 5. พื้นที่ส่งเสริมปลูกกล้วยหอมทอง ได้รับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ จำนวน 500 ไร่ และพื้นที่กักเก็บน้ำเพิ่มขึ้นร้อยละ 50 6. จำนวนผลิตภัณฑ์นวัตกรรมที่ได้รับการพัฒนา 4 รายการ 7. กลุ่มเกษตรกรต้นแบบที่สามารถนำนวัตกรรมไปต่อยอดทางธุรกิจได้ 2 กลุ่ม
7. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ 25 อำเภอ ในจังหวัดอุบลราชธานี
8. กิจกรรมหลัก	การพัฒนาองค์ความรู้ ถ่ายทอดเทคโนโลยี การจัดตั้งแปลงเรียนรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิต การพัฒนาปรับปรุงแปลงที่ดิน การจับคู่ธุรกิจ และการตลาด
กิจกรรมที่ 1	ส่งเสริมการผลิตกล้วยหอมทองคุณภาพเชิงการค้า 1. คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 2. สัมมนาเพื่อสร้างเครือข่ายผู้ผลิตกล้วยหอมทอง 3. สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นในการผลิตกล้วยหอมทอง 4. การจัดกระบวนการเรียนรู้การผลิตกล้วยหอมทอง 5. พัฒนาผู้ตรวจประเมินระบบควบคุมภายในกลุ่มและการตรวจรับรองตามมาตรฐาน (Internal Control System : ICS) งบประมาณ 3,458,500.- บาท (สามล้านสี่แสนห้าหมื่นแปดพันห้าร้อยบาทถ้วน) หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี
กิจกรรมที่ 2	การตรวจรับรองแปลงกล้วยหอมทอง GAP 1. การตรวจรับรองแปลงกล้วยหอมทอง GAP 2. การประชุมตรวจรับรองแปลงกล้วยหอมทอง GAP

งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	790,800.- บาท (เจ็ดแสนเก้าหมื่นแปดร้อยบาทถ้วน) สำนักงานวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 4
กิจกรรมที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	การพัฒนาที่ดินเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่ปลูกกล้วยหอมทอง 1. ปรับปรุงพื้นที่พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้วยการอนุรักษ์ดินและน้ำ 2. ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้เทคโนโลยีกรมพัฒนาที่ดิน 1,857,500.- บาท (หนึ่งล้านแปดแสนห้าหมื่นเจ็ดพันห้าร้อยบาทถ้วน) สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี
กิจกรรมที่ 4 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การเสวนาเสริมสร้างความรู้เพิ่มความเข้าใจแหล่งเงินทุน เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง : กล้วยหอมทอง 1. คัดเลือกเกษตรกรผู้แทนของกลุ่ม เข้าร่วมกิจกรรม 2. เสวนาเสริมสร้างความรู้เพิ่มความเข้าใจ เรื่อง แหล่งเงินทุน 3. กิจกรรมการเชื่อมโยงแหล่งเงินทุนและเกษตรกร 82,800.- บาท (แปดหมื่นสองพันแปดร้อยบาทถ้วน) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)
กิจกรรมที่ 5 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าผลผลิต เพื่อส่งเสริมการตลาด 1. การฝึกอบรม เรื่อง การแปรรูปผลผลิตจากกล้วยหอมทอง, บรรจุภัณฑ์ (Packaging) การตลาดออนไลน์ และการสร้างแบรนด์ 2. การสัมมนา เพื่อสร้างการเชื่อมโยงตลาดระหว่างสหกรณ์ผู้ผลิตและผู้รับซื้อ 235,200.- บาท (สองแสนสามหมื่นห้าพันสองร้อยบาทถ้วน) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
กิจกรรมที่ 6 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมที่ 6 การพัฒนานวัตกรรมและกลุ่มเกษตรกรต้นแบบที่สามารถนำนวัตกรรมไปต่อยอดทางธุรกิจ 1. คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 2. การฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมและแผนธุรกิจนวัตกรรมสินค้าเกษตร 3. การสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมจากกล้วยหอมทอง 4. การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ 5. กิจกรรมการตลาด 7. กิจกรรมการถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตนวัตกรรมแก่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรต้นแบบ 8. การเชื่อมโยงตลาดในเชิงพาณิชย์ 1,473,200.- บาท (หนึ่งล้านสี่แสนเจ็ดหมื่นสามพันสองร้อยบาทถ้วน) มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
9.หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 4 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575

11. งบประมาณ	7,898,000.- บาท (เจ็ดล้านแปดแสนเก้าหมื่นแปดพันบาทถ้วน) (งบพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี)
12. ผลผลิต (output)	1. เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมทอง เพิ่มขึ้น จำนวน 500 ราย และพื้นที่ปลูกกล้วยหอมทองเพิ่มขึ้น จำนวน 500 ไร่ 2. พื้นที่การเกษตร ได้รับการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ จำนวน 500 ไร่ เพื่อส่งเสริมการปลูกกล้วยหอมทอง และพื้นที่การเกษตรได้รับการปรับปรุงบำรุงดินด้วยเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน 500 ไร่ 3. เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมทอง มีความรู้ความเข้าใจ เรื่อง แหล่งเงินทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง : กล้วยหอมทอง เพิ่มขึ้นร้อยละ 80 4. จำนวนผลิตภัณฑ์นวัตกรรมที่ได้รับการพัฒนา 4 รายการ 5. กลุ่มเกษตรกรต้นแบบที่สามารถนำนวัตกรรมไปต่อยอดทางธุรกิจได้ 2 กลุ่ม
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. พื้นที่ปลูกกล้วยหอมทองในจังหวัดอุบลราชธานีเพิ่มขึ้น 500 ไร่และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้จากการขายผลผลิต (กล้วยหอมทอง) เป็นเงิน 24,000,000 บาท/ ปี 2. ผลผลิตมีปริมาณและคุณภาพเพิ่ม เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้นคุณภาพชีวิตดีขึ้นเกิดความยั่งยืนในการใช้ประโยชน์ที่ดินและการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน ลดปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน ลดการสูญเสียธาตุอาหารในดิน 3. เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมทอง สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการผลิตกล้วยหอมมูลค่าสูงเชิงการค้า
2. ชื่อแผนงาน	เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการเกษตรยุคใหม่
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาผู้ประกอบการเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) และเกษตรกรต้นแบบ
4. หลักการและเหตุผล	จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่การเกษตรทั้งหมด 9,852,131 ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตร 5,837,352 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 59.25 มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 478,021 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรกร 354,442 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 74.15 จึงนับได้ว่าภาคการเกษตรเป็นฐานเศรษฐกิจหนึ่งที่สำคัญของจังหวัดอุบลราชธานี แต่ข้อมูลจากแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ.2566 - 2570 พบว่า ภาคการเกษตรมีปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อเกษตรกร ในด้านทักษะการผลิต การบริหารจัดการตลาด การบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ยังไม่เข้มแข็ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรโดยตรง รวมไปถึงการพึ่งพาธรรมชาติที่มีความเสื่อมโทรมของดิน น้ำ สภาพแวดล้อม ศัตรูพืช ภัยพิบัติต่าง ๆ ที่ไม่สามารถบริหารจัดการได้เกิดความเสี่ยงต่อการทำการเกษตร ส่งผลให้เกษตรกรประสบกับภาวะขาดทุน มีรายได้ไม่คุ้มกับรายจ่าย เกิดหนี้สิน และคุณภาพชีวิตลดลง ปัญหาเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภาคการเกษตรของจังหวัดอุบลราชธานี เนื่องจากสภาพปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภาคการเกษตรของจังหวัดอุบลราชธานี และส่งผลกระทบต่อด้านรายได้โดยตรงต่อเกษตรกร จึงต้องส่งเสริมการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร และยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานเพื่อสร้างโอกาส สร้างตลาด และสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร โดยการส่งเสริมการผลิตการแปรรูป และบริหารจัดการสินค้าเกษตรมูลค่าสูงสู่สากลส่งเสริมพัฒนาเกษตรกรสถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน เป็นผู้ประกอบการธุรกิจสมัยใหม่อย่างครบวงจร เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางการเกษตรต่อการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติและโรคระบาด และส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรดินและน้ำเพื่อการเกษตรให้ยั่งยืน ซึ่งไม่ผลเป็นพืชเศรษฐกิจชนิดหนึ่งที่จังหวัดอุบลราชธานีมีศักยภาพในการผลิต มีพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูก มีตลาดรับซื้อผลผลิตขนาดใหญ่ภายในจังหวัด มีด้านขายแดนถาวรและจุดผ่อนปรนที่สามารถเพิ่มมูลค่าการค้าชายแดน จึงเป็นโอกาสที่จะสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และเป็นการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอาหารที่ยั่งยืน เพื่อตอบสนองความต้องการบริโภคและความต้องการของตลาด จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาทักษะอาชีพการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจขยายพื้นที่ในการเพาะปลูกไม้ผลสนับสนุนปัจจัยการผลิตต้นแบบให้เกษตรกร รวมกลุ่มและยกระดับเกษตรกร และเชื่อมโยงตลาด เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการขยายปริมาณการผลิตไม้ผลเพื่อเพิ่มรายได้และเป็นต้นแบบสู่พี่น้องเกษตรกรใน

	พื้นที่ข้างเคียงต่อไป จังหวัดอุบลราชธานี ยังมีสัดส่วนของพื้นที่การผลิต ไม้ผล จำนวน 9,497 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.16 ซึ่งค่อนข้างน้อยมากเมื่อเทียบกับพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมดของจังหวัด เนื่องจากไม้ผล เป็นพืชชนิดใหม่ที่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นเคย และขาดทักษะในการผลิต ในขณะที่จังหวัดอุบลราชธานี มีตลาดรองรับผลผลิต ทั้งภายในจังหวัด ภายในประเทศ และต่างประเทศ ประกอบกับ เทรนด์ (Trend) การทำการเกษตรในยุคปัจจุบัน หรือสังคมสูงวัย จะนิยมนำน้อย (เนื่องจากขาดกำลังแรงงาน) แต่ได้มาก (ให้รายได้ค่อนข้างสูง) หรือรวมกลุ่มยกระดับเกษตรกรไปสู่ผู้ประกอบการได้ในอนาคต เป็นธุรกิจที่สืบทอดสู่รุ่นลูกรุ่นหลานเพิ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีรายได้จากอาชีพเกษตรกรรมได้อย่างมั่นคงยั่งยืน ตามยุทธศาสตร์พัฒนาประเทศไทย 20 ปี จังหวัดอุบลราชธานี จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการผลิตกล้วยหอมมูลค่าสูงเชิงการค้า เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร และยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานสู่การสร้างโอกาส สร้างตลาดสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร สู่การเป็นพืชเศรษฐกิจใหม่ของจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดอุบลราชธานี
5.วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตกล้วยหอมคุณภาพและแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้กับเกษตรกร เพื่อสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร 2) เพื่อสร้างเครือข่ายผู้ผลิตกล้วยหอม และยกระดับสู่การรวมกลุ่มผลิตและแปรรูปผลผลิตให้ได้คุณภาพมาตรฐาน
6.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ในการผลิตกล้วยหอม ไม่น้อยกว่า 1,000 ราย 2) จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ปลูกกล้วยหอมที่มีคุณภาพมาตรฐานเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 1,000 ไร่ ในปี 2571 3) เกิดกลุ่มองค์กรเกษตรกรผู้ผลิตกล้วยหอมให้ได้มาตรฐานไม่น้อยกว่า 50 กลุ่ม 4) รายได้เฉลี่ยทางการเกษตรของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ในปี 2575
7. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรจำนวน 1,000 คน ในพื้นที่ 25 อำเภอ
8. กิจกรรมหลัก	1) จัดสัมมนาเพื่อสร้างเครือข่ายผู้ผลิตกล้วยหอมมูลค่าสูง และเชื่อมโยงตลาด 2) ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาผู้ตรวจประเมินระบบควบคุมภายในกลุ่มและการตรวจรับรองตามมาตรฐาน (Internal Control System : ICS) เพื่อให้สามารถผลิตได้ตามมาตรฐานของตลาด 3) อบรมถ่ายทอดความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วยหอมให้กับเกษตรกร เพื่อเตรียมความพร้อมในการผลิต และผลิตให้ได้ตามมาตรฐานของตลาด 4) สนับสนุนวัสดุในการผลิตกล้วยหอมมูลค่าสูงเพื่อเป็นต้นแบบ นำไปสู่การขยายพื้นที่ในอนาคต
กิจกรรมที่ 1 งบประมาณ	สัมมนาเพื่อสร้างเครือข่ายผู้ผลิตกล้วยหอมมูลค่าสูงเชื่อมโยงตลาด 214,700 บาท

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - เครือข่ายตลาดกินสบายใจอุบลราชธานี - มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี - ภาคเอกชน (บริษัทรับซื้อผลผลิตกล้วยหอม)
กิจกรรมที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาผู้ตรวจประเมินระบบควบคุมภายในกลุ่มและการตรวจรับรอง ตามมาตรฐาน (Internal Control System : ICS) 899,200 บาท หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - เครือข่ายตลาดกินสบายใจอุบลราชธานี - มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี - สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
กิจกรรมที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมถ่ายทอดความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วยหอม 840,000 บาท หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรอำเภอ
กิจกรรมที่ 4 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สนับสนุนวัสดุในการผลิตกล้วยหอมมูลค่าสูง 4,700,000 บาท หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรอำเภอ
9.หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	6,700,000 บาท (หกล้านเจ็ดแสนบาทถ้วน)
12. ผลผลิต (output)	1) เกษตรกรมีความรู้ในการผลิตกล้วยหอม จำนวน 1,000 ราย 2) จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ปลูกกล้วยหอมเพิ่มขึ้น จำนวน 1,000 ไร่ 3) เกิดกลุ่มองค์กรเกษตรกรผู้ผลิตกล้วยหอมให้ได้มาตรฐาน จำนวน 50 กลุ่ม
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	รายได้เฉลี่ยทางการเกษตรของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ในปี 2575

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการยกระดับศักยภาพวิสาหกิจชุมชนจังหวัดอุบลราชธานีสู่เศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็งและยั่งยืน
2. ชื่อแผนงาน	เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการเกษตรยุคใหม่
3. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการรวมกลุ่มและยกระดับสถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และเครือข่ายเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง
4. หลักการและเหตุผล	วิสาหกิจชุมชน (CE) ถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ ทำหน้าที่สร้างอาชีพ สร้างรายได้ และกระจายความมั่งคั่งสู่ท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม วิสาหกิจชุมชนจำนวนมากในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ยังคงประสบปัญหาในการดำเนินงานหลายมิติ ทั้งในด้านการบริหารจัดการที่ยังขาดประสิทธิภาพ การเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตสมัยใหม่ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ยังไม่เป็นที่ยอมรับในวงกว้าง การออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่ยังไม่ตรงตามความต้องการของตลาด และที่สำคัญคือการขาดทักษะในการเข้าถึงช่องทางการตลาดใหม่ๆ โดยเฉพาะการตลาดดิจิทัล (Digital Marketing) ปัญหาดังกล่าวส่งผลให้วิสาหกิจชุมชนไม่สามารถเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพและไม่สามารถแข่งขันในตลาดยุคใหม่ได้ รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยโครงการนี้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในหลายมิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง 1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน: (เป้าหมายที่ 1) ประเทศไทยเป็นประเทศพัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของผู้ประกอบการ (วิสาหกิจชุมชน) ให้มีความเข้มแข็ง สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรม และโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy) มาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ 2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม: (เป้าหมายที่ 4) สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ โดยการสนับสนุนเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง (Local Economy) ช่วยให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีรายได้ที่มั่นคง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม: (เป้าหมายที่ 5) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้กับวิสาหกิจชุมชนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สีเขียว (Green Products) และกระบวนการผลิตที่ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาและตอบสนองต่อนโยบายชาติ กลุ่มจังหวัดอุบลราชธานี จึงเห็นสมควรให้จัดทำ "โครงการยกระดับศักยภาพวิสาหกิจชุมชนฯ" ขึ้น เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของวิสาหกิจชุมชนอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ต้นน้ำ (การผลิต) กลางน้ำ (การแปรรูป/มาตรฐาน) จนถึงปลายน้ำ (การตลาด) สร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจฐานราก และผลักดันให้กลุ่มจังหวัดเป็นฐานการผลิตสินค้าชุมชนที่มีคุณภาพสูงและยั่งยืนต่อไป

5.วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็นแก่สมาชิกวิสาหกิจชุมชนด้านการบริหารจัดการธุรกิจ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม และการตลาดยุคใหม่ 2. เพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์และพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนให้มีคุณภาพ (เช่น อย., GMP, Halal, OTOP) มีอัตลักษณ์ และตรงตามความต้องการของตลาดเป้าหมาย 3. เพื่อส่งเสริมและขยายช่องทางการตลาดสมัยใหม่ (Online/Offline) และสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงธุรกิจ (Business Matching) ให้แก่วิสาหกิจชุมชน 4. เพื่อส่งเสริมการนำแนวคิดเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy) มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิต เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
6.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. จำนวนสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ที่ผ่านการอบรม ไม่น้อยกว่า 300 คน 2. จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา/ยกระดับมาตรฐาน/พัฒนาบรรจุภัณฑ์ใหม่ ไม่น้อยกว่า 25 ผลิตภัณฑ์ 3. วิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการมียอดขายเพิ่มขึ้น (เทียบกับก่อนเข้าร่วม) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 15
7. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกร 25 กลุ่ม จำนวน 300 คน ในพื้นที่ 25 อำเภอ
8. กิจกรรมหลัก	1) อบรมเชิงปฏิบัติการด้านการใช้ทักษะดิจิทัลในยุคสมัยใหม่และการส่งเสริมเศรษฐกิจแบบ BCG model 2) อบรมเชิงปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการธุรกิจ 3) ยกระดับผลิตภัณฑ์และมาตรฐานสินค้า 4) เชื่อมโยงตลาดและสร้างโอกาสทางธุรกิจ 5) ประสานงาน ติดตาม และประเมินผลโครงการ
กิจกรรมที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมเชิงปฏิบัติการด้านการใช้ทักษะดิจิทัลในยุคสมัยใหม่และการส่งเสริมเศรษฐกิจแบบ BCG model 238,400 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี - มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี - มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี - ภาคเอกชน
กิจกรรมที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมเชิงปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการธุรกิจ 266,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี - มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี - มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี - ภาคเอกชน
กิจกรรมที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การยกระดับผลิตภัณฑ์และมาตรฐานสินค้า 500,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรอำเภอ
กิจกรรมที่ 4 งบประมาณ	การเชื่อมโยงตลาดและสร้างโอกาสทางธุรกิจ 353,600 บาท

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี - มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี - มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี - ภาคเอกชน
กิจกรรมที่ 5 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การบริหารจัดการโครงการ 22,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรอำเภอ
9.หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	1,380,000 บาท (หนึ่งล้านสามแสนแปดหมื่นบาทถ้วน)
12. ผลผลิต (output)	1. จำนวนสมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีความรู้ในการจัดการผลิตภัณฑ์ จำนวน 300 คน 2. จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา/ยกระดับมาตรฐาน/พัฒนา บรรจุภัณฑ์ใหม่ จำนวน 25 ผลิตภัณฑ์
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. รายได้เฉลี่ยทางการเกษตรของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ในปี 2575 2. จำนวนสินค้านวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นจากจากฐานทรัพยากรชีวภาพ จากฐานทรัพยากรชีวภาพ จำนวน 25 รายการ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาทักษะอาชีพการผลิตพืชไร่ทางเลือกใหม่หลังฤดูการทํานาและเชื่อมโยงตลาดตามนโยบายตลาดนำการผลิต
2. ชื่อแผนงาน	เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการเกษตรยุคใหม่
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และสมรรถนะของเกษตรกรให้สามารถบริหารจัดการธุรกิจเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
4. หลักการและเหตุผล	จังหวัดอุบลราชธานีเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่การเกษตรขนาดใหญ่ และประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทํานาเป็นหลัก พื้นที่ประมาณ 4,200,000 ไร่ ภายหลังฤดูการทํานา เกษตรกรจำนวนมากมีช่วงเวลาดังกล่าวว่างจากการผลิต ส่งผลให้ที่ดินและแรงงานในครัวเรือนไม่ถูกใช้ประโยชน์อย่างเต็มศักยภาพ อีกทั้งรายได้จากการทํานาก็มีลักษณะเป็นรายได้ตามฤดูกาล ทำให้ครัวเรือนเกษตรกรมีความเสี่ยงด้านรายได้และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ในขณะเดียวกัน สถานการณ์ภาคการเกษตรในปัจจุบันมีความผันผวนทั้งด้านสภาพภูมิอากาศ ต้นทุนการผลิต และราคาสินค้าเกษตร จึงจำเป็นต้องส่งเสริมให้เกษตรกรมีทางเลือกในการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะการผลิตพืชไร่หลังฤดูการทํานาที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และทรัพยากรของจังหวัด เพื่อเพิ่มการใช้ประโยชน์จากพื้นที่และแรงงานหลังฤดูทํานา การปลูกพืชไร่ทางเลือกใหม่ช่วยให้เกษตรกรสามารถใช้พื้นที่ว่างและแรงงานในครัวเรือนได้อย่างต่อเนื่อง ลดการปล่อยทิ้งที่ดินว่างเปล่า และเพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้เสริม สร้างรายได้และลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาการทํานาเพียงอย่างเดียว การมีอาชีพเสริมจากการผลิตพืชไร่ช่วยกระจายแหล่งรายได้ของครัวเรือนเกษตรกร ลดผลกระทบจากความผันผวนของราคาข้าว ภัยธรรมชาติ และปัจจัยเสี่ยงอื่น ๆ ยกระดับทักษะอาชีพและศักยภาพของเกษตรกร การพัฒนาทักษะด้านการผลิตพืชไร่ทางเลือกใหม่ทำให้เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการเลือกชนิดพืชที่เหมาะสม การจัดการดินและน้ำ การใช้เทคโนโลยีการผลิต การลดต้นทุน และการผลิตให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด สนับสนุนการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” มุ่งเน้นให้เกษตรกรวางแผนการผลิตจากข้อมูลความต้องการของตลาดล่วงหน้า มีการเชื่อมโยงกับผู้รับซื้อผู้ประกอบการ โรงงานแปรรูป และเครือข่ายตลาดที่ชัดเจน ซึ่งช่วยลดปัญหาผลผลิตล้นตลาดและสร้างความมั่นใจด้านการจำหน่ายสร้างมูลค่าเพิ่มและความเข้มแข็งของห่วงโซ่อุปทาน การพัฒนาทักษะอาชีพควบคู่กับการเชื่อมโยงตลาดช่วยให้เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ตรงตามมาตรฐาน และสามารถรวมกลุ่มเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองทางการตลาด นำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มและการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานในระดับชุมชนและจังหวัด ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากและการพัฒนาที่ยั่งยืน การส่งเสริมพืชไร่ทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมกับพื้นที่ ช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร และสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจฐานรากของจังหวัดอุบลราชธานี การดำเนินงานดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบาย “ตลาดนำการผลิต”

	ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมุ่งให้การผลิตสินค้าเกษตรเริ่มต้นจากการวิเคราะห์ความต้องการของตลาด มีการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับปริมาณ คุณภาพ และช่วงเวลาที่ต้องการ ตลอดจนส่งเสริมการเชื่อมโยงระหว่างเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ภาคเอกชน และผู้ประกอบการ เพื่อให้เกิดตลาดรองรับผลผลิตที่แน่นอนและเป็นธรรม ดังนั้น การพัฒนาทักษะอาชีพการผลิตพืชไร่ทางเลือกใหม่หลังฤดูการทำนาและการเชื่อมโยงตลาดตามนโยบายตลาดนำการผลิตจึงเป็นแนวทางสำคัญในการเพิ่มรายได้ ลดความเสี่ยง ยกระดับศักยภาพของเกษตรกร และสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้แก่ครัวเรือนเกษตรกรในจังหวัดอุบลราชธานีอย่างยั่งยืน
5.วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชไร่หลังฤดูทำนาให้กับเกษตรกรเพื่อสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและตอบสนองความต้องการของตลาด 2. เพื่อสร้างเครือข่ายผู้ผลิตพืชไร่และยกระดับสู่การรวมกลุ่มผลิตในรูปแบบ แปลงใหญ่
6.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ในการผลิตพืชไร่หลังฤดูทำนา ไม่น้อยกว่า 1,800 ราย 2) จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ปลูกพืชไร่หลังฤดูทำนา ไม่น้อยกว่า 1,800 ไร่ 3) เกิดกลุ่มองค์กรผู้ผลิตพืชไร่หลังฤดูทำนา ไม่น้อยกว่า 60 กลุ่ม
7. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรจำนวน 1,800 คน ในพื้นที่ 25 อำเภอ
8. กิจกรรมหลัก	1) สัมมนาเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ผลิตพืชไร่และตลาดพืชไร่ (ถั่วลิสง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เผือก มันหวาน) 2) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกพืชไร่ทางเลือกใหม่ (ถั่วลิสง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เผือก มันหวาน) ให้กับเกษตรกร 3) จัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field day) ถั่วลิสงและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 4) การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field day) เผือกและมันหวาน 5) สนับสนุนปัจจัยการผลิตพืชไร่ (ถั่วลิสง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เผือก มันหวาน) ตามความต้องการของเกษตรกร 6) ประสานงาน ติดตาม และประเมินผลโครงการ
กิจกรรมที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สัมมนาเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ผลิตพืชไร่และตลาดพืชไร่ (ถั่วลิสง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เผือก มันหวาน) 146,400 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี ภาคเอกชน (บริษัทรับซื้อผลผลิต)
กิจกรรมที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกพืชไร่ทางเลือกใหม่ (ถั่วลิสง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เผือก มันหวาน) 756,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี เครือข่ายเกษตรกรแปลงใหญ่จังหวัดอุบลราชธานี

กิจกรรมที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field day) ถั่วลิสงและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 242,750 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี ภาครัฐ ภาคเอกชน (ด้านวิชาการ ตลาด เทคโนโลยี เครื่องจักรกล การเกษตร)
กิจกรรมที่ 4 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field day) เผือกและ มันหวาน 118,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี ภาครัฐ ภาคเอกชน (ด้านวิชาการ ตลาด เทคโนโลยี เครื่องจักรกล การเกษตร)
กิจกรรมที่ 5 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สนับสนุนปัจจัยการผลิตพืชไร่ (ถั่วลิสง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เผือก มันหวาน) 9,744,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรอำเภอ
กิจกรรมที่ 6 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ประสานงาน ติดตาม และประเมินผลโครงการ 92,850 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรอำเภอ
9.หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	11,100,000 บาท (สิบเอ็ดล้านหนึ่งแสนบาทถ้วน)
12. ผลผลิต (output)	1) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ในการผลิตพืชไร่ จำนวน 1,800 ราย 2) มีพื้นที่ปลูกพืชไร่หลังฤดูทำนา จำนวน 1,800 ไร่ 3) มีกลุ่มองค์กรเกษตรกรผู้ผลิตพืชไร่ จำนวน 60 กลุ่ม
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการนำความรู้การผลิตพืชไร่หลังฤดูทำนา ไปปรับใช้ในพื้นที่การผลิตของตนเองและเกิดการรวมกลุ่ม สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร รายได้เฉลี่ยทางการเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ในปี 2575

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรผู้ผลิตเงาะอินทรีย์เพื่อเพิ่มระดับรายได้เกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี
2. ชื่อแผนงาน	เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการเกษตรยุคใหม่
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และสมรรถนะของเกษตรกรให้สามารถบริหารจัดการธุรกิจเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
4. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศให้ความสำคัญกับอาหารปลอดภัย อาหารเพื่อสุขภาพ และผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ความต้องการการค้าคุณภาพสูง โดยเฉพาะเงาะอินทรีย์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากเงาะเป็นวัตถุดิบสำคัญในอุตสาหกรรมอาหาร ผลิตภัณฑ์สุขภาพ เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงหลายชนิด อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีผลผลิตเงาะไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด ขณะที่พื้นที่ปลูกเงาะลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ต้องพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบบางส่วน อีกทั้งเกษตรกรยังขาดองค์ความรู้ด้านการผลิตเงาะอินทรีย์ การผลิตเมล็ดพันธุ์คุณภาพ การแปรรูป และการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ทำให้ศักยภาพของพื้นที่หลังนาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังไม่ได้รับการใช้ประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพ จังหวัดอุบลราชธานีเป็นแหล่งผลิตเงาะที่สำคัญของประเทศ และเป็นแหล่งกำเนิดพันธุ์ เงาะดำ พันธุ์ กวก. อุบลราชธานี 3 ซึ่งเป็นผลงานวิจัยของศูนย์วิจัยพืชไร่อุบลราชธานี มีลักษณะเด่นด้านคุณภาพเมล็ด ผลผลิต และความเหมาะสมต่อการผลิตในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานีและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พันธุ์ดังกล่าวจึงมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัด และต่อยอดสู่การพัฒนาสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication: GI) เพื่อสร้างความแตกต่าง เพิ่มมูลค่าสินค้า และสร้างการรับรู้แก่ผู้บริโภคว่า "เงาะดำอุบลราชธานี" เป็นผลิตภัณฑ์คุณภาพที่มีแหล่งกำเนิดเฉพาะมีมาตรฐาน และสามารถแข่งขันในตลาดระดับประเทศและต่างประเทศได้ ศูนย์วิจัยพืชไร่อุบลราชธานีได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเงาะอินทรีย์อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2559-2567 จนได้เทคโนโลยีพร้อมใช้ (Ready-to-use Technology) ครอบคลุมการใช้พันธุ์เงาะดำ กวก. อุบลราชธานี 3 การจัดการดินและธาตุอาหาร การผลิตในสภาพนา การผลิตเมล็ดพันธุ์ การจัดการศัตรูพืช การเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การแปรรูปผลิตภัณฑ์ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเงาะดำ ซึ่งผ่านการทดสอบและขยายผลในพื้นที่จริงแล้วว่าสามารถเพิ่มผลผลิตลดต้นทุน เพิ่มรายได้ และสร้างมูลค่าเพิ่มแก่เกษตรกรได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงมีความพร้อมในการถ่ายทอดสู่การใช้ประโยชน์ในระดับชุมชน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ตำบลระเว อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดอุบลราชธานี เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นแหล่งผลิตเงาะ

	คำอินทรีย์ของจังหวัด เนื่องจากมีพื้นที่นาหลังการเก็บเกี่ยวข้าวที่สามารถใช้ปลูกงาเพื่อสร้างรายได้ มีความเข้มแข็งในการรวมกลุ่ม และมีความพร้อมในการพัฒนาสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ อย่างไรก็ตาม เกษตรกรยังขาดองค์ความรู้ด้านการผลิตตามมาตรฐาน การผลิตเมล็ดพันธุ์ การแปรรูป การสร้างตราสินค้า และการเชื่อมโยงตลาด จึงมีความจำเป็นต้องได้รับการยกระดับศักยภาพอย่างเป็นระบบ โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรผู้ผลิตงาดำอินทรีย์เพื่อเพิ่มระดับรายได้เกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี จึงมุ่งถ่ายทอดและขยายผลเทคโนโลยีที่ผ่านการวิจัยสู่การปฏิบัติจริง โดยพัฒนาเกษตรกรให้เป็นทั้งผู้ผลิตงาดำอินทรีย์คุณภาพ ผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ และผู้ถ่ายทอดเทคโนโลยีในชุมชน ควบคู่กับการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูป การสร้างอัตลักษณ์และตราสินค้า "งาดำอุบลราชธานี" การยกระดับมาตรฐานสินค้า และการเชื่อมโยงตลาดตลอดห่วงโซ่คุณค่า เพื่อให้ผู้บริโภครับรู้และเชื่อมั่นว่าผลิตภัณฑ์งาดำจากจังหวัดอุบลราชธานีเป็นสินค้าคุณภาพที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับสู่สินค้าอัตลักษณ์ของจังหวัด ตลอดจนเป็นต้นแบบการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยภาครัฐในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ และยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรอย่างยั่งยืน โครงการนี้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาสินค้าอัตลักษณ์ของจังหวัด การส่งเสริมสินค้าเกษตรมูลค่าสูง (High Value Agriculture) และการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model โดยใช้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกรและชุมชนอย่างยั่งยืน
5.วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อถ่ายทอดและขยายผลเทคโนโลยีการผลิตงาดำอินทรีย์พันธุ์ กว. อุบลราชธานี 3 ที่เหมาะสมตลอดห่วงโซ่การผลิต ตั้งแต่การผลิตเมล็ดพันธุ์ การจัดการแปลงปลูกการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว จนถึงการแปรรูปผลิตภัณฑ์ 2. เพื่อยกระดับศักยภาพเกษตรกรและกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้เป็นผู้ผลิตงาดำอินทรีย์คุณภาพ ผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ และเป็นศูนย์เรียนรู้หรือผู้ถ่ายทอดเทคโนโลยีในชุมชน 3. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และสร้างอัตลักษณ์ของ "งาดำอุบลราชธานี" ให้เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค พร้อมส่งเสริมการสร้างตราสินค้าและการเชื่อมโยงตลาด เพื่อเพิ่มมูลค่าและขีดความสามารถในการแข่งขัน 4. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์พื้นที่นาหลังการเก็บเกี่ยวข้าว สร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานีอย่างยั่งยืน
6.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตงาดำอินทรีย์หลังนาและการแปรรูป จำนวน 80 ราย 2. แปลงเรียนรู้/แปลงต้นแบบการผลิตงาดำอินทรีย์หลังนา จำนวน 5 แปลง 3. เกษตรกรต้นแบบ จำนวน 5 ราย 4. ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากงาที่ได้รับการพัฒนาหรือยกระดับอย่างน้อย 1 ผลิตภัณฑ์

7. พื้นที่เป้าหมาย	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ ตำบลละเว อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 40 ราย
8. กิจกรรมหลัก	
กิจกรรมที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตงานอินทรีย์ในสภาพนาและฝึกปฏิบัติด้านการผลิต ตั้งแต่การเลือกพันธุ์ การเตรียมดิน การใช้ปุ๋ย การจัดการศัตรูพืช การเก็บเกี่ยว และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว แก่เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย จำนวน 40 ราย 45,750 บาท ศูนย์วิจัยพืชไร่อุบลราชธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี
กิจกรรมที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาแปลงต้นแบบและเกษตรกรต้นแบบ จัดทำแปลงต้นแบบ พร้อมพัฒนาเกษตรกรแกนนำ (Train of Trainer) เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่สมาชิกในชุมชนและเครือข่าย จำนวน 5 แปลง 80,500 บาท ศูนย์วิจัยพืชไร่อุบลราชธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี
กิจกรรมที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ยกระดับคุณภาพผลผลิต เพิ่มมูลค่าผลผลิตและเชื่อมโยงตลาด (การผลิตเมล็ดพันธุ์คุณภาพในชุมชน การจัดการผลผลิตให้ได้มาตรฐาน และการลดต้นทุนการผลิต) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูป พัฒนาผลิตภัณฑ์ เพิ่มมูลค่าผลผลิต พัฒนาบรรจุภัณฑ์ และเชื่อมโยงเครือข่ายการตลาดร่วมกับผู้ประกอบการและภาคเอกชน จำนวน 40 ราย 45,750 บาท ศูนย์วิจัยพืชไร่อุบลราชธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี
กิจกรรมที่ 4 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ติดตาม ประเมินผล และขยายผลเทคโนโลยี (ติดตามการนำเทคโนโลยีไปใช้ ประเมินผลด้านผลผลิต รายได้ และผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม) พร้อมจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อขยายผลสู่พื้นที่อื่น แก่เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย จำนวน 40 ราย 48,000 บาท ศูนย์วิจัยพืชไร่อุบลราชธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี
9. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์วิจัยพืชไร่อุบลราชธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	220,000 บาท
12. ผลผลิต (output)	1. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตงานอินทรีย์หลังนา และการแปรรูป จำนวน 80 ราย 2. แปลงเรียนรู้/แปลงต้นแบบการผลิตงานหลังนา จำนวน 5 แปลง 3. เกษตรกรต้นแบบได้รับการพัฒนา จำนวน 5 ราย 4. ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากงานที่ได้รับการพัฒนาหรือยกระดับอย่างน้อย 1 ผลิตภัณฑ์

13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. เกษตรกรสามารถนำเทคโนโลยีไปใช้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 2. มีพื้นที่ปลูกงาเพิ่ม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ไร่ 3. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มจากการปลูกงาอินทรีย์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 4. เกิดเครือข่ายการผลิตและตลาด ไม่น้อยกว่าร้อยละ 1 เครือข่าย 5. ช่วยเพิ่มการใช้พื้นที่หลังนา สร้างรายได้ ลดต้นทุน และพัฒนากลุ่มเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตร ส่งผลต่อการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากของจังหวัดอย่างยั่งยืน
---	--

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมพัฒนาอาชีพหม่อนไหมแก่จน สู้ชุมชนเข้มแข็ง
2. ชื่อแผนงาน	เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการเกษตรยุคใหม่
3. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการรวมกลุ่มและยกระดับสถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และเครือข่ายเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง
4. หลักการและเหตุผล	ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการเกษตร แผนย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นที่มุ่งส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ เฉพาะถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและ นวัตกรรม การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของสินค้าและผลิตภัณฑ์ สร้าง ความเข้มแข็งของเกษตรกรและชุมชน ในการพัฒนาอัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมทั้งสร้างอัตลักษณ์หรือเรื่องราวแหล่งกำเนิด สร้างความแตกต่างและ ความโดดเด่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และ ส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นทั้งในระดับประเทศและ เพื่อการส่งออกในการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ เป้าหมาย คือการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรในการประกอบอาชีพทางการ เกษตร เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ที่เหมาะสม โดยการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมผลงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนและเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตได้ จังหวัดอุบลราชธานีมีศักยภาพด้านการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและผลิต ผ้าไหมที่มีเอกลักษณ์ แต่เกษตรกรยังประสบปัญหาขาดองค์ความรู้ในการ พัฒนาเทคโนโลยีการผลิต การจัดการมาตรฐาน และการเข้าถึงตลาด โครงการนี้จึงจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีอาชีพที่มั่นคง ผ่านการ ฝึกอบรม การสนับสนุนปัจจัยการผลิต และการบูรณาการระหว่าง หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อพัฒนาอาชีพหม่อนไหมให้เป็นอาชีพสร้างรายได้ อย่างยั่งยืน ลดความเหลื่อมล้ำ และขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโต อย่างมั่นคง
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมในพื้นที่ 2) เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้มีรายได้และความมั่นคงใน อาชีพ
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรได้รับการฝึกอบรมความรู้ด้านการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ไม่น้อยกว่า 100 คน - มีการขยายพื้นที่ปลูกหม่อนเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 100 คน คนละ 0.5 ไร่ (50 ไร่) - มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างน้อย 3 แห่ง - ร้อยละ 80 ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น
7. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี
8. กิจกรรมหลัก	
กิจกรรมหลักที่ 1	ฝึกอบรมหลักสูตร การส่งเสริมทักษะการปลูกหม่อนพันธุ์ดี และการดูแล แปลงหม่อน
งบประมาณ	626,300 บาท

หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ อุบลราชธานี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี
กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ฝึกอบรมหลักสูตร การส่งเสริมทักษะการเลี้ยงไหมอย่างมีประสิทธิภาพ 726,300 บาท ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ อุบลราชธานี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี
กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	สนับสนุนหม่อนพันธุ์ดีให้แก่เกษตรกร เพื่อเพิ่มพื้นที่ปลูกหม่อนและ ผลิตใบหม่อนคุณภาพ - บาท ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ อุบลราชธานี
7.4 กิจกรรมหลักที่ 4 งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	การเพิ่มศักยภาพการบริหารโครงการ สำหรับอำนวยการ/การติดตามให้ คำแนะนำ/ การนิเทศงาน/การประเมินผลโครงการ 39,200 บาท ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ อุบลราชธานี
9.หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ อุบลราชธานี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	1,391,800 บาท
12. ผลผลิต (output)	1. เกษตรกรได้รับการฝึกอบรมเพิ่มองค์ความรู้การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม จำนวน 100 คน 2. เกษตรกรได้รับพันธุ์หม่อนและเริ่มปลูกในพื้นที่รวมไม่น้อยกว่า 100 คน คนละ 0.5 ไร่ (50 ไร่) 3. มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างน้อย 3 แห่ง
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากอาชีพหม่อนไหมเฉลี่ยครัวเรือนละ ไม่น้อยกว่า 10% 2. เกิดเครือข่ายเกษตรกรหม่อนไหมที่มีความเข้มแข็ง สามารถบริหาร จัดการอาชีพได้ด้วยตนเอง 3. ชุมชนมีความมั่นคงทางอาชีพและมีความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน เพิ่มขึ้น

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงและเกษตรอัจฉริยะ เพื่อการแข่งขัน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการผลิตสมุนไพรสู่การแปรรูปสู่สินค้ามูลค่าสูง
2. ชื่อแผนงาน	ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงและเกษตรอัจฉริยะ เพื่อการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐาน GAP, Organic, GMP และมาตรฐานสากล
4. หลักการและเหตุผล	จังหวัดอุบลราชธานีมีศักยภาพด้านการเกษตรสูง มีพื้นที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกสมุนไพรหลากหลายชนิด ทั้งสมุนไพรพื้นบ้านและสมุนไพรเศรษฐกิจ เช่น ใบบัวบก ขมิ้นชัน ฟักทะลายโจร ไพล ตะไคร้ และข่า รวมถึงมีภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการใช้สมุนไพรเพื่อดูแลสุขภาพ สืบทอดมาอย่างยาวนาน เนื่องจากมีทรัพยากรธรรมชาติและสภาพภูมิอากาศที่เอื้อต่อการปลูกสมุนไพรคุณภาพ มีองค์ความรู้และภูมิปัญญาพื้นบ้านที่สามารถต่อยอดสู่ผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ได้ และมีเครือข่ายเกษตรกร วิชาหกิจชุมชน และหน่วยงานภาครัฐที่สามารถสนับสนุนการพัฒนาได้ ในขณะที่แนวโน้มความต้องการของตลาดปัจจุบันผู้บริโภคให้ความสำคัญกับสุขภาพ ความปลอดภัยของอาหาร และผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติมากขึ้น ส่งผลให้ตลาดสมุนไพรและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสมุนไพรมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารเสริม เครื่องสำอาง เวชสำอาง ยาสมุนไพร และผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ เนื่องจากกระแสนิยมของโลกที่ให้ความสำคัญกับวิถีชีวิตเพื่อสุขภาพเพิ่มขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ และผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยได้รับการยอมรับในด้านคุณภาพประโยชน์และอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ประกอบกับตลาดต้องการผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐานความปลอดภัย และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ การสร้างมูลค่าเพิ่มผ่านการแปรรูป จึงเป็นการจำหน่ายสมุนไพรในรูปแบบวัตถุดิบสดหรือแห้งมักมีมูลค่าต่ำและราคาผันผวน การแปรรูปสมุนไพรเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เช่น สารสกัดสมุนไพร ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ชาชง เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์ดูแลสุขภาพ จะช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตและสร้างรายได้ที่มั่นคงมากขึ้น แก่เกษตรกรและชุมชน การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการผลิตสมุนไพรเพื่อเข้าสู่ตลาดมูลค่าสูงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับมาตรฐานการผลิต ตั้งแต่การคัดเลือกพันธุ์ การปลูก การเก็บเกี่ยว การแปรรูป และการบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค โดยการส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐาน GAP และเกษตรอินทรีย์ พัฒนาระบบการแปรรูปที่ได้มาตรฐาน GMP และมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาสารสำคัญในสมุนไพรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ และพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าให้มีความทันสมัย และสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภค การส่งเสริมการผลิตสมุนไพรสู่การแปรรูปจะช่วยกระจายรายได้

	สู่เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการในท้องถิ่น ลดการพึ่งพา การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรในรูปวัตถุดิบเพียงอย่างเดียว และ สร้างโอกาสในการจ้างงานในกระบวนการผลิต แปรรูป และการตลาด การพัฒนาสมุนไพรให้เป็นสินค้ามูลค่าสูงจึงควรดำเนินการบนพื้นฐาน ของความยั่งยืน โดยคำนึงถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ภูมิ ปัญญาท้องถิ่นอย่างเหมาะสม และการสร้างระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การส่งเสริมการผลิตสมุนไพรสู่การแปรรูปเป็นสินค้ามูลค่าสูง ในจังหวัดอุบลราชธานี จึงเป็นแนวทางสำคัญในการใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า เพิ่มมูลค่าผลผลิตทาง การเกษตร สร้างรายได้และความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้แก่เกษตรกรและ ชุมชน ตลอดจนยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดใน ตลาดสมุนไพรและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพทั้งในระดับประเทศและระดับ สากล
5.วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและแปรรูปสมุนไพรให้กับเกษตรกร 2. เพื่อสร้างเครือข่ายผู้ผลิตสมุนไพรของจังหวัดอุบลราชธานี 3. เพื่อยกระดับการผลิตสมุนไพรให้เป็นพืชมูลค่าสูงของจังหวัด อุบลราชธานี
6.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) เกษตรกรมีความรู้ในการผลิตและแปรรูปสมุนไพร ไม่น้อยกว่า 500 ราย 2) จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ปลูกสมุนไพรเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า 250 ไร่ 3) เกิดกลุ่มองค์กรผู้ผลิตพืชไร่หลังฤดูทำนา ไม่น้อยกว่า 25 กลุ่ม 4) รายได้เฉลี่ยทางการเกษตรของเกษตรกรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ในปี 2575
7. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรจำนวน 500 คน ในพื้นที่ 25 อำเภอ
8. กิจกรรมหลัก	1) สัมมนาเพื่อสร้างเครือข่ายผู้ผลิตสมุนไพร 2) อบรมหลักสูตรยกระดับ/เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพรอินทรีย์ 3) สนับสนุนวัสดุการผลิตสมุนไพรอินทรีย์ 4) การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และสร้างแบรนด์ 5) บริหารจัดการโครงการ
กิจกรรมที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สัมมนาเพื่อสร้างเครือข่ายผู้ผลิตสมุนไพร 457,800 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี - เครือข่ายตลาดกินสบายใจอุบลราชธานี - มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี - มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี - ภาคเอกชน
กิจกรรมที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมหลักสูตรยกระดับ/เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพรอินทรีย์ 420,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี - เครือข่ายตลาดกินสบายใจอุบลราชธานี - มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี - มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

	- ภาคเอกชน
กิจกรรมที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สนับสนุนวัสดุการผลิตสมุนไพรอินทรีย์ งบประมาณ 2,350,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี เครือข่ายตลาดกินสบายใจอุบลราชธานี
กิจกรรมที่ 4 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และสร้างแบรนด์ 282,200 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี - เครือข่ายตลาดกินสบายใจอุบลราชธานี - มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี - มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี - ภาคเอกชน
กิจกรรมที่ 5 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การบริหารจัดการโครงการ 30,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรอำเภอ
9.หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	3,540,000 บาท (สามล้านห้าแสนสี่หมื่นบาทถ้วน)
12. ผลผลิต (output)	1) เกษตรกรมีความรู้ในการผลิตและแปรรูปสมุนไพร จำนวน 500 ราย 2) จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ปลูกสมุนไพรเพิ่มขึ้น จำนวน 250 ไร่ 3) เกิดกลุ่มองค์กรผู้ผลิตพืชไร่หลังฤดูทำนา จำนวน 25 กลุ่ม
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการนำความรู้การผลิตและแปรรูปสมุนไพรไปปรับใช้ทำให้เกิดรายได้ โดยมีรายได้เฉลี่ยทางการเกษตรของเกษตรกรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ในปี 2575

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการเพิ่มศักยภาพโคเนื้อแบรนด์ "นิลอุบล"
2. ชื่อแผนงาน	ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงและเกษตรอัจฉริยะเพื่อการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์
4. หลักการและเหตุผล	ตามแผนพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี ปี พ.ศ. 2571 - 2575 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การยกระดับการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรสู่สากล การเลี้ยงโค-กระบือ ของเกษตรกรในจังหวัดอุบลราชธานี ส่วนใหญ่เลี้ยงไว้ในไร่นา ใช้อาหารที่ได้จากผลพลอยได้จากการเกษตร เช่น ฟางข้าว และเลี้ยงปล่อยหากินหญ้าตามธรรมชาติ โดยได้มูลโคเป็นปุ๋ยใช้ในการปลูกพืช หรือทำไร่นา อีกทั้งเป็นหลักประกันของครอบครัวเมื่อมีความจำเป็นด้านการเงินก็สามารถขายโคเป็นรายได้ การเลี้ยงโคทั่วไปของเกษตรกรเป็นแบบรายย่อย มักจะไม่ให้ความสำคัญในเรื่องของพันธุ์โค และอาหารสัตว์ทำให้การเจริญเติบโตต่ำ และมีคุณภาพซากของโคที่เลี้ยงไม่ได้เนื้อที่มีคุณภาพตามตลาดต้องการ ทำให้ได้ราคาไม่คุ้มต้นทุนและเวลาที่ใช้ในการผลิต เกษตรกรสูญเสียโอกาสที่จะมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการเลี้ยงโค ในปี 2569 จังหวัดอุบลราชธานี มีโคพื้นเมือง/โคลูกผสม/โคพันธุ์แท้ จำนวน 537,691 ตัว เกษตรกร จำนวน 115,885 ราย เป็นอันดับ 1 ของประเทศ
5.วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการผลิตสินค้าเกษตร 2. เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรด้วยการผลิตและการแปรรูปให้มีมาตรฐานโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม 3. พัฒนาเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนบนพื้นฐานของความพอเพียง
6.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	กลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน รวมตัวกับสหกรณ์
7. พื้นที่เป้าหมาย	ดำเนินการในพื้นที่ 25 อำเภอ ทั่วจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 2,175 ราย
8. กิจกรรมหลัก	
กิจกรรมที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนากลุ่มผู้เลี้ยงโคขุนนิลอุบล 2,525,400 (สองล้านห้าแสนสองหมื่นห้าพันสี่ร้อยบาทถ้วน) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุบลราชธานี ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์อุบลราชธานี ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ อำนาจเจริญ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
กิจกรรมที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์โคขุนนิลอุบล 1,104,500 (หนึ่งล้านหนึ่งแสนสี่พันห้าร้อยบาทถ้วน) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุบลราชธานี ศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์มหาสารคาม
กิจกรรมที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมจัดงานมหกรรมประกวดโคเนื้อนิลอุบลแสดงสินค้าที่มาจากโคเนื้อนิลอุบล และกิจกรรมจับคู่ธุรกิจเครือข่ายโคเนื้อนิลอุบล 3,000,000 (สามล้านบาทถ้วน) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุบลราชธานี

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตร จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานประมงจังหวัดอุบลราชธานี
กิจกรรมที่ 4 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมเลี้ยงเนื้อหมูชน 642,900 บาท (หกแสนสี่หมื่นสองพันเก้าร้อยบาทถ้วน) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุบลราชธานี
9.หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุบลราชธานี ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์อุบลราชธานี ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์อำนาจเจริญ ศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์มหาสารคาม สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานประมงจังหวัดอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575
11. งบประมาณ	7,272,800 (เจ็ดล้านสองแสนเจ็ดหมื่นสองพันแปดร้อยบาทถ้วน)
12. ผลผลิต (output)	เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน/สหกรณ์ ได้รับการพัฒนา การผลิตโคเนื้อโคขุน "นิลอุบล" อย่างเป็นระบบ
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง มีการพัฒนาระบบการจัดการ โคขุนอย่างยั่งยืน และมีมาตรฐาน จำนวน 2,175 ราย 2. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) ของจังหวัดภาคเกษตรเพิ่มขึ้น เฉลี่ยร้อยละ 5 ต่อปี 3. เกษตรกรมีอาชีพ รายได้ที่มั่นคงและยั่งยืนจากการผลิตลูกโคและสร้าง มูลค่าโดยการแปรรูปจากผลิตภัณฑ์ 4. สร้างแบรนด์โคเนื้อ "นิลอุบล" เป็นเนื้อโคขุนคุณภาพเกรดพรีเมียม ของจังหวัดอุบลราชธานี

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ประมงท้องถิ่นมูลค่าสูง ด้วยนวัตกรรมและเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Economy) จังหวัดอุบลราชธานี
2. ชื่อแผนงาน	ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงและเกษตรอัจฉริยะเพื่อการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์
4. หลักการและเหตุผล	จังหวัดอุบลราชธานีเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้านทรัพยากรประมง มีแหล่งน้ำสำคัญ ได้แก่ กลุ่มน้ำมูล กลุ่มน้ำโขง และอ่างเก็บน้ำเขื่อนสิรินธร จนได้รับการขนานนามว่า “เมืองอยู่ปลา ปลาเย็นน้ำ นามอุบล” สะท้อนถึงวิถีชีวิตและภูมิปัญญาด้านการประมงของชุมชนมาอย่างยาวนาน ปัจจุบันเกษตรกรและกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอุบลราชธานีได้นำผลผลิตสัตว์น้ำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์พื้นถิ่น เช่น ปลาสาม ปลาห้า ปลาแห้ง ปลานิลแดดเดียว และผลิตภัณฑ์จากปลาพื้นถิ่น ซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชน แต่ยังมีข้อจำกัดด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์มาตรฐานการผลิต บรรจุภัณฑ์ การตลาด และการเข้าถึงเทคโนโลยี ส่งผลให้สินค้าประมงบางส่วนยังไม่สามารถแข่งขันในตลาดมูลค่าสูงได้ จากข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปสัตว์น้ำในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ปัจจุบันมีกลุ่มที่ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องจำนวน 13 กลุ่ม สมาชิก 229 ราย กระจายอยู่ในหลายอำเภอของจังหวัด สามารถผลิตสินค้าแปรรูปสัตว์น้ำได้เฉลี่ย 175,632 กิโลกรัมต่อปี คิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจประมาณ 25.09 ล้านบาทต่อปี สะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของทรัพยากรประมงและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตประมง อย่างไรก็ตาม กลุ่มผู้ผลิตส่วนใหญ่ยังประสบข้อจำกัดด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การยกระดับมาตรฐานการผลิต การออกแบบบรรจุภัณฑ์ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนการเชื่อมโยงช่องทางการตลาดสมัยใหม่ ส่งผลให้ยังไม่สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและขยายตลาดได้อย่างเต็มศักยภาพ สำนักงานประมงจังหวัดอุบลราชธานี เล็งเห็นถึงความสำคัญของการยกระดับผลิตภัณฑ์ประมงท้องถิ่น ซึ่งเป็นทุนทางทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาของชุมชน จึงเสนอ โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ประมงท้องถิ่นมูลค่าสูง ด้วยนวัตกรรมและเศรษฐกิจชีวภาพ (BCG Economy) เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกร กลุ่มแปรรูปสัตว์น้ำ และวิสาหกิจชุมชนให้สามารถนำองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการผลิตและแปรรูป เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ พัฒนาสินค้าอัตลักษณ์จังหวัดอุบลราชธานี (Ubon Premium Products) เชื่อมโยงสู่ตลาดสมัยใหม่ และยกระดับรายได้ของเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานรากของจังหวัดอย่างมั่นคงและยั่งยืน
5.วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกร กลุ่มแปรรูปสัตว์น้ำ และวิสาหกิจชุมชนให้สามารถผลิตสินค้าแปรรูปประมงมูลค่าสูงได้ 2. เพื่อส่งเสริมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และนวัตกรรม

	มาพัฒนาผลิตภัณฑ์ประมงให้มีคุณภาพและมาตรฐาน 3. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและช่องทางการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ประมงท้องถิ่นจังหวัดอุบลราชธานี 4. เพื่อพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. จำนวนกลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการพัฒนา 15 กลุ่ม 2. จำนวนเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ ไม่น้อยกว่า 150 ราย 3. จำนวนผลิตภัณฑ์ประมงได้รับการพัฒนารูปแบบใหม่ ไม่น้อยกว่า 15 ผลิตภัณฑ์ 4. ผลิตภัณฑ์ได้รับการพัฒนาด้านบรรจุภัณฑ์และตลาด 15 ผลิตภัณฑ์ รายได้จากผลิตภัณฑ์ประมงของกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10
7. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอหนองหาร อำเภอขามเฒ่า อำเภอเดชอุดม อำเภวารินชำราบ อำเภอเมืองใน อำเภอเมืองสามสิบ อำเภอโขงเจียม อำเภอสิรินธร อำเภอพิบูลมังสาหาร อำเภอศรีเมืองใหม่ อำเภอเขมราฐ อำเภอสว่างวีระวงศ์ อำเภอโพธิ์ไทร อำเภอเมืองอุบลราชธานี และอำเภอตระการพืชผล
8. กิจกรรมหลัก	
กิจกรรมที่ 1 งบประมาณ 50,000 บาท หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานประมงจังหวัดอุบลราชธานี / สำนักงานประมงอำเภอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี วิสาหกิจชุมชน	คัดเลือกและประเมินศักยภาพกลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนด้านประมง ดำเนินการสำรวจ คัดเลือก และวิเคราะห์ศักยภาพกลุ่มเป้าหมาย เพื่อกำหนดแนวทางพัฒนาให้เหมาะสม
กิจกรรมที่ 2	พัฒนาศักยภาพการผลิต แปรรูป และสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์ประมง ด้วยนวัตกรรม 2.1 ถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ - ถ่ายทอดเทคนิคการแปรรูปผลิตภัณฑ์ประมงให้มีคุณภาพ ปลอดภัย และสามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิต - พัฒนาระบบการผลิตให้เหมาะสมกับศักยภาพของกลุ่มเป้าหมาย 2.2 พัฒนาสูตร คุณภาพ และอัตลักษณ์ผลิตภัณฑ์ประมง - ปรับปรุงและพัฒนาสูตรผลิตภัณฑ์ให้มีความโดดเด่น สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค - ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ประมงท้องถิ่นให้เป็นสินค้าอัตลักษณ์ จังหวัดอุบลราชธานี (Ubon Premium Products) 2.3 พัฒนาบรรจุภัณฑ์และภาพลักษณ์สินค้า (Packaging & Branding) - ออกแบบบรรจุภัณฑ์ ฉลากสินค้า และตราสินค้าให้มีความทันสมัย เพิ่มมูลค่า และสามารถแข่งขันในตลาดได้ 2.4 ยกระดับมาตรฐานการผลิตและความปลอดภัยอาหาร - ส่งเสริมความรู้ด้านสุขลักษณะการผลิต การควบคุมคุณภาพ และแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์สู่มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง 2.5 เชื่อมโยงองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมจาก

งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สถาบันการศึกษา - บูรณาการความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยและหน่วยงานวิชาการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ กระบวนการผลิต และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพในพื้นที่ 2.6 ส่งเสริมการตลาดและการสร้างช่องทางจำหน่ายสินค้า Premium - พัฒนาศักยภาพด้านการตลาด การสร้างแบรนด์ การประชาสัมพันธ์ และการจำหน่ายผ่านช่องทางตลาดสมัยใหม่ เช่น ตลาดออนไลน์ แพลตฟอร์มดิจิทัล และการเชื่อมโยงตลาดผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย - ส่งเสริมการสร้างเรื่องราวสินค้า (Storytelling) จากภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่าผลิตภัณฑ์ประมง 850,000 บาท สำนักงานประมงจังหวัดอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ภาคเอกชน และวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ
กิจกรรมที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมตลาดและติดตามประเมินผลการพัฒนากลุ่ม - ส่งเสริมตลาดออนไลน์ - จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์สินค้า - เชื่อมโยงตลาดภายในจังหวัด - ติดตามผลรายได้และความเข้มแข็งของกลุ่ม 400,000 บาท สำนักงานประมงจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานประมงอำเภอ
9.หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานประมงอำเภอ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี วิสาหกิจชุมชนและองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575
11. งบประมาณ	1,300,000 บาท
12. ผลผลิต (output)	1. เกษตรกรและสมาชิกวิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนาศักยภาพ จำนวน 150 ราย 2. กลุ่มแปรรูปสัตว์น้ำได้รับการพัฒนา จำนวน 15 กลุ่ม 3. ผลิตภัณฑ์ประมงท้องถิ่นได้รับการพัฒนาเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง จำนวน 15 ผลิตภัณฑ์ 4. มีองค์ความรู้และต้นแบบผลิตภัณฑ์ประมงที่สามารถขยายผลได้
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ประมง 2. เกิดสินค้าอัตลักษณ์ จังหวัดอุบลราชธานี (Ubon Premium Products) 3. วิสาหกิจชุมชนด้านประมงมีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการธุรกิจได้อย่างครบวงจร 4. เกิดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพด้านประมงตามแนวทาง BCG Economy อย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตปลานิลในกระชังอย่างครบวงจร
2. ชื่อแผนงาน	ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงและเกษตรอัจฉริยะเพื่อการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐาน GAP, Organic, GMP และมาตรฐานสากล
4. หลักการและเหตุผล	จังหวัดอุบลราชธานี มีการเลี้ยงปลานิลในกระชังในพื้นที่แม่น้ำมูล แม่น้ำชี แม่น้ำโขงและบริเวณอ่างเก็บน้ำเขื่อนสิรินธร โดยมีเกษตรกรที่เลี้ยงปลานิลในกระชัง จำนวน 720 ราย จำนวน 11,000 กระชัง พื้นที่เลี้ยงรวม 138.25 ไร่ ผลผลิตรวม 14,923 ตัน มูลค่า 850.61 ล้านบาท ผลผลิตดังกล่าวมีการจำหน่ายภายในจังหวัดประมาณร้อยละ 30 และอีกร้อยละ 70 ถูกส่งไปจำหน่ายยังในพื้นที่ใกล้เคียง ได้แก่ จังหวัดยโสธร สุรินทร์ ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ และจังหวัดมุกดาหาร โดยมีมูลค่าการส่งออกไปยังต่างจังหวัดสูงถึง 595.43 ล้านบาท สำหรับการเลี้ยงปลานิลในกระชังของจังหวัดอุบลราชธานีครอบคลุมในพื้นที่ 11 อำเภอ ได้แก่ อำเภวารินชำราบ สิรินธร ดอนมดแดง เมืองอุบลราชธานี พิบูลมังสาหาร เขื่องใน บุณฑริก เขมราฐ ตาลชุม นาตาล และอำเภอโขงเจียม ทำให้ปลานิลกลายเป็นปลาน้ำจืดที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงเป็นอันดับ 1 ของจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานประมงจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งมีภารกิจ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ทดสอบ และประเมินเทคโนโลยีด้านการประมงในจังหวัด เพื่อใช้กำหนดรูปแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงปลา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต/แข่งขัน วิเคราะห์แนวทางการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่กลุ่มเป้าหมาย ทั้งในด้านการเพาะเลี้ยง การแปรรูป และการผลิตสินค้าสัตว์น้ำตามมาตรฐาน ให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อให้เกิดการรับรองมาตรฐานการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี GAP กรมประมง และ GAP มกช.7436 – 2563 ตลอดจนพัฒนาศักยภาพด้านการตลาด ทั้งนี้ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2560 - 2566 สำนักงานประมงจังหวัดอุบลราชธานี ได้รับงบประมาณจากกรมประมงในการส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลานิลเข้าสู่ฟาร์มมาตรฐาน GAP และ GAP มกช.7436 – 2563 จำนวน 47 ฟาร์ม ซึ่งถือว่ามียานวนน้อย ดังนั้นเพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลในกระชังให้เกิดผลเป็นรูปธรรมเป็นไปตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของกรมประมง และแผนพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี จึงได้เสนอโครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตปลานิลในกระชังอย่างครบวงจร งบประมาณจังหวัด ระหว่างปีงบประมาณ 2565 - 2570 โดยปีงบประมาณ 2565 - 2568 ได้รับการจัดสรรงบประมาณโครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตปลานิลในกระชังแบบครบวงจร มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 120 ราย มีการอบรมให้ความรู้การเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ การรับรองมาตรฐานทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อการบริโภค GAP มกช. 7436 – 2563 ตลอดจนการแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ รวมถึงช่องทางการตลาด ซึ่งจะช่วยยกระดับให้สินค้าปลานิลที่เลี้ยงในกระชัง ในพื้นที่

	จังหวัดอุบลราชธานี ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่ม สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และส่งผลดีต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดอุบลราชธานีเพิ่มขึ้นต่อไป ทั้งนี้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ได้รับการรับรองการปฏิบัติทางการประมงที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำ GAP มกษ.7436 – 2563 ครบทุกราย
5.วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้การเลี้ยงปลานิลในกระชังตามหลักวิชาการ 2. เพื่อยกระดับมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงปลานิลในกระชัง สู่มาตรฐานการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี GAP มกษ.7436 – 2563 3. พัฒนาการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ปลานิลเพื่อเพิ่มมูลค่า
6.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1.เกษตรกรที่ยื่นคำขอเพื่อการรับรองมาตรฐาน GAP มกษ. 7436-2563 การปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อการบริโภค (ปลานิล) จำนวน 30 ราย 2. ได้ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากปลานิล จำนวน 1 ผลิตภัณฑ์ พร้อมเปิดตัวผลิตภัณฑ์
7. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอเมืองอุบลราชธานี อำเภอสว่างวีระวงศ์ อำเภอดอนมดแดง อำเภอสรินธร อำเภอพิบูลย์รักษ์ อำเภอวารินชำราบ
8. กิจกรรมหลัก	
กิจกรรมที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การพัฒนาศักยภาพการผลิตและแปรรูปสัตว์น้ำครบวงจร 251,700 บาท/ปี สำนักงานประมงจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานประมงอำเภอ
9.หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดอุบลราชธานี
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	1,258,500 บาท
12. ผลผลิต (output)	1. เกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังได้รับการคัดเลือกและเข้าร่วมโครงการ จำนวน 30 ราย 2. เกษตรกรได้รับการฝึกอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้การเลี้ยงปลานิลในกระชังตามหลักวิชาการ จำนวน 30 ราย 3. เกษตรกรได้รับการตรวจประเมินเพื่อขอการรับรองมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี GAP มาตรฐาน มกษ. 7436-2563 จำนวน 30 ฟาร์ม
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เชิงปริมาณ 1. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ จำนวน 30 ราย 2. เกิดการรวมกลุ่มกลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนที่จากการเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า 2 กลุ่ม 3. จำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน 30 ฟาร์ม เชิงคุณภาพ 1. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้และทักษะด้านการเลี้ยงปลาในกระชังอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ด้านการจัดการสุขภาพปลา การให้อาหาร และการป้องกันโรค 2. มีระบบการจัดการฟาร์มที่ดี (Good Aquaculture Practices) ฟาร์มมีการบันทึกข้อมูล ตรวจสอบ ย้อนกลับได้ เกษตรกรลดการใช้ยาและสารเคมีเป็นไปตามข้อกำหนดของกรมประมง

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาการผลิตทุเรียนลำโดมสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นจังหวัดอุบลราชธานี
2. ชื่อแผนงาน	ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงและเกษตรอัจฉริยะเพื่อการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยเกษตรแม่นยำ และเกษตรอัจฉริยะ
4. หลักการและเหตุผล	ประเทศไทยเป็นผู้ผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของโลก โดยผลไม้เป็นหนึ่งในสินค้าเกษตรส่งออกที่สำคัญและสร้างชื่อเสียงมากที่สุด ในปี 2566 มีมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ 1,781,152 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 2.02 แต่มูลค่าการส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์มีมูลค่า 302,968 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.17 โดยทุเรียนเป็นผลไม้ที่มีการส่งออกสูงสุด 164,787 ล้านบาท รองลงมาได้แก่ มะพร้าวและลำไย (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2567) จากสถานการณ์การส่งออกผลไม้มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น มีผลให้ราคาจำหน่ายผลไม้บางชนิดในประเทศปรับตัวสูงขึ้น จึงทำให้เกษตรกรในประเทศและประเทศเพื่อนบ้านขยายพื้นที่ปลูกไม้ผลเพิ่มขึ้น อาจส่งผลให้การแข่งขันในตลาดผลไม้รุนแรงขึ้นในอนาคต ภายใต้การแข่งขันทางค้าที่รุนแรง จำเป็นต้องมีกลยุทธ์เพื่อสร้างโอกาสทางการค้า หนึ่งในกลยุทธ์ที่สามารถเพิ่มโอกาสทางการค้าที่น่าสนใจคือการนำเอาสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) (กรมทรัพย์สินทางปัญญา, 2567) ในการส่งเสริมสินค้า GI ครม. ได้มีมติเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562 ให้หน่วยงานของรัฐสนับสนุนการขึ้นทะเบียนสินค้า GI ดังนั้นการทำให้สินค้า GI เกิดประโยชน์ทางด้านการแข่งขันและสร้างมูลค่าเพิ่มได้มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการพัฒนาการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ แต่ปัญหาหลักสำคัญอย่างหนึ่งของการเพิ่มมูลค่าสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น คือ คุณภาพผลผลิตไม่คงที่ ซึ่งมีสาเหตุมาจากกระบวนการผลิตพืชของเกษตรกรใช้วิธีการดั้งเดิม ขาดการจัดการและการดูแลรักษาแปลงผลไม้ที่ถูกต้องเหมาะสม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตรอย่างรุนแรง โดยเฉพาะ ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่นจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและพัฒนาให้เป็นกระบวนการจัดการผลิตพืชเฉพาะพื้นที่ โดยการให้น้ำและปุ๋ยอย่างถูกต้องจะส่งผลต่อผลผลิต การให้น้ำและปุ๋ยทุเรียนที่มีประสิทธิภาพสูง โดยน้ำเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของเซลล์พืช ทำให้เซลล์พืชมีความเต่ง หากมีปริมาณน้ำไม่เพียงพอจะทำให้รูปร่างของเซลล์ผิดไปจากเดิม หรือมีขนาดเล็กลง เช่น ถ้าทุเรียนขาดน้ำในช่วงที่ผลมีอายุ 8-12 สัปดาห์ หลังดอกบาน จะทำให้ผลทุเรียนมีรูปทรงบิดเบี้ยว การขึ้นพูไม่สมบูรณ์และผลมีขนาดเล็ก และหากขาดน้ำในช่วงระยะการเจริญเติบโตทางต้นและใบ เป็นเวลานานจะทำให้พืชชะงักการเจริญเติบโต หรือเหี่ยวแห้งตาย สภาพขาดน้ำจะเป็นการกระตุ้นให้พืชสังเคราะห์ฮอร์โมนแอบซิสซิก(abscisic acid) ที่ส่งผลให้เนื้อเยื่อพืชบริเวณรอยต่อเสื่อมสภาพลง ไม่สามารถยึดใบหรือผลให้ติดอยู่บนต้นได้ ใบและผลจึงหลุดร่วง ซึ่งเป็นกลไกอย่างหนึ่งของพืชในการหลีกเลี่ยง

	การขาดน้ำ และน้ำยังช่วยควบคุมอุณหภูมิของต้นพืชไม่ให้ร้อนหรือเย็นเกินไปจนพืชไม่สามารถทนได้ การให้น้ำมากเกินไปจนน้ำท่วมขัง ระบบรากของพืชจะขาดออกซิเจน เพราะช่องว่างในดินถูกแทนที่ด้วยน้ำ ทำให้รากพืชไม่สามารถลำเลียงน้ำ และธาตุอาหารได้ตามปกติ พืชจึงเกิดสภาวะเครียดส่งผลให้อาหารไม่เพียงพอที่จะส่งไปเลี้ยงระบบราก ทำให้รากส่วนหนึ่งตายหรือการเจริญเติบโตลดลง โดยเฉพาะภาวะวิกฤตการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ส่งผลกระทบโดยตรงต่อปริมาณฝนและสภาพอากาศที่มีความแปรปรวนสูง ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อภาคเกษตรกรรมของประเทศไทย โดยเฉพาะพืชเศรษฐกิจมูลค่าสูงอย่างทุเรียนที่กำลังเผชิญความท้าทายในการจัดการความชื้นในดินจนเกิดปัญหาผลร่วงและผลแตกเมื่อพืชได้รับปริมาณน้ำไม่สอดคล้องกับความต้องการในแต่ละระยะการเจริญเติบโตการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นกุญแจสำคัญในการอยู่รอดของเกษตรกรกรวมวิชาการเกษตรมีเทคโนโลยี "ระบบจัดการน้ำแม่นยำ (DOA Precision-IR: DOA PIR) เพื่อยกระดับการผลิตสู่การเกษตรแม่นยำสูง (Precision Agriculture) โดยระบบจะอาศัยสมองกลฝังตัวในการประมวลผลข้อมูลสภาพอากาศแบบเรียลไทม์ร่วมกับค่าสัมประสิทธิ์การใช้น้ำของพืช (Kc) เพื่อควบคุมการจ่ายน้ำแบบอัตโนมัติได้อย่างแม่นยำ และสามารถหักลบปริมาณน้ำฝนเพื่อหยุดการทำงานได้เอง ระบบจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการน้ำผ่านการปรับค่าพารามิเตอร์ของระบบควบคุม (อาศัยข้อมูลรอบการให้น้ำ อัตราสูบ และข้อมูลสภาพอากาศ) ให้สอดคล้องกับค่า Kc ในแต่ละช่วงพัฒนาการตามหลักวิชาการ เช่น การรดน้ำในจำเพาะช่วงชักนำการออกดอก ($Kc = 0.00$) หรือการเพิ่มปริมาณน้ำในระยะเจริญเติบโตของผลที่มีความต้องการน้ำสูงสุด ($Kc = 0.85$) เพื่อป้องกันปัญหาการแตกใบอ่อน ผลร่วง หรือผลแตก ช่วยรักษาและยกระดับคุณภาพผลผลิตทุเรียนให้เป็นเกรดพรีเมียม ซึ่งสร้างมูลค่าเพิ่มช่วยลดภาระค่าไฟฟ้าระยะยาว และลดการใช้แรงงานในการให้น้ำ การพัฒนาแปลงเกษตรกรด้วยการให้น้ำอย่างถูกต้องจึงเป็นกลยุทธ์สำคัญในการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าและควบคุมคุณภาพให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดอย่างต่อเนื่องยกระดับคุณภาพผลผลิตทุเรียนลำโดม เกิดความเชื่อมั่นต่อผู้บริโภค และตลาดรับซื้อ สร้างความยั่งยืนในอาชีพของเกษตรกร ชุมชนมีการพัฒนาที่ดีขึ้น
5.วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อยกระดับคุณภาพผลผลิตทุเรียนลำโดมสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นจังหวัดอุบลราชธานีให้ได้ผลผลิตและคุณภาพโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ
6.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ผลผลิตเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 20 2. ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP
7. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลบุเปือย อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี ตำบลตบทุ อำเภอดงขุดม จังหวัดอุบลราชธานี
8. กิจกรรมหลัก	
กิจกรรมที่ 1 งบประมาณ	แปลงเรียนรู้การผลิตทุเรียนโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ 1,500,000 บาท

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 4 จังหวัดอุบลราชธานี เกษตรจังหวัดอุบลราชธานี ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น หน่วยงานราชการในพื้นที่เช่น อบต. เทศบาล
กิจกรรมที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตทุเรียน 300,000 บาท สำนักงานวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 4 จังหวัดอุบลราชธานี เกษตรจังหวัดอุบลราชธานี ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น หน่วยงานราชการในพื้นที่เช่น อบต. เทศบาล
9.หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 4 เกษตรจังหวัดอุบลราชธานี ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น หน่วยงานราชการในพื้นที่ เช่น อบต. เทศบาล
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	1,800,000 บาท
12. ผลผลิต (output)	1. แปลงเรียนรู้การผลิตทุเรียนโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ 10 แปลง 2. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตทุเรียน 200 ราย 3. คู่มือการผลิตทุเรียน 500 เล่ม
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้ไปสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและสร้างความแข็งแกร่งให้กับชุมชน 2. สินค้าเกษตรอัตลักษณ์ที่ได้รับการพัฒนาคุณภาพสามารถสร้างรายได้ให้เกษตรกรเพิ่มขึ้น เกิดการจ้างงานในพื้นที่ มีความยั่งยืนในอาชีพ ชุมชนมีการพัฒนาที่ดีขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมพัฒนาผ้าไหมอัตลักษณ์พื้นถิ่นสู่เกษตรมูลค่าสูง
2. ชื่อแผนงาน	ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงและเกษตรอัจฉริยะเพื่อการแข่งขัน
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์
4. หลักการและเหตุผล	ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการเกษตร แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นที่มุ่งส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของสินค้าและผลิตภัณฑ์ สร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรและชุมชน ในการพัฒนาอัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมทั้งสร้างอัตลักษณ์หรือเรื่องราวแหล่งกำเนิด สร้างความแตกต่างและความโดดเด่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นทั้งในระดับประเทศและเพื่อการส่งออกในการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ เป้าหมายคือการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรในการประกอบอาชีพทางการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ที่เหมาะสม โดยการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมผลงานวิจัยต่างๆ เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตได้ จังหวัดอุบลราชธานีเป็นแหล่งผลิตผ้าไหมที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น โดยเฉพาะ “ผ้ากาบบัว” ซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) แต่ยังมีข้อจำกัดด้านการพัฒนาแบบลวดลาย การย้อมสี การออกแบบผลิตภัณฑ์ และการตลาดสมัยใหม่ โครงการนี้จึงมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรหม่อนไหมและผู้ทอผ้าในจังหวัดให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากผ้าไหมพื้นถิ่น ด้วยการผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ากับนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ นำไปสู่เกษตรมูลค่าสูงและการยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรอย่างยั่งยืน
5.วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และทักษะให้เกษตรกรและกลุ่มทอผ้าไหมสามารถผลิตผ้าไหมอัตลักษณ์พื้นถิ่นคุณภาพสูงได้ 2) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมพื้นถิ่น “ผ้ากาบบัว GI” โดยเชื่อมโยงสู่ตลาดเชิงพาณิชย์ 3) เพื่อส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายการผลิตและการตลาดผ้าไหมในจังหวัดอุบลราชธานีอย่างเข้มแข็ง
6.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. เกษตรกรและผู้ทอผ้าได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะอย่างน้อย 50 ราย 2. มูลค่าการจำหน่ายผ้าไหมเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า
7. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและทอผ้าไหมในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี
8. กิจกรรมหลัก	
กิจกรรมที่ 1	ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร พัฒนาผ้าไหมอัตลักษณ์พื้นถิ่นสู่เกษตรมูลค่าสูงผ้ากาบบัว GI

งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	(อบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการออกแบบลาย การย้อมสีธรรมชาติ การทอผ้า และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ พร้อมถ่ายทอดองค์ความรู้การตลาดออนไลน์และเทคนิคสร้างแบรนด์สินค้า) 427,600 บาท ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ อุบลราชธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี
9. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ อุบลราชธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	427,600 บาท
12. ผลผลิต (output)	เกษตรกรและผู้ทอผ้าไหมได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะอย่างน้อย 50 ราย
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. เกษตรกรและกลุ่มทอผ้าไหมสามารถผลิตและพัฒนาผ้าไหมคุณภาพสูงได้ตามมาตรฐาน 2. ผ้าไหมอัตลักษณ์ “ผ้ากาบบัว GI” มีมูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น 3. ชุมชนผู้ผลิตผ้าไหมมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานราก

**ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร การแปรรูป และการตลาดสมัยใหม่
ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ**

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนให้ได้คุณภาพและรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
2. ชื่อแผนงาน	การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร การแปรรูป และการตลาดสมัยใหม่ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นของจังหวัดและสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)
4. หลักการและเหตุผล	จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่การเกษตรทั้งหมด 9,852,131 ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตร 5,837,352 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 59.25 มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 478,021 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรกร 354,442 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 74.15 จึงนับได้ว่าภาคการเกษตรเป็นฐานเศรษฐกิจหนึ่งที่สำคัญของจังหวัดอุบลราชธานี แต่ข้อมูลจากแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ.2566 - 2570 พบว่า ภาคการเกษตรมีปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อเกษตรกร ในด้านทักษะการผลิต การบริหารจัดการตลาด การบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ยังไม่เข้มแข็ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรโดยตรง รวมไปถึงการพึ่งพาธรรมชาติที่มีความเสื่อมโทรมของดิน น้ำ สภาพแวดล้อม ศัตรูพืช ภัยพิบัติต่าง ๆ ที่ไม่สามารถบริหารจัดการได้เกิดความเสี่ยงต่อการทำการเกษตร ส่งผลให้เกษตรกรประสบกับภาวะขาดทุนมีรายได้ไม่คุ้มกับรายจ่าย เกิดหนี้สิน และคุณภาพชีวิตลดลง ปัญหาเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภาคการเกษตรของจังหวัดอุบลราชธานี เนื่องจากสภาพปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภาคการเกษตรของจังหวัดอุบลราชธานี และส่งผลกระทบด้านรายได้โดยตรงต่อเกษตรกร จึงต้องส่งเสริมการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร และยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานเพื่อสร้างโอกาส สร้างตลาด และสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร โดยการส่งเสริมการผลิตการแปรรูป และบริหารจัดการสินค้าเกษตรมูลค่าสูงสู่สากลส่งเสริมพัฒนาเกษตรกรสถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน เป็นผู้ประกอบการธุรกิจสมัยใหม่อย่างครบวงจร เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางการเกษตรต่อการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติและโรคระบาด และส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรดินและน้ำเพื่อการเกษตรให้ยั่งยืน ซึ่งไม่ผลเป็นพืชเศรษฐกิจชนิดหนึ่งที่จังหวัดอุบลราชธานีมีศักยภาพในการผลิต มีพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูก มีตลาดรับซื้อผลผลิตขนาดใหญ่ภายในจังหวัด มีด้านชายแดนถาวรและจุดผ่อนปรนที่สามารถเพิ่มมูลค่าการค้าชายแดน จึงเป็นโอกาสที่จะสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และเป็นการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอาหารที่ยั่งยืน เพื่อตอบสนองความต้องการบริโภคและความต้องการของตลาด จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาทักษะอาชีพการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจขยายพื้นที่ในการเพาะปลูกไม้ผล

	สนับสนุนปัจจัยการผลิตต้นแบบให้เกษตรกร รวมกลุ่มและยกระดับเกษตรกร และเชื่อมโยงตลาด เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการขยายปริมาณการผลิตไม้ผลเพื่อเพิ่มรายได้และเป็นต้นแบบสู่พี่น้องเกษตรกรในพื้นที่ข้างเคียงต่อไป จังหวัดอุบลราชธานี ยังมีสัดส่วนของพื้นที่การผลิต ไม้ผล จำนวน 9,497 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.16 ซึ่งค่อนข้างน้อยมากเมื่อเทียบกับพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมดของจังหวัด เนื่องจากไม้ผล เป็นพืชชนิดใหม่ที่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นเคย และขาดทักษะในการผลิต ในขณะที่จังหวัดอุบลราชธานี มีตลาดรองรับผลผลิต ทั้งภายในจังหวัด ภายในประเทศ และต่างประเทศ ประกอบกับ เทรนด์ (Trend) การทำการเกษตรในยุคปัจจุบัน หรือสังคมสูงวัย จะนิยมทำน้อย (เนื่องจากขาดกำลังแรงงาน) แต่ได้มาก (ให้รายได้ค่อนข้างสูง) หรือรวมกลุ่มยกระดับเกษตรกรไปสู่ผู้ประกอบการได้ในอนาคต เป็นธุรกิจที่สืบทอดสู่รุ่นลูกหลานเพิ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีรายได้จากอาชีพเกษตรกรรมได้อย่างมั่นคง ยั่งยืนตามยุทธศาสตร์พัฒนาประเทศไทย 20 ปี จังหวัดอุบลราชธานี จึงได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนให้ได้คุณภาพและรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร และยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐาน และรับมือต่อสภาพภูมิอากาศ สู่การเป็นพืชเศรษฐกิจใหม่ของจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดอุบลราชธานี
5.วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตทุเรียนให้ได้คุณภาพและรับมือกับสภาพภูมิอากาศ 2) เพื่อสร้างเครือข่ายผู้ผลิตทุเรียน และยกระดับสู่การรวมกลุ่มผลิตให้ได้คุณภาพมาตรฐาน
6.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีในการผลิตทุเรียน ไม่น้อยกว่า 400 ราย 2) เกิดกลุ่มองค์กรเกษตรกรผู้ผลิตทุเรียนให้ได้มาตรฐาน ไม่น้อยกว่า 20 กลุ่ม 3) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตรจังหวัด เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ในปี 2575
7. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน จำนวน 400 คน ในจังหวัดอุบลราชธานี
8. กิจกรรมหลัก	1) อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตทุเรียนให้ได้คุณภาพมาตรฐาน 2) ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาผู้ตรวจประเมินระบบควบคุมภายในกลุ่มและการตรวจรับรองตามมาตรฐาน (Internal Control System : ICS) เพื่อให้สามารถตรวจสอบคุณภาพของทุเรียนได้ 3) การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตทุเรียนให้ได้คุณภาพและรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 4) สนับสนุนวัสดุในการเพิ่มศักยภาพการผลิตทุเรียน
กิจกรรมที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตทุเรียนให้ได้คุณภาพมาตรฐาน 336,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรอำเภอ

กิจกรรมที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาผู้ตรวจประเมินระบบควบคุมภายในกลุ่มและการตรวจรับรอง ตามมาตรฐาน (Internal Control System : ICS) 374,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
กิจกรรมที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตทุเรียนให้ได้คุณภาพและรับมือ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 169,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี - ภาคเอกชน (หน่วยงานด้านตลาด ด้านเครื่องจักรกลการเกษตร ด้านเทคโนโลยี) - ภาครัฐ (หน่วยงานด้านวิชาการ)
กิจกรรมที่ 4 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สนับสนุนวัสดุในการเพิ่มศักยภาพการผลิตทุเรียน 1,800,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรอำเภอ
9. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	2,700,000 บาท (สองล้านเจ็ดแสนบาทถ้วน)
12. ผลผลิต (output)	1) เกษตรกรมีความรู้ในการในเทคโนโลยีการผลิตทุเรียน และรับมือกับ สภาพภูมิอากาศ จำนวน 400 ราย 2) เกิดกลุ่มองค์กรเกษตรกรผู้ผลิตทุเรียนให้ได้มาตรฐาน จำนวน 20 กลุ่ม 3) พื้นที่ปลูกทุเรียนได้รับการฟื้นฟูและพัฒนาให้สามารถรับมือกับสภาพ ภูมิอากาศได้ จำนวน 400 แปลง
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้า เกษตรจังหวัด เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ในปี 2575 2) ลดอัตราการเสียหายของผลผลิตเนื่องจากอาการขาดน้ำ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพตามคำวิเคราะห์ดินด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต อย่างยั่งยืน
2. ชื่อแผนงาน	การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร การแปรรูป และการตลาดสมัยใหม่ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ
3. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model)
4. หลักการและเหตุผล	จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่การเกษตรทั้งหมด 9,852,131 ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตร 5,837,352 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 59.25 มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 478,021 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรกร 354,442 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 74.15 จึงนับได้ว่าภาคการเกษตรเป็นฐานเศรษฐกิจหนึ่งที่สำคัญของจังหวัดอุบลราชธานี แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันภาคการเกษตรประสบปัญหาต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น โดยเฉพาะต้นทุนด้านปุ๋ยเคมี สารปรับปรุงดิน และปัจจัยการผลิตอื่นๆ ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ลดลง ขณะเดียวกันการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างต่อเนื่องและไม่เหมาะสมกับสภาพดิน ทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ ขาดความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพผลผลิตทางการเกษตรในระยะยาว รวมทั้งก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของเกษตรกร การใช้ปุ๋ยหมักร่วมกับการวิเคราะห์ดินก่อนการเพาะปลูก เป็นแนวทางสำคัญในการฟื้นฟูคุณภาพดินเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และปรับสมดุลธาตุอาหารให้เหมาะสมกับความต้องการของพืช ช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมี ลดต้นทุน การผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ธาตุอาหารของพืชได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรม ในการวิเคราะห์ดินมาประยุกต์ใช้ในศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) ในพื้นที่ของเกษตรกร เพื่อให้บริการและให้คำปรึกษาแก่เกษตรกร ทำให้เกษตรกรสามารถจัดการธาตุอาหารพืช และการผลิตปุ๋ยหมักคุณภาพจะช่วยให้เกษตรกรสามารถวางแผนการใช้ปุ๋ยได้อย่างแม่นยำ ตรงตามสภาพพื้นที่และชนิดพืช ส่งผลให้ผลผลิตมีคุณภาพและปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืน ปัจจุบันเกษตรกรในจังหวัดอุบลราชธานี ประสบปัญหาต้นทุนการผลิตทางการเกษตรเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะราคาปุ๋ยเคมีและสารปรับปรุงดิน ส่งผลกระทบโดยตรงต่อรายได้ของเกษตรกร อีกทั้งการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างต่อเนื่องและไม่เหมาะสมกับสภาพดิน ทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ ขาดความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลให้ผลผลิตลดลงและต้องเพิ่มปริมาณการใช้ปุ๋ยมากขึ้นในทุกปี ก่อให้เกิดภาระต้นทุนที่สูงขึ้นและเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระยะยาวในขณะเดียวกัน เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในการวิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับความต้องการของพืช ทำให้มีการใช้ปุ๋ยเกินความจำเป็น ส่งผลให้เกิดการสูญเสียธาตุอาหารและเพิ่มค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น ดังนั้น การส่งเสริมการใช้ปุ๋ยหมักตามคำวิเคราะห์ดิน โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการจัดการดินและธาตุอาหารพืช จึงเป็นแนวทางที่มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิต ฟื้นฟูคุณภาพ

	ดินเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และสร้างความมั่นคงทางรายได้ให้แก่เกษตรกรนอกจากนี้ แนวทางดังกล่าวยังสอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมเกษตรปลอดภัย เกษตรยั่งยืน และการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตรในระยะยาวต่อไป
5.วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม การตรวจวิเคราะห์ดิน การใช้ปุ๋ยหมักตามค่าวิเคราะห์ดิน และการผลิตปุ๋ยหมัก 2) เพื่อสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรผู้ให้คำปรึกษาด้านการจัดการดิน ปุ๋ยในระดับพื้นที่และยกระดับสู่การเป็นศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) ที่ให้บริการด้านการตรวจวิเคราะห์ดินและผลิตปุ๋ยหมักในพื้นที่ Agri Service Provider
6.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ในการผลิตปุ๋ยหมัก ไม่น้อยกว่า 500 ราย 2) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถตรวจวิเคราะห์ดินได้ ไม่น้อยกว่า 50 ราย 3) เกิดกลุ่มองค์กรเกษตรกรผู้ให้บริการตรวจวิเคราะห์ดิน ไม่น้อยกว่า 25 กลุ่ม 4) ต้นทุนเฉลี่ยทางการเกษตรของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการลดลง ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10 ในปี 2575 5) รายได้เฉลี่ยทางการเกษตรของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10 ในปี 2575 6) พื้นที่เกษตรกรได้รับการฟื้นฟูสภาพดิน ไม่น้อยกว่า 1,000 ไร่
7. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกร 25 กลุ่ม จำนวน 500 คน ในพื้นที่ 25 อำเภอ
8. กิจกรรมหลัก	1) ฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการจัดการดินปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต 2) สนับสนุนปัจจัยการผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพ 3) ประสานงาน ติดตาม และประเมินผลโครงการ
กิจกรรมที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการจัดการดินปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต 485,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เครือข่ายตลาดกินสบายใจอุบลราชธานี
กิจกรรมที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สนับสนุนปัจจัยการผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพ 4,600,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรอำเภอ
กิจกรรมที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ประสานงาน ติดตาม และประเมินผลโครงการ 25,000 บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรอำเภอ
9. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี

10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	5,110,000 บาท (ห้าล้านหนึ่งแสนหนึ่งหมื่นบาทถ้วน)
12. ผลผลิต (output)	1) เกษตรกรมีความรู้ในการผลิตปุ๋ยหมัก จำนวน 500 ราย 2) เกษตรกรสามารถตรวจวิเคราะห์ดินได้ จำนวน 50 ราย 3) เกิดกลุ่มองค์กรเกษตรกรผู้ให้บริการตรวจวิเคราะห์ดิน จำนวน 25 กลุ่ม 4) พื้นที่เกษตรกรที่ได้รับการฟื้นฟูสภาพดิน จำนวน 1,000 ไร่
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1) ต้นทุนเฉลี่ยทางการเกษตรของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการลดลง ร้อยละ 10 ในปี 2575 2) รายได้เฉลี่ยทางการเกษตรของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ในปี 2575

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมองค์ความรู้ในการนำเทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อการแปรรูปและใช้ประโยชน์จากฐานชีวภาพ : ขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพด้วยเกษตรอินทรีย์ เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์อูบลพรีเมียม (Ubon Premium Products)
2. ชื่อแผนงาน	การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร การแปรรูป และการตลาดสมัยใหม่ ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ
3. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model)
4. หลักการและเหตุผล	จากปัญหาด้านเศรษฐกิจของประเทศ รัฐบาลเร่งขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยในรูปแบบ BCG Economy Model ซึ่งจะช่วยต่อยอดจุดแข็งด้านเกษตรกรรมของประเทศ จาก “ทำมากได้น้อย” ไปสู่ “ทำน้อยได้มาก” การขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพด้วยเกษตรอินทรีย์ เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์อูบล พรีเมียมในระบบเกษตรอินทรีย์ B Bio economy การทำฟาร์มเกษตรอินทรีย์ที่ยั่งยืน ไม่ใช้สารเคมีตลอดห่วงโซ่การผลิต C Circular economy มีการพัฒนาปุ๋ยสูตร 5311 จากวัสดุเหลือใช้ ในท้องถิ่นและการปรับปรุงเมล็ดพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับสภาพอากาศในจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อนำไปเพาะปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์ G Green economy พัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานผลผลิตเกษตรอินทรีย์มูลค่าสูง จำหน่าย และแปรรูป เชื่อมโยงช่องทางการตลาดหลายระดับ เพื่อสร้างความร่วมมือกับผู้บริโภค ยกย่องรายได้และอาชีพเกษตรกร โดยมีการพัฒนาความรู้ วิจัย และนวัตกรรม เป็นเครื่องมือในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมที่เป็นรากฐานสู่ BCG Economy สร้างรายได้ ยกย่องความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร และรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นำมาซึ่งการเติบโตด้านเศรษฐกิจที่ยั่งยืน โดยมีการพัฒนาองค์ความรู้ การวิจัย นวัตกรรม และการส่งเสริมอย่างครบวงจร เป็นเครื่องมือและวิธีการสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพ
5.วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อสังคม และการประกอบการสีเขียว สำหรับกระจายผลผลิตเกษตรอินทรีย์มูลค่าสูง สู่ตลาดและผู้บริโภค 2. เพื่อพัฒนาระบบการผลิต Smart Farm สำหรับผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์มูลค่าสูง มะเขือเทศเชอร์รี่ผลทานสดและผักสลัด เพื่อสร้าง Ubon Premium Products 3. เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้สามารถทำผลผลิตเกษตรอินทรีย์มูลค่าสูง มะเขือเทศเชอร์รี่ผลทานสดและผักสลัด ด้วยงานวิจัย นวัตกรรม และการส่งเสริมอย่างครบวงจร 4. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ วิจัย และ นวัตกรรม หนุนเสริมศักยภาพเกษตรกรด้านเกษตรอินทรีย์ให้สามารถปรับตัวรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 5. เพื่อจัดตั้งหน่วยตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ที่เชื่อมโยง

	เครือข่าย PGS ต่าง ๆ ในจังหวัดอุบลราชธานี ยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน โดยมีกระบวนการพัฒนาร่วมกับผู้ประกอบการตลอดห่วงโซ่
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. มีผู้ประกอบการเพื่อสังคม และการประกอบการสีเขียว สำหรับกระจายผลผลิตเกษตรอินทรีย์มูลค่าสูงสู่ตลาดและผู้บริโภค อย่างน้อย 2 ราย เป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพ 2. มีระบบการผลิต smart farm ที่มีการประยุกต์ใช้ระหว่างองค์ความรู้ และเทคโนโลยีระบบสมาร์ทฟาร์มเมอร์ สำหรับผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ Ubon Premium Product จากฐานชีวภาพ จังหวัดอุบลราชธานี อย่างน้อย 1 ระบบ 3. มีผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์มูลค่าสูง มะเขือเทศเชอร์รี่ผลทานสด และผักสลัด ที่เป็น Ubon Premium Product จังหวัดอุบลราชธานี สามารถยกระดับรายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 5 4. มีงานวิจัยและนวัตกรรมในการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์มูลค่าสูง แบบครบวงจร อย่างน้อย 1 เรื่อง 5. มีองค์ความรู้ และเทคโนโลยี ที่สามารถปรับตัว รับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ อย่างน้อย 1 เรื่อง 6. มีหน่วยตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่เชื่อมโยงเครือข่าย PGS ต่างๆ ทั้งจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน อย่างน้อย 1 หน่วย
7. พื้นที่เป้าหมาย	ในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี
8. กิจกรรมหลัก	1. อบรม พัฒนาผู้ประกอบการเพื่อสังคมและการประกอบการสีเขียว สำหรับกระจายผลผลิตเกษตรอินทรีย์มูลค่าสูงสู่ตลาดและผู้บริโภค ขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพ 2. อบรม พัฒนาระบบการผลิต Smart Farm ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์มูลค่าสูง มะเขือเทศเชอร์รี่ผลทานสดและผักสลัด สร้าง Ubon Premium Products สำรวจและรวบรวมเมล็ดพันธุ์ สร้างเครือข่าย ผู้ผลิต เกษตรกร และจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ คัดเลือกจัดเก็บและปลูก ทดลอง 3. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้สามารถผลิต ผลผลิตทางการเกษตร อินทรีย์มูลค่าสูง มะเขือเทศเชอร์รี่ผลทานสด และผักสลัด โดยใช้งานวิจัย นวัตกรรม และการส่งเสริมอย่างครบวงจร ตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตร อบรม สร้างนักส่งเสริมและผู้ตรวจแปลง ตรวจสอบและออกใบรับรอง มาตรฐาน 4. พัฒนาองค์ความรู้ วิจัยและนวัตกรรม หนุนเสริมศักยภาพเกษตรกร ด้านเกษตรเกษตรอินทรีย์ให้สามารถปรับตัวรับมือกับปัญหาการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้ โดยพัฒนาแปลงทดลองใช้เทคโนโลยี Smart Farm รับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ และพัฒนาแปลง ต้นแบบให้เป็นแหล่งเรียนรู้ การผลิต แปรรูป การรับรองมาตรฐาน การสร้างผลิตภัณฑ์ และการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศได้ 5. จัดตั้งหน่วยตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์
กิจกรรมที่ 1	พัฒนาผู้ประกอบการเพื่อสังคมและการประกอบการสีเขียว สำหรับ กระจายผลผลิตเกษตรอินทรีย์มูลค่าสูงสู่ตลาดและผู้บริโภค ขับเคลื่อน เศรษฐกิจชีวภาพ (ดำเนินการปีงบประมาณ 2571)

งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	701,700 บาท คณะเกษตรศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี มูลนิธิสื่อสร้างสรรค์ โครงการกินสบายใจ มูลนิธิสื่อสร้างสรรค์/หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี (กิจกรรมหลัก ที่จะดำเนินการภายใต้โครงการใหญ่)
กิจกรรมที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาระบบการผลิต Smart Farm ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์มูลค่าสูง มะเขือเทศเชอร์รี่ผลทานสด และผักสลัด สร้าง Ubon Premium Products (ดำเนินการปีงบประมาณ 2571 และ ปี 2572) 2,947,500 บาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571) 1,214,700 บาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2572) คณะเกษตรศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มูลนิธิสื่อสร้างสรรค์ โครงการกินสบายใจ มูลนิธิสื่อสร้างสรรค์/หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี (กิจกรรมหลัก ที่จะดำเนินการภายใต้โครงการใหญ่)
กิจกรรมที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้สามารถผลิต ผลผลิตทางการเกษตรอินทรีย์ มูลค่าสูงมะเขือเทศเชอร์รี่ผลทานสด และผักสลัด โดยใช้งานวิจัย นวัตกรรม และการส่งเสริมอย่างครบวงจร 1,732,500 บาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571) 171,000 บาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2572) คณะเกษตรศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี มูลนิธิสื่อสร้างสรรค์ โครงการกินสบายใจ มูลนิธิสื่อสร้างสรรค์ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4
กิจกรรมที่ 4 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาองค์ความรู้ วิจัยและนวัตกรรม หนุนเสริมศักยภาพเกษตรกร ด้านเกษตร เกษตรอินทรีย์ให้สามารถปรับตัวรับมือกับปัญหา การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้ 556,000 บาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571) 333,100 บาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2572) คณะเกษตรศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี มูลนิธิสื่อสร้างสรรค์ โครงการกินสบายใจ มูลนิธิสื่อสร้างสรรค์ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4
กิจกรรมที่ 5 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดตั้งหน่วยตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ 124,000 บาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571) 293,600 บาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571) คณะเกษตรศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี มูลนิธิสื่อสร้างสรรค์ โครงการกินสบายใจ มูลนิธิสื่อสร้างสรรค์ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4
9. หน่วยงานดำเนินงาน	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (คณะเกษตรศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์) โครงการกินสบายใจ มูลนิธิสื่อสร้างสรรค์

	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	8,074,100 บาท (ปีงบประมาณ 2571 จำนวน 6,061,700 บาท ปีงบประมาณ 2572 จำนวน 2,012,400 บาท)
12. ผลผลิต (output)	1. มีผู้ประกอบการ และการประกอบการสีเขียว กระจายผลผลิตสู่ผู้บริโภคอย่างน้อย 2 ราย 2. มีเกษตรกรที่ผ่านการอบรมจำนวน 160 คน 3. มีกลุ่มผลิตปุ๋ยชุมชน อย่างน้อย 2 กลุ่ม มีเมล็ดพันธุ์ที่พัฒนาในจังหวัดอุบลราชธานี อย่างน้อย 2 ชนิด และมีเครือข่ายผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ 2 เครือข่าย 4. มีแปลงการผลิต smart farm ที่มีองค์ความรู้ และเทคโนโลยีที่สามารถปรับตัว รับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ มีแผนการผลิต ปฏิทินการผลิตที่เหมาะสมกับเวลาและชนิดพืช อย่างน้อย 60 แปลง 5. มีคณะกรรมการที่ทำหน้าที่เป็นกลไกรับรองมาตรฐาน มีองค์ประกอบจากหลายภาคส่วน อย่างน้อย 1 กลไก 6. มีหลักสูตร ในการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์มูลค่าสูงแบบครบวงจร อย่างน้อย 1 หลักสูตร 7. มีการตรวจแปลงเพื่อขอรับรองมาตรฐานให้เกษตรกร อย่างน้อย 50 ราย และมีเกษตรกรผ่านการรับรองมาตรฐานอย่างน้อย 20 ราย 8. มีแปลงเกษตรกรอินทรีย์ต้นแบบแหล่งเรียนรู้การผลิต การรับรองมาตรฐาน การแปรรูป ผลิตภัณฑ์เกษตรกรอินทรีย์มูลค่าสูง อย่างน้อย 3 แปลง 9. ผลิตภัณฑ์ เกษตรอินทรีย์มูลค่าสูง ที่เป็นแบรนด์สินค้า Ubon Premium Product จังหวัดอุบลราชธานี อย่างน้อย 2 ชนิด
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. จังหวัดอุบลราชธานี มีมาตรฐานกลาง ด้านการรับรองมาตรฐานอินทรีย์ที่ทุกภาคส่วนยอมรับ 2. จังหวัดอุบลราชธานี มีหน่วยบริการด้านการรับรองมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์ที่สามารถออกไปรับรองมาตรฐานให้แก่เกษตรกรได้ 3. เกษตรกรมีระบบการผลิต smart farm ที่มีองค์ความรู้ และเทคโนโลยี สามารถปรับตัว รับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศได้ 4. เกษตรกรมีผลผลิตและผลิตภัณฑ์เกษตรกรอินทรีย์มูลค่าสูง มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 5

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรอินทรีย์จังหวัดอุบลราชธานีด้วยนวัตกรรม เกษตรอัจฉริยะ และเศรษฐกิจชีวภาพ
2. ชื่อแผนงาน	การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร การแปรรูป และการตลาดสมัยใหม่ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ
3. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model)
4. หลักการและเหตุผล	จังหวัดอุบลราชธานีเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพด้านการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ โดยเฉพาะข้าวอินทรีย์ พืชผักอินทรีย์ สมุนไพร และพืชเศรษฐกิจหลายชนิด มีพื้นที่เกษตรกรรมมากกว่า 7 ล้านไร่ และมีเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ที่เข้มแข็งในหลายอำเภอ อย่างไรก็ตาม เกษตรกรยังเผชิญข้อจำกัดหลายด้าน ได้แก่ ต้นทุนการผลิตสูง ผลผลิตต่อไร่ยังไม่เต็มศักยภาพ การเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่ยังไม่ทั่วถึง การรับรองมาตรฐานยังมีข้อจำกัด รวมถึงการเชื่อมโยงตลาดและการสร้างมูลค่าเพิ่มยังไม่ครอบคลุมตลอดห่วงโซ่มูลค่า นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลกระทบต่อการผลิตอย่างต่อเนื่อง ทั้งความแห้งแล้ง น้ำท่วม และความแปรปรวนของศัตรูพืช จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาระบบเกษตรอินทรีย์ที่มีความยืดหยุ่นต่อสภาพภูมิอากาศ (Climate-Smart Organic Agriculture) ควบคู่กับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ระบบเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) และนวัตกรรมชีวภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน สร้างมูลค่าเพิ่ม และยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร โครงการนี้จึงมุ่งพัฒนาศักยภาพเกษตรกรอินทรีย์แบบครบวงจร ตั้งแต่การพัฒนางานองค์ความรู้ เทคโนโลยี มาตรฐาน การแปรรูป การตลาด และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อผลักดันให้อุบลราชธานีเป็นศูนย์กลางเกษตรอินทรีย์และอาหารอินทรีย์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดด้านเกษตรมูลค่าสูง เศรษฐกิจชีวภาพ และการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรอินทรีย์ด้วยองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม 2. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้มาตรฐาน 3. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน และเพิ่มรายได้ของเกษตรกร 4. พัฒนาเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์และผู้ประกอบการตลอดห่วงโซ่มูลค่า 5. ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรได้รับการพัฒนา 2,000 ราย แปลงต้นแบบเกษตรอินทรีย์ 100 แปลง ศูนย์เรียนรู้นวัตกรรม 5 ศูนย์ ฟาร์มได้รับมาตรฐาน Organic 50 ฟาร์ม ผลิตภัณฑ์ใหม่ 50 ผลิตภัณฑ์ รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้น $\geq 30\%$ ต้นทุนการผลิตลดลง $\geq 20\%$

	พื้นที่เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น 20,000 ไร่ มูลค่าการค้าสินค้าอินทรีย์ เพิ่ม 500 ล้านบาท
7. พื้นที่เป้าหมาย	ดำเนินการครอบคลุมทั้ง 25 อำเภอของจังหวัดอุบลราชธานี
8. กิจกรรมหลัก	
กิจกรรมที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์จังหวัด 1,000,000 บาท สถาบันนวัตกรรมเกษตรและอาหารอินทรีย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี ,สำนักงานสถิติจังหวัดอุบลราชธานี องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
กิจกรรมที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนา Smart Organic Farmer Academy 2,000,000 บาท สถาบันนวัตกรรมเกษตรและอาหารอินทรีย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, สำนักงานเกษตรจังหวัด, องค์การบริหารส่วน จังหวัด, วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร
กิจกรรมที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดตั้ง Organic Innovation Hub ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม 3,000,000 บาท สถาบันนวัตกรรมเกษตรและอาหารอินทรีย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, สำนักงานเกษตรจังหวัด, องค์การบริหารส่วน จังหวัด, สำนักงานพาณิชย์จังหวัด, สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด, วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร
กิจกรรมที่ 4 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สนับสนุนแปลงต้นแบบเพื่อยกระดับมาตรฐาน 6,000,000 บาท สถาบันนวัตกรรมเกษตรและอาหารอินทรีย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, สำนักงานเกษตรจังหวัด, สำนักงานเกษตร และสหกรณ์จังหวัด, วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร
กิจกรรมที่ 5 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาผลิตภัณฑ์และตลาดสินค้าอินทรีย์ 4,000,000 บาท สถาบันนวัตกรรมเกษตรและอาหารอินทรีย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, สำนักงานเกษตรจังหวัด, องค์การบริหาร ส่วนจังหวัด, สำนักงานพาณิชย์จังหวัด, สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด, วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร
9. หน่วยงานดำเนินงาน	สถาบันนวัตกรรมเกษตรและอาหารอินทรีย์ (Institute of Agri-Organic Food Innovation (IAOFI)) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี หน่วยงานร่วม - มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี - จังหวัดอุบลราชธานี - สำนักงานเกษตรจังหวัด - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

	• สำนักงานพาณิชย์จังหวัด • สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด • สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด • สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด • สำนักงานพัฒนาที่ดิน • สถานีพัฒนาที่ดิน • สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ • ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) • สหกรณ์การเกษตร • เครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์จังหวัด และภาคเอกชน
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	16,000,000 บาท (สิบหกล้านบาทถ้วน)
12. ผลผลิต (output)	1. เกษตรกรผ่านการพัฒนา 2,000 ราย 2. ศูนย์เรียนรู้ 5 แห่ง 3. แปลงต้นแบบ 100 แปลง 4. ผลิตภัณฑ์อินทรีย์ใหม่ 50 ผลิตภัณฑ์ 5. ฟาร์มผ่านการรับรองมาตรฐาน 50 ฟาร์ม 6. ระบบฐานข้อมูลเกษตรกรอินทรีย์จังหวัด 1 ระบบ 7. แพลตฟอร์มตลาดสินค้าอินทรีย์จังหวัด 1 ระบบ
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 2. ต้นทุนการผลิตลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 3. พื้นที่เกษตรอินทรีย์ของจังหวัดเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 20,000 ไร่ 4. จังหวัดอุบลราชธานีเป็นศูนย์กลางเกษตรอินทรีย์และอาหารอินทรีย์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5. เกิดผู้ประกอบการเกษตรอินทรีย์รายใหม่และวิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพในการแข่งขัน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการ Ubon Fish Valley : ยกระดับเครือข่ายปลานิลลุ่มแม่น้ำมูล และเกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมธุรกิจชีวภาพ อาหารสุขภาพ และความมั่นคงทางอาหาร
2. ชื่อแผนงาน	การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร การแปรรูป และการตลาดสมัยใหม่ ด้วยเศรษฐกิจชีวภาพ
3. แนวทางการพัฒนา	สร้างเครือข่ายตลาดและเชื่อมโยงผู้ผลิตกับผู้ประกอบการ
4. หลักการและเหตุผล	จังหวัดอุบลราชธานีมีฐานทรัพยากรชีวภาพที่สำคัญ คือ ปลานิลลุ่มแม่น้ำมูล และมีเครือข่ายเกษตรอินทรีย์กินสบายใจ ซึ่งผลิตสมุนไพรอินทรีย์ เช่น ข่า ตะไคร้ ใบมะกรูด และวัตถุดิบปลอดภัยสำหรับการแปรรูปอาหารสุขภาพในระดับชุมชน โครงสร้างดังกล่าวเป็นทุนเดิมที่สามารถยกระดับเป็นเศรษฐกิจชีวภาพ อาหารสุขภาพ และความมั่นคงทางอาหารของจังหวัดได้อย่างเป็นรูปธรรม ปัจจุบันกลุ่มผู้เลี้ยงปลานิลลุ่มแม่น้ำมูลจำนวนมากยังจำหน่ายปลานิลในรูปวัตถุดิบ ราคาเฉลี่ยประมาณ 60 บาทต่อกิโลกรัม ทำให้เกษตรกรได้รับมูลค่าทางเศรษฐกิจต่ำเมื่อเทียบกับศักยภาพของสินค้า ขณะที่ตลาดผู้บริโภคมีความต้องการอาหารสุขภาพ อาหารปลอดภัย อาหารโปรตีนคุณภาพ และผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับสังคมสูงวัยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ กระบวนการแปรรูปปลานิลยังมีเศษเหลือ เช่น ก้างปลา หน้างปลา และเศษเนื้อ ซึ่งหากไม่มีระบบจัดการจะกลายเป็นของเสีย แต่หากนำมาพัฒนาอย่างถูกต้อง จะสามารถสร้างมูลค่าใหม่ได้ เช่น แคลเซียมธรรมชาติจากก้างปลา วัตถุดิบชีวภาพ ผลิตภัณฑ์ Functional Food (อาหารฟังก์ชันเพื่อสุขภาพ) (อาหารฟังก์ชันเพื่อสุขภาพ) และผลิตภัณฑ์อาหารสุขภาพตามแนวคิด Zero Waste และ BCG Economy เพื่อให้คำว่า Zero Waste เห็นผลลัพธ์เป็นรูปธรรม
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อยกระดับเครือข่ายผู้เลี้ยงปลานิลลุ่มแม่น้ำมูลจากการขายวัตถุดิบราคาต่ำ สู่ห่วงโซ่เกษตรมูลค่าสูงและอาหารสุขภาพ 2. เพื่อเพิ่มมูลค่าปลานิลจากราคาเฉลี่ยประมาณ 60 บาทต่อกิโลกรัม ด้วยการแปรรูป นวัตกรรมอาหารสุขภาพ และระบบตลาด 3. เพื่อใช้ประโยชน์จากก้างปลา หน้างปลา และเศษเหลือจากการผลิตตามแนวคิด Zero Waste สู่แคลเซียมธรรมชาติและวัตถุดิบชีวภาพ 4. เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรอินทรีย์กินสบายใจเข้าสู่ห่วงโซ่อาหารปลอดภัย และเพิ่มรายได้ด้วยระบบปลา Biofloc 5. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารลดโซเดียม เสริมแคลเซียมธรรมชาติ และโปรตีนปลาย่อยง่าย รองรับสังคมสูงวัย กลุ่มเสี่ยงโรคกระดูกพรุน และกลุ่มรักสุขภาพ 6. เพื่อสร้างโอกาสทางการค้า การลงทุน Modern Trade Healthcare Channel Online B2B ของฝาก และตลาดส่งออก ผ่านการบูรณาการกับสำนักงานพาณิชย์จังหวัด 7. เพื่อเชื่อมการท่องเที่ยวเชิงอาหารสุขภาพ Gastronomy Tourism

	และ Wellness Tourism ส่งเสริมสร้างภาพลักษณ์จังหวัดอุบลราชธานี เป็นเมืองอาหารสุขภาพ 8. เพื่อสร้างมูลค่าเศรษฐกิจสะสม 5 ปี ไม่น้อยกว่า 1,500 ล้านบาท และยกระดับ GDP ภาคเกษตร อาหาร การค้า และท่องเที่ยวของจังหวัด 9. เพื่อพัฒนา Ubon Fish Valley เป็น Quick Win Flagship ด้านเศรษฐกิจชีวภาพ ความมั่นคงทางอาหาร และเมืองน่าอยู่ของจังหวัดอุบลราชธานี
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) มีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน 1,500 ครัวเรือนได้รับประโยชน์ 2) รายได้เกษตรกรเพิ่ม ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 30 3) มีผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง ไม่น้อยกว่า 5 รายการ 4) Zero Waste 100% 5) มูลค่าเศรษฐกิจสะสม ไม่น้อยกว่า 450 ล้านบาท
7. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ลุ่มแม่น้ำมูล จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มเป้าหมาย - กลุ่มผู้เลี้ยงปลาในลุ่มแม่น้ำมูล - องค์กรประมงชุมชนท้องถิ่นเกษตรอินทรีย์เมืองบ้านหมื่นปี - เครือข่ายเกษตรอินทรีย์กินสบายใจ - เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ตะไคร้ ใบมะกรูด และสมุนไพรอินทรีย์ - วิสาหกิจชุมชนและกลุ่มแปรรูปอาหาร - ผู้ประกอบการอาหารสุขภาพและของฝาก - เกษตรกรรายย่อยและคนรุ่นใหม่ในชุมชน จำนวนเป้าหมายตรง : ไม่น้อยกว่า 500 ครัวเรือน ผู้ได้รับประโยชน์ทางอ้อม : ไม่น้อยกว่า 5,000 คนในห่วงโซ่การผลิต การแปรรูป การตลาด และการท่องเที่ยว
8. กิจกรรมหลัก	ยกระดับห่วงโซ่คุณค่าปลาในลุ่มแม่น้ำมูลด้วยนวัตกรรม การแปรรูปอาหารสุขภาพ Zero Waste และการเชื่อมโยงตลาด
กิจกรรมที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาเครือข่ายผู้เลี้ยงปลา ระบบ Biofloc ศูนย์แปรรูป เครื่องจักรระบบ Zero Waste และผลิตภัณฑ์แคลเซียมธรรมชาติ 30,000,000 บาท (ปีละ 6,000,000 บาท) สำนักงานประมงจังหวัดอุบลราชธานี มูลนิธิสื่อสร้างสรรค์ โครงการกินสบายใจ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี องค์กรประมงชุมชน
กิจกรรมที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาผลิตภัณฑ์ มาตรฐาน บรรจุภัณฑ์ ตลาด Modern Trade Healthcare Online ส่งออก Gastronomy และ Wellness Tourism 20,000,000 บาท (ปีละ 4,000,000 บาท) สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี มูลนิธิสื่อสร้างสรรค์ โครงการกินสบายใจ
9. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี

	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี องค์กรประมงชุมชน
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	50,000,000 บาท (ปีละ 10,000,000 บาท)
12. ผลผลิต (output)	1. เกิดเครือข่าย Ubon Fish Valley (อุบลพิชวัลเลย์) ที่รวมผู้เลี้ยงปลานิลลุ่มแม่น้ำมูลและเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ 2. เกิดฐานข้อมูลผู้เลี้ยงปลา เกษตรอินทรีย์ วัตถุดิบ ผลผลิต และตลาด 3. เกิดจุดต้นแบบ Biofloc ไม่น้อยกว่า 50 จุด 4. เกิดผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงจากปลานิลไม่น้อยกว่า 5 รายการ ได้แก่ ปลาแท่งกรอบลดโซเดียม ปลาหยองเสริมแคลเซียม ผลิตภัณฑ์แคลเซียมธรรมชาติจากก้างปลา ผลิตภัณฑ์โปรตีนปลาย่อยง่าย และผลิตภัณฑ์อาหารสุภาพะต๋อยอด 5. เกิดผลิตภัณฑ์ลดโซเดียมไม่น้อยกว่า 3 รายการ เช่น ปลาแท่งกรอบลดโซเดียม ปลาหยองลดโซเดียม และผลิตภัณฑ์อาหารสุภาพะต๋อยอดลดโซเดียม 6. เกิดผลิตภัณฑ์เสริมแคลเซียมธรรมชาติจากก้างปลาไม่น้อยกว่า 3 รายการ เช่น ปลาหยองเสริมแคลเซียม ผลิตภัณฑ์แคลเซียมธรรมชาติจากก้างปลา และอาหารสุภาพะต๋อยอดสำหรับสังคมสูงวัย 7. เกิดระบบ Zero Waste ที่ใช้ประโยชน์ก้างปลา หนังปลา เศษเนื้อ และเศษเหลือจากการผลิต โดยก้างปลาจากปลาหยองและปลาแท่งกรอบนำไปสกัดเป็นแคลเซียมธรรมชาติ และเนื้อปลาที่ติดก้างจากปลาแท่งกรอบนำไปต๋อยอดเป็นปลาหยอง 8. เกิดแผนตลาดและช่องทางจำหน่ายร่วมกับสำนักงานพาณิชย์จังหวัด 9. เกิดโมเดลท่องเที่ยวอาหารสุภาพะต๋อยอดจากปลานิลลุ่มแม่น้ำมูลและสมุนไพรอินทรีย์ 10. เกิดรายงาน KPI และ GDP Impact สำหรับใช้ขยายผลในแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2571-2575
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. ผลลัพธ์เชิงตัวเลขที่เพิ่มตามข้อเสนอจังหวัด: รายได้เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 30% ภายใน 5 ปี โดยเพิ่มจาก 5% ในปี 2571 เป็น 10% ในปี 2572, 15% ในปี 2573, 25% ในปี 2574 และ 30% ในปี 2575 พร้อมการใช้ประโยชน์ของเหลือจากกระบวนการผลิตไม่น้อยกว่า 80% ภายในปี 2575 2. ปลานิลลุ่มแม่น้ำมูลได้รับการเพิ่มมูลค่าจากวัตถุดิบ 60 บาท ต่อ กิโลกรัมเป็นผลิตภัณฑ์อาหารสุภาพะต๋อยอดมูลค่าสูง 3. เกษตรกรและผู้เลี้ยงปลากลุ่มเป้าหมายมีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 4. เครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์กินสบายใจมีรายได้เพิ่มจากสมุนไพรอินทรีย์และระบบปลา Biofloc 5. จังหวัดมีผลิตภัณฑ์อาหารลดโซเดียมและเสริมแคลเซียมธรรมชาติรองรับสังคมสูงวัยและกลุ่มเสี่ยงโรคกระดูกพรุน 6. ของเสียจากการแปรรูปปลาได้รับการใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่า 80%

	7. เกิดตลาดใหม่ด้านอาหารสุขภาพ Healthcare Channel Modern Trade Online B2B ของฝาก และท่องเที่ยว 8. เกิดภาพลักษณ์จังหวัดอุบลราชธานีเป็นเมืองอาหารสุขภาพะ เกษตรปลอดภัย และเศรษฐกิจชีวภาพ 9. เกิดมูลค่าเศรษฐกิจสะสม 5 ปี ไม่น้อยกว่า 1,500 ล้านบาท
--	---

**ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ และระบบเกษตรที่รับมือต่อ
การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ**

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอ เพื่อรองรับการพัฒนา
2. ชื่อแผนงาน	บริหารจัดการน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เพียงพอต่อภาคการเกษตร
3. แนวทางการพัฒนา	เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการดิน น้ำ ป่าไม้ และทรัพยากรการเกษตร
4. หลักการและเหตุผล	พื้นที่ในการส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ พืชสมุนไพร ปศุสัตว์และประมง ด้วยอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปแปรรสภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของกลุ่มจังหวัดส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทาน ซึ่งต้องอาศัยน้ำฝนในการผลิต ทำให้เกษตรกรมีความเสี่ยงต่อการผลิตจากฤดูกาลที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละปี จากปัญหาความแห้งแล้งและการเกิดอุทกภัยในพื้นที่ ที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงในปีที่ผ่านมาส่งผลให้เกษตรกรได้รับความเดือดร้อน พื้นที่ทำการเกษตรเสียหายอย่างสิ้นเชิง โครงการจึงได้เสนอแผนงานช่วยเหลือเกษตรกรในการฟื้นฟูและเยียวยาเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ โดยการเสนอของงบประมาณ ในการพัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้มากขึ้น เมื่อมีพื้นที่เพาะปลูกที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับมีการจ้างแรงงานที่เพิ่มขึ้น เกษตรกรพึ่งพาตัวเองได้ มีความมั่นคงทางอาหาร มีสุขภาพจิตที่ดีขึ้นตามลำดับ
5.วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อเพิ่มพื้นที่และมูลค่าของสินค้าเกษตร 2. เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนา 3. เพื่อเพิ่มศักยภาพและอนุรักษ์พื้นที่ทรัพยากรน้ำ 4. เพื่อเก็บกักน้ำที่ไหลล้นมาจากพื้นที่ต่างๆ ลดปัญหาการเกิดน้ำท่วมในฤดูฝน และใช้เป็นแหล่งน้ำ
6.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. มีแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับการเกษตรกรรมและพืชการเกษตรอื่นๆ ได้รับการพัฒนา 30 แห่ง ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575 2. สามารถช่วยเหลือพื้นที่การเกษตร ประมาณ 11,840 ไร่ 3. ครบถ้วนที่ได้รับผลประโยชน์ 5,190 ครอบครัว
7. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี
8. กิจกรรมหลัก	การจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำกักเก็บ
กิจกรรมที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อาคารบังคับน้ำลำห้วยแค พร้อมชุดลอก ตำบลตระการ อำเภอดงระการพิชผล จังหวัดอุบลราชธานี 20,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 2	ฝายลำห้วยคุด พร้อมชุดลอก ตำบลท่าหลวง อำเภอดงระการพิชผล จังหวัดอุบลราชธานี

งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	20,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านโคกเลียบ ตำบลโนนกาหลง อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี 35,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 4 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อาคารบังคับน้ำลำห้วยชั้น(ตอนบน) พร้อมชุดลอก ตำบลโพธิ์ศรี อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี 20,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 5 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ฝายลำห้วยหอย(ตอนบน) พร้อมชุดลอก ตำบลนาดี อำเภอนาเยีย จังหวัดอุบลราชธานี 15,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 6 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อาคารบังคับน้ำลำห้วยท่าม่วง พร้อมชุดลอก ตำบลยาง อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี 15,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 7 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อาคารบังคับน้ำห้วยจะหลวย พร้อมชุดลอก ตำบลพรสวรรค์ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี 20,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 8 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อาคารบังคับน้ำหนองเล็งเปื้อย พร้อมอาคารประกอบ ตำบลเหล่าบก อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี 25,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 9 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยยาง พร้อมอาคารประกอบ ตำบลนาคาย อำเภอตาลสุม จังหวัดอุบลราชธานี 22,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 10 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	ปรับปรุงระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ บ้านท่าลาด 2 ระยะที่ 2 ตำบลเหล่าแดง อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี 14,500,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571) โครงการชลประทานอุบลราชธานี

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 11 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ปรับปรุงระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านใหม่แสนสุข ระยะที่ 2 ตำบลเหล่าแดง อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี 19,750,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 12 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อาคารบังคับลำห้วยแคน (ตอนบน) พร้อมชุดลอก ตำบลนาโพธิ์ อำเภopiบลม้งสหาร จังหวัดอุบลราชธานี 18,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโดมน้อย สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 13 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อาคารบังคับลำห้วยเกศรา พร้อมชุดลอก ตำบลบ้านแซม อำเภopiบลม้งสหารจังหวัดอุบลราชธานี 18,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโดมน้อย สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 14 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อาคารบังคับลำห้วยหลง พร้อมชุดลอก ตำบลดอนจิก อำเภopiบลม้งสหารจังหวัดอุบลราชธานี 25,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโดมน้อย สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 15 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อาคารบังคับลำห้วยไผ่ พร้อมชุดลอก ตำบลหนองบัวอี อำเภopiบลม้งสหารจังหวัดอุบลราชธานี 18,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโดมน้อย สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 16 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อาคารบังคับลำห้วยไผ่ พร้อมชุดลอก ตำบลโนนกลาง อำเภopiบลม้งสหารจังหวัดอุบลราชธานี 16,500,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโดมน้อย สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 17 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อาคารบังคับน้ำห้วยคันจ้อ พร้อมชุดลอก ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี 20,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2572) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 18 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อาคารบังคับน้ำห้วยปูน พร้อมชุดลอก ตำบลพรสวรรค์ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี 25,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2572) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 19	อาคารบังคับน้ำห้วยฮั่นหญ้า(ตอนบน) พร้อมชุดลอก

งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ตำบลโนนสวรรค์ อำเภอนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี 20,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2572) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 20 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อาคารบังคับน้ำลำห้วยครก (บ้านสระสมิง) พร้อมชุดลอก ตำบลสระสมิง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 15,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2572) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 21 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	แก้มลิงห้วยคุ่ม พร้อมอาคารประกอบ ตำบลขามเปี้ย อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี 20,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2572) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 22 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อาคารบังคับน้ำลำห้วยหิน พร้อมชุดลอก ตำบลโคกจาน อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี 20,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2572) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 23 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ฝายห้วยครก พร้อมชุดลอก ตำบลนาเยีย อำเภอนาเยีย จังหวัดอุบลราชธานี 20,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2572) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 24 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ฝายลำห้วยสะเดาะ(ตอนล่าง) พร้อมชุดลอก ตำบลนาโพธิ์ อำเภอนาเยีย จังหวัดอุบลราชธานี 25,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2572) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 25 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อาคารบังคับน้ำร่องมาลี พร้อมชุดลอก ตำบลสระสมิง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 20,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2573) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 26 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อาคารบังคับน้ำห้วยวังจาน พร้อมชุดลอก ตำบลโพธิ์ศรี อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี 30,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2573) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 27 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	อาคารบังคับน้ำร่องเหินอัม พร้อมชุดลอก ตำบลสระสมิง อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 10,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2574) โครงการชลประทานอุบลราชธานี

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 28 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อาคารบังคับน้ำกุดโจ พร้อมชุดลอก ตำบลโนนโพน อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 30,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2574) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 29 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ฝายห้วยหม้อทอง พร้อมชุดลอก ตำบลบึงหวาย อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 35,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2575) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 30 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อาคารบังคับน้ำลำห้วยปลาตุก (ลำห้วยเสย) พร้อมระบบกระจายน้ำ ตำบลโพธิ์ใหญ่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี 25,000,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2575) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
กิจกรรมที่ 31 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ฝายห้วยสมัน(ตอนบน) พร้อมชุดลอก ตำบลตบหุ อำเภอดงหลวง จังหวัดอุบลราชธานี 22,500,000 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571) โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
9. หน่วยงานดำเนินงาน	โครงการชลประทานอุบลราชธานี โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโดมน้อย สำนักงานชลประทานที่ 7 กรมชลประทาน
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	626,750,000 (หรือยี่สิบหกล้านเจ็ดแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) (งบพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี)
12. ผลผลิต (output)	1. สร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนภาคการผลิตและบริการที่ทันสมัยและเศรษฐกิจฐานราก 2. แหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ได้รับการบริหารจัดการอย่างเหมาะสมภายใต้หลักการมีส่วนร่วมและหลักวิชาการที่เหมาะสม
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. กระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากเพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ 2. แหล่งน้ำเป้าหมายมีผลผลิตสัตว์น้ำสมบูรณ์คงความหลากหลาย และมีการใช้ประโยชน์สูงสุดอย่างยั่งยืน 3. เกษตรกรที่ร่วมโครงการมีแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับการผลิตข้าวหอมมะลิและพืชการเกษตรอื่น ๆ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค
2. ชื่อแผนงาน	พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค
3. แนวทางการพัฒนา	เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการดิน น้ำ ป่าไม้ และทรัพยากรการเกษตร
4. หลักการและเหตุผล	สภาพแหล่งน้ำในปัจจุบันมีความตื้นเขินทำให้เก็บกักน้ำได้น้อย ในช่วงฤดูแล้งเกิดภาวะฝนทิ้งช่วง ทำให้น้ำไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ประโยชน์ของเกษตรกร จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ เพื่อเพิ่มพื้นที่เก็บกักน้ำและเป็นการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้พื้นที่การเกษตรบริเวณโดยรอบโครงการ
5.วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการกักเก็บน้ำ 2. เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำสำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภค เลี้ยงสัตว์ และทำการเกษตร และส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืน
6.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	จำนวนพื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ (ไร่)
7. พื้นที่เป้าหมาย	แหล่งน้ำในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี
8. กิจกรรมหลัก	
กิจกรรมที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	การอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำหนองเลิงบ่อ (แก้มลิง) ช่วง 3 พร้อมระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ บ้านโนนเค็ง, ท่าลาด หมู่ที่ 10 ตำบลคูมใหญ่ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี 49,000,000 บาท สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 11
กิจกรรมที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	การอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำหนองตาปล้องพร้อมระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ บ้านเอ้ หมู่ที่ 6 ตำบลก่อเอ้ อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี 8,100,000 บาท สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 11
กิจกรรมที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	การปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ห้วยระเว บ้านนาตาล หมู่ที่ 6 ตำบลโคกจาน อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี 2,530,000 บาท สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 11
9. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 11
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	59,630,000 บาท (ห้าสิบล้านหกแสนสามหมื่นบาทถ้วน) (งบพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี)
12. ผลผลิต (output)	พื้นที่การเกษตรที่ได้รับประโยชน์ของจังหวัดอุบลราชธานี
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เพิ่มพื้นที่เก็บกักน้ำและเพิ่มศักยภาพการกระจายน้ำสำหรับพื้นที่การเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริม ปั่นพู่ ป้องกัน และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. ชื่อแผนงาน	การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ และระบบเกษตรที่รับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติและรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
4. หลักการและเหตุผล	จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ประมาณ 15,763.41 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 9,852,131.25 ไร่ มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 5 ของประเทศ และใหญ่เป็นอันดับที่ 2 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพื้นที่ป่าไม้ที่สภาพป่าอุดมสมบูรณ์ประมาณ 1,689,500 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 16 ของพื้นที่จังหวัด (ข้อมูลจากแผนพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ.2566-2570) ปัจจุบันเกิดการขยายพื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกินเข้าไปในเขตป่า ประชาชนเข้าป่าเพื่อหาอาหารและรายได้ บางรายมีการลักลอบเผาป่า เพื่อง่ายต่อการหาของป่าหรือล่าสัตว์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดอุบลราชธานีเป็นอย่างมาก จึงจำเป็นต้องมีการบูรณาการความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อสร้างความตระหนักรู้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกำหนดแนวทางและมาตรการเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา โดยการส่งเสริมความรู้ให้ชุมชน ร่วมฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย อนุรักษ์และป้องกันทรัพยากรธรรมชาติที่มีให้คงอยู่อย่างยั่งยืน เพื่อพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นอกจากนั้น การเผาไหม้ในพื้นที่ป่ายังก่อให้เกิดมลภาวะทางอากาศ ทั้งทำให้เกิดหมอกควัน ฝุ่นละออง ก๊าซมลพิษต่างๆ รวมถึงก๊าซเรือนกระจกที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนโดยตรง ซึ่งส่งผลให้ประชาชนมีความเสี่ยงต่อโรคระบบทางเดินหายใจ โรคหัวใจ และหลอดเลือด และโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ทั้งนี้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก 2.5 ไมครอน (PM2.5) ที่ถูกจัดให้เป็นวาระแห่งชาติที่ประเทศไทยต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชนในการประเมินความเสี่ยง การจัดทำแผนปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดการเผา การเพิ่มพื้นที่สีเขียว การใช้พลังงานสะอาด และการคุ้มครองสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง เพื่อสร้างความยืดหยุ่นของชุมชนและลดผลกระทบจาก Climate Change และ PM2.5 อย่างยั่งยืน ซึ่งปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยความร่วมมือกันของทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน เพื่อลดผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้น
5.วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่ออนุรักษ์ ปั่นพู่ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุล 2. เพื่อยกระดับคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติให้มีศักยภาพสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

	3. เพื่อสนองพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการปลูกฝังให้นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า เกิดความรัก ห่วงแทน มีส่วนร่วม และมีจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ 4. เพื่อพัฒนาสร้างงาน สร้างทักษะอาชีพให้กับเกษตรกร และประชาชนทั่วไป ที่อยู่รอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรในพื้นที่เป้าหมายตามแนวพระราชดำริ 5. เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพิ่มการดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ 6. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพชุมชนและภาคีเครือข่ายในการป้องกันอนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล ผ่านการพัฒนาเกษตรปลอดภัย การเพิ่มพื้นที่สีเขียว การจัดการขยะ การส่งเสริมพลังงานสะอาด และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเฝ้าระวังและบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมระดับชุมชนสู่การลดผลกระทบจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5)
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	พื้นที่สีเขียวของจังหวัดอุบลราชธานี เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 ภายในปี พ.ศ. 2575
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดอุบลราชธานี
8. กิจกรรมหลัก	1. จัดกิจกรรมฝึกอบรมให้ความรู้ด้านทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า แก่เครือข่ายรอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ใกล้เคียง จังหวัดอุบลราชธานี 2. จัดตั้งจุดเฝ้าระวังไฟป่าบริเวณพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จังหวัดอุบลราชธานี 3. การจัดทำแหล่งน้ำ แหล่งอาหารสัตว์ป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จังหวัดอุบลราชธานี 4. กิจกรรมกิจกรรมครูป่าไม้ สนองพระราชดำริ ฯ 5. กิจกรรมส่งเสริมอาชีพบนฐานเศรษฐกิจสีเขียว การเพาะชำและปลูกต้นยางนาที่มีเชื้อเห็ด ฯ 6. กิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจ และรณรงค์ประชาสัมพันธ์ถึงแนวทาง การป้องกันแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) 7. กิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพชุมชนและภาคีเครือข่ายในการป้องกันอนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล ผ่านการพัฒนาเกษตรปลอดภัย การเพิ่มพื้นที่สีเขียว การจัดการขยะ การส่งเสริมพลังงานสะอาด และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเฝ้าระวังและบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมระดับชุมชนสู่การลดผลกระทบจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5)
กิจกรรมที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	โครงการเสริมสร้างเครือข่ายรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) และแก้ไขปัญหาภัยพิบัติไฟป่า และหมอกควัน จังหวัดอุบลราชธานี 1,416,000 บาท (หนึ่งล้านสี่แสนหนึ่งหมื่นหกพันบาทถ้วน) อุทยานแห่งชาติผาแต้ม สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 9 (อุบลราชธานี)
กิจกรรมที่ 2	โครงการเสริมสร้างเครือข่ายด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดอุบลราชธานี

งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1,956,500 บาท (หนึ่งล้านเก้าแสนห้าหมื่นหกพันห้าร้อยบาทถ้วน) สถานีควบคุมไฟฟ้าผาแต้ม สถานีควบคุมไฟฟ้าปายอดโดม สถานีควบคุมไฟฟ้าบุญทริก-ยอดมน สวนพฤกษศาสตร์ดงฟ้าห่วน โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ป่าดงนาทาม จังหวัดอุบลราชธานี สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 9 (อุบลราชธานี)
กิจกรรมที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	โครงการรับมือสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก จังหวัดอุบลราชธานี 4,507,800 บาท (สี่ล้านเจ็ดแสนเก้าหมื่นแปดพันบาทถ้วน) สถานีควบคุมไฟฟ้าผาแต้ม สถานีควบคุมไฟฟ้าปายอดโดม สถานีควบคุมไฟฟ้าบุญทริก-ยอดมน สวนพฤกษศาสตร์ดงฟ้าห่วน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 9 (อุบลราชธานี)
กิจกรรมที่ 4 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพอากาศ จังหวัดอุบลราชธานี 733,800 บาท (เจ็ดแสนสามหมื่นสามพันแปดร้อยบาทถ้วน) ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่าอุบลราชธานี สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 9 (อุบลราชธานี)
กิจกรรมที่ 5	กิจกรรมส่งเสริมและฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม <u>กิจกรรมย่อย</u> ปรับปรุงถิ่นอาศัยและแหล่งอาหารของช้างป่าเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ชมพูดูช้างป่า <u>กิจกรรมที่ 1</u> ปลูกลำไยหนามเป็นรั้วกันช้างออกนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ระยะทาง 5 กิโลเมตร เป็นเงิน 1,000,000 บาท <u>กิจกรรมที่ 2</u> เพาะไผ่พุงเพื่อส่งเสริมให้ชุมชนปลูกไม้ไผ่ใช้สอย อย่างยั่งยืน เป็นเงิน 2,000,000 บาท <u>กิจกรรมที่ 3</u> ปรับปรุงแหล่งน้ำสำหรับสัตว์ป่า ขนาด 3,000 ลูกบาศก์เมตร จำนวน 10 แห่ง แห่งละ 183,000 บาท รวมเป็นเงิน 1,830,000 บาท <u>กิจกรรมที่ 4</u> ปลูกลำไยหนามสำหรับสัตว์ป่า จำนวน 400 ไร่ เป็นเงิน 500,000 บาท <u>กิจกรรมที่ 5</u> ปรับปรุงแหล่งน้ำสำหรับสัตว์ป่า ขนาด 1,000 ลูกบาศก์เมตร จำนวน 8 แห่ง แห่งละ 110,000 บาท รวมเป็นเงิน 880,000 บาท <u>กิจกรรมที่ 6</u> ปรับปรุงแหล่งอาหารสัตว์ป่า (โป่งเทียม) ท้องที่อำเภอสิรินธร จำนวน 50 แห่ง แห่งละ 8,000 บาท รวมเป็นเงิน 400,000 บาท <u>กิจกรรมที่ 7</u> ปรับปรุงแหล่งอาหารสัตว์ป่า (โป่งเทียม) ท้องที่อำเภอบุณฑริก จำนวน 50 แห่ง แห่งละ 8,000 บาท รวมเป็นเงิน 400,000 บาท <u>กิจกรรมที่ 8</u> ปรับปรุงทุ่งหญ้าสำหรับเป็นแหล่งอาหารสัตว์ป่า ท้องที่อำเภอสิรินธร จำนวน 200 ไร่ เป็นเงิน 234,000 บาท <u>กิจกรรมที่ 9</u> ปรับปรุงทุ่งหญ้าสำหรับเป็นแหล่งอาหารสัตว์ป่า ท้องที่

งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อำเภอบุญทริก จำนวน 200 ไร่ เป็นเงิน 234,000 บาท กิจกรรมที่ 10 ปลุกป่าห้วยสร้างแหล่งอาหารชุมชน ท้องที่อำเภอสิรินธร จำนวน 100 ไร่ เป็นเงิน 490,000 บาท กิจกรรมที่ 11 ปลุกป่าห้วยสร้างแหล่งอาหารชุมชน ท้องที่อำเภอบุญทริก จำนวน 100 ไร่ เป็นเงิน 490,000 บาท กิจกรรมที่ 12 ระบบสูบน้ำพลังแสงอาทิตย์ ขนาด 3 กิโลวัตต์ ท้องที่อำเภอสิรินธร จำนวน 1 แห่ง เป็นเงิน 448,700 บาท กิจกรรมที่ 13 ระบบสูบน้ำพลังแสงอาทิตย์ ขนาด 3 กิโลวัตต์ ท้องที่อำเภอสิรินธร จำนวน 1 แห่ง เป็นเงิน 448,700 บาท 9,555,400 บาท (เก้าล้านห้าแสนห้าหมื่นห้าพันสี่ร้อยบาทถ้วน) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าบุญทริก-ยอดมน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 9 (อุบลราชธานี)
กิจกรรมที่ 6 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	โครงการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) ด้วยการจัดการขยะในชุมชนและเศษวัสดุทางการเกษตรเพื่อลดเผา 5,000,000 บาท (ห้าล้านบาทถ้วน) สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดอุบลราชธานี/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กิจกรรมที่ 7 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	โครงการส่งเสริมเกษตรลดการเผาและสร้างรายได้ด้วยการจัดทำธนาคารฟางข้าว 2,500,000 บาท (สองล้านห้าแสนบาทถ้วน) สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุบลราชธานี/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
6.8 กิจกรรมที่ 8 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	โครงการส่งเสริมการจัดทำธนาคารพืชพันธุ์ท้องถิ่นและพันธุ์ไม้ในชุมชนเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวลดมลพิษและฝุ่นละออง (PM 2.5) 2,000,000 บาท (สองล้านบาทถ้วน) สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี - สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4 - สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 4 สาขาอุบลราชธานี - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
6.9 กิจกรรมที่ 9 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	โครงการเฝ้าระวังและส่งเสริมสุขภาพกลุ่มเสี่ยงจากผลกระทบฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} 1,000,000 บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/โรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
กิจกรรมที่ 10 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	โครงการพัฒนาระบบการเฝ้าระวังฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) ในพื้นที่เป้าหมายและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเป็นช่องทางสร้างรายได้แก่เกษตรกร 1,000,000 บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กิจกรรมที่ 11 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	โครงการติดตาม ประเมินผล และถอดบทเรียนพื้นที่ต้นแบบเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่การขยายผล การแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) 1,000,000 บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กิจกรรมที่ 12 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	โครงการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) 5,000,000 บาท (ห้าล้านบาทถ้วน) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 7 สาขาอุบลราชธานี สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 9 (อุบลราชธานี) สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดอุบลราชธานี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กิจกรรมที่ 13 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมครูป่าไม้ สนองพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราช เจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 13,395,000 บาท (สิบสามล้านสามแสนเก้าหมื่นห้าพันบาทถ้วน) 1. โครงการพัฒนาความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ป่าดงนาทาม จังหวัดอุบลราชธานี 2. โครงการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริบ้านห้วยคา จังหวัดอุบลราชธานี 3. สวนพฤกษศาสตร์ดงฟ้าห่วน หน่วยงานในสังกัดสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 9 (อุบลราชธานี) โรงเรียนรอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ท้องที่จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 4 โรงเรียน
กิจกรรมที่ 14 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมส่งเสริมอาชีพบนฐานเศรษฐกิจสีเขียว การเพาะชำและปลูกต้นยางนา ที่มีเชื้อเห็ดเพื่อสร้างป่า สร้างอาชีพ เพื่อส่งเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร 17,046,000 บาท (สิบเจ็ดล้านสี่หมื่นหกพันบาทถ้วน) 1. โครงการพัฒนาความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ป่าดงนาทาม จังหวัดอุบลราชธานี 2. โครงการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริบ้านห้วยคา จังหวัดอุบลราชธานี 3. สวนพฤกษศาสตร์ดงฟ้าห่วน หน่วยงานในสังกัดสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 9 (อุบลราชธานี) โรงเรียนรอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ท้องที่จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 4 โรงเรียน
กิจกรรมที่ 15	กิจกรรม สืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชดำริด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและพันธุ์กรรมพืช จังหวัดอุบลราชธานี (5 ปี) 1. อนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์กรรมพืชสำคัญตามแนวพระราชดำริ (5 ปี) งบประมาณ 1,200,000 บาท (หนึ่งล้านสองแสนบาทถ้วน) 2. พัฒนาศูนย์เรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ (5 ปี) งบประมาณ 900,000 บาท (เก้าแสนบาทถ้วน) 3. สร้างเครือข่ายการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชและการเรียนรู้ (5 ปี) งบประมาณ 900,000 บาท (เก้าแสนบาทถ้วน)

งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3,000,000 บาท (สามล้านบาทถ้วน) สวนพฤกษศาสตร์ดงฟ้าห่วน หน่วยงานในสังกัดสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 9 (อุบลราชธานี)
กิจกรรมที่ 16 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมพัฒนาศูนย์เรียนรู้การพัฒนาคุณภาพชีวิตองค์กรชุมชนบนฐานเศรษฐกิจ สีเขียวตามแนวพระราชดำริ โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ ป่าดงนาทาม จังหวัดอุบลราชธานี 5,000,000 บาท (ห้าล้านบาทถ้วน) โครงการพัฒนาความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ป่าดงนาทาม จังหวัดอุบลราชธานี สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 9 (อุบลราชธานี)/หน่วยงานในพื้นที่
กิจกรรมที่ 17 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การขับเคลื่อนและพัฒนาด้านการเรียนรู้ทรัพยากรและการสร้างจิตสำนึก กิจกรรมการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ 1,500,000 บาท (หนึ่งล้านห้าแสนบาทถ้วน) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษาในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี
กิจกรรมที่ 18 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การขับเคลื่อนและพัฒนาด้านการใช้ประโยชน์ทรัพยากรกิจกรรมการ อนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ 2,500,000 บาท (สองล้านห้าแสนบาทถ้วน) 1. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี 2. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ อำเภอดอนมดแดง จังหวัด อุบลราชธานี
กิจกรรมที่ 19 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการมีส่วนร่วมขับเคลื่อนจัดทำแผน ป้องกัน เฝ้าระวัง พื้นฟู ตั้งรับ ปรับตัวที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติของเครือข่ายองค์กร ชุมชน 7 กลุ่มแม่น้ำจังหวัดอุบลราชธานี 33,400,000 บาท (สามสิบสามล้านหกแสนแปดหมื่นบาทถ้วน) คณะทำงานเครือข่ายขบวนสภาองค์กรชุมชนจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
9. หน่วยงานดำเนินงาน	1. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 9 (อุบลราชธานี) ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ ผาแต้ม/เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าบุณฑริก-ยอดมน/สวนพฤกษศาสตร์ ดงฟ้าห่วน/สถานีควบคุมไฟป่าบุณฑริก-ยอดมน/สถานีควบคุมไฟป่า ผาแต้ม/สถานีควบคุมไฟป่ายอดโดม/ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่า อุบลราชธานี/โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ป่าดงนาทาม จังหวัดอุบลราชธานี/โครงการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริบ้านห้วยคา จังหวัดอุบลราชธานี 2. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี 3. สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี 4. สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี 5. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี

	6. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี 7. คณะทำงานเครือข่ายขบวนสภาองค์กรชุมชนจังหวัด
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	111,310,500 บาท (หนึ่งร้อยสิบเอ็ดล้านสามแสนหนึ่งหมื่นห้าร้อยบาทถ้วน)
12. ผลผลิต (output)	1. เกิดเครือข่ายในการร่วมมืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น 2. เด็กและเยาวชนมีโอกาสเข้าถึงองค์ความรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกิดการขยายองค์ความรู้สู่ระดับครัวเรือน 3. มีแหล่งอาหารสำหรับสัตว์ป่าอย่างเพียงพอ 4. พื้นที่สีเขียวในจังหวัดอุบลราชธานีไม่ถูกทำลายและสามารถเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอน สร้างอากาศบริสุทธิ์ให้กับจังหวัดอุบลราชธานี 5. ประชาชนและภาคีเครือข่ายได้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการทำความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) และเกิดชุมชนต้นแบบเป็นเครือข่ายรณรงค์เฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5)
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. เด็กและเยาวชนในจังหวัดอุบลราชธานีตระหนักถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) 2. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานีได้รับการอนุรักษ์ ปกป้อง มีความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายทางชีวภาพ 3. พื้นที่เผาไหม้ในจังหวัดอุบลราชธานีถูกเปลี่ยนเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอนมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ เป็นเมืองน่าอยู่ ทันสมัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 4. คุณภาพอากาศของจังหวัดอุบลราชธานีมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานปลอดภัยต่อประชาชน 5. สัตว์ป่าออกนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในจังหวัดอุบลราชธานีลดน้อยลง 6. จังหวัดอุบลราชธานีมีระบบบริหารจัดการความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศและ PM2.5 ที่มีประสิทธิภาพ ประชาชนมีสุขภาวะที่ดี และชุมชนมีความยืดหยุ่นต่อสภาพภูมิอากาศ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาศักยภาพน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง-อุทกภัย
2. ชื่อแผนงาน	การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ และระบบเกษตรที่รับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติและรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
4. หลักการและเหตุผล	ด้วยจังหวัดอุบลราชธานีมี ทั้ง 25 อำเภอ เมืองครุฑปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 239 องค์การแบ่งออกเป็น 1 เทศบาลนคร 5 เทศบาลเมือง 55 เทศบาล ตำบล 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด และ 179 องค์การบริหารส่วนตำบล รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคให้เพียงพอ และทั่วถึง ตามนโยบายและแผนบริหารราชการแผ่นดินที่ได้ประกาศไว้ว่าจะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำให้หมดภายใน 4 ปี และจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2548 เรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหาภัยแล้งเชิงบูรณาการ เห็นชอบในหลักการให้จัดให้มีระบบประปาหมู่บ้านให้แก่หมู่บ้านที่ขาดแคลนน้ำกินน้ำใช้ที่สะอาดให้ครบ 14,580 หมู่บ้าน ภายในปี 2551 ซึ่งปัจจุบันยังคงมีหมู่บ้านที่ยังขาดแคลนน้ำอุปโภค-บริโภค ในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี จึงต้องมีการเพิ่มแหล่งน้ำในพื้นที่เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในปัจจุบัน อีกทั้ง สภาพแหล่งน้ำในปัจจุบันมีความตื้นเขินทำให้เก็บกักน้ำได้น้อย ในช่วงฤดูแล้งเกิดภาวะฝนทิ้งช่วง ทำให้น้ำไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ประโยชน์ของเกษตรกร จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ เพื่อเพิ่มพื้นที่เก็บกักน้ำและเป็นการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่การเกษตร นอกจากนี้ ด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ยังพบปัญหาการขาดแคลนระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานที่จำเป็น โดยเฉพาะระบบน้ำสะอาดสำหรับการอุปโภคบริโภคของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการรองรับนักท่องเที่ยวและการบริหารจัดการพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านสุขอนามัย การให้บริการห้องสุขา การรักษาความสะอาด และการดูแลสิ่งแวดล้อมโดยรวมให้เกิดความยั่งยืนในระยะยาว อันจะส่งผลดีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างสมดุลและยั่งยืน
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในภาวะขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคของประชาชน และมีน้ำใช้อุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ 2. เพื่อเป็นการแก้ไขและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอันเนื่องจากภัยแล้ง 3. เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำสำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภค เลี้ยงสัตว์และทำการเกษตรและส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืน 4. เพื่อการพัฒนาบ่อน้ำบาดาลบ่อน้ำบาดาลและก่อสร้างระบบประปาบาดาลในแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เพื่อรองรับการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคบริโภค
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. บ่อน้ำบาดาลที่มีประสิทธิภาพ จำนวน 500 บ่อ 2. ได้บ่อน้ำบาดาลพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน 500 บ่อ

	3. จำนวนพื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ 4. ปริมาณน้ำต้นทุนในพื้นที่ป่านันทนาการ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่า 14,600 ลูกบาศก์เมตรต่อปี
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดอุบลราชธานี
8. กิจกรรมหลัก	
กิจกรรมที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมหลัก การสนับสนุนแหล่งน้ำเพื่ออุปโภค/บริโภคให้ชุมชน กิจกรรมย่อย เจาะบ่อบาดาลและติดตั้งเครื่องสูบน้ำพร้อมตู้ควบคุม 1. ดำเนินการตามระเบียบพัสดุ ฯ 2. การขออนุญาตเจาะ/ใช้น้ำบาดาล ตาม พรบ.น้ำบาดาล พ.ศ.2520 3. สำรวจธรณีฟิสิกส์โดยวิธีวัดค่าความต้านทานทางไฟฟ้า (Resistivity survey method) 4. ดำเนินการเจาะบ่อบาดาลจำนวน 500 บ่อ 5. ติดตั้งเครื่องสูบน้ำไฟฟ้าแบบจุ่มใต้น้ำพร้อมตู้ควบคุม 6. ติดตั้งมิเตอร์วัดปริมาณน้ำปากบ่อ 7. ติดตั้งป้ายโครงการประจำบ่อ 8. ควบคุมการดำเนินงานและรายงานผล ให้เป็นไปตามระเบียบ ฯ 223,300,000 บาท (สองร้อยยี่สิบสามล้านสามแสนบาทถ้วน) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กิจกรรมที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมหลัก การสนับสนุนแหล่งน้ำเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ กิจกรรมย่อย เจาะบ่อบาดาลและติดตั้งเครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ 1.1. ดำเนินการตามระเบียบพัสดุ ฯ 1.2. การขออนุญาตเจาะ/ใช้น้ำบาดาล ตาม พรบ.น้ำบาดาล พ.ศ.2520 1.3. งานเจาะบ่อบาดาล 1.4. ติดตั้งเครื่องสูบน้ำไฟฟ้าแบบมอเตอร์จุ่มใต้น้ำ (Submersible Pump) 1.5. ติดตั้งตู้ควบคุมระบบสูบน้ำและอุปกรณ์ 1.6. ติดตั้งมิเตอร์วัดปริมาณน้ำปากบ่อ 1.7. ปรับโครงสร้างรองรับแผงเซลล์แสงอาทิตย์ 1.8. จำทำโครงสร้างรั้วตาข่ายเหล็ก 1.9. ติดตั้งป้ายโครงการ 1.10. ติดตั้งแผงเซลล์แสงอาทิตย์ 305,600,000 บาท (สามร้อยห้าล้านหกแสนบาทถ้วน) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กิจกรรมที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	โครงการก่อสร้างระบบประปาบาดาล ขนาด 20 ลูกบาศก์เมตร แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค ป่านันทนาการโบลีก หมู่ที่ 12 ตำบลนาคำ อำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี 1. การเจาะและพัฒนาบ่อ 1.1 ดำเนินการเจาะและพัฒนาบ่อน้ำบาดาล โดยมีรูปแบบการก่อสร้างบ่อตามมาตรฐานของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 6 นิ้ว พร้อมทั้งเก็บตัวอย่างดิน-หิน ที่ความลึก

งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ทุกๆ 1 เมตร โดยต้องติดแผ่นป้ายแสดงหมายเลขบ่อ ความลึก เจาะ และความลึกพัฒนาตามรูปแบบมาตรฐานของกรม ทรัพยากรน้ำบาดาล จำนวน 1 บ่อ 1.2 ดำเนินการหยังธรณีฟิสิกส์ในหลุมเจาะ (Geophysical borehole logs or Electric logs) ของหลุมเจาะในข้อ 4.1.1 1.3 สุ่มทดสอบปริมาณน้ำด้วยอัตราการสูบคงที่ (Constant-rate Pumping Test) โดยดำเนินการสุ่มทดสอบปริมาณน้ำ เป็น ระยะเวลา 10 ชั่วโมง หรือจนกว่าระดับน้ำจะคงที่ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง และวัดระดับน้ำคืนตัว (Recovery Test) จนกว่าระดับน้ำ จะคืนตัวถึงระดับน้ำก่อนสูบโดยดำเนินการสุ่มทดสอบเพื่อหา คุณสมบัติทางชลศาสตร์ของชั้นน้ำบาดาล (Hydraulic Properties of Aquifers) ได้แก่ สัมประสิทธิ์การจ่ายน้ำ (Transmissivity ,T) สัมประสิทธิ์การยอมให้น้ำซึมผ่าน (Hydraulic Conductivity ,K) และสัมประสิทธิ์การกักเก็บ (Storativity ,S) เพื่อนำไปกำหนดขนาดเครื่องสูบน้ำบาดาล พร้อมทั้งเก็บตัวอย่างน้ำเพื่อทำการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ 1.4 ตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทั้งทางกายภาพและทางเคมี (Physical and chemical quality of groundwater) แบบ สมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ ให้ทราบถึงคุณภาพน้ำบาดาลทั้งทางกายภาพ และทางเคมีแบบสมบูรณ์ ทั้งนี้การตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำ ดังกล่าว อ้างอิงตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 ยกเว้น ในกรณีที่พบสารปนเปื้อนหรือค่าผิดปกติ ที่จะมีผลต่อชั้นน้ำ บาดาลสามารถปรับเปลี่ยนจำนวนตัวอย่างและการตรวจ วิเคราะห์คุณภาพน้ำบาดาลได้ตามความเหมาะสม 2. การก่อสร้างระบบประปาบาดาล และระบบสูบน้ำบาดาลด้วยพลังงาน แสงอาทิตย์ 3. การติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการในแต่ละกิจกรรมให้ เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด รวมทั้งจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน โครงการสำนัก 1,837,400 บาท (หนึ่งล้านแปดแสนสามหมื่นเจ็ดพันสี่ร้อยบาทถ้วน) สำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 11 (อุบลราชธานี) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 7 สาขาอุบลราชธานี
กิจกรรมที่ 4	โครงการก่อสร้างระบบประปาบาดาล ขนาด 20 ลูกบาศก์เมตร แก้ไข ปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค ป่านันทนาการน้ำตกถ้ำพวง หมู่ที่ 3 ตำบลห้วยยาง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี 1. การเจาะและพัฒนาบ่อ 1.1 ดำเนินการเจาะและพัฒนาบ่อน้ำบาดาล โดยมีรูปแบบการ ก่อสร้างบ่อตามมาตรฐานของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ขนาดเส้น ผ่านศูนย์กลาง 6 นิ้ว พร้อมทั้งเก็บตัวอย่างดิน-หิน ที่ความลึก ทุกๆ 1 เมตร โดยต้องติดแผ่นป้ายแสดงหมายเลขบ่อ ความลึก เจาะ และความลึกพัฒนา ตามรูปแบบมาตรฐานของกรม ทรัพยากรน้ำบาดาล จำนวน 1 บ่อ 1.2 ดำเนินการหยังธรณีฟิสิกส์ในหลุมเจาะ (Geophysical

งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	borehole logs or Electric logs) ของหลุมเจาะในข้อ 4.1.1 1.3 สุ่มทดสอบปริมาณน้ำด้วยอัตราการสูบคงที่ (Constant-rate Pumping Test) โดยดำเนินการสุ่มทดสอบปริมาณน้ำ เป็นระยะเวลา 10 ชั่วโมง หรือจนกว่าระดับน้ำจะคงที่ไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง และวัดระดับน้ำคืนตัว (Recovery Test) จนกว่าระดับน้ำจะคืนตัวถึงระดับน้ำก่อนสูบโดยดำเนินการสุ่มทดสอบเพื่อหาคุณสมบัติทางชลศาสตร์ของชั้นน้ำบาดาล (Hydraulic Properties of Aquifers) ได้แก่ สัมประสิทธิ์การให้น้ำ (Transmissivity ,T) สัมประสิทธิ์การยอมให้น้ำซึมผ่าน (Hydraulic Conductivity ,K) และสัมประสิทธิ์การกักเก็บ (Storativity ,S) เพื่อนำไปกำหนดขนาดเครื่องสูบน้ำบาดาล พร้อมทั้งเก็บตัวอย่างน้ำเพื่อทำการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ 1.4 ตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทั้งทางกายภาพและทางเคมี (Physical and chemical quality of groundwater) แบบ บ ส ม บู ร ณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ ให้ทราบถึงคุณภาพน้ำบาดาลทั้งทางกายภาพและทางเคมีแบบสมบูรณ์ ทั้งนี้การตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำดังกล่าว อ้างอิงตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 ยกเว้นในกรณีที่พบสารปนเปื้อนหรือค่าผิดปกติ ที่จะมีผลต่อชั้นน้ำบาดาลสามารถปรับเปลี่ยนจำนวนตัวอย่างและการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำบาดาลได้ตามความเหมาะสม 2. การก่อสร้างระบบประปาบาดาล และระบบสูบน้ำบาดาลด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ 3. การติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการในแต่ละกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด รวมทั้งจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการ 1,837,400 บาท (หนึ่งล้านแปดแสนสามหมื่นเจ็ดพันสี่ร้อยบาทถ้วน) สำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 11 (อุบลราชธานี) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 7 สาขาอุบลราชธานี
9. หน่วยงานดำเนินงาน	1. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี 2. สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ 11 3. สำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 11 (อุบลราชธานี)
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	5,572,317,900 บาท (ห้าพันห้าร้อยเจ็ดสิบล้านสามแสนหนึ่งหมื่นเจ็ดพันเก้าร้อยบาทถ้วน)
12. ผลผลิต (output)	1. บ่อบาดาล จำนวน 500 บ่อ ใช้อุปโภค/บริโภค 2. ได้บ่อพลังงานแสงอาทิตย์จำนวน 500 บ่อ 3. พื้นที่การเกษตรที่ได้รับประโยชน์ของจังหวัดอุบลราชธานี 4. พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาน้ำบาดาลเพื่อเพิ่มน้ำต้นทุนภาคการอุปโภคบริโภค และก่อสร้างระบบประปาบาดาล จำนวน 1 แห่ง
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. เป็นการแก้ไขและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอันเนื่องจากปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภค/บริโภค 2. เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรกรม สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและ

	เชื่อมโยง เครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง และลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ 3. เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวและสร้าง ภูมิคุ้มกันรองรับการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติและโรคระบาด 4. เพิ่มพื้นที่เก็บกักน้ำและเพิ่มศักยภาพการกระจายน้ำสำหรับพื้นที่การเกษตร 5. มีระบบน้ำสะอาดสำหรับการอุปโภคบริโภคของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เพื่อการรองรับนักท่องเที่ยวและการบริหารจัดการพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านสุขอนามัย การให้บริการห้องสุขา การรักษาความสะอาด และการดูแลสิ่งแวดล้อมโดยรวมให้เกิดความยั่งยืนในระยะยาว อันจะส่งผลดีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างสมดุลและยั่งยืน
--	--

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ
2. ชื่อแผนงาน	การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ และระบบเกษตรที่รับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติและรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
4. หลักการและเหตุผล	ปัญหาสำคัญที่ทุกทั่วโลกต่างเผชิญร่วมกันในปัจจุบัน ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น คือ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้รับผลกระทบในหลากหลายรูปแบบ เช่น น้ำท่วมฉับพลัน ภัยแล้ง การรุกรานของน้ำทะเล และการกัดเซาะชายฝั่งที่รุนแรง “การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ” เป็นความท้าทายที่ทุกประเทศทั่วโลก ต่างให้ความสำคัญ และเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประเทศไทยได้กำหนดเป้าหมายที่จะเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี พ.ศ. 2593 (ค.ศ. 2050) และเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero) ภายในปี พ.ศ. 2608 (ค.ศ. 2065) ทั้งนี้ สาเหตุสำคัญที่เร่งทำให้เกิดภาวะโลกร้อน ได้แก่ ปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า การบุกรุกแผ้วถางพื้นที่ การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน หรือการทำให้ป่าเสื่อมโทรม ล้วนเป็นการลดพื้นที่ดูดซับก๊าซเรือนกระจกทั้งสิ้น ในด้านทรัพยากรป่าไม้ โดยจังหวัดอุบลราชธานี มีป่าชุมชนกระจายอยู่ทั่วพื้นที่จังหวัด รวมจำนวน 1,116 แห่ง ขนาด 117,523 ไร่ 3 งาน 11 ตารางวา ดังนั้นหากสามารถดูแลรักษาพื้นที่ป่าไม้ไว้ ตลอดจนฟื้นฟูและเพิ่มพื้นที่สีเขียวตามแนวทางการพัฒนาโครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก (LESS) หรือโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานประเทศไทย (T-VER) ก็จะเป็นการช่วยชะลอและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่สำคัญได้ และยังสามารถส่งเสริมและผลักดันไปสู่การซื้อขาย แลกเปลี่ยน และนำไปชดเชยการปล่อยก๊าซเรือนกระจก หรือที่เรียกว่า “คาร์บอนเครดิต” ในด้านบริหารจัดการขยะ จากการสำรวจปริมาณขยะมูลฝอย จังหวัดอุบลราชธานี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 พบว่า มีขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ 1,473.01 ตัน/วัน มีการกำจัดขยะที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ประมาณ 495.00 ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ 33.60 โดยสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ที่ถูกหลักสุขาภิบาล ที่มีอยู่ไม่สามารถรองรับการกำจัดขยะได้ครอบคลุม ทำให้เกิดปัญหามลพิษ ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและการท่องเที่ยวของจังหวัด ซึ่งการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนที่เหมาะสม โดยมุ่งเน้นการดำเนินงานตั้งแต่ต้นทางเพื่อการลด คัดแยกขยะในครัวเรือนและชุมชน ให้เหลือขยะออกนอกชุมชนน้อยที่สุด โดยดำเนินการในรูปแบบศูนย์สาธิตการจัดการขยะเหลือศูนย์ การกระจายแนวคิดการจัดการขยะมูลฝอยตามแนวทางนี้จะช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอย ช่วยสร้างรายได้กับชุมชนจากการคัดแยกขยะ และยังช่วยลดการเกิดคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งเป็นก๊าซเรือนกระจกที่ทำให้เกิดโลกร้อนได้อีกทางหนึ่ง

	ในด้านพลังงาน ภาครัฐได้กำหนดทิศทางนโยบายด้านพลังงานไว้อย่างชัดเจนผ่านแผนพลังงานชาติ (National Energy Plan) ซึ่งมุ่งเน้นการส่งเสริมพลังงานสะอาดเพื่อลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในภาคพลังงาน ควบคู่ไปกับ แนวคิด BCG Economy Model ที่ใช้เป็นแกนหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ การปรับปรุงแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย (PDP) ฉบับล่าสุด ยังให้ความสำคัญกับการเพิ่มสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน Renewable Energy ให้มาก กว่าร้อยละ 50 ซึ่งเป็นสัญญาณชัดเจนว่าประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ยุคแห่งการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงาน Energy Transition อย่างเต็มรูปแบบ จังหวัดอุบลราชธานี มีสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนในพื้นที่มากกว่าร้อยละ 20 มีโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน 18 แห่ง และมีระบบโซลาร์เซลล์ลอยน้ำแบบไฮบริดที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก นอกจากนี้ ในด้านการขนส่ง จังหวัดอุบลราชธานีมีรถยนต์ไฟฟ้าจดทะเบียนสะสมในปี พ.ศ. 2568 มากกว่า 3,000 คัน ติดอันดับ 8 ของประเทศ ด้วยองค์ประกอบเหล่านี้หากจังหวัดอุบลราชธานีได้รับการส่งเสริมและพัฒนาด้านพลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากจะเป็นการตอบสนองนโยบายด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมของประเทศตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังสามารถยกระดับจังหวัดอุบลราชธานีเพื่อพัฒนาเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ทั้งในด้านพลังงาน (Smart Energy) และด้านสิ่งแวดล้อม (Smart Environment) ได้ต่อไปในอนาคต ดังนั้น ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จึงต้องสร้างการรับรู้ โดยเฉพาะการสร้างการรับรู้และสร้างจิตสำนึกในกลุ่มเยาวชนเป็นฐานในการพัฒนาและเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนและเตรียมความพร้อมรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในอนาคตต่อไป พร้อมทั้งเสริมสร้างศักยภาพให้กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน และเครือข่ายปทุมชน และทสม. มีการจัดการทรัพยากร ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่อย่างยั่งยืน
5.วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อสร้างการรับรู้และเตรียมความพร้อมรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 2. เพื่อให้มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่ต้นทางตามหลัก 3Rs ที่ถูกหลักสุขาภิบาล และสร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการขยะที่ต้นทาง เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก 3. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานปทุมชนในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี เข้าร่วมโครงการคาร์บอนเครดิต T-VER ภาคป่าไม้ 4. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการและดูแลรักษาปทุมชนในพื้นที่ นำไปสู่การใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน 5. เพื่อส่งเสริมและพัฒนากการใช้พลังงานทดแทนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. ระดับความสำเร็จในการสร้างการรับรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพ

	ภูมิอากาศ ร้อยละ 80 2. สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ต่อปี
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดอุบลราชธานี
8. กิจกรรมหลัก	1. การอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติดูแลรักษาป่าชุมชนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อประเมินปริมาณการกักเก็บคาร์บอน และรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 2. กิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ด้านการลดก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 3. กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้เสริมสร้างเยาวชนปลูกจิตสำนึกเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาสู่สังคมคาร์บอนต่ำ 4. กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะต้นทางตามหลัก 3Rs สู่ชุมชนคาร์บอนต่ำ 5. สวนพฤกษศาสตร์เป็นห้องเรียนธรรมชาติเพื่อศึกษาศักยภาพการกักเก็บคาร์บอนของป่าไม้ ฝึกอบรมการใช้เครื่องมือและสูตรคำนวณมวลชีวภาพ (Biomass) และปริมาณคาร์บอนที่ต้นไม้ช่วยดูดซับ 6. พัฒนาเส้นทางศึกษาธรรมชาติภายในป่าในเมืองให้เป็นต้นแบบของการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ (Low-Carbon Tourism) 7. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีพลังงานทดแทน พัฒนาการผลิตและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 8. การขับเคลื่อนลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของภาคอุตสาหกรรมมุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality)
กิจกรรมที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	โครงการดูแลรักษาป่าชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมเพื่อประเมินการกักเก็บคาร์บอนและรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 5,000,000 บาท (ห้าล้านบาทถ้วน) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๗ สาขาอุบลราชธานี สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดอุบลราชธานี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครือข่ายป่าชุมชน เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.)
กิจกรรมที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	โครงการจัดการคาร์บอนเครดิตเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเครือข่ายป่าชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี 31,030,000 (สามสิบเอ็ดล้านสามหมื่นบาทถ้วน) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 7 สาขาอุบลราชธานี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กิจกรรมที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	โครงการชุมชนขยะเหลือศูนย์สู่ชุมชนคาร์บอนต่ำ 5,945,000 บาท (ห้าล้านเก้าแสนสี่หมื่นห้าพันบาทถ้วน) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ผู้นำชุมชน/องค์กรเอกชน
กิจกรรมที่ 4	โครงการสร้างเสริมศักยภาพเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ

งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมคาร์บอนต่ำ 5,245,000 บาท (ห้าล้านสองแสนสี่หมื่นห้าพันบาทถ้วน) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี ชุมชนในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี
กิจกรรมที่ 5 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	โครงการสร้างเสริมเยาวชนปลูกจิตสำนึกเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาสู่สังคมคาร์บอนต่ำ ในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี 6,435,000 บาท (หกล้านสี่แสนสามหมื่นห้าพันบาทถ้วน) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี ชุมชนในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี
กิจกรรมที่ 6 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ดงฟ้าห่วนโมเดล Climate Change เยาวชนพิทักษ์ป่าสู่ชุมชนคาร์บอนต่ำ 1. โครงการ “นักสืบคาร์บอนกักเก็บ (Carbon Storage Explorers)” งบประมาณ 100,000 บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน) 2. โครงการ “พิทักษ์พันธุ์ไม้ป่า เฉลิมหน้า Climate Change” งบประมาณ 100,000 บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน) 3. โครงการ “Eco-Tourism & Low-Carbon Trail @ดงฟ้าห่วน” งบประมาณ 250,000 บาท (สองแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) 450,000 บาท (สี่แสนห้าหมื่นบาทถ้วน) สวนพฤกษศาสตร์ดงฟ้าห่วน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 9 (อุบลราชธานี)
กิจกรรมที่ 7 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	โครงการพัฒนาพลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 15,910,000 บาท (สิบห้าล้านเก้าแสนหนึ่งหมื่นบาทถ้วน) 1. สำนักงานพลังงานจังหวัดอุบลราชธานี 2. ศูนย์บริการวิชาการที่ 6 จังหวัดอุบลราชธานี 3. สวนพฤกษศาสตร์ดงฟ้าห่วน
กิจกรรมที่ 8 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การขับเคลื่อนการจัดการพลังงานท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม 1,200,000 บาท (หนึ่งล้านสองแสนบาทถ้วน) สำนักงานพลังงานจังหวัดอุบลราชธานี - มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กิจกรรมที่ 9 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	โครงการขับเคลื่อนลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของภาคอุตสาหกรรม มุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) 2,620,000 บาท (สองล้านหกแสนสองหมื่นบาทถ้วน) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุบลราชธานี
9. หน่วยงานดำเนินงาน	1. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุบลราชธานี 2. สวนพฤกษศาสตร์ดงฟ้าห่วน 3. สำนักงานพลังงานจังหวัดอุบลราชธานี 4. ศูนย์บริการวิชาการที่ 6 จังหวัดอุบลราชธานี 5. สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุบลราชธานี
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 - 2575
11. งบประมาณ	73,835,000 บาท (เจ็ดสิบล้านสามแสนแปดแสนสามหมื่นห้าพันบาทถ้วน)
12. ผลผลิต (output)	1. มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ - ดูแลรักษาป่าชุมชนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อประเมินปริมาณการกักเก็บคาร์บอน และรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

	2. มีการจัดทำสื่อรณรงค์เพื่อสร้างการรับรู้ด้านการลดก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และคู่มือการลดก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 3. มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ด้านการลดก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 4. จำนวนกลุ่มเป้าหมายได้รับการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวม 5,000 ราย 5. อาคาร/โรงงานควบคุม สถานีบริการ ได้รับการตรวจสอบมาตรฐานและความปลอดภัย 100 แห่ง 6. ส่วนราชการได้รับตรวจประเมินการใช้พลังงาน 50 แห่ง 7. กลุ่มเป้าหมาย อปท. สามารถเขียนโครงการด้านพลังงานที่มีความเหมาะสม กับศักยภาพในชุมชนได้ อย่างน้อย อปท.ละ 1 โครงการ/แผนงาน และสามารถผลักดันให้มีการบรรจุในแผนพลังงานของชุมชนได้ในอนาคตอย่างน้อยร้อยละ 90 8. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในจังหวัดเกิดการรับรู้ถึงผลกระทบและทราบแนวทาง/ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและมุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) จำนวน 100 ราย 9. ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดได้รับการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ (Carbon Footprint) ภาคอุตสาหกรรม จำนวน 10 กิจการ
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. ระดับความสำเร็จในการสร้างการรับรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ร้อยละ 80 2. สร้างเครือข่ายและสร้างการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติดูแลรักษาป่าชุมชนและลดก๊าซเรือนกระจก 10 พื้นที่/เครือข่าย 3. พื้นที่ป่าชุมชนและทรัพยากรธรรมชาติได้รับการปกป้อง ดูแลและรักษาป่าอย่างเข้มแข็ง จากคณะกรรมการป่าชุมชนและประชาชนในพื้นที่ซึ่งสามารถนำไปดูแลรักษาป่า และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน 4. มีกิจกรรมลดคัดแยกขยะต้นทางตามหลัก 3Rs นำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ เช่นการทำปุ๋ยหมักจากเศษอาหาร การทำน้ำหมักชีวภาพ ทำวัสดุของใช้ในครัวเรือนและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่บรรยากาศ 5. เยาวชนเกิดจิตสำนึกที่ดี มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ดีในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่การเป็นสังคมคาร์บอนต่ำรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน 6. มีการติดตั้งและใช้งานเทคโนโลยีพลังงานทดแทนและพลังงานสะอาดในพื้นที่เพิ่มขึ้น 50 ktoe 7. ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 2 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า 8. ส่วนพฤษภาคมศาสตร์ดงฟ้าห่วนมีระบบไฟฟ้าที่มีประสิทธิภาพ มั่นคงและปลอดภัย เพื่รองรับการขยายตัวของกาให้บริการประชาชนงานวิจัย และการบริหารจัดการพื้นที่ได้อย่างเพียงพอ 9. อปท. ที่เข้าร่วมโครงการรวมถึงประชาชนในภาคส่วนต่างๆ ได้รับความรู้

	ความเข้าใจต่อพลังงานในชุมชน และพัฒนาไปสู่การสร้างทัศนคติอย่างถูกต้องเหมาะสมตามศักยภาพของพื้นที่และเป็นแบบอย่างที่ดีด้านพลังงานภายในชุมชน 10. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมที่เข้าร่วมโครงการมีผลผลิตเฉลี่ยหรือ ผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10
--	--

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาระบบติดตาม ประเมินผล และจัดเก็บข้อมูลการเกษตรแบบบูรณาการ
2. ชื่อแผนงาน	การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและผลกระทบจากอุทกภัยอย่างยั่งยืน
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติและรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
4. หลักการและเหตุผล	จังหวัดอุบลราชธานีเป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีพื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่เพาะปลูกข้าวหอมมะลิ 105 และมันสำปะหลัง อย่างไรก็ตาม ด้วยบริบททางภูมิศาสตร์ที่เป็นจุดบรรจบของแม่น้ำสายหลัก ได้แก่ แม่น้ำชีและแม่น้ำมูล ส่งผลให้อุบลราชธานีต้องเผชิญกับภัยพิบัติทางธรรมชาติซ้ำซาก โดยในฤดูฝนจะประสบปัญหาน้ำท่วมขังรุนแรงในพื้นที่ลุ่มต่ำ โดยเฉพาะอำเภอเมืองอุบลราชธานี อำเภวารินชำราบ และอำเภอพิบูลมังสาหาร (จุดวัดน้ำสำคัญที่สถานี M.7 สะพานเสรีประชาธิปไตย) ในทางกลับกัน ในฤดูแล้งจะประสบปัญหาน้ำแล้งนอกเขตชลประทานอย่างรุนแรง เช่น ในพื้นที่อำเภอตระการพืชผล และอำเภอเขมราฐ ซึ่งสร้างความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตรและส่งผลกระทบโดยตรงต่อรายได้และหนี้สินของเกษตรกร จังหวัดอุบลราชธานี มีการดำเนินงานด้านการเกษตรจากหลายหน่วยงาน ทั้งสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน่วยงานด้านทรัพยากรธรรมชาติ พาณิชย อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน แต่การจัดเก็บข้อมูลยังมีลักษณะแยกส่วน ใช้มาตรฐานข้อมูลแตกต่างกัน และมีการจัดเก็บซ้ำซ้อน ส่งผลให้การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาจังหวัด การประเมินผลโครงการ และการกำหนดนโยบายขาดข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน นอกจากนี้ การติดตามตัวชี้วัดสำคัญ เช่น ผลผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง รายได้เกษตรกร พื้นที่เกษตรปลอดภัย พื้นที่เกษตรอัจฉริยะ การลดต้นทุนการผลิต และอัตราการเติบโตของ GPP ภาคเกษตร ยังต้องอาศัยข้อมูลจากหลายแหล่ง ซึ่งใช้เวลารวบรวมและตรวจสอบเป็นเวลานาน ทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการจัดการเชิงพื้นที่ได้อย่างทันท่วงที ปัจจุบัน หน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัดมีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นประโยชน์จำนวนมาก เช่น ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (สำนักงานเกษตรจังหวัด) ข้อมูลปริมาณน้ำและการชลประทาน (สำนักงานชลประทาน) ข้อมูลสภาพดินและความเหมาะสมของพืช (สถานีพัฒนาที่ดิน) และข้อมูลราคาผลผลิต (สำนักงานพาณิชย์) แต่การบริหารงานยังคงเป็นลักษณะแยกส่วนขาดการบูรณาการข้อมูลร่วมกันอย่างเป็นระบบส่งผลให้ 1. การทำงานเป็นแบบ "ตั้งรับ" ข้อมูลความเสียหายมักจะได้รับหลังจากเกิดภัยพิบัติ ไปแล้ว ทำให้จังหวัดต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการชดเชยเยียวยาหลังเกิดภัย แทนที่จะใช้ในการเฝ้าระวังและป้องกันเชิงรุก 2. การวางแผนและจัดสรรงบประมาณพัฒนาไม่ตรงเป้า ข้อมูลสถิติ

	บางส่วนไม่เป็นปัจจุบันและขาดมิติเชิงพื้นที่เชิงลึก ทำให้ยากต่อการระบุพิกัดความช่วยเหลือได้อย่างแม่นยำ 3. เกษตรกรขาดการเข้าถึงข้อมูลเพื่อตัดสินใจ เกษตรกรขาดเครื่องมือหรือแพลตฟอร์มที่เข้าถึงง่ายในการวางแผนการผลิต การเลือกพืชให้เหมาะสมกับดิน-น้ำ และการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า เพื่อพลิกโฉมการบริหารจัดการด้านการเกษตรและทรัพยากรน้ำของจังหวัดอุบลราชธานี โครงการนี้จึงมุ่งพัฒนาระบบฐานข้อมูลเชิงรุก เพื่อเชื่อมโยงฐานข้อมูลจากทุกหน่วยงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน สนับสนุนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ การติดตามผลการดำเนินงานแบบ Real-time ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยบูรณาการข้อมูลแบบเรียลไทม์จากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการใช้ข้อมูลดาวเทียมและระบบพยากรณ์อากาศ เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์คาดการณ์ วางแผนมาตรการเชิงรุก ตลอดจนประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการพัฒนาจังหวัดได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจะช่วยลดความเสียหายจากภัยพิบัติ เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และนำไปสู่การจัดทำนโยบายพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี ที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลอย่างยั่งยืน และประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนพัฒนาจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5.วัตถุประสงค์ของโครงการ	1. เพื่อบูรณาการและยกระดับฐานข้อมูล เชื่อมโยงข้อมูลด้านการเกษตร ทรัพยากรน้ำ ดิน และราคาผลผลิตจากหน่วยงานต่างๆ ในจังหวัดให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและเป็นปัจจุบัน 2. เพื่อปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการภัยพิบัติเป็นเชิงรุก พัฒนาระบบวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ร่วมกับข้อมูลดาวเทียมและระบบพยากรณ์อากาศ เพื่อคาดการณ์ แจ้งเตือน และป้องกันภัยน้ำท่วม-น้ำแล้งล่วงหน้า 3. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตัดสินใจและการเข้าถึงข้อมูล สนับสนุนข้อมูลเชิงลึกแก่ผู้บริหารในการจัดสรรงบประมาณ และพัฒนาแพลตฟอร์มให้เกษตรกรใช้เป็นเครื่องมือวางแผนการผลิตเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มรายได้
6.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. จำนวนหน่วยงานที่เชื่อมโยงฐานข้อมูลเข้ากับระบบกลาง ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยงาน 2. ร้อยละของตัวชี้วัดแผนจังหวัดที่สามารถติดตามผ่าน Dashboard ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 3. ระบบแพลตฟอร์มบริหารจัดการเกษตรและแจ้งเตือนภัยเชิงรุก จำนวน 1 แพลตฟอร์ม
7. พื้นที่เป้าหมาย	25 อำเภอในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี
8. กิจกรรมหลัก	การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและแพลตฟอร์มบริหารจัดการเกษตรและทรัพยากรน้ำเชิงรุก เพื่อการพัฒนาจังหวัดอย่างยั่งยืน
กิจกรรมที่ 1 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	การจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลและการเชื่อมโยงระบบ 1. จัดทำมาตรฐานข้อมูลกลางร่วมกับทุกหน่วยงาน 2. พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลอัตโนมัติ เช่น ทะเบียนเกษตรกร, ปริมาณน้ำ M.7, แผนที่ดิน, ราคาพาณิชย์ 1,500,000.- บาท สำนักงานจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานประมงจังหวัดอุบลราชธานี โครงการชลประทานอุบลราชธานี สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานสถิติจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ สำนักงานพัฒนา รัฐบาลดิจิทัล
กิจกรรมที่ 2 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การพัฒนาระบบแพลตฟอร์มและโมเดลวิเคราะห์เชิงพื้นที่ 1. พัฒนา Web Dashboard สำหรับผู้บริหาร (Real-time Monitoring) 2. พัฒนาโมเดล คาดการณ์ภัยพิบัติ (น้ำท่วม อ.เมือง, วารินา, พิบูลา / น้ำแล้ง อ.ตระการฯ, เขมราฐ) ร่วมกับข้อมูลดาวเทียม 3. พัฒนา Application/Line Official สำหรับเกษตรกร 3,500,000.- บาท สำนักงานจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานประมงจังหวัดอุบลราชธานี สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (GISTDA) ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
กิจกรรมที่ 3 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การถ่ายทอดเทคโนโลยี เสริมสร้างทักษะ และนาร่องใช้งาน 1. อบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการนำข้อมูลไปใช้วางแผนเชิงพื้นที่ 2. จัดกิจกรรมลงพื้นที่ฝึกอบรมเกษตรกรในการใช้แอปพลิเคชันวางแผนเพาะปลูกและรับการแจ้งเตือนภัย 1,500,000.- บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (GISTDA) มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรอำเภอในพื้นที่นาร่อง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สภาเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี
กิจกรรมที่ 4 งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การติดตาม ประเมินผล และถอดบทเรียน ติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของระบบ และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัด 500,000.- บาท สำนักงานจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี สมาขัตสหกรรมจังหวัดอุบลราชธานี หอการค้าจังหวัดอุบลราชธานี
9. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานประมงจังหวัดอุบลราชธานี โครงการชลประทานอุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11 สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานสถิติจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (GISTDA) สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (DGA) ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี สภาอุตสาหกรรมจังหวัดอุบลราชธานี หอการค้าจังหวัดอุบลราชธานี
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2571 – 2575
11. งบประมาณ	7,000,000.- บาท (เจ็ดล้านบาทถ้วน)
12. ผลผลิต (output)	1. ระบบฐานข้อมูลกลางด้านการเกษตรและน้ำจังหวัดอุบลราชธานี ที่รวบรวมและเชื่อมโยงข้อมูลมากกว่า 10 หน่วยงานเข้าด้วยกันอย่างเป็น ระบบ 2. จังหวัดอุบลราชธานี มี Web Dashboard สำหรับผู้บริหาร แสดงผล ข้อมูลเชิงพื้นที่ (GIS) และระดับน้ำจากสถานี M.7 แบบ Real-time 3. จังหวัดอุบลราชธานีมีเครื่องมือช่วยวิเคราะห์ความเหมาะสมของ ดิน-น้ำ ข้อมูลราคาผลผลิต และระบบแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าผ่าน สมาร์ทโฟน
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. จังหวัดอุบลราชธานีมีระบบเฝ้าระวังที่ช่วยลดงบประมาณการเยียวยา ภัยพิบัติหลังเกิดเหตุ และสามารถจัดสรรงบประมาณป้องกันได้ตรงจุด 2. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนจากการเลือกพืชที่เหมาะสมกับ สภาพดิน-น้ำ และลดความสูญเสียของผลผลิตข้าวหอมมะลิ 105 และ มันสำปะหลังจากการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า 3. ผู้บริหารระดับจังหวัดมีเครื่องมือประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ และ สามารถวางแผนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก (GPP ภาคการเกษตร) ได้อย่างแม่นยำและยั่งยืน

ภาคผนวก
(จังหวัดอุบลราชธานี)

ภาคผนวก ก

ภาพกิจกรรมการจัดทำ

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

ของจังหวัดอุบลราชธานี

พ.ศ. 2571 – 2575

ภาพกิจกรรม
การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2571 – 2575”

เมื่อวันศุกร์ที่ 22 พฤษภาคม 2569

ณ ห้องประชุมโชติกา โรงแรมกิตติรังวิล์ รีสอร์ท (ตรงข้ามสวนนารมย์)
ตำบลขามใหญ่ อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

ภาพกิจกรรม
การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2571 – 2575” (ต่อ)

ภาพกิจกรรม
การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2571 – 2575” (ต่อ)

ภาพกิจกรรม
การประชุมเชิงปฏิบัติการ “การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2571 – 2575”

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 18 มิถุนายน 2569
ณ ห้องประชุมยางนา สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี ตำบลขามใหญ่
อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

ภาพกิจกรรม
การประชุมเชิงปฏิบัติการ “การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2571 – 2575”

ภาพกิจกรรม
การประชุมเชิงปฏิบัติการ “การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2571 – 2575”

ภาพกิจกรรม
การประชุมเชิงปฏิบัติการ “การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2571 – 2575”

ภาพกิจกรรม

การจัดเวทีประชาพิจารณ์

ร่าง แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2571 - 2575

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 16 กรกฎาคม 2569

ณ ห้องประชุมพระพิรุณ 1 สำนักงานเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
และผ่านระบบประชุมทางไกลออนไลน์ (Application Zoom)

ภาพกิจกรรม

การจัดเวทีประชาพิจารณ์

ร่าง แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2571 – 2575 (ต่อ)

ภาพกิจกรรม

การจัดเวทีประชาพิจารณ์

ร่าง แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2571 – 2575 (ต่อ)

ภาพกิจกรรม

การประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ระดับจังหวัด (อ.พ.ก.)

จังหวัดอุบลราชธานี ครั้งที่ 1/2569

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 6 สิงหาคม 2569

ณ ห้องประชุมยางนา สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี ตำบลขามใหญ่

อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

ภาพกิจกรรม

การประชุมคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ระดับจังหวัด (อ.พ.ก.)
จังหวัดอุบลราชธานี ครั้งที่ 1/2569 (ต่อ)

ภาคผนวก ข

คำสั่งคณะกรรมการ/คณะกรรมการ/
คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง

คำสั่งจังหวัดอุบลราชธานี

ที่ ๙๔๗๘ /๒๕๖๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี

พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕

ตามที่ คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการกิจกรรมพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดให้สอดคล้องกับนโยบาย และแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขับเคลื่อนภาคเกษตรของประเทศไทย ให้เป็นไปตามนโยบายของภาครัฐ วางแผน ส่งเสริม สนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรให้ตรงตามความต้องการของตลาด ครอบคลุมกระบวนการผลิตทางการเกษตร รวมทั้งรายงานสถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรและคาดการณ์ปริมาณผลผลิตในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง นั้น

เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕ และขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการกิจกรรมพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดให้สอดคล้องกับนโยบาย และแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. เกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี	ประธานคณะกรรมการ
๒. เกษตรจังหวัดอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะกรรมการ
๓. ปศุสัตว์จังหวัดอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะกรรมการ
๔. ประมงจังหวัดอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะกรรมการ
๕. สหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะกรรมการ
๖. ปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะกรรมการ
๗. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะกรรมการ
๘. ผู้อำนวยการศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะกรรมการ
๙. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าวอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะกรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยพืชไร่อุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะกรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะกรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๔ หรือผู้แทน	คณะกรรมการ

๑๓. ผู้อำนวยการศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ อุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์อุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๕. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๑ หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๖. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทย จังหวัดอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๗. หัวหน้าสำนักงานจังหวัดอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๘. พาณิชย์จังหวัดอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๙. อุตสาหกรรมจังหวัดอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๒๐. พลังงานจังหวัดอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๒๑. นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๒๒. หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๒๓. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๒๔. ผู้อำนวยการสำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต ๑๑ (อุบลราชธานี) หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๒๕. คณบดีคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๒๖. คณบดีคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๒๗. ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร จังหวัดอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๒๘. ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๒๙. ประธานกรรมการหอการค้าจังหวัดอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๓๐. ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดอุบลราชธานี หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๓๑. หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี	คณะทำงานและ เลขานุการ
๓๒. นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. พิจารณาดำเนินการจัดทำและทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕ ให้เป็นไปตามนโยบาย หลักเกณฑ์ คู่มือการปฏิบัติงานการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ตามคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์กำหนด และสอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อเสนอให้คณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด (อ.พ.ก.) จังหวัดอุบลราชธานี ให้ความเห็นชอบ

๒. ดำเนินการอื่นใด ตามที่คณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด (อ.พ.ก.) จังหวัดอุบลราชธานี และผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

(นายณรงค์ เทพเสนา)

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี

ภาพผนวก ค

OR Code เอกสารประกอบการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ยูทิวบีสถานชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี

นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ชุดโครงการบูรณาการพัฒนากิจการเกษตร
ของจังหวัด

ผลการพิจารณาข้อเสนอโครงการของส่วนราชการ
ที่สอดคล้องกับเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค
พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

ผลการพิจารณาแผนปฏิบัติการประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ของจังหวัด

(ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)

(ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์
(พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)

ภาพผนวก ง

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

กฎกระทรวง

แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พ.ศ. ๒๕๕๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ จ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๕

(๒) กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘

(๓) กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๙

ข้อ ๒ ให้สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์ แปลงนโยบายของกระทรวงเป็นแผนการปฏิบัติงาน จัดสรรทรัพยากรและบริหารราชการทั่วไปของกระทรวงที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการใดในสังกัดกระทรวง โดยเฉพาะ รวมทั้งกำกับและเร่งรัดตรวจสอบ และติดตามการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงให้บรรลุเป้าหมาย และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของกระทรวง โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเพื่อเสนอแนะรัฐมนตรีสำหรับใช้ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของกระทรวง

(๒) พัฒนาศาสตร์การปกครองของกระทรวง

(๓) แปลงนโยบายเป็นแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการ โครงการ และโครงการพิเศษ

(๔) ดำเนินการและประสานงานกับองค์การหรือหน่วยงานเกี่ยวกับกิจการด้านการเกษตรต่างประเทศ

(๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในสังกัดกระทรวง

(๖) กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและพัฒนาบุคลากรของกระทรวง

(๗) ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๘) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารงานและการบริการ รวมทั้งประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตร

(๙) ปฏิบัติการทำฝนและพัฒนาเทคโนโลยีการทำฝนเพื่อการเกษตร การอุปโภค การบริโภค และการเก็บกักน้ำ และปฏิบัติงานด้านการบินและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการเกษตร

(๑๐) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับหม่อนและไหม

(๑๑) ดำเนินการบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน

(๑๒) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงหรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๓ ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

ก. ราชการบริหารส่วนกลาง

(๑) กองกลาง

(๒) กองการเจ้าหน้าที่

(๓) กองเกษตรสารสนเทศ

(๔) กองคลัง

- (๕) กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน
- (๖) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- (๗) สถาบันเกษตรวิชาการ
- (๘) สถาบันหม่อนไหมแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
- (๙) สำนักกฎหมาย
- (๑๐) สำนักการเกษตรต่างประเทศ
- (๑๑) สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ
- (๑๒) สำนักตรวจราชการ
- (๑๓) สำนักตรวจสอบภายใน
- (๑๔) สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน
- (๑๕) สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ
- (๑๖) สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร
- (๑๗) สำนักพัฒนาระบบบริหาร

ข. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

ข้อ ๔ กองกลาง มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ปฏิบัติงานสารบรรณของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง
- (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการของสำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) ดำเนินการอื่นใดที่มีได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดของสำนักงาน

ปลัดกระทรวง

(๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับ

มอบหมาย

ข้อ ๕ กองการเจ้าหน้าที่ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำแผนงานและการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักงาน

ปลัดกระทรวงและกระทรวง เว้นแต่การฝึกอบรม

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยและพัฒนาระบบคุณธรรมของสำนักงาน ปลัดกระทรวงและกระทรวง

(๓) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับ มอบหมาย

ข้อ ๖ กองเกษตรสารสนเทศ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ข่าวสารเพื่อประชาสัมพันธ์การปฏิบัติราชการ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวง

(๒) เผยแพร่กิจกรรม ความรู้ และความก้าวหน้าทางการเกษตร รวมทั้งจัดระบบข้อมูล ข่าวสารของราชการเพื่อประชาชน

(๓) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับ มอบหมาย

ข้อ ๗ กองคลัง มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การบริหารงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของสำนักงานปลัดกระทรวง และที่ราชพัสดุที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวง

(๒) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับ มอบหมาย

ข้อ ๘ กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำแนวนโยบาย มาตรการ และแผนงานเพื่อการพัฒนาการเกษตร อย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับระดับการพัฒนาในแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

(๒) ประสานงานและเชื่อมโยงเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา องค์กรพัฒนา เอกชน องค์กรเกษตรกร และเกษตรกร ในการดำเนินงานด้านนวัตกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีชีวภาพทางการเกษตร และความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อให้เกิดระบบการพัฒนา เกษตรกรรมยั่งยืน

(๓) สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือให้เกิดผลงานด้านเทคโนโลยีชีวภาพทางการเกษตร ด้านนวัตกรรมทางการเกษตร องค์กรความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กร พัฒนาเอกชน องค์กรเกษตรกร และเกษตรกร เพื่อการประยุกต์ใช้ประโยชน์ในแนวทางพัฒนาการเกษตร อย่างยั่งยืน

(๔) เป็นผู้แทนกระทรวงในการประชุมและการนำเสนอแนวทางพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

(๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๕ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกระทรวง

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงานในสังกัดกระทรวง

(๓) พัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์และเครือข่าย รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำและฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์

(๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๐ สถาบันเกษตรวิชาการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษาและวิจัยเพื่อพัฒนาระบบ รูปแบบ และยุทธศาสตร์ในการพัฒนาข้าราชการของกระทรวง

(๒) เป็นองค์กรในการบริการทางด้านวิชาการและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาข้าราชการระดับสูงและทรัพยากรบุคคลของกระทรวง

(๓) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๑ สถาบันหม่อนไหมแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) วางแผนงานและโครงการพัฒนาหม่อนและไหม ให้เป็นไปตามนโยบาย

(๒) ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาการผลิตเกี่ยวกับหม่อนและไหมให้ได้มาตรฐานและส่งเสริมอาชีพการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

(๓) ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาการตลาดและเศรษฐกิจของหม่อนและไหม

(๔) ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาผลิตภัณฑ์และการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหม่อนและไหม

(๕) ให้คำปรึกษาแนะนำและถ่ายทอดเทคโนโลยีและวิทยาการด้านหม่อนและไหม แก่เกษตรกร ภาคเอกชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๖) ดำเนินการเกี่ยวกับการอนุรักษ์และการคุ้มครองไหมไทย

(๗) เป็นศูนย์กลางเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศด้านหม่อนและไหม

(๘) กำกับ ดูแล ตรวจสอบ และออกใบรับรองมาตรฐานผ้าไหมไทยและผลิตภัณฑ์จากหม่อนและไหม

(๙) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๒ สำนักกฎหมาย มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับงานกฎหมายและระเบียบ ศึกษา วิเคราะห์ ปรับปรุง และแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการให้คำปรึกษาแนะนำเจ้าหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวง หน่วยงานในสังกัดกระทรวง และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนากฎหมายของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง

(๓) เป็นศูนย์กลางข้อมูลทางด้านกฎหมายของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง

(๔) ดำเนินการด้านนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดชอบแพ่งและอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง

(๕) ดำเนินการและเป็นหน่วยงานกลางในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบ ติดตาม และให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการทางปกครองและความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๓ สำนักการเกษตรต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำแผนงานและแผนงบประมาณ รวมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการเกษตรต่างประเทศ

(๒) ทำหน้าที่สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการประสานงานกับองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ

(๓) เป็นหน่วยงานหลักในการติดต่อประสานงานกับองค์การระหว่างประเทศด้านการเกษตร ตามที่ได้รับมอบหมาย

(๔) เป็นศูนย์ข้อมูลความร่วมมือด้านการเกษตรต่างประเทศและประชาสัมพันธ์ผลงานด้านการเกษตรต่างประเทศ

(๕) เป็นหน่วยอำนวยการให้การบริหารงานของสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวง

(๖) อำนวยการและบริหารงานพิธีการทางการทูตของกระทรวง

(๗) เข้าร่วมประชุมในฐานะผู้แทนกระทรวงในเวทีนานาชาติ

(๘) เป็นหน่วยงานหลักในการศึกษา วิเคราะห์ จัดทำร่าง และเจรจาเพื่อจัดทำความตกลงความร่วมมือด้านการเกษตรกับประเทศต่าง ๆ และประสานการดำเนินการตามความตกลง รวมทั้งให้คำปรึกษาในการพิจารณาจัดทำความตกลงกับต่างประเทศ

(๙) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๔ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำแผนงานตามนโยบายด้านการเกษตรต่างประเทศของกระทรวง

(๒) ศึกษา วิเคราะห์ และติดตามนโยบาย มาตรการ และภาวะความเคลื่อนไหวทางการเกษตรในต่างประเทศ

(๓) เป็นผู้แทนกระทรวงในการเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคทางด้านมาตรการที่มีใช้ภายในของสินค้าเกษตร และร่วมมือและให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรระหว่างประเทศ

(๔) เป็นผู้แทนประเทศไทยเพื่อเข้าร่วมประชุมเจรจาในองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศ และระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเกษตรตามที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวง

(๕) เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศและระหว่างประเทศ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรของไทย

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๕ สำนักตรวจราชการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำแผนการตรวจราชการประจำปีของกระทรวง
- (๒) สนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ตรวจราชการกระทรวงในการตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติราชการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวง เพื่อให้เป็นไปตามแผนงาน โครงการ และให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ และขั้นตอนที่กำหนด
- (๓) ประสานงานและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวง
- (๔) ติดตาม ประเมินผล และรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานของส่วนราชการตามแผนการตรวจราชการ
- (๕) ประสานงานการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงจากการตรวจราชการ
- (๖) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการตรวจราชการ
- (๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๖ สำนักตรวจสอบภายใน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) สอบทานและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการที่มีความสำคัญต่อผลสำเร็จของนโยบาย ยุทธศาสตร์ ระบบการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และการดำเนินงานในหน้าที่ของหน่วยรับตรวจ และเสนอแนะการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแล
- (๒) สอบทานความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลการเงินและการบัญชี ผลการดำเนินงาน กระบวนการทำงาน ระบบการดูแลรักษาและความปลอดภัยของทรัพย์สิน และการปฏิบัติตามมาตรฐาน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งของทางราชการ
- (๓) ติดตามผลการตรวจสอบ เสนอแนะ และให้คำปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจเพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขของหน่วยรับตรวจเป็นไปตามข้อเสนอแนะ
- (๔) ให้คำปรึกษาแนะนำและให้ความเห็นเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับระบบควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในต่อปลัดกระทรวง ผู้ตรวจสอบภายในกรม หน่วยรับตรวจ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

(๕) ประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบในภาพรวมของกระทรวง และจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี

(๖) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน

(๗) สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง ประสานงาน รวบรวมข้อมูล และสรุปผลการสอบทานระบบการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และการดำเนินการด้านการเงินในภาพรวมของกระทรวง รวมทั้งจัดทำรายงานสรุปการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง

(๘) ปฏิบัติงานตรวจสอบอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงหรือคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง

(๙) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๗ สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒) ดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๓) ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์เพื่อเสนอแนะในการกำหนดนโยบาย มาตรการ และแผนงานการให้ความช่วยเหลือสถาบันเกษตรกร เกษตรกร หรือผู้ยากจน ต่อคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร หรือคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน

(๔) เป็นศูนย์กลางของกระทรวงในการรับเรื่องร้องเรียนของเกษตรกร ประสานการแก้ไขปัญหาตามข้อร้องเรียนของประชาชน และการแก้ไขปัญหาการชุมนุมร้องเรียนของเกษตรกรและผู้ยากจน

(๕) ดำเนินการเร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการให้ความช่วยเหลือ และการแก้ไขปัญหาตามข้อร้องเรียนของประชาชนและการชุมนุมร้องเรียนของเกษตรกร รวมทั้งเป็นศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศในการรวบรวมจัดทำฐานข้อมูล รายงาน สถิติผลการดำเนินการให้ความช่วยเหลือสถาบันเกษตรกร เกษตรกร และผู้ยากจน

(๖) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร คณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๓) ปฏิบัติงานร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๘ สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำแนวนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติราชการ ของสำนักงานปลัดกระทรวง รวมทั้งบูรณาการแผนงานโครงการตามนโยบาย

(๒) ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำแผนปฏิบัติงานตามโครงการพระราชดำริและโครงการพิเศษ รวมทั้งประสานติดตามการปฏิบัติงานของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงในโครงการดังกล่าว

(๓) วิเคราะห์และจัดทำงบประมาณ และเสนอแนวทางการจัดสรรงบประมาณประจำปี รวมทั้งติดตามเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานปลัดกระทรวง

(๔) วิเคราะห์แผนงานและงบประมาณ จัดทำแนวทางการปฏิบัติงาน จัดสรรงบประมาณ และติดตามการดำเนินงานของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด รวมทั้งประสานการจัดทำ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดและการจัดทำงบประมาณด้านการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัด

(๕) ดำเนินการเกี่ยวกับงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาภัยธรรมชาติ และการช่วยเหลือเกษตรกร ที่ประสบภัยธรรมชาติ

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับ มอบหมาย

ข้อ ๑๙ สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานการทำฝนเพื่อให้บริการแก่เกษตรกรและผู้ใช้น้ำทั่วไปและเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำ ในพื้นที่การเกษตรและเขื่อนเก็บกักน้ำ

(๒) ดำเนินการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการทำฝน

(๓) ปฏิบัติงานด้านการบินและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการเกษตร

(๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับ มอบหมาย

ข้อ ๒๐ สำนักพัฒนาระบบบริหาร มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา เสนอแนะ ให้คำปรึกษา และประสานงานเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างส่วนราชการ และระบบงาน และการปรับปรุงบทบาทและภารกิจของกระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวง

(๒) จัดทำแผนพัฒนาระบบราชการของกระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวง รวมทั้งติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานประจำปี

(๓) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานให้ส่วนราชการในกระทรวงและสำนักงานปลัดกระทรวง ให้มีการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(๔) ผลักดันการยกระดับและพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐและนวัตกรรมอื่น

(๕) ปรับปรุงรูปแบบ กลไก วิธีการ ขั้นตอน และกระบวนการทำงาน และส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

(๖) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมระดับองค์กร

(๗) ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึก คุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบระดับองค์กร

(๘) วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อพัฒนาระบบราชการ

(๙) ศึกษา เสนอแนะ ประสาน และจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ รวมทั้งถ่ายทอดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของกระทรวง กลุ่มภารกิจ และสำนักงานปลัดกระทรวง

(๑๐) บริหารจัดการระบบการวัดผลการดำเนินงานของกระทรวง กลุ่มภารกิจ และสำนักงานปลัดกระทรวง

(๑๑) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของกระทรวง กลุ่มภารกิจ และสำนักงานปลัดกระทรวง

(๑๒) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ

(๑๓) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๒๑ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด และกลุ่มจังหวัด แผนพัฒนากิจการเกษตรรายสินค้า แผนบูรณาการการพัฒนากิจการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด และการจัดทำงบประมาณด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

(๒) ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด กำกับการบูรณาการ และติดตามการใช้งบประมาณของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงในจังหวัด

(๓) กำกับ ดูแล ควบคุม ประสาน ดำเนินงาน ติดตาม และประเมินผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการพัฒนากิจการเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด

(๔) ดำเนินงานโครงการพิเศษ โครงการในพระราชดำริ งานช่วยเหลือเกษตรกร งานภัยพิบัติ การเตือนการระบาดของศัตรูพืช และเตือนภัยสินค้าเกษตรในจังหวัด

(๕) กำกับดูแล ควบคุม และพัฒนาข้าราชการและลูกจ้างในสังกัดกระทรวงในจังหวัด

(๖) ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การพัฒนากิจการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดให้เป็นศูนย์ข้อมูลและศูนย์แม่ข่ายข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

(๗) กำกับดูแลหน่วยงานในสังกัดกระทรวงดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย

(๘) ดำเนินการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

(๙) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ธีระ วงศ์สมุทร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยปรับปรุงกองนิติการเป็นสำนักกฎหมาย กองการเกษตรต่างประเทศเป็นสำนักการเกษตรต่างประเทศ กองตรวจและประสานราชการเป็นสำนักตรวจราชการ กลุ่มตรวจสอบภายในเป็นสำนักตรวจสอบภายใน กลุ่มพัฒนาระบบบริหารเป็นสำนักพัฒนาระบบบริหาร ปรับปรุงและแยกภารกิจของสำนักแผนงานและโครงการพิเศษเป็นสำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียนและสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ รวมทั้งปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการ เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มขึ้นและเหมาะสมกับสภาพของงานที่เปลี่ยนแปลงไป อันจะทำให้การปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ จ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก (๑๐) ของข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก (๘) ของ ก. ราชการบริหารส่วนกลาง ของข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อ ๑๑ แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ธีระ วงศ์สมุทร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มีการยกฐานะสถาบันหม่อมใหม่
แห่งชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขึ้นเป็นกรมหม่อมใหม่ ทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลเรื่องหม่อมใหม่ทั้งระบบ
สมควรปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ โดยตัดอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับหม่อมใหม่ของสถาบันหม่อมใหม่แห่งชาติ
เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ออกจากสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ ฉ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก (๙) ของข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก (๑๖) ของ ก. ราชการบริหารส่วนกลาง ของข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อ ๑๙ แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖

ยุคล ลี้มแหลมทอง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มีการยกฐานะสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขึ้นเป็นกรมฝนหลวงและการบินเกษตร ทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลการปฏิบัติการฝนหลวงและการบินเกษตรทั้งระบบ สมควรปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการ และอำนาจหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยตัดอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการปฏิบัติการฝนหลวงและการบินเกษตร ของสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร ออกจากสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ ฉ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๓/๑ แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๖

“ข้อ ๓/๑ ในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้มีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต เพื่อทำหน้าที่หลักในการบูรณาการและขับเคลื่อนแผนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในกระทรวง รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวง โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะแก่ปลัดกระทรวงเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการในสังกัด รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ และนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง เสนอต่อปลัดกระทรวง

(๒) ประสานงาน เร่งรัด และกำกับให้ส่วนราชการในสังกัดดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการ

(๓) รับข้อร้องเรียนเรื่องการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ในส่วนราชการ และส่งต่อไปยังส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) คุ้มครองจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

(๕) ประสานงาน เร่งรัด และติดตามเกี่ยวกับการดำเนินการตาม (๓) และ (๔) และร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๖) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการในสังกัดและการคุ้มครองจริยธรรม เสนอต่อปลัดกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก (๗) ของข้อ ๒๐ แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖

ยุคล ลิ้มแหลมทอง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มี ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตขึ้นในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อทำหน้าที่ ในการบูรณาการและขับเคลื่อนแผนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการส่งเสริมคุ้มครองจริยธรรม อันจะทำให้การปฏิบัติราชการมีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งตัดอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบและการส่งเสริมคุ้มครองจริยธรรมของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้าน การทุจริตออกจากสำนักพัฒนาระบบบริหารเพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ภาพผนวก จ

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ที่ ๓ /๒๕๖๒
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

ตามคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด เพื่อดำเนินการและปฏิบัติงานพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ ไว้แล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินการและปฏิบัติงานพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ดังกล่าวข้างต้น และแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานอนุกรรมการ
๒. ผู้แทนหน่วยทหารกองทัพบกในพื้นที่ หรือผู้แทนกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ในจังหวัด	อนุกรรมการ
๓. ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด	อนุกรรมการ
๔. ปลัดจังหวัด	อนุกรรมการ
๕. หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	อนุกรรมการ
๖. ท้องถิ่นจังหวัด	อนุกรรมการ
๗. พาณิชย์จังหวัด	อนุกรรมการ
๘. อุตสาหกรรมจังหวัด	อนุกรรมการ
๙. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๐. ประธานสภาเกษตรกรจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๑. ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๒. ประธานหอการค้าจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๓. ผู้แทนสถาบันการศึกษาด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๕. ประมงจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๖. ปศุสัตว์จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๗. ผู้แทนหน่วยงานกรมการข้าวที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๘. ผู้แทนหน่วยงานกรมวิชาการเกษตรที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๙. ผู้แทนหน่วยงานกรมหม่อนไหมที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๐. ผู้อำนวยการ....	

๒๐. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๑. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๒. ปฏิรูปที่ดินจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๓. เกษตรจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๔. สหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๕. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์	อนุกรรมการ
๒๖. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๗. หัวหน้าส่วนราชการ และ/หรือ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่มีภารกิจเกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดนั้น ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควร จำนวนไม่เกิน ๓ หน่วยงาน	อนุกรรมการ
๒๘. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๙. ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร/ผู้แทนที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๓๐. ผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่เกิน ๒ ท่าน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง	อนุกรรมการ
๓๑. ประธานกรรมการบริษัท ประชาธิปไตยรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด	อนุกรรมการ
๓๒. ประธานสมาพันธ์ SME ไทย จังหวัด	อนุกรรมการ
๓๓. ประธานกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับจังหวัด	อนุกรรมการ
๓๔. เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. กำหนดยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการกิจกรรมพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ให้สอดคล้องกับนโยบาย (Agenda) และแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขับเคลื่อนภาคการเกษตรของประเทศไทย ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล

๒. วางแผน ส่งเสริม สนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรให้ตรงตามความต้องการของตลาด (Demand Driven) ครอบคลุมกระบวนการผลิตทางการเกษตร รวมทั้งรายงานสถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตร และคาดการณ์ปริมาณผลผลิตในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

๓. ประสานข้อมูลด้านการตลาด กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อวางแผนการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ รวมถึงสนับสนุนให้มีการเจรจาซื้อขายผลผลิตระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการ

๔. ประสานการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด (Area-based) กับหน่วยงานรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

๕. ทำหน้าที่เป็นกลไกในการกำกับ ดูแล ขับเคลื่อนการดำเนินการตามนโยบายและแนวทางการพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งแผนพัฒนาจังหวัดนั้น ๆ

๖. ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามนโยบายที่สำคัญด้านการเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด ต่อคณะกรรมการบริหารการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตร

๗. สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๘. แต่งตั้งคณะทำงาน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็นและเหมาะสม

๙. ปฏิบัติงาน...

๙. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะกรรมการนโยบายและแผน
พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายเกษรา บุญราช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

จัดทำโดย

คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2571 - 2575

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุบลราชธานี
หมู่ 6 ถนนอุบล-ตระการ
ตำบลขามใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
โทรศัพท์ 0-4531-2690